

تول حقوق محفوظ دي

د کتاب نوم: مِلمنه

لیکوال: پروپر شپ

اشاعت: نومبر 2014ء

کمپوزنگ: حبیب الرحمن (صفی)

شمپر: (200)

پریس: اعراف پرنتریز محله جنگی پیښور

091-2580006

بیعه: (400) روپی

د موندو در گونه

یونیورستی بک ایجنسی پیښور

یونیورستی بک شاپ

دانش کتب خانه ڈھکی نعلبندی پیښور

نرے نرے لوگے تری خپڑي
د چاپه نوی یاری اور اول گډونه

پښتو ناول

مِلمنه

پروپر شپ

(اہم ایم اردو، انگلش)

Ex. Subject specialist in English

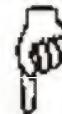
& Principal (r)

Mobil#:0343-9643320

(وو مې باب)

نن سم د سحره د ډاکټر لائې بني سترګه رېپدہ او هر پ سره به د هغې په مخ شفقي مسکا خورېدہ . داسي معلومدہ چې د کائنات ټول رنگونه د هغې په مخ ګډا کوي او په ګډا ګډا کښي د هغې ډرېل ته، د هغې کورته او د هغې غېږي ته د ډيوی لوی خوشحالی زېرے راړوي، هغه خوشحالی چې د هغې د ژوند لو سه ارمان وو او د هغې راتلو ته هغه د ډېري مودې نه سترګې په لاروہ . ”خودا خنګه او خئه رنګه کېډېشي ...؟ د پنځلس کاله شندي زوجيت نه پس چې زمونې تولیدي اميدونه ختم شوي دي؟ نو بیا دا خنګه کېډېشي ...؟ نو، ناممکن Impossible ... کېډېشي خئه بله خوشحالی راتلونکې وي Oh, yes, I see, I see ... پوه شوم پوه شوم . کېډېشي انصار ته د امریکي ویزه لګېدلې وي، هغه سپېشلائزشن کولو پسې لپونے شو سه د سه او په دغه چکر کښي پري اکثر چکر راخي . کېډېشي د هغه کار شو سه وي خود هغه تلو سره زما د خوشحالی خئه تعلق د سه؟ آيازه د هغه په تلو خوشحاله يم؟ آيازه د هغه جُدائی برداشت کولې شم؟ ظاهره ده چې چري هم نه . ”د ډاکټر لائې د خود کلامي دغه سلسله لاروانه وه چې د هغې په موبائیل د هغې د خاوند ډاکټر انصار له خوارېنگ راغي . هغه مسکي شوه، موبائیل یې 0.5 کړو او وي وئيل: ”هېللو ډير انصار، چرته یې او خنګه یې؟ د هغه له خوا او اوز راغي، ”لائې، زه په اسلام

ټبون:

زءدد مه ناول تړون پښتو عالمي کانګرس او په خصوصي توګه د کانګرس پرسپکټر، نومور سه شاعر، اديب، نقاد، کالم نگار، په پښتو او پښتنو مئين بناغلي حميد الرحمن نادان ته کوم او هيله لرم چې د هغه او د کانګرس د نورو عهده دارانو په ايشار، قرياني او هلو څلوا به د اړولنه ټول عمری دوام او مومي .

پروېز شیخ

نومبر ۲۰۱۲ء

هسپتال درجي ته اورسوو. د هر قسم تېستيونو د پاره خپلي خپلي لېبارتري وي. ECG او التراساوند سهولتونه هم موجود وو او په اپريشن ته پېړ او لېبرروم کښي جدي د ترين مشينزی هم موجود وي. دې نه علاوه د مريضانو او د هغوي د لواحقينو د پاره کمرې هم وي او د هر قسم دوائی د پاره دوکانونه هم وو. د ضرورت هريو خيز د یو چهت لاندي په اسانه موند سه شو او بهر تلو ته ضرورت نه پېښې دو. د نورو بیمارونه علاوه په دے هسپتال کښي به اکثر د بنخو او د هغوي د ماشومانو کېسونه کېدل. په دے فيله کښي د هغوي دومره تجربه شوي وه چې خوک به دغلته تلل نو شفابه يې موندله. د کامياب ډاکټرانو په چې د هغوي متعلق دا مشهوره شوي وه چې، ”د ډاکټرانصار په يوه ستنه مرے رغبدي سه شي او د ډاکټر لائې په يوه ستنه شنډ سه بوتے بارداره کېډېشي. هم دغه وجه وه چې د بال بچ نه مايو سه زنانه او د هغوي نارينه به اکثر دغه هسپتال ته راتلل او خوشحاله به تلل. د هغوي په علاج په زړگونو غېږي ډکي شوي او دغه ډکي غېږي ډکي په ډکي چلېدي خود پنځلس کاله زوجيت با وجود د ډاکټر لائې خپله غېږي ډکه نشوه. کله به چې د هغې په زړه کښي د ميراتي خيال راغې نو د ډېر خفگان نه به پري لرزه راغله. دغه حال د ډاکټرانصار هم وو خو هغه خپل خفگان د هغې نه پت ساتو او هغې له به يې تسلی ورکوله. هغه د چا خبره چې ”خوک وائي، خه او کړو؟ او خوک وائي، ”خه يې کړو.“ دا خبره چې ”خوک وائي، خه او کړو؟ او خوک وائي، ”خه يې کړو.“ دا

آباد کښي يم، مبارک شه زما په پاسپورت د امریکي وېزه هم او لګېدہ، تکت هم ۵۰ شو او سبا دوه بجې د نورخان اېرپورت نه زمونې فلائت ده. زه کور ته درخم، نوري خبرې به بیا دغلته او کړو، ”د هغه جدائی اګر چه د هغې د پاره ناقابل برداشت وه خکه چې په اېم بې بې اېس کښي هم هغوي کلاس فېلوز وو، په هاؤس جاب کښي هم يو خاکه وو او د هاؤس جاب نه پس دواړه شریک حیات هم شو او شریک روزگار هم شو خود هغه د زړه ساتلو د پاره يې ورته او وي، ”خه شکر ده چې ستاد زړه ارمان پوره شو“ دې سره يې موبائل بند کړو او په شوکېس کښي لګېدله د هغه تصویر ته يې په خير خير کتل. په دغه ګټو ګټو کښي هغه په ولاړه ولاړه ډېره لري لاره. هغه لا هغه سره د تصور په ائينه کښي د ماضي په واديو کښي ګرځېدہ او مشغولېدہ چې د هغې ډرائېبور غلې غونډې راغې او هغې ته يې اووې، ”مېډیم، ګاډے تیار ده.“ د هغه په دے ناګهانه غړه هغې د یري نه داسي توب او وړولکه په بې خيالی کښي چې په چا د باو او اواز اوشي. د هغې خيالونه داسي منتشر شو لکه په پرته شیشه چې د پاس نه یو غت کانے را پېو خي او زړه زړه شي. بهر حال هغې خپله یره په مُسکا بدله کړه او ګاډي له روانه شو. ډاکټر لائې د ډاکټر انصار بنځه وه. د واده نه پس دواړو په خپل پرائې پوېت هسپتال انصار هيلته سنتېر کښي کار کړو. دا هسپتال هغوي د مېټرنې تېي هوم د یو خو کمرونه شروع کړے وو او په خپل محنت او قابلیت يې دلو سه

پروپر شیخ

مېلمنه (پښتو ناول)

سوچي کاکانه برداشت اونشو او د ګلی، په څاۓ ورته هغه اوو سے، ”بې بې دا شمکوره ده خود دې دشمهکورتیا وچه نوره ده. تئه دې نه تپوس اوکړه، دابه درته توله خبره په زور زبر اوکړي“، بیا ګلی ته وائی، ”جینی بې بې ته توله خبره اوکړه“. د سوچي کاکا په شاړه او بې ډبه لهجه هغی بد اونه ګنډل او ګلی، ته یې اووی، ”بې بې ستاد بیماری وچه خد ده؟“ د هغی په تپوس ګلی او شرمیده، د لوبې پلو یې خولې ته او نیو او په یره یې اووی، ”بې بې زما د شمکورتیا وچه زما اميد ده“، ”خڅه مطلب؟ زه ستا په خبره پوهن شوم“، داکټر لائې بې هغی ته په غټو غټو اوکتل، ګلی سترګکی تیتې کړي او وي وئیل، ”بې بې زما چې کله اميد پېدا شي، نو دا بیماری راباندې راشی او چې د ماشوم زې ګون او شی نو بیماری په خپله بنې شي.“

داکټر لائې: اوه، داسې تاسره مخکنې هم شوی دي؟

ګلی: نه بې بې په رومبې څل هیڅ نه ووروغه جو په ووم خو په دوپم او درېم څل راباندې دا بیماری راغلې وه او اوس په خلورم څل راباندې بیا دا چل او شو.

داکټر لائې: ستا خبره باکل تېک ده. د حمل په وچه کله کله داسې کېږي خو چې حمل ختم شي نو بیماری هم ختمه شي. زه به درته في الحال یو خو نسخې اولیکم. دابه واخلي او د دې استعمال سره به بنې شي انشاء الله. خود دارو به باقاعدګي سره استعمالوې. ”هغه په یو کاغذ نسخه اولیکي او کاغذ هغی له ورکړي. ګلی چې د دارو

پروپر شیخ

مېلمنه (پښتو ناول)

خبره د هغی په زړه کښې ګرځیده او د هغې سترګه لا هغسي رې بدہ چې هسپتال ته اور سپدہ. هغه چې خپل کلینک ته ورغله نو ګلی او د هغې خاوند سوچي کاکا رومبے نمبر نیولے وو او د هغې په انتظار کښې ناست وو. هغه چې په خپله کرسی کې ناسته نو سوچي کاکا ته یې اووی، ”بنه روره تاته خڅه تکلیف ده؟“ سوچي کاکا لکه چې د مخکنې نه جواب تیار کړے وو او هغې د پاره یې ساتلے وو. هغه ورته زر اوو سے، ”ماته هیڅ تکلیف نیشته بې بې، تکلیف زما بنې څې ته ده“. داکټر لائې بې هغې ته اوکتل او ورته یې اووی، ”دلته را شه بې بې، ماسره جخته په دې کرسی کېنې“. سوچي کاکا هغه د لاس نه او نیو، د خپل څاۓ نه یې پاسوله او لاس نیولې یې هغې ته مخامنځ په کرسی کېنوله. هغه یې هلتله پر پېښوده او خپل څائے ته واپس شو او کې ناستو، د ګلی کې ناستو سره د داکټر لائې د سترګکی رپا نوره هم زیاته شو. بهر حال هغې خپل څان قابو کړو او هغې ته یې اووی، ”تاته خڅه تکلیف ده؟ بې بې؟“ د هغې په تپوس هغه او شرمیده اووې وئیل: ”بې بې، زمان نظر کارنې کوي، شمکوره شوی یم.“ بیا خوته غلط څاۓ ته راغلې بې بې، ته شپږم نمبر کمرې ته ورشه، هلتله زمونې داکټره، مس طاهره ناسته ده، هغه به ستاد سترګو چېک اپ اوکړي او نسخه به درته اولیکي، دا کمره د زړه و بچه د پاره ده. داکټر لائې بې هغې ته په نرمه او پسته لهجه کښې اوو سے خو سوچي کاکا او ګلی د هغې په جواب مطمئن نشو. د

وائی، ”دا روپی بی بی له ورکړه.“ ګلې چې ډاکټر لائې پی ته ډپسوا غوته او نیسي نو هغه ورته وائی، ”نه بی بی، دا ځان سره کېږده. زه دا کار نشم کولی“ ګلې چې هغې ته په مایوسه نظر او ګوری نو هغه ورته وائی، ”بی بی زه هغه کار خنګه او کړم چې اللہ پری رانه ناراضه کېږي. بله دا چې ډاکټر هر چاله ډژوند ورکولو کوشش کولی یې شي خود چاژوند اخلي نه، البته که ته د شمکورتیا خبره کوپی نو د اوس نه واخله ستاد ماشوم ډزې ګون پوري به زه ستاعلاج کوم او تاته به هیڅ قسمه شکایت نه وي. ستا شمکورتیا به بالکل ختمه شي.“

ګلې: بی بی زما شپږ بال بچ نور هم شته، زه هغوي نشم پاللي نو دا راتلونکے به خنګه او پالم.“ د ډاکټر لائې په ذهن کښې یو خل بیا هغه خبره راغله چې، ”خوک وائی، خه او کړو او خوک وائی، خه یې کړو“ هغې یوه شبې هغې ته په چې خوله کتل، بیا یې په مُسکا اووې، ”ستاد علاج توله خرچه هم په ما او ستاد بچې پالل هم په ما.“ ګلې: زه پوه نشوم بی بی؟

ډاکټر لائې: زه به تانه ستاد علاج پېسی نه غواړم او ته به ماشوم نه غواړي. د هغه الله پالنه به په ماشي.“ د هغې په خبره ډسوچې کاکا او ګلې خولې په خندا واژې شوې او دواړو په یوه خوله اووسي، ”پېړه بنې ده، مونږ دې ته تیار یو خو تختې به نه.“ بیا ترپنه هغې ډحمل د تاریخ تپوس او کړو او هغې هغه تاریخ او د متوقع ماشوم ډزې ګون متوقع تاریخ په خپله ډائې، کښې اولیکو. بیا یې د هغوي نه په یو

کاغذ په لاس کښې او نیسي نو هغې ته وائی، ”بی بی زه به دا دارو ترکومې پوري خورم“.

ډاکټر لائې: ترڅو چې ستاد ماشوم ډزې ګون نه وي شوې نو دا دارو به خورې.

ګلې: بی بی، بی بی مونږ غریبانان یو، بی وسې یو، دا خبره ز مونږ د وس نه بهرده. زه خو... زه خو... (هغه چپ شي)

ډاکټر لائې: وايې وايې، ته خه وېل غواړي؟

ګلې: بی بی، زه خو دی له راغلې یم چې... چې دا زمانه لري کړي او د دې غم نه م خلاصه کړي. د هغې په دې جرات ډاکټر لائې هغې ته نیغ نیغ ګوری او وائی، ”تې خپل حمل لرې کول غواړي؟“ د هغې ډټپوس په جواب کښې ګلې سراوړ کړو. ډاکټر لائې د هغې په مطلب پوه شوہ. هغې هغې ته ډېرې شبې په ځېرانتیا کتل او بیا یې ورته د نصیحت په طور اووې، ”ګوره بی بی، او لاد د خدا سه رحمت هم دې او نعمت هم دې. په خپل او لاد ناشکري مه کوه او د خدا سه ډر حمت او نعمت دروازې په ځان مه بندو وه“ ډګلې په خاۓ سوچې کاکا جواب ورکوي او وائی، ”بی بی، زه به هغه او لاد خه کړم چې زما بنسخه پرې ډ مرګ شي. زه غریب او بې وسې سړے یم خود خپل ضرورت ډپاره م لس زره روپې را پورې دې. دارانه واخله او دا غم ترې لرې کړه. زه مزدور کار سړے یم، مزدوری به کوم او که بال بچ او د بنسخي الله پالنه به کوم.“ هغه ګلې له ډپسوا غوته ورکوي او ورته

ڏکي سترگي خپلې کمرې ته لاره . ډاکټر انصار ته چې د هغې د خفگان احساس او شونو هغې پسې د هغې کمرې ته ورغى او په مُسکا یې ورته په خوشگوار مود کښې اووسي ، ”اوه مائې دير وائىف ، ته زما په تلو باندي خفه یې ، دا هرڅه خوزه ستاب پاره کوم ... زه خه هميشه د پاره خونه څم“ . ډاکټر لائېه هغه ته په ډکو سترگو گوري او وائى ، ”انصاره ، د شلو کالو رفاقت او د پنځلسو کالو زوجيت خه وره خبره نه ده . دانګه انه جُدائی زه خنګه برداشت کولې شم ؟ impossible .

ډاکټر انصاره : ريلپکس پليز . زه خه د تول عمر د پاره خونه څم . دوه خلور کاله به هم تېرشي او بیا به تول عمر یو خائے یو . ستانه بغیر زما بل خوک دي ؟

د هغه په روستي خبره هغه مسکي شي او هغه ته وائى ، ”داسي مه وايې پليز ، ستا یو مېلمنه يا مېلمنه هم راتلونکي ده . زمانه زيات د هغه یا هغې د راتلو او مستقبل فکر پکار ده .“ د هغې په خبره هغه هغې ته په چېرانتیا گوري او چې کله هغه په موسکو سترگو هغه له په سترگو سترگو کښې يقين دهاني ورکړي نو د هغه په مخ مُسکا خوره شي او وائى ، ”Is it so ?“ هغه یو ئحل بیا مسکي شي او وائى ، ”Yes it is true“ د هغې په انکشاف د هغه په زړه د خوشحالی چې په بدن کښې جنبش راشي او وائى ، ”اوه ، دو مره لویه خوشحالی تامانه پته ساتلي وه ؟“

ډاکټر لائېه : انصار ، دا به ترا خره پوري پته وه خو که ته فارن ته نه

لو بې کاغذ اقرار نامه واختسته ، د هغوي گوتي یې پري اولکولې او په خپله ذاتي الماري کښې یې محفوظه کېښوده . د اقرار نامي ليکلو نه پس د هغې د سترگي رپا ختمه شوه او هغې ته داسي محسوسه شوه چې هغه بذات خود د یو ماشوم مور جور پدونکي ده . دې احساس سره هغه خوشحاله شوه او توله دنيا ورته خوشحاله بسکار پدې . د ډاکټر انصار د راتلو په خيال هغه د نور کله په نسبت کور ته وختي لاره . هغې تر ناوخته پوري د هغه د راتلو انتظار کووا او په دغه انتظار انتظار کښې د هغې سترگي ورغلې . غوته نيمه شپه وه چې هغه کور ته راغې . ګاهه یې یو خواته او دروا او غلې غوندي د هغې کمرې ته ورغى . هغه په خپل بېد کښې او ده او د هغه تصویر د هغې په سينه پروت وو . هغه چې هغې ته او کتل نو مسکے شويوه شپه یې هغې ته کتل او بیا د هغې د کمرې نه او وتو او خپلې کمرې ته لارو . سحر چې په ناشته باندي د هغوي ملاقات او شونو د ډاکټر لائې په تپوس باندي هغه هغې ته ، اسلام آباد ته د تلو ، هلتہ د ايسارې دو او د واپس راتلو توله خبره په خوند خوند شروع کړه او د ناشتې نه پس یې د واپس تلو خبره ورته او کړه . هغې هغه سره بله خبره اونکړه ، غلې غوندي پاسپدې او د هغه د سامان پېکنګ یې شروع کړو . هغه چې ناشته او کړه نو هغه هم ورسه شو او دوارو په شريکه پېکنګ کوو . د پېکنګ نه پس چې درائپور د هغه سامان په ګاډي کښې کېښودونو هغې د هغه جُدائی برداشت نکړي شوه او

پروپر شیخ

مِلْمَه (پښتو ناول)

خبری اتری هم کولے. په دغه تلو راتلو کښی دګلی او داکټر لائیه د مریض او داکټر شتہ په خورولی کښی بدله شوہ او د سوچی کاکا او داکټر لائیبی رشته د رور خور په رشته کښی بدله شوہ. د هغوي د رورولی او خورولی دارشتی د دواړه طرفین د مجبوري په وجهه جوړي شوي ګښي هغه د چا خبره چې، ”چرته لعل او چرته کوتی لعل“ داکټر لائیبی او د هغې د خاوند شمارد بشار په معززینو او امير و کورنو کښي وو او سوچي کاکا یو غرېب سړے وو. هغه په ذات شاه خپل وو او پلار په نیکه د زور کلی د خانانو کسب ګروو. د هغه خپل نوم ګلای وو او د سور پلار ایکے یو زوے وو. د ګلالي پلار تورخان بابا بودا سړے وو خو په دغه تپه تپه خانګۍ دېر تابدار او خدمتی سړے وو. د خپل کسب نه علاوه هغه به د هر چا منډه تپه کوله، که هغه به د ډالی او ډنه راټرنه وه، خه سوال جواب به وو، د چاله خوا د ابستنې پونستنې بیگار به وو، د کتیونو بونل به وو او که د ګم بندی خبر به وو. خبرلوث دومره وو چې یوه خبره به یې شروع کړه نو په هغې به لګیا شو. بیا به په هغه خبره کښي نورې خبری راغلې او چې هغه به یې ختمه کړي نو خپلې زړي خبری له به بیا واپس راغې او شروع به یې داسې او کړه چې، ”بنه نو ماوے چې....“ د عمر د زیاتی او د حافظې د کمې په وجہ به چې ترینه کله کله خپلې بندی خبره هېړه شوہ نو مخاطب نه به یې تپوس او کړو، ”ماخه خبره کوله ګله؟ او بیا به یې ناګهانه په خپلې اوو سه، ”هاؤ رشتیا رایاده شوہ راته

پروپر شیخ

مِلْمَه (پښتو ناول)

تلے. اوس چونکه ته په لوې سفر روان یې نوتاته م خکه اووې چې په مادے خه بدګمانی رانشی. ” داکټرانصار: بدګمانی او په تا؟ په تپرو پنځلسو کالو کښي آیا داسې خه شوي دي؟ لائیبی، داستا وفاده چې د بې او لادی با وجود یې زه ستا په وفا کلک او درولې یم او او س چې ته ماله د یو بنکلې ماشوم ګلددسته تیاروې او د تحفې په طور به یې د هغه په شکل او د هغه په لاس راکوې نوزه به ستا په وفا خنګه شک او کرم. لائیبه مائی دیر لائیبه، وايهد د دې غیر متوقع زیرې په خوشحالی کښي تاله خه انعام درکرم؟“

لائیبه لاد انعام په بدله کښي خه سوچ کوي چې هغه ورته په فخریه لهجه کښي په شاهانه انداز په اردو کښي وائی، ”ماګ میری مجبوړ ماګ، جو کچه مانګنا ہے ماګ، اې ګی موقده ہے۔ بول کیا چاہیے؟“ د هغه په مصنوعی انداز او جلال هغه په خندا شوہ او په خندا خندا کښي یې غلې غونډې اووې، ”مُهِرِوفا“ د هغې په د دې دو مره وروکې خواهش هغه مُسکے شو، هغې ته ورنزد مې شو او دواړو د بول په شونډو د وفا مهرونه او لګول، دې سره داکټر لائیبی هغه په ډکو سترګور خخت کړو.

د هغه د تلو نه پس هغې خپل مصروفیات بیا شروع کړل. خپل هسپتال ته به د معمول مطابق تله او مابنام ماسخوتن به خپل کورته راتله. ګلې به میاشت په میاشت چېک اپ د پاره هسپتال ته ورته. هغې له به یې دارو دُرمل هم ورکول او د ماشوم په حقله به یې ورسه

...“که چابه کتې بېنلو له بوتلوا اوډ هغه د حوصله افزائی د پاره به چا اووسي، ”باباته خو ډېربنائیسته او ګلدار کت بنې، دا چل درته چا بسولی ده؟“ نو بیا به هغه د خپلو مشرانو، د هغوي د کارگردگي اوډ هغوي دشغل خبره شروع کړه. د هغوي د خپلانګي سپي خبره به پکې هم راغله اوډ توربو چې سپي خبره هم. په دې دې کښې به اوډ هغوي دې سکاري سپي لرمي خبره هم راغله اوډ لرمي د مورسینګي اوډ هغوي د شجري خبره هم راغله. که د هغه د ذات په باره کښې به ترینه چاتپوس اوکړونو هغه به مسکے شو، په ژامه کښې پرته د نسوارو چونډي به یې د مسواكې ګوتې په تهاماکش د خولي نه اوویستله او لړه به یې کړه، په نسوارو کړه ګوتې به یې متهې ګوتې پورې ترهغې مرېله چې د نسوارو تول پوټې به ترینه پرپوتل. بیا به یې د ډبلي نه یوه چونډي نسوار په تلي کښې واچول او تر هغې به یې ورسه مته او اوږي و هلې چې د نسوارو د چونډي نه به یې بلورې جوړ کړو. دې نه پس به یې د دوو ګوتو په مرسته د بره ژامي په مخصوص خاکې کښې کېښودو اوډ شونډي موره به یې په مسواكه ګوتې داسې تپوله لکه یوه مور چې خپل ماشوم زو مه په بستره کښې سملو ی او په سینه یې رو رو تپوي. بیا به یې د دواړو ګوتونه د نسوارو پوټې او خنډل، د تلي زیر بخنه ګونه به یې په نوک او ګروله، یوڅل به بیا مسکے شو او په مسکا مسکا کښې به یې د نسوارو فالتو پوټې د خولي او شونډونه په لمن یا د خادر په پسکي

صفاکړل او مخاطب ته به یې اووئيل، ګله دا د ولاري خبره نه ده... ګښه ګله چې خبره ده راياده کړه نو اوس غور بشه چې پوره یې ووره. ”بیا به شروع شو، ”ګله زمونې ذات شاڅل نه ده بلکه شاه خیل ده. شاه با چاته ویلے کېږي او خیل کورنې او قبیلې ته ویلے کېږي. د شاه خیل معنی ده شاهی کورنې، ته پوه شو مه په خبره؟ بالکل داسې لکه خان او خانخیل یا میا او میاخیل... دغسي ورپسي څه“ بیا به یې د خپل ذات او شجره نسب وضاحت شروع کړوا په دې دې کښې به یې خپله شجره نسب د بغداد عباسی خاندان ته اورسوو. که هغه به ترینه د دلیل تپوس اوکړونو هغه به په سره سینه جواب ورکړو، ”زې بې بنیاده او بې دلیله خبره نه کوم. ماسره اګر چه لیکلې شوې شجره نېشته خود ده ضرورت هم نېشته، زمونې شجره سینه به سینه راروانه ده او ماته توله زبانی یاده ده“ بیا به شروع شو، ”زې یعنی تورخان ابن انڅر ګل ابن پشم ګل...“ او په دې دې کښې به عباسی کورنې ته اورسېدو. په شجره کښې به هغه خان سره د تاریخ اهم سیاسي، فوڅي او مذہبی مشران هم راولپول او هغوي به یې هم د خپل خپل په اهم شخصياتو کښې شامل کړل. بیا به شروع شو، ”زمونې مشران دی علاقوته د غذا په نیت راغلي ووا دا ټولې علاقې هغوي پتح (فتح) کړي دې. که هغوي غونښتل نوز مونډ کورونو د پوالونه او ورونه به د سرو، سپينو وو خو هغوي دالاچ نه کوو. زمونې مشران د خپل نیکه بالول دانه

پسی داسی چې هغه دَبې زبانه خاروونسل کشی کړے ده او کوي نو په دې وجه خُدا یه دَسزا په طور د هغه نسل کشی کوي. دا خبره چې د تورخان بابا غور په اورسپیده نو هغه د سخوندرانو خصي کولو نه توبه او ويستله خو هغه دَکلي دَخلقو دَروبي نه دومره بدلله شو چې دغه صدمه یې برداشت نه کړے شوه او یو خو ورئې پس هغه هم مړشو. د هغه دَمرګ نه پس چې دَکلالي دَنامردي خبره د هغه غور په اورسپیده نو هغه دَپرخفگان نه سودائي شو. هروخت به په لارو کو خو او شارو و بجاو کښي او ره گرچدو، خپلي گوتي به یې شمارلے او خان سره به یې خه وئيلے. ورڅ به تپره شوه، شپه به تپره شوه خود هغه دَگوتو شمار به تپرنشو او هروخت به په سوچونو او فکر نو کښي ډوب وو. نه یې چاسره خبری کولے، نه یې په چاسلام اچوو اونه یې د چاسلام اخستو. هم دغه وجه وه چې هغه دَکلالي نه په سوچي او بیاروستو په سوچي کاکا مشهور شو. دَسوچي کاکا حالت انتهائی قابلِ رحم وو. د هغه د خدمت او اخلي پخلي هېڅوک پاتې نشو. دې سره به هر چا و پوري خندا کوله او په خندا خندا کښي به یې ورته عکسي خبری کولے. تر دے چې هغه ته په مخامنځ خو خوڅله نامرده او وپلے شو. دَکلي محلت بسخواو جينکو ته دومره سپک شو چې هغوي به د هغه نه ستر پرده نه کوله او په خندا خندا کښي به یې دا جواز پېش کوو چې، ”خواري ده نه به لاخوک ستر او کړي، دے هم زمونې غوندي دے.“ دا تولی خبری به هغه اورې دے

(بهلوول دانا) په پل روان وو، لکه خنګه چې هغه باچي (بادشاھي) له لته ورکړے وه او پکيري (فقيري) یې کبوله (قبوله) کړے وه، دغه حال زمونې هم دے“ دَکلي دَخلقو دَنورو خدمتونه علاوه هغه به هندرغوايان او سخوندران هم خصيان کول. هغه په دے فن کښي دومره ماھر وو چې دَلري لري نه به ورله خلقو سخوندران راوستل او هغه به خصيان کول، هغه به چې کوم خارو سے یوڅل او تکوئن نو د بیات کولو ضرورت نه وو بلکه په رومبی څل به دَخاري تولیدي رګونه مړه شو.

ګلالي چې بوغور کے شو نو پلار ورله واده او کړو چې نسل یې زیات شي او مته یې مضبوطه شي. د هغه واده او شو خود خو خو کالونو د انتظار با وجود هم د هغه دَزړه ارمان پوره نشو او د رومبی بسخې نه یې هیڅ او لاد او نشو. دَبې او لادی په غم او د میراتې په پېغور هغه خه موده کړپدہ او اخره مړه شو. د هغې په مرګ تورخان بابا ته سخته ذهنې صدمه او رسپدہ خکه چې د هغوي د اخلي پخلي کار خراب شو نو هم په دې وجه یې ورله په میاشت کښي دنه دنه بل واده او کړو. خه موده پس د هغې هم دغه حال شو او هغه هم د او لاد په ارمان مړه شو. دَپرله پسې دَدو و بسخود بې او لادی او د هغوي دَمرګ په وجه دَکلي خلقو ګلالي پسې هم خبرې شروع کړے او د هغه پلار تورخان بابا پسې هم. ګلالي پسې داسی چې د هغه متعلق دا مشهوره شوه چې هغه نامرد دے او تورخان بابا

پروپر شبح

مِلْمَنَه (پښتو ناول)

په دغه درمنونو کښي د هغې او سوچي کاکا تر مينځه خبرې جوري شوي. سوچي کاکا به خپله زړه ستړه هغې ته کوله او هغې به د خپل غمونو داستان هغه ته وېلې. په دغه وېلو اورېدو کښي د هغوي یو بل سره همدردي جوړه شو. دغه همدردي په یو خورخو کښي په دوستانه کښي بدله شو او دغه دوستانې دښخي خاوند شکل اختيار کړو. چې د هغوي نکاح او شوه او خلق تری خبر شونو د کلی خلقو روپوري خاندل او په خندا خندا کښي به یې دا وېل "مولو جور په جور کړل، سوچي کاکا نامرد دے او ګلې. مېراته ده." هغوي پسې ډېرې خولې او ډېرې خبرې وي خو هغوي د هیچا د خبرو هیڅ پروانه لرله. هغوي دواړه د یو بل ضرورت وو او د هغوي واده صرف د ضرورت او مجبوري واده وو. دواړه د ژوند ناکړدو، کړمو او ترسکو وهلي وو، دواړه د ميني اوږي او تړي وو او دواړه د یو بل په مينه نه مرپدل. هغوي دواړه به کور په صحراء یوڅائے وو. چې د ځنډو په سیزنه کښي به سوچي کاکا راشپېل وي شتونو هغې به وریسي جهارو وهله. ډوپو په سپینولو کښي به هم دواړه یوڅائے وو او د ډوپو په تکولو کښي هم. د مشرخان حجره به هم دواړو یوڅائے جهارو کوله او خزله به هم دواړو یوڅائے غورخوله.

وېلے کېږي چې بسخه خوشحاله وي نو توله دنیا خوشحاله وي، چې خاوند خوشحاله وي نو الله خوشحاله وي او چې دواړه خوشحاله وي نو د هغوي کور په ژوند نې جنت دے. دا مثال د هغوي

پروپر شبح

مِلْمَنَه (پښتو ناول)

خو هغه پري داسي څان کون کړے وو لکه چې هغه نه د هغوي خبرې اوري او نه پري پوهېږي.

د کوم ذهني اذیت او کوفتنه چې هغه تېرې دو د هغه در دنکو مرحلونه ګلې. هم تېرې ده. ډګلې او ګلالې د ژوند قیصې که یو ه نه ده خو یوشان ضرور ده. هغه هم د بې او لادې په وجهه په خوانه څوانې کښي دو ه خلله طلاقه شوي وه او د ژوند نه ما یوسه د پلار په کورښه په پخه ناسته وه. هغه په زنانه ټکښي د میراتې او طلاقني په نوم مشهوره وه. ډګلې پېغلو به د هغې نه مخ اړو چې چرته د هغې غوندي نشي. هغه ډګلې د ګمښادي او مړي ژوندي نه او تې وه او که چري د خپلې یاندې به واده بنسادي له لاره او د ناوې د لیدو خواهش به یې او کړو نو په خه انه بهانه به د کوره او ویستلي شو چې په ناوې د هغې سیورې او نشي. د هغې د مورپلار د مرګ نه پس د هغې د ژوند او اميد تولې سهاري ختمي شوي. هغې د خو خو کورونو بیانو ته د یوې خدمتګاري په ځېڅ خپل خدمات پېش کړل خونه پري چا جهارو او وهله او نه پري چالوښې او جامي او ویښڅلي. چې او نشونه نو بیا به یې په خپلوا لاسونو ګټله او په خپله به یې ختله. د هغې مزدورې دا وه چې په لاروکو خو کښي به یې سوتې ګونډولې، د هغې نه به یې سپیاکې او سکرې جورولې او هغه به یې په کولالانو د پچې د پاره خرڅولي. په مني کښي به یې وږي سپینول او په ځنډ لو کښي به یې د ځنډ موټي هم کولې او ګونډ سه به یې هم صفا کو.

﴿دَوْبِمْ بَاب﴾

زور کلے دنوم په لحاظ هم زور وو اوادا بادی، په لحاظ هم زور
وو. ددے کلی توله ابادی کچه او دخیل لوتو زاره کورونه وو البته د
خان بابا کوراود هغه لویه حجره پخه وو. زور کلے، همایون کلے او
اکبر کلے، دادرسے واره کلی او ددے کلیونه چاپرہ په زرگونو
جريبه جائیداد خان بابا ملکیت وو. دادرسے واره کلی دسپین نهر په
پرتیزه او اوچته غاره په لبہ لبہ فاصله باندی پراتا وو. دانهر دغزیزو
چینو او تکرونه راوته وو، دخان بابا په زمکه کښی تپرشو سے وواو
مخکښی تلے وو. په دسے باندی خائے په خائے تکرونه وو او په دغه
تکرونو وری وری جرندي جوری شوی وي چې هغه تولی دخان بابا
وي. ددے او به دومره سپینی وي چې دنهر په ویخ کښی شگی،
کانی او د کانپورنگونه صفالبدے شو. دنهر ختیزی غارپی ته پوخ
سړک وو چې د هغې سر دخان بابا حجری ته رسپدلي وواو خوله یې
د بشار په لو سے سړک پرته وو. په نهر باندی واره او لو سے پولونه جور
شوی وو چې د کلی خلق او ګاډی به پری تلل راتلل. دنهر ختیزی
غارپی ته، د پوخ سړک او نهر ترمینځه په مناسبه فاصله
باندی، تر لری پوری د خراولو اونی ولاړی وي چې اکثر پکښی دنهر
اویو ته سلامی شوی وي او د هغوي نری اوږدی خانګي او پانی لکه
د تړو خولو په دغه یخو او بیو کښی به او پوری ژمی پرته وي خو په مودو
مودو یې تنده نه ماتېده. په او پوری کښی به د کلیو بودا ګان، مشران د

★★★★★★★★★★★★

★★★★★★★★★★

★★★★★★

★★★

★★

★

پروپر شیخ

مِلْمَه (پښتو ناول)

یې خپل زمیدار ملامته کرو او د جرگې د مشرانو خبره به یې اومنله خولپونی خپل فطری شریسند او خان خوبنخی وو. د هغوي مشرد خپل سرد پاسه بل سرنه منو او په خئه ناخه طریقه به یې هغه ته اویه خرولے: هغه اگر چه یو وزرے وو خو چې کله به د هغوي زیاتي د هغه دَزغم نه اووتو نو تول زمیدار، نوکران او کسب گر به یې په یو شپیلی راغوند کړل او داسې حمله به یې پري او کړه چې رنا ورڅ به یې پري توره شپه کړه او په خپلو کورونو کښې به یې دَپتېدو خائے نه خوبنخېدو. د پرله پسې د ماتې نه پس د هغوي لشه پسه شوه، بهه یې مړه شوه او د کبر نشه یې داسې ماته شوه چې هغه د چا خبره بیا غوبنستو ته هم نه چغېدل. په دې کښې هغوي دومره پرپوټل چې خان بابا به پري لږې چې او ترپولے نو سرونه به یې تیت کړل او کورونو ته به ننوتل. خئه موده پس یې خان بابا سره بئه پخه روغه او شوه او خپلو کښې او نختل. خان بابا د هغوي دَشمنې په تود تنور خپلې ډوډی پوري کولے، په هغوي یې نړولے او په هغوي به یې خورلے. په دې کښې یې د هغوي نه تولی زمکې بېعه واخسته او د هغوي د جنګ شرنه همپشه د پاره خلاص شو خو هغه د چا خبره چې پرسه او سوزي خوول تری لارښي. بیابه هغوي په هغه زمکو ګرڅېدل، په زرونو کښې به خُتکېدل او دا به یې وئیل چې دازمکې زمونې نه په چل ول تلی دي، نه ابې ګوته لګولی ده او نه سابې، خو اوس هغوي هیڅ نشوکولے، هغوي صرف د تې د

پروپر شیخ

مِلْمَه (پښتو ناول)

اونو په سیوری برینډې خېتې په کتیونو کښې پراته وو، د ګرې شریتونه به یې کول او خکل، دَزړې زمانې خبرې به یې هم کولے او په اونو کښې به یې د چېچنو، خاروګانو، توریانکو او ګوګو شتکو خواړه او زونه هم او رسیدل، د او بود پاسه د شنو مچانو ډلو ته به یې هم کتل او د جنتی تنهنکو نظارې به یې هم کولے. هلکانو او زلمو به دغه او بوا کښې لامبل، کله به یې یو بل او بوا ته دیکه کول او کله به یې په دوه کسه یو هلک د لاس پښو نه او نیوو، تالی به یې ورکولے او په دغه تالو تالو کښې به یې نهرته ویشتو. ظینې هلکان به اونو ته او ختل او دبره نه به یې نهرته ورتوپ کړے. یو خوا به دغه مستې کېډې، بل خوابه د مدرسې ظینې طالبان د اونو په سیوری پتې ناست وو، چا به خپل حفظ پخوا او چابه د ګرائمو ګردان کوو. چې کله به د باران په وجه د نهراویه خرې شوی نو دَزلمو وریثې به هم خرې شوې خوړو هلکانو به پکښې په د مدرسې لامبل چې په خرو او بوا ګرمکې ماتېږي او او چېږي. د مدرسې هم او بوا کېډه. د خان بابا د زمیدارو او د لیونې خپلو ترمینځه به د نهره او بوا په تړلو او پرېښدو اکثر جنګ جهګرې کېډې. د سوک سپېږي نه علاوه کله کله به پکښې غابن ماتې او سرماتې هم کېډه خو چې مُلیان او عالمان به ترمینځه شو نو روغه جوړه به او شوه. خان بابا د غتې سینې او فراخه ذهن خاوند وو. هغه دغه ورو ورو جهګر و پسې مخه نه او ره، اکثر به

تاوه لګیاوو.
د خان بابا درې زامن وو. د مشرنوم افضل خان وو، د دویم نوم همایون خان وو او د درېم نوم اکبرخان وو. د خان بابا د مرگ نه پس افضل خان ته د کورنۍ د مشری پتکے په سرشو. د زور کلی کور او حجره هغه ته ورکړې شوه او چې کله د جائیداد پېش او شونو سل جريې زمکه ورته د حجرې د خرچې د پاره ورکړې شوه، همایون خان په نوی کلی کښې خان له خپله بنګله او حجره جوره کړه او خڅه موده پس دغه کلې د هغه په نامه، همایون کلې، مشهور شو. دغه رنگی اکبر خان په سرکلی کښې خان له خپله بنګله او حجره جوره کړه او دغه کلې د هغه په نامه اکبر کلې، مشهور شو. اگر چه د هغوي زمکې، کورونه او حجرې او ګټه وته بیله شوی وه خو د هغوي روروی نه وه بیله شوی. د هغوي غم بنادي، اختر ادينه او هره مشوره او فېصله به د مشرخان په لویه او د مشری په حجره کښې کېدہ. یو اخي دانه بلکه هغوي به د خپلوز میدارو او کسب ګرو فېصلې هم اکثر مشرخان ته سپارلے او چې هغه به کومه فېصله په کومه طریقه او په کوم رنگ او کړه نو په هغې به بل رنگ نه ختو. همایون خان او اکبرخان سرکاري افسران وو او د خپلوز میدارو او کسب ګرو فېصلې ته او زګار نه وو. همایون خان په اسلام آباد کښې DMG افسر وو او اکبرخان په ارمي کښې کرnel وو. مشرخان اگر چه سرکاري افسر نه وو خو په عوامي سطح باندي لویه سټه وه او د پر اثر سوخ یې للو. هري

سياسي ډلي اوسياسي ليدير سره د هغه رابطي او دوستاني وي.
مشرخان له خُدا سه ډېره بنه کانتېي ورکړے وه. د هغه عمرد شپېتو کالونه اوخته وو خونه د هغه په قيافه او اعضاء کښې خه فرق راغلے وو اونه یې په ملاکښې خم راغلے وو. د هغه همڅولي بوداګان شوي وو په همسا ګرڅېدل او د هغه روغ صحت ته پسخېدل.
هغه په اونه غنه، رنګ جُشه او خوي بوی کښې خپل پلار خان بابا ته تلے وو. لکه د هغه لور دنګ دروند وجود، درني خبرې، سورسپین مخ، غتې شهلا سترګې، توري سپېنې ګوري روئخي او لکه د هغه به یې هر سحر کلين شيو کوو. په ژمي کښې به یې د خپې خامتا درني جامي، توبې او جېکت اغواستو او په اوږي کښې به یې د ململ سپېنې جامي، سپېنې توبې او سپېن جېکت اغواستو. د هغه د حجرې رونق د مغلود دربارنه کم نه وو. سوچې کاکا به هر سحر د هغه حجره جهارو کوله، د هغه تريورانو به د حجرې چهړ کاټ کوو، چمن او بوتي به یې او به کول د هغه د حجرې په چهتری نما سپر کښې پراته د غتېو ګټونو لنګې به یې راخکلے، بتیارانو به منګې او چاتې د تازه او بونه د کولې، نائي به هر سحر د هغه حجامت کوو، د ضرورت مطابق به یې د هغه د لاس پښو نوکونه پرېکول، د هغه اوږي او متېي به یې مندلې، د هغه د سرمالش به یې کوو او په اخره کښې به یې د هغه د لاس پښو د ګتو نه تکونه ويستل. د هغه د تولوز میدارو د کورونو نه به یو یو مشر هر سحر د

خپل پلارنیکه خپلی زمکی سره ڈپرہ مینه لرله. هغه لاد سکول طالب علم وو چې د مشرخان په وینا به یې خپلوز میدارو سره د فصل، تخم او سری حساب کتاب کوو، هرز میدار له یې خپله خپله کهاته جوره کړے وه او د زمکی د امدن، خرچې او قرضې حساب به یې په هغې کښې لیکو. مشرخان په زمکه د گرڅېدو شوقي وواو په هفته کښې به یو څل دوه په خپله پوله پتې گرڅېدو خود زمکی په فصل او اباده، غېر اباده یې هیڅ کارنه لرلو. کومی زمکی چې د خان بابا په وخت کوموز میدارو کړلے او س هغه د هغوي زامنوا او نوسو کړلے. هغوي د زمکي نه زیات خپلوز خارووا او ډنګرو سره مینه لرله. هغوي به اکثر هغه فصل کرلو کوم به چې هغوي د خپلوز خاروو د پاره د چاري په توګه استعمالوو، لکه شوتل، رشکه، خید او مکی، وغیره. ګنی، غنم و جوار او شولی هم کرلې کېدی خود دغه فصلونه به د نورو فصلونو په نسبت خواروو او بهووس، تانیمي او پالله به هم هغوي په خپل استعمال کښې راوسته. مشرخان دغه خیزونو پسې مخه نه اوړه. کوم فصلونه به چې د خان بابا په وخت کښې کېدل او س یې هغه خوند نه وو. مشرخان دا پروانه کوله څکه چې زمکه ڈپرہ وه او هغه د چا خبره چې د ڈپرو همسا او د یو ګېډی س. د هغه پرې خپله خانې چلپدہ خوشکر خان د خپلوز میدارونه ڈپر مايو سه وو. هغه خو خو څلده د زمیدارو خلاف د هغه د غورونو ډکولو کوشش او کړو خود هغوي د پشت په پشت د وفاداري او چاکري په وجه هغه په خپل

هغه حجري ته د هغه سلام له ور تلو. هغه سره به یې د زمکي او فصل په باره کښې خبرې هم کولے، په نوي تازه به یې تبادله خیال هم کوو او د هغه نه به یې هدایات هم اخستل، چې کله به هغه مطمئن شونو بیا به یې د هغه نه اجازت واخستو او خپلوز خپلوز کارونو له به روان شو، هره جمعه به د کلې بات سحر وختی د هغه حجري ته راتلو او په خپل مخصوص انداز او اواز به یې د خلقو په مخکښې د هغه منظوم شجره نسب بیانوو. کوم کار به چې بھر نارینه کسب ګرو کوو هغه کار به د هغه په کور کښې زنانه کسب ګرو هم کوو. مشرخان د حجري مغل اعظم وو او مشره بې بې د کور ملکه عاليه وه. د اتول زمیدار، کسب ګرا او کسب ګرې په خپله مرضی او خوشحالی راتلي او هغه هېڅوک نه مجبورل. زمیدارو د هغه زمکه کرله او کسب ګرو د هغه ملکانه خورله. دې نه علاوه د هغوي د جنګ جهګرو فېصلې به یې هم کولې او د هغوي د تانې تحصیل منډه به یې هم کوله. دغه رنګې به مشری بې بې د زنانه و د جنګ جهګرو او ورکړې راکړې فېصلې کولې او چې کله به هغوي ته په فېصله کښې څه کړمه پېښه شو نو خپلوز خپلې به یې یو بل سره مشوري هم کولې.

د مشرخان دوه زامن او دوه لونه وي. شاکر خان، زاهد خان، حنا او بلقيس د هغه د زامنوا لو نو نومونه وو. شاکر خان د پلار مشر زو سه وو او د هغه په صحبت کښې لو سه شو سه وو. هغه هم لکه د

هغوي د استعداد مطابق په هغوي کښي تقسيم کړه . چې حوك یو وزرے وو، هغه له یې کمہ برخه ورکړه او چې چا سره افرادی قوت زیات وونو هغوي له یې زیاته برخه ورکړه .

دي نه پس یې د مشرخان په اثر رسوخ وزیر زراعت سره لیدل کتل او کړل، د هغه په ذریعه یې په خپله لویه حجره کښي دَزرعی بېنک یوه خانګه پرانسته او د تاخمنو او سرې د پاره یې یو دېپو هم مقرر کړو. بېنک د ترپکتiro، سرې او تاخمنو د پاره قرضه ورکوله او په هغه پېسوا به هغوي خپل ضرورتونه پوره کول . ترپکتiro د پاره هغه خپل نوکران او ساتل، هغوي به د زمیدارو د ضرورت مطابق د هغوي زمکي اړولے، تنخوا ګانې به هغه ورکولے او د تیلو خرچه به یې د زمیدارونه اخسته . دې نه پس یې د محکمه زراعت د ائرکتير سره خبره او کړه او د هغه په ذریعه یې د مختلف فصلونو نمائشي پلاتونه اولګول . دې نه علاوه میاشت په میاشت به یې زرعی ماہرین راغونې تل، هغوي به د زمیدارو په فصلونو ګرځبدل او هغوي له به یې د فصل په باره کښي مشورې ورکولے . کومه زمکه چې د سؤنو کالو راسي شاره او جبهه او د فصل په ئامې پکښي د او بو ډنډونه او د لوخي څنګلونه ولاړ وو، په هغې یې تیوب وېلونه اولګول . دې سره زمکه هم او چه شوه او د نوري زمکے د پاره د او بو کمې هم پوره شو . بیا یې هغه زمکه خو خوڅله واروله او چې کله سادین شوه نو بیا یې پکښي د خپل کلي تول د هېرانونه واچول او چې کله زمکه نرمه،

کوشش کښي ناکام شو . د هغه خبری به د مشرخان په یو غور لګبدې او په بل به وتي . چې کله هغه د خپل تعلیم نه فارغ شونو مشرخان هغه له د تولې زمکي اختيار ورکړو . هغه ړومبے کاردا او کړو چې تول زمیداري په خپلې حجري ته راغونه کړل او د هغوي نه یې د فصل او د حاصلات د کمې په باره کښي تپوسونه او کړل . د هغه د تپوسونو په جواب کښي یو زمیدار او وسے، ”خان جي زمکه راسره ډېره ده او زه یو وزرے یم، تولې ته نشم رسپدے .“ دوېم او وسے، ”خان جي، مزدوران نئه پېدا کېږي او چې پېدا شي نو دومره خرچه پري راشي چې زمونږ مول او سود دواړه لارشي خپله دیارې هم راته نه پاتې کېږي .“ درېم او وسے، ”خان جي، زمیداري د کو هي ختیه ده، د کو هي نه او خي او په کو هي لګي .“ خلورم او وسے، ”خان جي، مونږ ته د زمیداري نه مزدوري بنې پېړو څې . زمیداري کښي هیڅ نیسته، بس دغه خاروی مو پکښي ګتیه ده، چې اريان شونو یو خارو مې خرڅ کړو او خپله اريانه پوره کړو .“ پنځم او وسے، ”خان جي د خپلې قلبې وس م نیسته او د ترپکتير خرچه نشم برداشت کولے . کال راشي او کال تېرشي خونه په ختیه ماره شو اونه موجامه نوي شي . مونږ باندي تخم، ترپکتير او سره تاوان شي .“ هغوي چې خپلې مسلې بیان کړے نو هغه په دې نتیجه او رسپدې چې زمیدارو ته د ترپکتير تکلیف هم شته، د تخم، سرې بې وسې یې هم شته او د زمکي د کمې زیاتي مسله هم شته . هغه ړومبے کاردا او کړو چې نهري زمکه یې د

﴿دوبېه برهه﴾

د سوچي کاكا رومبي. دوه بسخي داولاد په ارمان مړي شوي او هغه کونډ او ميراث پاتے شو. هغه د نامردو په صف کښي شمارشو او په کلي محلت کښي يې هيچ عزت پاتے نشو. ګلۍ د بې اولادي په وجهه دوه څله طلاقه شوه او د ميراتي او طلاقني په نامه ياده شوه. د دواړو د قسمت ستوري د زمانې په ګرداش کښي ووا دواړه سروهلي بهروهلي ګرڅبدل خوکله چې د هغوي د قسمت دغه ګرداشي ستوري په دغه چکر او ګرداش کښي یو بل ته مخامنځ شونو د یو بل کراس کولو په څاۓ د یو بل د ذات د محورنه تاوبدل او په تاوبدو تاوبدو کښي یو بل ته نزدے کېدل. چې خومره خومره د هغوي ترمينځه فاصله کمپده، هومره د هغوي په کشش کښي اضافه کېده او اخرا دا چې د یو چودنې غوندي د بسخي خاوند، په شکل کښي دواړه ملاو شو. د دغه درز او ز په زور کلي کښي هر چا وورپدو او چې کله په هغوي د خداي د طرفه داولاد د نعمتونو سلسله شروع شوه نو د تول کلي نارينه او زنانه ورته ګوته په خوله شوي. د پرله پسي د شپږ نعمتونو نه پس ګلۍ د بیماری په وجه د اووم نعمت قبلوونه انکار او کړو او د هغې په ګېډه کښي پروت ماشوم او س د هغې نه بلکه د ډاکټر لائې او لاد وو. ډاکټر لائې به میاشت په میاشت د هغې چېک اپ کوو، هغې له به یې دوايانې ورکولې او د متوقع ماشوم په باره کښي به یې هدایات ورکول. ډاکټر انصار به هم خو په خوبمه

پسته او بور بوری شوه نو د مشرخان په مشوره یې د زرعی یونپورستې، وائس چانسلر سره لېدل کتل او کړل او د دغه زمکي په باره کښي یې ورسه خبره او کړه. یو خو ورځي پس وائس چانسلر او زرعی ماهرين راغلل او د تولې زمکي سروې یې او کړه. بیا یې د مختلفو څایونونه د خاوري نمونې څان سره یورې او په لېباترۍ کښي یې د هغې تېټونه او کړل. یو خو ورځي پس هغه زرعی یونیورستې ته او ګونېتله شو او هغه ته د یونیورستې د طرفه په دغه زمکه د نماشي با ګونول ګولو د پاره او وپلے شو. هغه د مشرخان په مشوره هغوي سره متفق شو. دغه شان هغه د زرعی یونیورستې په خرچه په دغه زمکه نماشي با ګونه اول ګول.

کوم بوتي چې زیات شو هغه یې د زمیدارو په غارو پولو او کړل او هغوي ته یې او سپارل. او س زمیدار د پر خوشحاله وو څکه چې زمکې یې په ډېر کمه خرچه اړولې کېډې، نو مه نو مه تخمونه او سري هم ملاوې دی او د ټیوب و پلونو په ذريعه د او بوا کمه هم پوره کېدو. دې نه پس یې د زمیدارو ترمينځه د فصلونو مقابلي شروع کړے. چې د کوم زمیدار فصل به بنه او ډېر او شونو تول زمیدار به یې څلې حجري ته راغوند کړل او د هغوي په مخکښي به یې ورته د مشرخان په لاس د انعام په توګه په سر شنه لونګۍ او ترلې شوه. دا مقابله به په هر فصل کښي کېده، دې سره په زمیدارو کښي د مقابلي رجحان پیدا شو او د هر یو دا کوشش وو چې هغه انعام او ګتې.

غسل خانه وه. دَگس طرف دبوال ته چارگے وو، دَ چارگی نه په لپه فاصله باندي، شپول سره نزدي دَبکيانې اونه وه اوَداونې لاندي کوهي وو. دَپنائي. دَدارو دبوالونو سرونه دُورپدلي او تري شوي وواو وېخونه يې خورلي شوي وو. دَدارو دبوالونو په وېخونو کښي واره، لوی سوری په ډاګه بنسکارپدلي. عادل، شيردل، ګل ولی او خان ولی سکول ته تلئه راتلله، قدیر او کبیر په توله ورڅ دلارو کوڅو په خاورو کښي لوغرپدل او په لوبو لوبو کښي به په دغه سورو کښي لکه د پېشو ګانو دننه بھرته تللى راتللى او تيان تان به يې کوله.

ډاکټر لائې چې د سوچي کاکا کورته او رسپدہ او د ګلی. لوري چې او پدہ نو خو خوڅله يې بنکل کړه او خپلې سینې پوري يې او نیوہ. ګلی. هغې ته په مُسکا اووې، ”بي بي دا خپل امانت دے خان سره یوسه، زَه د دې حفاظت نشم کولے.“ هغه مسکي، شوه، هغه يې یوڅل بیا بنکل کړه او ورته يې اووې، ”دا امانت به خلوپښت ورڅي تاسره پروت وي، ددې په خلوپښتمه به زَه راچم او تانه به يې اوړم. ته تر هغې پوري د خپلې سینې پې ورکوه. ”بيا يې د پرس نه یو بلهارو پې را اوویستلې، هغې له يې ورکړي او ورته يې اووې، ”دا واخله بې بې، ددې د خلوپښتی پوري د دې د پیو او خصمانې خرچه.“ سوچي کاکا چې روپې او لیدے نو مسکے شو او ورته يې اووې، ”بي بې پروا مه کوه، داستا امانت دے چې کله ته غواړي دا اوړي شي.“ بیا ډاکټر لائې دوایانې رواخستې، د ګلی او د ماشومې دوایانې يې

هغې ته کال کوو او د ماشوم په حقله به يې ترپنې معلومات هم کول او هغې له به يې هدایات هم ورکول. دا سلسله چلپدہ چلپدہ چې اخرا هغه ورڅ راغله چې د تولو ورته سترګې وي او ګلی. له خدامې په کور لور ورکړه. د هغې د زې ګون نه پس سوچي کاکا په هغه ساعت انصار هېلته سنتره لارو. هلتہ يې ډاکټر لائې سره لیدل او کړل او د ماشومې د زې ګون خبره يې ورته او کړه. ډاکټر لائې د مور لور د پاره دوایانې او د ضرورت نور سامان رواخستو، سوچي کاکا یې خان سره په ګاډې کښي کېنواو د هغه کورته روانه شوه.

د سوچي کاکا کور د شاه خپلانو د مهلت په اخري بريد پروت وو. دا هغه کور وو چې د تورخان بابا پلار موسم خان ببابا د خپلولو تو نه جوړ کړے وو او او د بې شمېرہ بارانونو او طوفانونو مقابله يې بنه په نړه کړے وه. هغه بارانونه او طوفانونه تېر شو او هېر شو خو هغه لا هغسي ولار وو او په چې خُله د خپل روند د داستان په خپله راوی وو. اگر چه د پنائي د مخې دبوال د تورخان ببابا د زوند په اخري ورڅو کښي پروتے وو او سوچي کاکا د توت د خامبو او د پتری، خزلي د شپول په شکل کښي خپله پنائي کړے وه خو چې کله به باد، سيلی راغله نو پتری او خزله به ترپنې لاره او هغوي به په ډاګه پاتې شو. په کور کښي یو لویه کوته وه چې په ژمي او باد، باران کښي به پکښې هغوي هم سملالستل او هغوي سره به یوه غوا، یوه سخن او دو چېلې هم وي. د پنائي د دبوال بني طرف ته یو سپر وو او سپر سره خوا کښي بیت الخلا او

امان“.

دي سره هغه موبائېل بند کړي او ډېره شېبه بند موبائېل ته په مُسکا ګوري. چې خومره خومره به ورځي تېرېدي نو د ګلې به خپلې لور سره مينه زیاتېده چې هغه خلوبېنتی ته رسپېده نو د هغې مينه هم انتهاته اورسپېده. چې کله به د هغې په زړه کښې د پردي امانت خیال راغې نو په مخ به یې لړي لړي اوښکې راغلې. د خلوبېنتی د لامبولونه پس چې هغې ورته نوي جامي واغوستې نوبایا خو سمه جاپاني ګوډي بنسکارېده. کله کله به د هغې په زړه کښې دا خیال راتلو چې هغه د. ډاکټر لائېي نه پتېه کړي او هغې ته د هغې د مرګ بهانه او کړي او هغه تشه غېر او لېږي خو بیا به یې په زړه کښې راغله چې د مرګ نوم پې نه اړدي، هسي نه رشتیا مړه شي. بیا یې په زړه کښې خې نوري بهانې راغلې خو هغه تولې نامعقوله او غېر منطقې وي. چې اونشوہ نو په زړه کښې یې جوړه کړه چې ”زمالور، زمالور ده“ که دلته وي او که هلتنه وي. چې هلتنه وي نو په ګېډه به مړه او په جامه به پتېه وي. دلته خوبه نيمه پاتې نشي.“ دا خبری لا د هغې په زړه کښې اوختي را اوختي چې ډاکټر لائېي او د هغې د کور خدمتګاره جان پري د هغې کورته وردننه شي. ډاکټر لائېي چې هغه د موريه غېر کښې اوليده نو مسکي شوه، هغه یې د موريه غېر کښې بسکل کړه او بسکلولو بسکلولو کښې یې خپلې غېرې ته واروله. مهوش اوډه وه او په او دو کښې د هغې په غېر کښې موسېده. داسي معلومېدله لکه د ګل غوټي، چې د بوټې په غېر کښې

بيلې بيلې کړي او هغې ته یې د استعمال طريقاله او بسوله. دي نه پس یې په خپل موبائېل د هغې تصویرونه او ويستل، ګاډي کښې کېنسته او هسپتال ته روانه شو. چې هسپتال ته او رسپېده نو ډاکټر انصار ته یې کال او کړو، هغه له یې د ماشومې د زېگون مبارکي هم ورکړه او د هغې تصویرې هم ور اولېږو. ډاکټر انصار چې د هغې تصویر او لیدونو په مُسکا یې ورته اووسي، ”زمالور خو ماشاء اللہ د سپورډي غوندي بنائسته ده.“ هغې ورته زراووي، ”بنائسته څکه ده چې مورته تلي ده.“

ډاکټر انصار (په مُسکا) اوه، دا خبره ده. ستادعوی به زه په عدالت کښې چيلنج کوم او چې عدالت کومه فېصله او کړي نو د هغې د منلو نه خوک انکار نشي کولے.

ډاکټر لائې (خاندي) اوه مائي ګاډ، ته دومره لرمے لارې؟ دغه ماشومه به او س په عدالتونو ګرڅوو چې دا معلومه شي چې پلارته تلي ده او که مورته؟ تېک ده، زه خپلې خبره واپس اخلم، سورې، ډاکټر انصار خاندي اووائي، ۰.ک، ته معاف شوي خونوم به ورله خې اړدي؟“ ډاکټر لائې: ماورله مهوش نوم خوبنځ کړي ده او که ستاخه بل چوائس وي نو ویله شے.“

ډاکټر انصار: نه لائې، دا نوم ډېرې نه ده. زه تاسره اېگري يم. نهه خې مبارک شه، او هن د خپل صحت او د هغې د صحت خيال ساته.

ډاکټر لائې: ستاد مشوري ډېره شکريه، ۰.ک، تينک يو. د خدائې په

﴿درېم باب﴾

د مشرخان زوي زاھد خان اېل اېل بي کړئ وه او په کچھري کښي یې وکالت کوو خود وکالت خوند یې نئه وو څکه چې هغه یو ازاد خياله سړئ وو. نئه یې وکالت کښي دلچسپي وه او نه یې د کپس په تيارې کښي محنت کوو. نتيجه یې دا شوہ چې پرلہ پسې یې خو خو کېسونه باتلل نو وکالت یې پرېښودو او په یو غېر ملکي اين جي او کښي نوکر شو. په دې ملازمت کښي هغه ډېر خوشحاله وو څکه چې دانوکري د هغه طبعت مطابق وه. د دغه ملازمت په سلسله کښي به په میاشتو میاشتو غېب وو او په دغه ګرځبدو ګرځبدو کښي ولايت ته او رسپدو او هلتې بنئه په پخه پرېښو. د هغه په غېر موجود ګې کښي د هغه خور حناد همایون خان زوي یاسرته واده شوہ او خه موده پس بلقيس داکبر خان زوي قېصر ته واده شوہ. د هغوي د تلو نه پس کور مشری بي بي ته پاتې شو، حجره مشرخان ته پاتې شوہ او د زمکي کاروبار شاکرخان ته پاتې شو. چې کله مشرخان د زمکي لانجې ګونجې شاکرخان ته حواله کړئ نو د هغه وجود سپک شو. هغه د حجري خصمانه هم شاکرخان ته پرېښوده او د دې موقعې نه هغه دافائده واخته چې د خپلو خپلوانو او یارانو دوستانو اختنې پونېښي او مري ژوندي ته او زگار شو او داسې سېلانې شو چې هغه د چا خبره یو پښه به یې په انګاوه او بله به په بنګاوه. کله کله به ورسه مشره بي بي هم وه ګينې اکثر به یو اخائے وو او په هفتو هفتو به غېب

موسېږي او سپرداли کېږي. د هغې په مُسکا داکتر لائې هم موسېډه او جان پري هم، خود ګلې ستړګي د اوښکونه ډکې شوي. په دغه موسېډو موسېډو کښي هغې دموري سينې پسې خوله وله. د ګلې سينې وېښه شوہ او د پیونه ډکه شوہ. هغې لورله د سينې ورکولو هڅه او کړه خود داکتر لائې. په وينا جان پري د غوټي نه د پیو ډک فېږر را خستو او د هغې په خوله کښي یې کېښودو. د مهوش د چووس چووس سره د ګلې. په مخ غټي غټي اوښکي راماتي شوي. داکتر لائې چې هغې ته اوکتل نو مسکي شوہ او هغې ته یې اووې، ”او، بې بې ته ژاري؟ دې پسې ژاري؟ دا خو هغه ماشومه د چې تاکچه په کچه غور خوله... ته ورته او ګوره خومره بناشته ماشومه ده. که ته ما منعې کړي نه وي نو دا به او س خاټرو سره خاټري وه. دې پسې مه ژاره بې بې داتا د خپل طرفه په هر لحظه مړه کړي ده.“ بیا یې د پرس نه یو ه قوده روپې را اویستلې، د هغې لاس کښي یې کېښودې او د هغې د کوره اووتي. د مهوش په بوتلود هغې پاتې اوښکي هم د هغې په مخ راماتي شوي او په چغو چغو په ژرا شوہ. هغې ته یې خوره غېړ او نیو او وي وئيل، ”زمالوري...“ د هغې خوره غېړه تشه پاتې شوہ او هغوي په ګاډي کښي کېښاستي او روانې شوي. چې ګاډي سه روان شوند هغې په ستړګو توره تيارة شوہ او په زمکه نسکوره پرېښو او تره هغې پرته وه چې سوچي کاکاراغي او هغه یې او چته کړه او په کت کښي یې واچوله.

زمیدارو چې د مشرخان ګاډے او لیدونو تولو خپل خپل کارونه پرپیسول او د هغه د استقبال د پاره د هغه د ګاډي په لاره کښی او درېدل. کله چې هغه د ګاډي نه کوز شونو هريو به د هغه سلام له په تیته تیته ورتلو، هغه ته به یې سلام کوو او د عقیدت په توګه به یې د هغه لاسونه بسکلول. دې نه مخکښی داسې چرې هم نه وو شوې، دا ړومبے څل وو چې هغوي مشرخان ته دومره په مینه او عقیدت هرکلې اووسي. دې کښې وجه دا وه چې د هغوي په ژوند او خیالاتو کښې یو لوې انقلاب راغلې وو. کومې زمکې به چې د فصل په څائے ازغکې، زوزان، ګنډه بوټې ډډ او مندانان زرغونول اوس په هغې کښې زانګېدلې فصل والاړوو. نتیجه یې دا شوہ چې تول زمیدار په ګیله ماره او په جامه پتې شوي وو. هغه زمکه چې جبهه او دا اویو ډنډونه او لوخه به پکښې والاړه وه، اوس پکښې مېوہ داري اونې هسکه غړي، والاړي وي. مشرخان چې فصل او باغونو ته اوکتل نو په سترګو کښې یې د خوشحالی اوښکي راغلې. هغه چې د نمر په پلوشو کښې او د دغه اوښکو په ائینو کښې شاکر خان ته اوکتل نو هغه ته داسې معلومه شوہ چې د هغه مخې ته دیو شاکر په څاھے بې شمېره شاکران والاړدي او هغه ته په مُسکا مُسکا ګوري. مشرخان د ډېرې خوشحالی، نه هغه ته ورترغاره وتو اورته یې اووسي، ”زویه! زه ستا په محنت او مرانه فخر کوم“، مشرخان نورهم خه ویل غونښتل خو شاکر خان د هغه مخه او نیوہ اووسي وئیل، ابو ماچې خه کړي دی

وو، په دغه ګرڅېدو ګرڅېدو او اختنونو پونښتو کښی هغه د تولو خپل وانو او یارانو دوستانو هغه ګیلې ختمی کړے کومې به چې هغوي د کالونو کالونو راسې د هغه نه کولے. د شاکر خان د خوڅو خله د وپناه پس هغه یوہ ورڅ هغه سره په ګاډي کښې کېناستو او په زمکه د چکر و هلو د پاره اووتو. د کچه سپرلي شپې ورڅي وي. موسم دېر خوشگوار او مزېداروو. زېر مازېگروو، په شین اسمان کښې د سپینې، سرې او زېرې ورڅي غونډاري لکه د رنګینو کشتیو د اسمان په وسیع سمندر کښې د نرۍ، هوا په سنګاون په خوند خوند خورېدې او ګرڅېدې. هغوي چې کله د کلې نه او تل نو یو خوا په هغه د خپلې زمکې او فصل وړمې ورغلې، بل خوا د هغه په زمکه او فصل د هغه خوشبوئي ورغله. په توله زمکه د شین فصل شین خادرغورېدلے وو. د شین فصل سرونه په نرۍ هوا زانګېدل او داسې معلومېدہ چې مشرخان له سلامي ورکوي. څنګلې ګلونه په غارو پولو غورېدلې وو لکه چې د هغه قدم بوسې ته سترګې په لاروي. مېوہ داري اونې د رنګین ګلونو په رنګین لباس کښې ملبوسې وي. داسې معلومېدہ چې د اونو خانګې او ګلونه خپلو کښې ګنګوسي کوي او په دغه ګنګوسي کښې یوبل سره د مشرخان پېژند ګلوكوي. په اونو کښې مرغې، چغېدې په ګلونو د شاتو مچې، بنګېدې او د فصل او ګلونو وړمې د چپو په شکل کښې په هوا کښې تلې راتلې او خورېدې.

او هغه خپلې کمرې ته لارو او په خپل بېدې کښې خور وور پرپوتو . اوں هغه ډیر خوشحاله وو او په خپل خیال کښې لا هغسي د خپل فصل او باغونو په غارو پولو ګرڅېدو . هغه لا په دغه خیالونو کښې ډوب وو چې مشره بي بي د هغه کمرې ته ورغله او د ورتلو سره يې هغه ته په مُسکا اووی ، ”ولي ګرانه ، ته جور په ګرڅېدو ګرڅېدو سترے شوئې يې ؟“ د هغې په تپوس هغه د خیالونو د دنیانه اووتو او هغې ته يې اووے ، ”هاؤ ناوي ، نن ډپره موده پس شاکرخان سره پتی ته تلے ووم ، په ګرڅېدو ګرڅېدو سترے شوم“ .

مشره بي بي :: په پښو درله زور کرم ؟

مشرخان مسکے شي او هغې ته وائی : دَنېکۍ په کار کښې د تپوس ضرورت نیشته ، مشرخان پښې اوغزوی او هغه ورله په پښو زورکوي . مشره بي بي هغه ته ګوري او وائی ، ”فصل څنګه وو ؟“ مشرخان بالخت ته ډډه شي او هغې ته وائی ، ”فصل ډېر بنه دے ، زما د توقع نه خو خو چنده زیات بئه دے خو یوه عجیبه غوندي منظرم او ليدو چې د هغې په ليدو تراوسه پوري چران يم . مشره بي بي (په چېرانتیا) خه منظر ګرانه ؟

مشرخان : نن ډپره موده پس شاکر سره پتیوته تلے ووم . زما په سؤنو جریبه زمکه کومه چې د خان بابا او زما په مشری کښې شاره او غېر آباد پرته وه ، اوں پکښې شنه لوخره فصل ولار دے . مشره بي بي د هغه د خولې نه خبره اخلي او وائی ، ”ولار به نه وي چې هغه شپه

نو ستاسو په مشوره م کري دي . دا هرڅه ستاسو د لارښودني په وجه شوي دي ، دېکښې زما هیڅ کمال نیشته . اوں تاسو نه د نورو مشورو هیله لرم ” . مشرخان مسکے شو اووے وئيل . ”بچې مشران وائی چې هرې زمکه درخو ده خو چې مالک يې ادم خان وي . زمکه دومره حساسه وي چې د خپل مالک د بدن وړمه او د هغه د پښو بنسکالو په سره غرمه او توره شپه هم پېژني . او چې د هغې مالک په هغې ګرڅي نو په مُسکا مُسکاد هغه پښې بنسکلوي . په هغې ولار فصل او اونې بوټې د هغه جامې بويوي . زمکه د مینې اوږي وي ، که مینه دي ورکړه نو مینه به درکړي خو دې سره دومره ضدی هم وي که سپک دې ورته اوکتل نو په ازغوبه درله پښې سوری کړي .“

په دغه ګرڅېدو ګرڅېدو کښې هغوي یو تیوب وېل ته اور سپدله . مشرخان تیوب وېل سره او درېدو ، د تیوب وېل خوا کښې یو خائې ته يې په ګوته اشاره او کړه او ورته يې اووے ، ”بچې ، دغه لوره زمکه باندې یو ارام ګاه جور کړه چې په هغې کښې د ارام تول سهولتونه موجودوي او مېلمنه پکښې د ساعت نیم د پاره دمه هم کولے شي او شپه هم تېرو لے شي . چې دغه جور شي نو بیا یو خوکیدار او ساته ، د ارام ګاه صفائی ستھرائي به هم کوي او د باغونو خصمانه به هم کوي .“ مشرخان ، کله پیاده او کله په ګاډي کښې توله زمکه د نظرنه اوویستله او چې نمر پرپوتو نو هغه په ګاډي کښې کېناستو او کورته روان شو . د رسیدو سره شاکرخان په نورو مصروفیاتو کښې اخته شو

راوستل یې زما کار دے او که ستا خوب سخه مني نو یا بسم الله خبره ورسه او کړه نور کار زمادے“.

مشره بې بې: خو خو خلہ م ورته خبره کړے ده، د همایون لالا د لور عنبرین شرنګ م ورته اورولي دے، د اکبرخان لالا لور نگهت م ورته یاده کړي ده خو هغه په دغه دواړو کښي دلچسپي نه اخلي. ته به نه وې، که د زلمیتوب هوا پري لکې دللي ده.

مشرخان: زمازو مه انتهائی شريف او حياناک دے. هغه په خوي بوي کښي ماته تلے دے. چې خنګه په هلکانه کښي زه ووم هغسي زمازو مه شاکرخان هم دے.

مشرخان مخکښي نور هم خه وئيل غونبتل خو مشری بې بې د هغه د خولي نه خبره و اخسته او وي وئيل: بس دے خواره، ته لاد خپل خان صفت او کړے. تانه او ستاد خطونونه خوزه پوزي له راغلي ووم. ستا په هر خط کښي به داتکي ارو مرو وو، ”په زړه سورے یم... په اور سو مه تور لرگے یم... په خلہ م د خنکدن سلګي. دی او درنګ ساعت له روان د دنیا ګي. یم.

مشرخان: دروغ، سپین دروغ، ما چري هم دا سې نه دې وي یه.

مشره بې بې: دروغولي؟ ستاتول خطونه او ستاد خطونونه جوابونه ماسره پراته دې، په هري خط کښي تادغه تکي خو خو خلہ ليکلې دې.

مشرخان (خاندي) په دے چل ول خوم راوسته ګينې د خان بهادر بابا

ورغه په خان یو کړے ده، خپل خان ته یې شاکر ده او زميداري ته یې مخه کړے ده. غريب نيم پاتے نشو. دوه ګوتي مخ یې را لوتو تاد هغه مخ ته کتلي دي؟

مشرخان (مسکے شي) هاؤ، هسي کتل خوزمونې ډېر شوي دي خونن مازې ګر چې ماورته په خپرڅېرا او کتل نو د هغه په مخ کښي راته یونه بلکه ډېر شاکران بسکاره شو او تول لکه د هغه غوندي بسائسته، خنده رویه او خوش اخلاقه. ماوے ګنې زه خوب وينم خو نه دا هر خه په وېښه وو.

مشره بې بې: دا بسې ده چې تاته د خپلې وېښي احساس او شو ګيني معلومه نه ده چې ترکومي پوري به په دغه وېښه کښي او ده وس؟

مشرخان: خه مطلب؟ زه ستا په خبره پوهنشوم؟

مشره بې بې: مطلب دا چې تاکوم شاکر ليدونو هغه ستازو مه شاکرخان وو او چې د هغه په مخ کښي دے خوک ليدل، هغه د هغه د اولاد او ستاد نوسو خهري وي.

مشرخان (خاندي) خبره دې واخسته او د چرته نه دې چرته اور سوله. مشره بې بې: هيچرته م نه ده رسولې ګرانه. تانه م واخسته او تاسره م پرېښوده. که زما په وس کښي وي نومابه د هغه خبره ډېره مخکښي سرته رسولې وي.

مشرخان: دې کښي نه ته خه کولي شي او نه زه خه کولي شم. مونې هغه خپلې خوب سخې ته پرېښے دے خوب سخه د هغه کار دے او

خوب کښي ته وي . اوں چې کله کله هغه وخت را یاد شی نو په خپل ځان باندي خدائې ګو خندا راشي . اوں د هغه عاشقانه او شاعرانه ذهن تصور هم نشم کولے . ماته د هغه تکو هیڅ معلومات نیشتہ چې ما خائې لیکل او خائې لیکلی دي ، تاسره واقعی زما خطونه شته ؟

مشره بي بي :: ماسره ستاخطونه هم شته او زماله خواستاد خطونو جوابونه هم شته . ما هغه تول فائل کړي دي او په الماري کښي مې اينېلې دي .

مشرخان : ته ورشه هغه فائل را ئړه چې زاره یادونه تازه کړو .

مشره بي بي پاسي ، د کمرې نه او خي او د بلې کمرې الماري له ورخې . لېړه شېبې پس واپس راشي او هغه ته وائي ، ”سوری ګرانه ، هغه فائل الماري کښي نیشتہ . د اسي معلومېږي چې چرته بل څائے پروت دے . اوں نشي کېدې خوکه سبابله ورئ راته موقعه ملاو شوه نولتیون به یې او کړم .

﴿د وېمه برخه﴾

سوچي کاکا به د خپلې لور د تپوس په غرض خو په خوبېه انصار هېلتنه ستير ته تلو او د ډاکټر لائې نه به یې د خپلې لور د خبر خپریت تپوس کوو . د لور د تپوس نه زیاته دلچسپی د هغه په هغه مراعات کښي وه کوم به چې هغې هرڅل هغه له ورکول خوا ختر کومې پوري ؟ هغه د هغه د تلو راتلو او تپوسونو نه پوزې له راغلي

مخې له خوک ورتلے شو .

مشره بي بي :: په چل ول نه ، زما پلار هله راضي شو چې خان بابا د خپل سرنه پتکے کوز کړو او د هغوي پښو کښي ئې کېښودو .
مشرخان (خاندي) نېه نوبیا ؟

مشره بي بي :: بیا زما پلار هغه پتکے او چت کړو ، د هغه په سريې او تړو ، کورته راغې او زما مور سره یې خبره او کړه . زما مور چې زما نه تپوس او کړونو ما په زړه کښي وې چې زړه دا سے هلك سره خنګه واده او کړم چې په زړه سورے دے ، په اور سوئه تور لرگے دے ، په خله یې د خنکدن سلګي دی او درنګ ساعت له روان د دنیا ګې دے ؟ چې زړه چپ پاتي شو نو مور ډ خپله لوپتېه زما پښو کښي او غور څوله ما هغه لوپتېه او چته کړه او هغې ته م په سر کړه .

مشرخان (خاندي) بیا خائې او شو ؟

مشره بي بي :: بیا دا او شو چې ستا ضد پوره شو ، ستاد کور شوم او د خېړه د خلور بال بچ مور شوم .

مشرخان : یره ناوي ، مشران وائي چې جوانې دېوانې . د هغوي دا خبره بالکل د کاني کربنې ده . خائې عجیبې شپې ورخې وي ، خائې د لیونتوب وخت وو . په هر خائې او هر خائے کښي راته ته بنکارېدي . په کوڅه کښي ته وي ، په حجره کښي ته وي ... په کالج کښي ته وي په پارکونو کښي ته وي ... په لار کښي ته وي په بازار کښي ته وي ... په فضا کښي ته وي په هوا کښي ته وي . په وینه کښي ته وي او په

څله بنسکل کړه . بیا یې هغه د هغې د غېړنې واحسته او خپلې سینې پورې یې او نیوه . په دغه اړولو راړولو کښې چې د هغې سترګې او غړیدی نو هغې فطرتی طور مورپسې هڅه او کړه او وسے وئیل : ”ماما“ دې سره دواړه مسکي شو . داکټرانصار د خولې نه بې اختیاره او وتل ، ”مور واقعي موروی .“ لائې هغه خپلې غېړې ته واروله او داکټرانصار ورسه په ولاړه ولاړه د هغې په ژبه کښې وړې وړې او پړکړې پړکړې خبرې کولے . هغه دومره خوبه وه چې د هغې د لیدونه پس پړې بهر وخت نه تېرپدو او چې کله به د هغه کلاس ختم شونوز ترزره بې یې کورته خان رسوؤ خو په راتلو کښې به یې هغې له خڅه ناخڅه تحفه ضرور راړړه . د راتلو سره به یې په چغه او وسے ، ”دیر مهوش ، راشه او ګوره ماستاد پاره خه راړۍ دی“؟ هغه به که هرڅا سه وه په یوه منډه به یې هغه له خان اورسوا او ورته به یې په وړه ژبه او وسے ، ”پاپا ، پاپا“ او هغه له به یې ورمنډه کړه . هغه به هغه تحفه شانه پتې نیولے وه ، چې هغه به د هغه خواهه ورغله نو هغه به تحفه مخکښې روستو کوله ، هغه به د هغه نه تاوبده او په توپونو توپونو به یې د تحفې د نیولو کوشش کوو او چې کله به یې د هغه د لاس نه تحفه را خکله نو مورله به یې منډه کړه خو په دغه منډه کښې به هغه په دواړه لاسه د شانه او نیوله ، او چته به یې کړه او په اوږو به یې کېنوله . مابنام به درې واره په ګاډي کښې کېناستل سپر مارکیت ته به لارې او هغې د پاره به یې نئه ډېر شاپنګ او کړو .

وه . خوهغه یې خفه کولې نشو خکه چې د هغې په خوله کښې لومه وه او هغې سره دا ډیره ملګرې وه چې د هغوي ترمینځه راز چرې فاش نشي . چې کله به هغه انصار ھېلته سنتره ورځی نو په هغې به د یږې زلزل راغې او چې ترڅو به هغه هغې سره ناست وونو د هغې په ذهن کښې په مختلف خبرې او ختني را وختني او په زړه کښې به یې داد ګانې غونبستلي چې د هغه د خولې نه چرته غلطه خبره اونه څي . دې د پاره به هغې دا کوشش کوو چې هغه له پت په پتې په جېب کښې خه واچوي او هغه رخخت کړي .

هلتنه داکټرانصار په واشنګټن کښې په چائله سپېشلائزېشن کښې داخله اخسته او د هغه کلاسونه شروع شوي وو . هغه داکټر لائې په وېلے وو چې هغه به په مدېرې کښې کورته د راتلو کوشش کوي خود خپلو مصروفیاتو په وجه هغه دغسې اونکړے شو ، البته داکټر لائې په یې هلتنه د تلو د پاره وېزه را او لېلې . داکټر لائې هم دا غونبستل او هغې هلتنه تلو د پاره خپل تیاري شروع کړو . مهوش ایله د دووکالو وه چې هغې خان سره امریکې ته بوتله . داکټرانصار چې هغه په رومبې خل اولیده نو هغه د لائې په غېړ کښې لکه د رومبې سپرلې د رومبې غوتۍ موسېدلې او ده پرته وه . د هغه په خپل خان یقین نه راتلو چې هغه د دغه پرې رویه ماشومې پلار جورپېشې . هغه د دغې معصومې د مینې د جذبات نه دومره مغلوب شو چې هغه یې په دغه خوابیده حالت کښې د هغې په غېړ کښې خوشو

ته را غلے وو خو چې کله ورته معلومه شوه چې هغه امریکې ته تلې ده نو بیا یې په کورد هغې انتظار کوواو د هغې دواپسی ورځې یې شمارلے. د هغې د راتلو په خلورمه ورځ سوچې کاکا بیاراغی او داکټر لائېي سره یې لېدل کتل اوکړل. د هغې نه یې د خپلې لور تپوس او د هغې د لیدو خواهش اوکړو. داکټر لائېي د هغې د بیابیا راتلو او د لور د تپوسونو په وجه دېرتنګه شوې وه هغې د هغې دغه حماقت نور نشو برداشت کولے او په خې ناخه طریقه یې د هغې نه څان خلاصول غوبنټل. بله دا چې هغې سره دا یړه هم ملګري وه چې که د هغې دغه تله راتله داکټر انصار د راتلو پوري دغسي جاري وي نو کېډېشې د هغوي ترمینځه دغه راز فاش شي. او که د اسي اوشي نو دې باندي به د هغې دېرې بدنامي اوشي او د هغې په نظر کېښې به د هغې هیڅ عزت پاتې نشي. په دې وجه هغې دا بهتره اوګنله چې د هغې د بیابیا راتلو لاره، همېشه همېشه د پاره بنده کړي. د هغې په تپوس باندي هغې هغې ته اووې چې "هغه په امریکه کېښې مړه شوې ده او هلته دفن شوې ده". د دې خبریه اوږدو سره د سوچې کاکا سترګې د کې شوې او په ډکو سترګو یې دېره شېې هغې ته کتل خو چې هغې د خې ره عمل اظهار او نکرو نو په چې خوله پاسې دواو په دروند وجود او درنو قدمونو د هغې د کمرې نه اووتو. د هغې د تلونه پس داکټر لائېي یوه لویه ساه واخته، په ناسته ناسته یې ستوماني او ويستله، مسکۍ شوه او په غړپ غړپ

داکټر لائېي، داکټر انصار سره په واشنګټن کېښې دوه میاشتې تېږي کړي. په دې دوو میاشتو کېښې د هغې دېرې پښتنې خورینګې جور شوي. مهوش هم د هغوي ماشومانو سره بلده شوي وه او اکثر به یې هغوي سره لوبي کولې. په دغه لوبي لوبي کېښې هغې د هغوي نه د انګریزې ژېږي دېرې تکي ازده کړل لکه، انکل، انتېي، بوائے، ګرل، فرېنډ، داټر، سسته، بردر، واتېر او دغه رنګي نور او نور... چې کله داکټر لائېي د وېزت وېزت وخت پوره شو او هغه خپل ملک ته راتله نو داکټر انصار هغې له د تلو اجازت ورکړو خو د مهوش د بوټلو اجازت یې نه ورکو و څکه چې د هغې هغې سره دومره مینه پېدا شوې وه چې د هغې جدائی هغې برداشت کولے نشهو خو چې کومه مینه هغې سره د هغې وه، د هغې نه زیاته ورسره داکټر لائېي وه. هغه د هغې روح وو او د هغې نه بغیر هغې د خپل ژوند تصور هم نشهو کولے. چې او نشهو نو داکټر انصار یې یو ماهر مصوړ د هغې پور تېږت جور کړو، په فرېم کېښې یې بند کړو او په خپل شوکېس کېښې یې کېښو دو. بیا یې هغوي دواړه رخصت کړل. چې کله هغوي خپل کور ته او رسېدل نوبله ورځ یې سحر په ګادې کېښې کېنوله او په یو اعلی انګلش مادل سکول کېښې یې په پلے ګروپ کېښې داخله کړه. بیا به هره ورځ هغې سحر په ګاډي کېښې سکول ته بوتله او د چهټۍ نه پس به جان پري کور ته راوسته. امریکې ته د تلونه پس سوچې کاکا خو خو خلډه انصار ھېلته سنتېر

مُسکارو غجر اوکړل . دی سره د هغه یره کمه شوه او د هغه په رګونو کښي ولاره وينه چلاندہ شوه . هغې هغه په عزت ډرائينګ روم کښي کېښو او د هغه نه یې د هغه دنوم او ديني علم په باره کښي تپوسونه کول چې جان پري په ترى کښي شریت راړرو او هغه ته مخامنځ په یو وړو کي مېز ئې کېښو دو . بیا بهرا اووته او خان سره یې مهوش راوسته . ډاکټر لائېي هغه سره د خپلې لور پېژندګلو اوکړه او مهوش سره یې د چاچو په نوم د هغه پېژندګلو اوکړه . ډاکټر لائې د هغه په راتلو ډېره خوشحاله وه او هم په دغه ورځ د مهوش د ديني تعلیم سلسله شروع شوه .

هغې جان پري ته د هغه د عزت په باره کښي خاص هدایات هم ورکړي وو او میاشت په میاشت به یې تنهوا هم ورکوله خو دې سره سره یې ورته دا هم وېلې وو چې د هغوي په درس و تدریس کښي به هغه کښي او مهوش به هغه سره یواخي نه پړېږدي .

مهوش له خدا سه پېښه ذهن ورکړے وو . یو خوا هغه د انګريزی په سبق لکه د راونو او بو خوبده ، بل خوا په اړدو کښي ډېښه چلپدہ او په لړ ورڅو کښي په نوراني قاعده کښي هم روانه شوه . هغه لکه د لوخي لوئيده او لکه د بلبلې چغېده . د هغې خبری په ډاکټر انصار ډېږي بنه لګډي او د پاکستانی وخت مطابق د هر اتوار په شېړه اټه بجې به ورسره په انټرنېټ د هغه خبری کډي . د نورو خبرونه علاوه هغې به ورته په انټرنېټ د انګريزی ، اړدو او د نوراني قاعدي سبق هم

یې د او بو ډک ګلاس خولې ته واره وو . او س هغه ډېره خوشحاله وه او د هغې په سترګو کښي د دغه خوشحالی څلا څلپده .

ډاکټر لائېي د مهوش د تعلیم و تربیت ، خوراک خخاک او صفائی ستھرایی ډېرخیال ساتو . هغې دا غونېتل چې د هغې لور په هر لحاظ سره یو رول مادل وي . د دنیاوی تعلیم نه علاوه هغې د هغې د دیني تعلیم او ناظري د پاره د یو پی مدرسې مهتمم سره خبره اوکړه . مهتمم صېب د هغې د نېټکې جذبې ډېره ستاینه اوکړه او په راتلونکي اتار مازې ګر شپږ بجې یې د یو طالب ورلېرلو وعده ورسره اوکړه . او هم دغسي او شوه . د اتوار په ورځ تیک شپږ بجې په داسې وخت کښي د هغې د کور په ګیټ رینګ او شو چې هغې په خپله کمره کښي ارام کووا او جان پري بهر مهوش سره ناسته وه او د هغې د ګډیانو لو بولو تماشه یې کوله . د رینګ او از ډاکټر لائېي هم وورېدلو خو د هغې د پاسېدو او وتونه مخکښې جان پري ګېټ له ورغله ، د ګېټ کهرکې یې لري کړه او طالب یې خان سره کورته دننه کړو . هغه د پنځلسو شپارسو کالو یو لور دنګ نو خېزه زلمے وو . شونډه یې ايله شنه شوي وه او په زنه یې د شلتالو د پشم غوندي شنه نري نري وېښتة توکېدلي وو . هغه سپینې ریمنې جامې اغوستے وسے ، په سریې سپینې توپې . وه ، په اوږد یې سپین خادر نما رومال وو او په پښو کښي یې خړي هوائي چپلې وي ، هغه او تراویرې دلے بسکارېدلو . د هغه په لیدو ډاکټر لائې مسکۍ شوه او هغه سره یې په مُسکا

سره بېر اوویستله . بیا به هغې خپلوا گډیانو سره لوېي کولې او جان پېي به قاري صېب له چای راۋړه .

جان پېي لېك لوست نه وو خو چې كله به قاري صېب مهوش ته نوراني قاعده بېو دله نو هغې به په زړه کښي دا غونبېتل چې هغه د قاري صېب مخې ته د یوې شاګردي په حېت کښي او د هغه نه زده کړه او کړي خو دېبلو جرأت یې نشو کولې . خه موده پس قاري صېب ته پته او لګډه چې هغه ناخوانده ده خو سېق کښي دلچسپي اخلي نو هغه ورته مهوش سره د کېناستو اجازت ورکړو . بیا به دواړو په یوه سیپاره کښي سېق وېلې . چې كله به د هغې سېق ختم شونو مهوش به یې د لاس نه او نیو، بېر ته به یې بولته او هغې به هغه د پاره چایي تیاره کړه . چې هغې به چایي راۋړه نو هغه ته به یې په مېز کېښو ده او هغه ته به مخامنځ کېناسته . قاري صېب په هغې پوه شو سے وو چې هغه د هغه نه خه تپوس کول غواړي خو وېلې نشي او هغه ترینه واقعي یو خل تپوس او کړو ”بې بې“ که ته مانه خه تپوس کول غواړي نو کولې شي، د هغه په خبره هغه مسکي شو او شرمېده، سترګي یې خکته کړي او وې وئيل، ”نه قاري صېب، خه خاص خبره نیشته خو هسي ماوې چې لېي به خپلې خبری او کړو.“ قاري صېب د هغې په نیت پوه شو، پیالې یې په سر راواړوله، پاسېدوا او روان شو.

چې په دې اونشوده نو بیا یې په مختلف طریقو هغه ئان ته د مائل

اورولو او خپلله خوشخطي به یې هم ورته بېو دله . د هغې په قابلیت یو خوا ډاکټر لائې به ډېری خوشحالی نه په جامو کښي نه څائیده بل خوا د ډاکټر انصار خوله نه راګونډېده خو چې كله به د هغې خبرې ختمې شوې اوسته به آف شونو د هغه بنه به مړاوې شو ه او ډېرې شېبې به خفه ناست وو. هغه دا غونبېتل چې هغه امریکي ته او غواړي او په هغه زرڅېز ما حول کښي د هغې تعلیم و تربیت او شېي . په دې غرض هغه خو خو څله ډاکټر لائې ته خواست او کړو خو هغې د هغې جډائي برداشت کولې نشو ه او هغه ته یې ساپت انکار او کړو .

د خو خو میاشتو د بحث و تکرار نه پس ډاکټر لائې په دې راضي شو ه چې كله هغه د پنځو کالو شي نو هلته به لاره شي، دې تجویز سره هغه بادل ناخواسته اتفاق او کړو او د سپېشلائزېشن نه پس هغه هلته مستقل ملازمنت اختیار کړو او د هغې د راتلو ورځي یې شمارلے .

«درېمه پړه»

ډاکټر لائې له خوا جان پېي ته سخت هدایات ورکړي شوې وو چې د قاري صېب عزت به هم کوي او د هغه د چایي، شربت خدمت به هم کوي خو مهوش به هغه سره یواځي نه پېړدې. د هغې په هدایاتو هغې نسې پوره عمل کړو او په ډرائېنګ روم کښي به د هغوي نه په لې فاصله باندې بُوزې و هلې چې خوله تر هغې ناسته وه چې ترڅو به د هغې سېق ختم شو سے نه وو . چې كله به د هغې سېق ختم شونو هغه به یې سره د سیپارې ډرائېنګ روم نه خان

بې د هغې د بدن تولي پېجي خزانې سرگنده بنسکارېدي او هغې به په نيم
کخو سترګو ليدے .

قاري صېب نه اسماني مخلوق وو اونه د انساني جذباتونه محروم
روبوټ ووبلكه د وينې غوبنځي نه جور یو عام انسان وو او انساني
خواص یې لرل . هغه د عمر په هغه طوفاني دور کښې وو چې په
هغې کښې د انسان د نفسانې خواهشاتونيرنګي او د هیجانې
کېفیاتو طغیانې نسبتاً شدید وي . او چې خوک د دغه چپو بسکار
شي نو دومره شرمسمار شي چې تول عمری توبه گارشي .

يوڅل په تلو تلو کښې هغې د هغه تندے بنسکل کړو او د هغې په
بدل کښې یې د هغه نه هم دغه مطالبه او کړه . بله ورڅ یې د تبرک په
طور د هغه شوندي بنسکل کړي او هغه ته یې هم د خپلو شوندو
بنکلولو خواست او کړو . په درېمه ورڅ د هغې د صبر پیمانه د که شوه
او هغه ته بې اختیاره ور ترغاره وته . هغوي دواړو د یو بل نه لاسونه
تاړ کړي وو او دواړه د عشق په رنګينو کښې پېجي سترګي ولاړوو .

هغوي دواړو په یوه ساه ، ساه اخسته او د دواړو زړونه په یوه ساه
درزېدل . هغوي د لیونتوب اخري منزل ته رسېدلې وو او په مدھوشه
حالت کښې یک جان ويک قالب وو چې دېکښې داکټر لائېه ډرائېنګ
روم ته راغله . هغې چې داروماني منظر او ليدونو غلي غوندي
واپس شو، هغه دواړه دومره راندہ کانه وو چې نه د هغې په راتلو
پوه شو اونه د هغې په تلو پوه شو . البته چې کله د هغوي د

کولو کوشش کوو . یو څل یې د چای خکلو نه پس لو خې راغوندې کړل
، سمه لارې په پښوده او د هغه په خواکښې په داسې انداز تېره شو
چې د هغې دلوبټي پسکې د هغه په مخ راخکلې شو او که چري
هغه خان نه وسې راغوندې کړے نو د هغه کوندي، به هغې سره
لګېدلې وي . هغه د هغې په حرکت مسکے شو خو په خوله یې
هیڅ اونه وسې . د هغه مسکا سره هغه ډاډه شو او بیا به یې په خه
ناڅه طریقه د هغه د شهوانې جذباتو د مشتعل کولو او هغه خان ته د
مائېل کولو کوشش کوو . هغه هغه د ذاتي تپوسونه منعې کړے وه
نو بیا به یې د ذاتي تپوسونو په خائې د هغه نه د هغه اسلامي مسلو
تپوسونه کول کومي چې عموماً بسحوته پېښېږي . بیا به یې د دغه
مسلو اطلاق په خپل خان کوو او د هغه نه به یې د مشورې اخستو
کوشش کوو . د هغې د طویل جائزې مطابق قاري صېب ډېر د کار
سرے وو او هغې د هغه نه هغه کارا خستېل غوبنېتل د کوم چې هغې
خپل خان مستحق ګنلو .

داکټر لائېه چې د مهوش په باره کښې د کومي خطرې نه یې پده او
هغه یې هغه سره یواحې نه په پښوده ، هغه خطره هغې د خپل ژوند
اخري اسره او د خپل مستقبل اخري منزل ګنلو . هغه جان پري چې د
هغه په مخکښې به بُوزې و هله په ادب ناسته وه ، او س د هغې
بوزې هم ختمه شو او لوپته هم ختمه شو . بیا خبره دې له راغله
چې په هغه جامو کښې به د هغه مخې ته ناسته وه چې هغې کښې

ستړګو خړه ختمه شوه او دواړه په مُسکا مُسکاد کمرې نه بهرا اووټل نو ډاکټر لائیه د هغوي په انتظار کښې ولاړه وه . هغې په ولاړه ولاړه دواړو له خپله خپله بقایا هم ورکړه او دواړو له یې رخصت هم ورکړو . هغوي دواړه په یو ګیت اووټل خودا معلومه نشوه چې قارې صېب په کومه لاړو او جان پري په کومه لاړه .

جان پري ډاکټر لائیې په کور کښې وړه لویه شوي او پېغله شوي وه . هغه دا ته کاله په عمر کښې ډاکټر لائیې کورته راغلي وه او دولس کاله یې هغې سره تېرکړل . هغې د خپل ژوند لویه برخه د هغې په کور کښې تېره کړه او اوس د شلو کالو پخه پېغله وه . هغه د انصار هېلته سنتېر د یوی سابقه دائي لوروه . د هغې غونښو پسې خو خو رشتې راغلي وي خود هغې بودې مور د خپلې لور د رشتې واک ډاکټر لائیې له ورکړې وو . او ډاکټر لائیې هغه تولې رشتې واپس کړې وي څکه چې هغه د هغې قابل اعتباره خدمتګاره وه او د هغې نه بغیره د هغې کور چلېدې نشو . هغې سره د خپل کور چلېدو اونه چلېدې فکرو خود هغې څوانې ، د هغې د څوانې تقاضې ، د هغې د ژوند اسرې او د هغې د مستقبل تیرې ورته نه بسکارېدې . په دغه رشتو کښې څینې رشتې داسې وي چې په هر لحظه غوري هم وي او هغې ته قابل قبول هم وي خود ډاکټر لائیې په انکار هغه تولې رشتې واپس شوي . د هغې همڅولې چېنکې واده شوي او د بال بچ میاندي شوي خود هغې تول خواهشات د هغې د ژوند د ارمانوونو

ساندي شوي . د جان پري مور د خپلې مور د رشتې واک ډاکټر لائیې له څکه ورکړے وو چې د هغې د واده او د واده د تولې خرچې ذمه هغې اخستې وه . په دهه د هغې انکار د جان پري او د هغې د مور انکار ګنډے شو . هغه جان پري چې د ډاکټر لائیې په کور کښې یې د لومې د اج سره د واده خوبونه لېدل ، په یوه غېرا خلاقي ګناه ډېر په بې عزتې سره دوه لاسه ، دوه پښې اووته . د هغې په تلو باندې د ډاکټر لائیې ډېر کارونه نیمګړې پاتې شو خو هغه نه د خپلو کارونو په نیمګړې تیاخفه وه او نه ورته د هغې په تلو افسوس ووبلكه هغې ته افسوس په دهه وو چې هغه دومره موده د هغې د کردار نه ولې غافله پاتې شوه او هغې یې مخکښې ولې رخصت نکړه . د هغې د تلونه پس هغې د خپل هسپتال یوه بودې ملازمه ، مرجان راؤ غونښله او د جان پري ډیوټي یې هغې ته حواله کړه . د جان پري د تلونه پس هغې د هسپتال ډیوټي مختصر کړه او زیات وخت یې مهوش له ورکړو . هغې سره به یې په هوم ورک کښې هم لاس کووا ناظره یې هم ورته په خپله کوله . دې نه علاوه نمونځ یې هم ورته اوښودو او د نمونځ او دس طریقې یې هم ورته اوښودلې .

یو خو ورځې پس جان پري خپله مورخان سره انصار هیلتې سنتې ته بوتله او هغې ته یې خپله صفائی پېش کول غونښتل خو هغې ، هغې سره خبره کول مناسب او نه ګنډ او دواړه یې په ولاړه ولاړه رخصت کړې . جان پري چې د هغې نه نامېدې شوه نوبله ورځ یې

کله کله به هغې، هغې پسی ژرل او په ژرا ژرا کښې به یې هغه یادوله خورپې مهوش ته خې پته وه چې ژوند خه دے؟ د ژوند اصول خې دی؟ د ژوند تقاضې او کرمې خې دی؟ په ژوند کښې د بسچې حیثیت او مقام خې دے؟ د هغې ژرا سره به کله کله داکټر لائې سترګې هم ډکې شوې خو چې د هغې د بې حیای منظر به ورته مخکښې شو نو ډکې سترګې به یې او چې شوې.

د جُدائی په دغه اور کښې جان پري هم سوزپدہ، ژرپدہ او په هره سلګی کښې به ورته هغه یادپدہ. د هغې په زړه کښې خوشو څله راغله چې هغه د هغې د لیدو د پاره د هغې د سکول په لاره کښې او درېږي او هغه اووینې خود داکټر لائې نه یې پدہ.

★★★★★★★★★★★★

★★★★★★★★

★★★★★

★★★★

★★

★

مور خان سره کړه او د قاری صېب په لټون کښې د هغه مدرسې ته ورغله او چې کله یې د هغه تپوس او کړونو هغوي ته اوویلے شو چې خې موده مخکښې هغه چاسره تور شوے دے او دے مدرسې نه تلے دے. جان پري د هغه نه مايوسه هم شوہ او د هغه په نامه توره هم شوہ. دې نه پس هغه په خپل کور کښې بنې په پخه کېناسته.

د جان پري په تلو باندې مهوش ډېره خفه وه او کله کله به یې یادوله څکه چې هغې، هغې له د مور مينه ورکړې وه. د هغې خوراک څخاک، د هغې لامبلول، د هغې صفائی ستھرائی، د هغې جامی وېنځل، استري کول، د هغې کتابونه سمبالول، د هغې تیارول او د سکول نه راوستل به هغې کول. د هغې په یوویش سره به د هغې زړه درزې دواو د هغې په یوه چغه به هغه، هغې ته حاضره ولاړه وه او لکه د خوب لاس به یې زړه پوري نېولې وه ... دې نه علاوه د هغې د زړه د پاره به یې هغې سره د یوې ملګرې په حېث ګډیانې هم لوېولې، هغې سره به یې پټټمونې، کوچامورې، شلفاتې، چیندرو او اشتاپې هم کولې، د بناپېرو او شهزادګانو قیصې به یې ورته هم وېلې او چې لړه به یې د سترګونه اخوا د خوا شو هم تو هغې به ورپسې د کور په ګوټونو کښې او تره ګرځېدہ چې ترڅو به یې هغه موندلې نه وه. د تولو نه لویه خبره دا وه چې هغه د هغې کلاس فېلوا هم وه او بُک فېلوا هم وه. هغې به هغې ته انتې وېلې او قاری صېب ته به ی چاچو وېلې.

مینګوري، فضاګت اوکانجو، خوازه خېله، بحرپن، مدپن، کالام بشام او د نورو علاقو په هوتلونو، د کرایه په کورونو، جماتونو او تبلیغي مرکزونو کښي پراته وو، هغوي ته زر ترزره د سوات نه د تو آرډ او شو. د هغوي د تو نه پس د سوات مقامي خلقو ته په داسې وقت کښي د تو اعلان او شو چې نمر په غرغره وو. په ده اعلان کښي هغوي ته او پلے شو چې په سوات د فضائي حملې او بمارې آرډ شو ده. خپل کورونه جرنده کړي او زر ترزره د دی علاقي نه اوئي. ګینې د خپل هلاکت به په خپله ذمه واري. ”دا اعلان دومره ناګهاني او ناصافي وو چې د ده په او پدوده تولو زړونه لکه د شګي د کمر رېدل او دور پدل. هېڅوک، هیڅ ته جو پنشو او هر چا سره د خپل بال بچ او د خپل سریره شو. د سرکار له خواد ګاډو بندوبست شو ده وو خو هغه په سوک کښي د نوک برابر هم نه وو. هر خوک په ده کوشش کښي وو چې خپل ضروري سامان د یوې غوتي دوه په شکل کښي ځان سره واخلي او زر ترزره د کوره اوئي. د هغوي دا هلي څلې شروع وي چې په کبل کښي د قیامت خېړه چو دنوبې شمېره او زونه وور پدې شو او د تور او شین لوګي توري شنې لوخرې د پاللي د تونو غوندي لړي په لړي بره ختې او د اسمان په وسعتونو کښي خور پدې. چاچې دغه خوفناک او زونه وور پدل او دغه تور، شنې لوګي یې او لیدل نو هرڅه یې په خائے پېښو دل، ورونه یې جرنده کړل او د لپونو غوندي پېښانه، بدحاله، پښي یېله

﴿خلودم باب﴾

د اوپري موسم وو. د عيسوي کال شپږمه میاشت په وتو او اوومه میاشت په راتلو وه. د اسمان نه د نمر سري پلوشی د سرو لمبو په شکل کښي ورپدې او د سومبو غوندي په زمکه لګبدې. د زمکي نه تود تبهې او د فضانه تود تدور جو پشو سه وو. د خوپړي دا حال وو چې هر سره په خپل خولو کښي لکه د پېښدونکي ورپي خټکېدو. مرغو په پانو کښي سرونه ورکړي وو، ژې په راویستې وي او وزرونه یې خواره کړي وو. خاروو د اونو او سپرونو په سیوری په ولاړ او ملاسته ژې په راویستې وسے او تشي یې وهل. د مېدانی او بناري د هرشته من سري دا خواهش وو چې د اوپري موسم تېرولو د پاره چرته یخې او غږیزې علاقي ته لار شي او د پروکسانو د غسې او کړل. د سوات د شورش په وجهه اکثر سپلانيانو مري، ګلیات، اېبې آباد، کاغان، ناران او د دیریخو علاقو ته مخه او کړو. په کلپو، باندو کښي د بجلی د لوله شپډنګ مسله وه، بله د ګرمي او پدده او نه ختم پېښونکي سلسله وه. مشرخان چې د ګرمي نه تنګ شو نو هغه هم مشرې بې بې او شاکرخان سره کاغان ته د تلو مشوره او کړه. مشره بې بې هغه سره تلو ته تیاره شو خواکرخان د خپلوا مصروفیاتو په وجهه تیار نشو البته هغوي له یې په خندا خوشحالی د تلو مشوره ورکړه.

کوم خلق چې د ګرمي سیزن تېرولو د پاره سوات ته تلي وو او د

کښې شاته اچولي وو او چا په اوږد اړولی وو. د مخالف طرف نه به د ګاډو په رناد هغوي سترګي برېښېدې، کله به پېښې او کله به غړېدې . یو خوالو سه لو سه غرونه وو، بل خوازور ګرځونه وو. هغوي د ګاډو د ډغرونه هم یړېدې او لاندې د ګرځونو نه هم یړېدې . کوم کډوال چې په ګاډو کښې وو هغوي شپه په شپه تحت بائي، مردان، صوابي، چارسدي او پېښورته اور سېدل. خه خپلور شته دارو کره لارې او خه په سرکاري سکولونو، کالجونو او نورو سرکاري ځایونو کښې پرپوټل او خوک چې پیاده وونو هغوي پراو په پراو په خو خو ورڅو کښې سمي ته اور سېدل، او کوم سرکاري ځای سه ته به چې ور تل نو د ګنجائش د کمي په وجه به ترینه مایوسه واپس تل. کوم حال چې د سوات د کډوالو وو هغه د بونیر او د خواوې شاعلا قوډ کډوالو هم وو. یو خوا سخته ګرمي وه، بل خوا مایوسې، پېښاني او ځان ځاني وه. هر خوک په خپلو خولو کښې ډوب وو او د بل چا په سخته، راخته یې هیڅ کارنه لرلو. دا بې اسرې ټاټلي پراو په پراو پېښانه ګرڅېدې او په دغه ګرڅېدو ګرڅېدو کښې د ټې دست چې او وله. څينې بوډاګان، ماشومان او زنانه د خپلو ټاټلي هم دغه ټاټلي هغوي نشوي قابو کولے. چې کله د هغوي نه ناپوره شو هم دغه ټاټلي هغوي نشوي سماجي کارکنان د هغوي د خدمت د پاره مېدان ته اووټل. هغوي د هرکلي په جماعت کښې د لود سپکرو په ذريعه اعلانونه او کړل او

پښې او سرتور سردا کورونو نه اووټل. سرکاري ګاډي د سرکاري کسانو او معز زينو نه ډک شوي وو او د پرائې پوېت ګاډو خرچه د هر چا د وس کارنه وو خو په دغسي موقعو کښې خوک پېښې ته نه ګوري بلکه خپل عزت او خپل سرته ګوري. شتئه من په پرائې پوېت ګاډو کښې کېناستل خوک د سوړلوبه بسونو کښې کېناستل او خوارانو غربیانو پیاده تپال شروع کړو. هیچا ته معلومه نه وه چې هغه چرته او کوم خوا روان ده خودا هر چا ته معلومه وه چې داعلاته پرېښو دل او دی نه وتل پکاردي. د ګلپو، بانډو نارینه، زنانه، سپین دېرسې بوداګان، څوانان هلکان، سپین سرې بوهی ګانې، تور سرې نیم زالې، حیادارې پېغلي، وړې ګینکې او ماشومان په ژړا انګولا، ګډې په سردا مینګوري په سړک روان وو. د نمر سترګه پرپوټه خود هغه زېړې پلواشی د ششتی د زېړګل د زېړو پانو غونډي د ډېوې شیرازې نه د اسمان ترلمنې پورې رسېدلې وي. په شین آسمان کښې د وریځې سرې توبېنې داسې بنسکارېدې لکه چې په فراخه مېدان کښې خائے په خائے د قربانې، وینې او د غونځې د هېږي پراته وې. سکنې ماښام په مزه مزه د شپې په تورو زلفو شفقي څلا جهارو کوله او د تېږي تور پېونې یې په فضا او تول چاپېږیال خوره وو. په سړک یو خوا د ګاډو غرځور او پو د پا وو، بل خوا بې وزله کډوال، نارینه او زنانه پیاده روانې وي. چا خپلې ضعيفې میاندې د لاس نه نیولې وي، چا خپل وارډه سینې ته اچولي وو، چا د تېکري په شکل

شونو DCO ته يې فون اوکرو او هغه نه يې د مېډيکل تیم مطالبه اوکړه. د هغه په مطالبه فوری طور عمل او شو اولې شېبې پس د ډاکټرانو یو تیم راغۍ چې په هغې کښې نارینه او زنانه ډاکټرانې شاملې وي. د سرکاری ډاکټرانونه علاوه د پرائیوپت هسپتالونو ډاکټران د خدمت خلق په توګه په مختلف کېمپونو ګرځېدل. هغوي به د مریضانو د بیماریو ټستونه هم کول او دارو درمل به يې هم وپریا ورکول. په دغه پرائیوپت ډاکټرانو کښې د نورو نه علاوه ډاکټر لائېه او د هغې معاونین هم شامل وو. هغوي تول د شاکرخان په وپنایه دغه درېو وارو کېمپونو خواره شو. یو خوا د هغوي د علاج معالجي سلسله جاري ود بل خوا د امدادي کېمپونونه جامې، پېزار، لوپېتې، خادرونه، پېتکي، چېنکونه، پیالې، رکېبې، تېل مالګه، د جامو وينخلو او لامبلو صابونونه، اینې ګمنزې او د ضرورت نور سامانونه راتلله او هغوي ته حواله کېدل. دې نه علاوه د کورونو نه به دې خوا او بوا او شربت کولروونه، د چایو ډک ډک چېنکونه، د ترکاری، د کې کټوي او د ډوډي د کې شکرۍ راتلې او هغوي له به ورکړي کېدي. مابنام هغه د کلي قصاب او کولال خپلې حجري ته را او غونبېتل، او قصاب ته يې اوو مې، ”تئه به هره ورځ یوسخوندر اوالې، هغه به حلالو مې او هغه غونبېخه به دے کولال ته حواله کو مې“. بیا یې کولال ته اوو مې، تئه به هره ورځ د یو یو کېمپ د پاره یو یو ډېگ پخو مې او په خپله به يې په کډوالو کښې تقسیمو مې، ”بیا یې دواړو

عوام ته يې د هغوي د پنائي، خوراک، جامه پېزار او د هر قسمه امداد اپیلونه اوکړل. د دغه کډوالو ټافلې زور کلي، همایون کلي او اکبر کلي ته هم راماتې شوې او د سپین نهر په غاره د اولو په سیوری پریو تې. شاکرخان چې د هغوي د راتلونه خبر شونو د زور کلي، همایون کلي او اکبر کلي په جماتونو کښې يې اعلانونه اوکړل او تولو خلقو ته يې د هغوي د امداد خواست اوکړو. د هغه په اعلانونو د درېو وارو کلېو نه تول زمیدار، کسب ګر او مزدور کار او ووتل او تولو ورته د خدمت د پاره خپلې سینې او پېولې. هغه په درېو وارو کلېو کښې امدادي کېمپونه اولګول. خئه کسان يې دغه کېمپونو ته او درول او خئه يې بازار ته د خېمو اخستلو د پاره اولېړل. یو خوا امدادي کېمپونو ته امدادونه راتلله، بل خوانه خېمي راغلې او په دغه درېو وارو کلېو کښې د سپین نهر په غاره په داسې طریقه اولګولې شوې چې د هرې کورنې د زنانه و او نارینه و د پاره بیلې بیلې بیت الخلا او غسل خانې وي. چې دا او شوہ نو بیا یې د خپلو سرو په ذریعه د هغوي کډې او چتې کړے او د هغوي په خونبېخه يې په خېمو کښې اولګولې. چې دا کار او شونو بیا یې په هنګامې توګه بازار ته سړي اولېړل او د ورژو درمې پاخه دې ګونه يې راړېل او په خپل لاس یې په هغوي تقسیم کړے، خئه کډوال د قې دست چې و هله مې وو، خئه د شوګر او بلډپریشر مریضان او خئه د پیاده مز لپه و جه ستړ مې ستو مانه وو او د دردونو نه يې فریدونه کول. شاکرخان چې دی مسلو نه خبر

دومره متاثر شو چې هغه د ټولو فلاحي او میدې ټکل تیمونو کمانهړ
مقرر کړو. دې نه علاوه هغه یې اعلیٰ صوبائي او وفاقي اپوار ډز د پاره
نامزد کړو. دې سره دومره او شو چې دا درې واره کېمپونه او په
دې کښې پراته کډوال د سرکار په ریکارډ کښې راګلل او د حکومت او
این جى او زله خوا خوراکي مواد او نور امدادي خېزونه به دې
کېمپونو ته راتلل او تقسیمېدل. یوه ورځ هغه ته شکایت او شو چې د
اکبر کلې د کېمپ په رومبې خېمه کښې شپه ورځ ژړاوی خودا
معلومات نیشته چې د هغوي د ژړا فرياد هئه وجهه ده؟“ هغه چې دا
خبره وورېده نو د معلومات کولو د پاره یې یو سړے او لېږو خو هغه
په خپل مشن کښې ناکام شو. دې نه پس هغه په خپله ورغني او د
خېمې خوا کښې غلے غوندي او درې دو. د ژړانه هغه ته معلومه شو
چې دوه زنانه دې او دواړه ژاري. د هغوي په ژړا هغه د خېمې د خوانه
او زور کړو، ”بیانو زه، شاکر تاسو نه تپوس کولے شم چې تاسو ته
څه تکلیف ده چې تاسو ژاري؟ زه ستاسو څه خدمت کولے شم؟“
د هغه په تپوس دواړو زنانه و خپل مخونه په لوپتو کښې پت کړل.
بیاد یوې بودی او زړاغی، ”زویه جو ته مونږ د پاره یوه قرباني جو
ورکولے شے؟“
شاکر خان: زه هري قرباني ورکولو ته تیاریم. وايه موري زه ستاسو
څه خدمت کولے شم؟
بودی: زویه، زمانو سے جو زمونږ د ټافلې نه بېل شو سے او جو بې

ته اووسي، ”تاسو دواړه به هر مابسام ماسره لیدل کوي او خپلې پېسې
به اوږي.“. چې کله دا تول انتظامات او شو نو هغه ډېر خوشحاله شو.
یوه ورځ هغه ته شکایت او شو چې د لپونې خبلو ځینې او ره هلکان
د کډوال ډپر اوونو مخې ته اوږي را ئوري، سګرې ټې څکي، غاري تازه
کوي، شپېلې وهی او په خیمو کښې دنه جینکو ته تیان تان کوي.
هغه چې دا وورېدل نو د قهره دا سے سور شولکه چې دا اور لمبه پري
ګرځبدلي وي. هغه فوري طور خپل مسلح نو کران را ئوغونستل او د
هغوي د سرکوبې د پاره یې هغوي پسې او لېږل. هغوي پري هلو
اوج اونه خورل، یو خوکسان یې را ګېر کړل او ترهغې یې وهل او په
سپین نهر کښې یې غوپې ورکولے چې هغوي یې په توبو کړل. بیا
به د هغه دوه دوه سرو په هر پړ او وسله په لاس شپه ورځ خوکې کوله
چې دغه مېلمنو ته خوک څه نقصان اونه رسوي. په خلورمه ورځ د
کېمپونو معائني د پاره DCO په دا سے وخت کښې راغي چې د هر
کېمپ مخې ته د غونبخي یو یو دېگ پخېدو. د هغه په تپوس
باندي هغې ته اوویلے شو چې دلته نه سرکاري امداد را ئې او نه د
څه این جي اوله خوا څه مواد را ئې. دا خېمې شاکر خان په خپلو
پېسوند بازار نه را ئوري دي او دا ډېگونه او د ډوډي تنورونه او دغه نوره
خرچه هغه د خپلې جې به کوي. هغه چې دا وورېدل نو د هغه د
څوانمردي یې ډېره ستاینه او کړه او هغه سره یې د لیدو خوا هش
اوکړو، او چې کله یې هغه سره لیدل او کړل نو د هغه د شخصیت نه

بوغورکے هلک حجري ته دننه شول. ميلمه چې هغه اوليدونه مُسکے شو او د هغه سلام له په مُسکا مُسکا ورغني. دروغ جورنه پس ميلمه شاکرخان ته اووسي، ”جونائيکه زهه ده جواونه پېژندم“؟ شاکرخان: سترگې م درياندي خوردي شوي خود خيال نه م اوسي يې. ميلمه (په مُسکا) نائيکه، جوزه طالع منديم (خاندي) اوسي ده او پېژندم نائيکه؟

شاکرخان (خاندي) او طالع مند کاكا په خپر په خبر (هغه له غاره ورکوي) ”دېره موده پس م اوليده. چرته وي او چرته يې؟ طالع مند: جونائيکه، بره وطن کبني ووم. اوسي ده کړولو سره جو خکته راګلې يم، په تخت بې، کبني پروت يم. شاکرخان: دلته ولې نه راتلے؟ طالع مند: دلته راتلم نائيکه جو په لاره م کړه ناروغه شو.

شاکرخان (په چېرانتیا) کړه ده ناروغه شو؟ طالع مند: هاؤنيکه، جو کړه مونږ کور واله ته وايو (خاندي) چې لړه بنې شي نو هم دلته به راڅم.

شاکرخان: دېره بنې ده. داستا خپل څاھے ده... دا ماشوم ستا زوسي ده؟

طالع مند: نه نائيکه. ده دقاچي صېب نوسي او ستاميلمه ده. شاکرخان (په چېرانتا) زهه پوه نشوم طالع مند کاكا. ”طالع مند د چېب نه یو خط را او باسي او هغه له يې ورکوي. شاکرخان چې خط او سپري

درکه شوسي ده. ته جو موږ د پاره د هغه د موندلو هڅه کولے شه؟ شاکرخان: اوه، دا مسله ده تاسو ته؟ دا خه دومره مشکله نه ده. د هغه خه نوم ده. بوهی: جوشېبل.

شاکرخان: جو شېبل؟ دا خنګه نوم ده؟ ”د یو پېغلي اواز راخي، جوشېبل نه جو، سهبل.“

پېغله: جو سهبل نه، صرف سهبل. شاکرخان: صرف سهبل. پېغله: صرف سهبل نه، سهبل.

شاکرخان (خاندي) پوه شوم، پوه شوم، سهبل. بنې د هغه عمر خه ده؟ پېغله: لس کاله.

شاکرخان: بس او شوه. زهه ورپسي نورو کېمپونو ته سړي لپرم خو په یو شرط او هغه دا چې تاسو به ژاري نه پلیز؟ هغه بله خبره او نکړي او د هغوي نه روان شي. هغه چې خپلی حجري ته او رسپدو نو خپل نوکران يې راغونه کړل چې په هغوي کبني دوه، دره کسه مختلف کېمپونو ته او لېږي او د هغه معلومات او کړي. هغه چې هغوي چان کړل نو دوه کسه يې پکبني منتخب کړل او هغوي له يې د تلو او د هغه د تلاش متعلق هدایات ورکول چې یو لوردنګ سړي او

سره پاتے شي او زهه به دا بې او خوربې بې لټون او کرم. که هغوي م جو او موندل نو دلته به يې راولم.

شاکرخان (مُسکے شي) د هغوي لټون مه کوه، هغوي دلته راغلي دې او مونږ سره په کېمپ کښي دي. البته مونږ سره د سهپل غم وو او ده تلاش پسې م سپې لېږل چې تاسوراغلي. زمونږ مسله حل شوه که ته دودي، ته ايسارې په خود پره بنه ده او که نه ايسارې په نو څه لارشه او خپله کډه کوډه دلته راړه.

طالع مند: نه نائيکه، جو ايسارې د نشم، اجازت راکوه چې خم درنه. لارم درنه، سلام عليکم.

شاکرخان: وعليکم السلام. شاکرخان هغه له د رخصت لاس ورکوي خو په تلو تلو کښي ورته وائي، ”طالع مند کاکا“ ستا هغه رور... بگا خنګه ده؟

طالع مند (خاندي) بنه ده نائيکه. هغه م جو وطن کښي مېښو ته پرېښے ده. ”دي سره هغه دې په تيزۍ سره بهراوخي. د هغه د تلو نه پس شاکرخان په سهپل باندي چاې شريت او خکوي او چې کله هغه بنه سُرکښي شي نو بیا یې څان سره په ګاډي کښي کېښي او هغه خېمي ته يې او رسوي چرته چې د هغه نيا او خوروسي. بیا سهپل ته وائي، ”څه ګله خپلې نيا او خورله ده ورشه.“ او هن خپله کډه کوډه مو راواخلي. چې تاسو بل پراؤ ته او رسوم.“ سهپل چې خپله نيا او خور او لېډه نو ډېر خوشحاله شو، هغوي دوارو لا هغه بنکلوو

نو هغه د هغه د پلار په نامه لیکلے شوې وي. خط دا سے وو. ګرانه افضل خانه خوشحاله اوسي.

سلامونه. هيله لرم چې روغ جور به يې. په سوات کښي اپرېشن شروع کېدونکے ده. تولو مقامي او غېر مقامي خلقوته د علاقې د خالي کولو اعلان شوې ده. زهه په خپله درتلې نشم څکه چې کمزوره هم يم او مريض هم يم. ما خپل څان په مرګ شمېر لې ده. چې په لاره مرم نو بهتر دا ده چې په خپل کت پوزي مرېشم. د طالع مند په مرسته خپله کډه، خپله نوسی هما قاضي او خپل نوسې سهپل قاضي درلېرم او هيله لرم چې ستا په سرپرستي کښي به محفوظه هم وي او خوشحاله به هم وي. زماله خوابي بې ته، سلامونه او شاکرخان او زاهد خان ته ډېره ډېره مينه.

والسلام

ستا ورور قاضي عنایت الله مینګوره.

شاکرخان چې خط اولولي نو مُسکے شي او وائي، ”و عليکم سلام“ بیا سهپل ته ګوري او وائي، ”ستا نوم سهپل ده؟“ د هغه په خائي طالع مند جواب ورکوي او وائي، ”هاؤ نائې که، جو مونږ په یوه قافله کښي وو خو چې زما کډه ناروغه شوه نومونې په تخت بې کښي د ګاډي نه کوز شو او ده هم مونږ سره کوز شو. زمونږ جودا خیال وو چې ابی او خوربې بې هم مونږ سره کوزه شوه خو چې ګاډه سے روان شو او هغوي م او نه ليدل جو ماسره غم شو. نائې که سهپل به جو تا

اسلاميہ کالج نه فارغ شونو مشرخان د خان بابا په وېناد خپلې زمکي خصمانه شروع کړه او قاضي عنایت الله په اسلام آباد کښې په محکمہ داخله کښې افسر شو. دواړه په خپلو خپلو کارونو کښې مصروف شو خود دوستی. رشتہ یې بحال وه او د یو بل کلی ته به تلل راتلل. قاضي عنایت الله چې د نوکری، نه ریتائې شو نو اکثر به مشر خان له راتلو او خو خو ورځي به هغه سره په حجره کښې پروت وو او چې کله به مشرخان او قاضي صېب د خپلې هلکانے، پخوانۍ خبرې کولې نو شاکرخان او زاهد خان به اورېدې خو د تیرو خلورو کالونه هغه نه ووراګلې څکه چې د هغه زو مې نورالله قاضي چې په پاک آرمي کښې مېجريوو، د روډ په یوه حادثه کښې سره د خپلې بنسخي مر شو مې وو او د هغوي د مرګ په وجه هغه ته دومره ذهنې او قلبي صدمه رسېدلې وه چې خو خو ورځي د خفګان په وجه نسکور پروت وو په هغه وخت کښې د هما قاضي عمریؤلس کاله وو او د سهيل قاضي عمر شپې، کاله وو.

مشرخان چې د هغوي د مرګ نه خبر شونو سره د مشرې بې بې د هغوي تعزیت د پاره هلته لارو او هغه سره یې غم خوري او کړه. دې نه پس هم مشرخان خو خوئله هلته تلے وو خو هغه نه ووراګلې البتہ د طالع مند او بګا په ذريعه به سلامونه تلل راتلل. طالع مند او بګا دواړه رونه وو د هغوي خپل ذاتي کورنه وو. هغوي د پېشې په لحظه ګو جران وو. په مینګوره کښې د قاضي صېب په مینه کښې

چې هغه ورته اوو مې، ”خان جي وائی چې خپلې کډه کوډه راواخلى، هغه مونې بل پړاټه بوئې“. هغوي هډو د هغه نه د ”ولي او چرته“ تپوس اونکړو، خپل سامان یې زر زر راغوند کړو او د هغه په ګاډي کښې یې کېښو دو. چې ګاډې سے روان شو او لپه شېبې تېرپدې نو هغوي یې ”آرام ګاه ته او رسول“. هلتہ نه یې هغوي ته د آرام کولو د پاره اوو مې او واپس کورته روان شو. چې کورته او رسېدونو د خوراک خخاک سامان یې په ګاډي کښې کېښو دو، خپلې خدمتگاره یې خان سره په ګاډي کښې کېښو له او د هغوي د خدمت د پاره یې هلتہ او رسوله. د آرام ګاه هغه د پلار په وېناد مېلمنو د آرام او قیام د پاره جوړ کړے وو. د قاضي صېب کورنې د هغه ړومې مېلمانه وو چې دلته د قیام د پاره راوستي شو څکه چې دا ځای محفوظ هم وو او د ژوند سهولتونه هم پکښې موجود وو. قاضي عنایت الله د قاضي ثناء الله ایکے یو زو مې وو. قاضي ثناء الله د والی سوات د عدالت عالیه قاضي القضاط یعنی چېف جستس وو او د خپلې ایمانداری او عدل و انصاف په وجه د سوات په ټوله سیمه کښې مشهور وو. قاضي عنایت الله د پېښور په اسلاميہ کالج کښې د افضل خان (مشر خان) کلاس فېلو هم وو او د هغه بنې ملګرې هم وو. هغوي دواړه به یو بل سره ګلی ته تلل راتلل. قاضي صېب به د یخنې چهتیانې مشرخان سره په زور ګلی کښې تیرو لے او مشرخان به د ګرمی سېزن هغه سره په مینګوره په نو مې کښې تېره وو. چې کله هغوي د

زءَ غواړم چې د ابوداټلو نه مخکنې هغه دلته خپل تېرله راولم.
ستا خنګه خوبنځه ده.

طالع مند: نائیکه جو ستا خبره م زړه ته پړوته. که ستا خوبنځه وي
جوزه به ورپسې جو یوه منډه اوکرم.

شاکرخان: نه طالع مند کاکا، ته به یواځی منډه نه کوئے بلکه مونږ
دواړه به ورپسې څو، په دواړه کسه به یې ډګنه ډولی اوچتوو او په
ګاډي کښې به یې اچوو.

طالع مند (خاندی) ډېرہ م خوبنځه ده نائیکه، کله به څو.
شاکرخان: کله کله نېشته، زءَ ګاډے را اوږاسم او اوس څو. ته څان
تیاره وه.

طالع مند: زءَ تیاریم جو نائیکه.

شاکرخان: اوس اټه بجې دی. چې اوس روان شو نو یؤلس، یؤلس
نیمې بجې به هلتنه اورسوو او چې د هلتنه نه دولس بجې راروان شو
نو درې، درې نیمې بجې به دلته یو.“ دې سره هغه پاسې، ګاډے را
اوېاسي، طالع مند څان سره کېنوي او روانېږي. په سوټ کښې د
ترهه ګرو خلاف سرج اپرېشن شروع شوئے وو. څائے په څائے د
فوجیانو چوکې جوړې شوې وي او د هر ګاډي، سامان او د هر سېږي
جسماني تلاشی به هم اخستلي کېډي او تپوسونه به ترینه هم
کېدل. په دې دې کښې هغوي دوه بجې نوي کلي ته اورسېدل. د
طالع مند په نبودنه شاکرخان د قاضي صېب د کور مخې ته ګاډے

او سېدل او چې کله به په یخنې کښې سمي ته راخکته شو نو په زور
کلې کښې به د مشرخان په هغه مينه کښې پراته وو چې د ګوچرمينه
، په نامه مشوره وه خو د تپرو دوو کالو راسي هغوي هم نه ووراګلې.
ماسخوتن چې طالع مند د خپلې کډې او بال بچ سره را اور سېدلونو
هغه د اکبر کلې د کېمپ په هغه خېمه کښې ډهپرہ شو په کومه
کښې چې مخکنې د قاضيانو کورنې. وه او اوس خالي پرته وه. سبا
چې طالع مند د مشرخان حجري ته راغي نو شاکرخان هغه ته اووسي
: طالع مند کاکا، د راته اووایه چې قاضي صېب خپل تېرسره ولې
رانه غې او خپل تېريي تاته ولې او سپارلو؟

طالع مند: نائیکه جو دې کښې ډېرې خبرې دی. یوه دا چې مونږ تول
تېرسود هغه په نغري او د هغه په تالي لوئے شوئې یو. هغه او د هغه
بې بې مونږ ته د خپلې اې، بابانه کم نه بسکاري او د هغوي نواسا
نوسي زمونږ په لاس کښې لکه د خپل آئېل (ولاد) لوئے شوي دي.
زمونږ ذمه واري صرف دومره وه چې هغوي جو ستاسو کاله (کور) ته
راټرسو او تاسو ته یې حواله کړو. درېمه خبره داده چې هغه جو
ناتوانه هم دے او مریض هم دے. نایکه هغه به تاسو ته په خط
کښې جو دغه عذر لیکلې وي.

شاکرخان: طالع مند کاکا، زءَ د قاضي صېب په وجه ډېر پېشان یم.
که ابوم دې نه خبر شې چې قاضي صېب د بیماری، په وجه هلتنه
پاتے شوئے دے او تېريي دلته رالېږي دے نو هغه به ډېر خفه شي.

هغه په خوله نشو کېدے. قاضي صېب مُسکے شي، هغه ته په خور نظرګوري او وائي، ”شاباش زويه، زماتانه هم دغه توقع وه. پلار موردي خنګه دي؟ زاهد بچے خنګه دے او نور کلے او لس خنګه دے؟“
شاکرخان: تول د خبره روغ جوړ دي. زاهد ولایت ته تلے دے او مور پلارم د ګرمي. سېزن تېرولو د پاره کاغان ته تلې دي.
قاضي صېب (ترخه مُسکا) هغه ګرمي. ته د ټینګي نه دے. ماوے چې دلته مشکله ده خو چرته بل خوابه ضرور تلے وي... او دلته به خنګه راشي؟ د دے خائے خپل حق چې پلار په نیکه او نیکه په نیکه، د پېروپېرو راسي د دې سیمی او سېدونکي وو هغوي تول لارل، او هغوي لاخه کوے چې د دے سیمې د هوا مارغان او د ځنګل خناور هم لارل او تختبدل، صرف هغه خلق پاتي دي چې لکه زما بې وسه ناتوان دي یا خه دېر مجبور کسان دي. یا دا چې د خپل ځان دشمنان دي. دا او س هغه سوات نه دے پاتے چې د خوشگواره فضا، د فطرتی بنسکلا او د امنیت د خبر صلاپه وجه به ورته ملکي او غېر ملکي سیلانیانو د پاکستان سوېزې لېنډو بلے. او س دے نه تود تنور جوړ شوے دے چې د بارو دولمې ترپنه خېږي او انسان پکښي سوزي ايره کېږي. یو خوا طالبان دي، بل خوا فوجيان دي او د دوي په مينځ کښي بې وزله عوام دي. عوام مري، عوام ژوبلېږي، د عوامو کورونه ورانپېږي، فصلونه یې تباه کېږي، او خاروي یې هلاکېږي.
دلته هېڅوک نشي ايسارېدے، هر سړے په تېخته دے.

او دروو او دواړه ترپنه کوز شو. د قاضي صېب دروازه لري وه او هغوي چې کور ته دننه شو نو قاضي صېب بهره په برندې کښي ډډه و هلې وه، د طالع مند کشر رور بګا ورله په او بړو او متیو زور ور کو او د هغه بسخه شاهي لعله د هغه د کور په صفائی، ستهرائي کښي اخته وه.
هغوي چې هغوي او لیدل نوبګا په خندا خندا هغوي مخي له ورغني او دواړو سره یې ستړي مشي او کړل. د هغوي په لیدو شاهي لعله هم په خندا شو. زر زر یې لاسونه او وينځل او دواړو سره یې ستړي مشي او کړل. دې نه پس قاضي صېب سره د شاکرخان یې روغ جوړ او کړل. طالع مند، قاضي صېب سره د شاکرخان پېژندګلو کول غوبنېتل خو د هغه نظر دومره پوخ وو چې د هغه د پېژندګلو ضرورت پېښ نشو او هغه یې په رومې نظر او پېژندو.
هغه د لاس په اشاره د طالع مند خبره پېړکړه او شاکرخان ته یې په مخامنځ کرسی. د کېناستو ست او کړو د کېناستو سره بګا، طالع سره ګنګوسي او کړو او دواړه کور ته روان شو. د هغوي د تلونه پس قاضي صېب، شاکرخان ته او وس، شاکر بچې، ته خنګه راغلے؟ هغه مسکے شو او هغه ته یې په معصومانه مُسکا او وس، ”کاکا جي، زه ستاسو سلام له راغلے یم“

قاضي صېب: سلام خوتا د طالع مند په خوله هم را پېړلے شو. تا ولې تکلیف کوو؟
شاکرخان: کاکا جي، سلام د هغه په خوله کېدې شو خولېدل کتل د

قاضی صبب: شاکرہ بچے، زَدَیو خورخو مِلْمَه یم، چې په خپل کت پوزی او په خپله سیمه کښې مرشم نو دابه زما خوش قسمتی وي. شاکرخان: کاکاجي، داسې د مایوسې خبرې مَه کوي، تاسو به انشاء الله تپک تاک شئ هسي تاسو ته خَه تکلیف دے؟

قاضی صبب: زَه نوربَنَه یم، خوراک کولے شم، خبرې کولے شم خو پښې م شلې دی، نه او درې دے شم او نه گرځبدے شم.

شاکرخان: (خاندي) ما او طالع مند کاکا، دا صلاکرے وه چې تاسو به په دواړه کسه ډنګه ډولی، او چتورو او په ګاډي کښې مو اړدو. ما ستاسو د پاره په خپل باغ کښې الوچې او امونه ساتلي دی. هغه به خان له په خپله شوکوي او په خپله به یې خوری.

قاضی صبب (مسکے شي) کا ش داسې اوشي.

شاکرخان: داسې به کېږي انشاء الله، د هغه د خولي نه ايله دغه تکي اووتل چې طالع مند، بگا او شاهي لعله کورته دنه شو. د راتلو سره طالع مند په برنده کښې درې او غوروله او بگا او شاهي لعلې پري ډوډي کېښوده. طالع مند، شاکرخان ته اووسي، ”راغه نائې که چې ډوډي او خوره“ هغه د چا خبره چې تېرے شپېلې نه غواړي او اوږسے ست نه غواړي. او هم دغسې او شو، هغه، هغه سره ډوډي ته کېناستو. ډوډي ډېرہ ساده، د جوارو ډوډي، د پیشتری ساګ، ماسته او شوملې وي د کېناستو سره شاکرخان د ماستو ډکه کا شه د ساګ په کا شه کښې واروله، د جوارو ډوډي یې پکښې ماته کړه او بیا

شاکرخان: کاکاجي چې هر سر مې په تېخته د مې نو تاسو خَه ته ايساري. قاضی صبب: په سو اود سو ات په حسن د بنسکلاډپري قصیدې لیکلې شوي دی خونو خونو چانه د لیکلې. زَه د سو ات په حالت وو اقعاد نو خونه لیکل غواړم.

شاکرخان: آیا تاسو داسې کولے شي؟ د سو ات د تاباهي او بريادي په محرکاتو، زیان کشائي کولے شي؟ او ستاسو نو خونه به خوک او رو؟ طالبان؟ فوجيان او که عوام؟ د سو ات په حالت زار د نو خونه لېکل په ځای د هغه خلقو په حالت زار د نو خونه او لیکي کوم چې در په در او کله په سر د سمي په رې ګونو کښې ګرځي. ته د هغه کنډورنډ د ژړا او ازونه ووره د چا بچې او خاوندان چې بې ګناه بې خطا قتل شو، هلاک شو، د هغه ماشومانو چغې ژړا ووره چې په یتیم خانو کښې پراته دی. سو ات هیڅ نه کېږي، دا به بیا ابادشي خو کوم بې ګناه عوام چې د دوونظریو په تېس کښې هلاک شو، هغوي چرې هم بیانشی راتلے. د شاکرخان په خبرو د قاضی صبب سترګي ډکې شي او هغه ته وائی ”زمانو اسانواسي خنګه دی؟ بوده خنګه ده؟“ شاکرخان: هغوي نسَه دی خوستاسو په وجهه ډېرې شان دی.

قاضی صبب: دغه حال زما هم د مې بچے خو زَه په د مطمئن یم چې هغوي ستاسو د سیوری لاندې دی.

شاکرخان: کاکاجي زَه تاسو پسې راغلے یم او تاسو خان سره بو تلل غواړم.

کښې لوپې کولے خو چې کله یې گاډے او لیدونو دواړه هغه ته متوجه شو. هغه چې ڈګاډي نه کوز شونو سهپل هغه له ورمندې کړه او همادبوټو پناه پتې شو. هغه ڈفرنټ سېټ کهرکې لرے کړه، قاضي صېب یې په غېړ کښې اوچت کړو او په تېزو قدمونو برنډې ته روان شو. زرتاجه ڈهغه نه مخکښې شو، زرزرېو ورته په کټ کښې تولائي اوغوروله او بالخت یې پکښې کېښودو. سهپل خپل نیکه بابا ته ورترغاره وتو. قاضي صېب هغه سینې پوري کلک نیولے وولکه چې ڈېره موده پس یې هغه لیدلے وي. قاضي صېب چې بالخت ته ڈده اووهله نو سهپل ڈهغه پښې اوغزو لے او په مزه مزه یې مندلې. زرتاجي ڈفريج نه يخې اوېټه راواختې، یوګلاس یې قاضي صېب له ورکړو او بل یې شاکرخان له ورکړو. شاکرخان لاهغه ته مخامنځ په کرسې ناست وو چې خوش نصيبي اېي سلام اوګرڅو، ڈمصلې نه پاسېده، شاکرخان سره یې ستړي مشي اوکړل او قاضي صېب ته یې سلام اوکړو. ڈهغې په مخ ڈنوراني بسکلا مُسکاوه او په ستړګو کښې یې ڈمنې غتې غتې اوښکې اوختې را اوختې. او چې کله ڈهغې ڈمنې په نظر هغه ته یوڅل بیا اوکتل نو ڈهغې په مخ راماتې شوې. شاکرخان چې ڈهغې اوښکو ته اوکتل نو وسے وئيل ”مورې تئه ژاري؟ ڈهغې خپلې اوښکې ڈلويتې په پسکې اوچې کړي او هغه ته یې اووې“. ”دادخوشنالۍ اوښکې دی زویه. داستاد ڈمنې او ڈهغه احسانونو اوښکې دی چې تامونې سره کړي

شروع شو. هغه دومره په مره خېتېه ڈودې او خوره چې بیا په هغه څائے اوغزېدو. ڈهغه ستړګو مرغۍ مرغۍ کېډي چې طالع مند شاهي لعلې ته اووې ”شاھي لعلې، جو ټه ڈقاضي صېب ڈجامه، پېزار غاره غوته تيارة کړه او جونائېک به لې ارام اوکړي، شاکرخان چې دا وورېدل نو پاسېدو، په واش روم کښې یې او دس اوکړو، بیا یې سفرانه نمونځ اوکړو او ڈتلو تياري یې شروع کړو. هغه ڈګاډي تېل، اوېه چېک کړے او لاپه نور تکو پکو کار کښې لګيا وو چې شاهي لعلې ڈقاضي صېب سوت کېس راټرو. شاکرخان ڈهغې نه سوت کېس واختو او په روستي سیت کښې کېښودو لې شېبې پس بګا هغه په دواړه لاسه په غېړ کښې اوچت کړو او په فرنټ سیت کښې یې کېښو. طالع مند هم روستو کېناستوا او شاکرخان هم ګاډي ته اوختو. په ڈتلو کښې ڈقاضي صېب هغوي له ڈکور په باره کښې هدایات ورکړل او چې کله ګاډے روان شو نو په ڈکو ستړګو یې خپل کور ته اوکتل او بیا یې ترینه مخ واره وو. بګا او شاهي لعله تر هغې ولار وو او هغوي ته یې کتل چې ګاډے ڈنظر نه پناه شو. مابنام ترې مے وو چې هغوي کلې ته او رسېدل. هغه طالع مند خپلې چجري سره کوز کړو او ڈقاضي صېب یې آرام ګاه ته او رسو. هغه چې ڈآرام ګاه ګېټ سره هارن او ووه نو ڈهغه خدمتګاری زرتاجي هغه ته ګېټ لرے کړو. ڈقاضي بسخه خوش نصيبه اېي په مصله ناسته وه او په ناسته ناسته یې نمونځ کړو. هما او سهپل په چمن

صېب خه وېلو ته خوله جوره وي خوشکرخان د هغه نه مخکښي شي او وائي، ”بياخو ماله تلل پکاردي . هغه به هلتنه ترخوناسته وي او زما د تلو انتظار به کوي：“

قاضي صېب : . ستاد تلو انتظار به ولې کوي ؟ (سهپل ته) ورشه ورپسي هلكه اوورته وايې چې بابام راغلې ده، تاغوارې، سهپل چې هغې پسي روان شي نوشکارخان مُسکے شي او قاضي صېب

ته وائي، ”کاكاجي، زه به درنه لارشم .“

قاضي صېب : . نه زويه ته کېنه، هغه رائي .

شاکرخان (مُسکے شي) د هغې د راتلوا په وجه خوزه خم چې د هغې انا مجريوح نشي . دې سره هغه ډېر په تېزې سره بهراوخي .

★★★★★★★★★★★★

★★★★★★★★

★★★★★★

★★★★★

★★★

★★

★

دي او کوئه . زويه تامونې د زمکي نه او چت کرو او په تخت ده کېنولو . مونې د دومره لوې عزت تصور هم نشوکولې . زه به ستاد احسانونو او مهرباني کومه کومه خبره يادوم . او سیوه شبېه مخکښي م په زړه کښې د قاضي صېب متعلق خبرې تلې راتلې او په زړه کښې م وسے چې درېغه قاضي صېب هم مونې سره دلته وسے نوزړه به م جو جمع وو . دا خبره م په زړه کښې جو تېره شوه او چې سلام م او ګرڅوونو په تاسو م سترګي او لګبدې .“

شاکرخان : . موري، دې کښې د احسان هیڅ خبره نیشته . تاسو زما د پلار مېلمانه یې او مېلمنه په هر حال کښې مېلمنه وي . که هغه نیشته نوزړه خویم کنه . دا ستاسو خپل کور ده او چې تاسو ته خټه ضرورت وي نو زرتاجي ته وائي . بیا زرتاجي ته وائي، ”زرتاجي د دوي د ضرورت تول څېزونو په دوي او لیکه او ماله یې راکړه چې هغه ورله راړو م .“

خوش نصېبه ابی : . نه زويه نه . مونې ته د هیڅ خیز ضرورت نیشته . هر خټه ډېردي . خُدای ده څوانې نصیب کړه او خُدای ده ډېر خوشحاله کړه .

قاضي صېب اخوا د خوا او ترا او ترا ګوري او بیا سهپل ته وائي، ”سهپله زويه هم اونه لیدله ؟ هغه خټه شوه ؟“

سهپل : . هغه د چمن په بوټو کښې پته شوې ده .

قاضي صېب : . په بوټو کښې ولې پته شوې ده .

خوش نصېبه ابی : . هغه د شاکرخان بچې نه سترکوي . قاضي

﴿پنځم باب﴾

ګلۍ د خپلې لور په مرګ خو خو ورځي ژړا انګولا اوکړه خو اخريې زړه صبر شو . هغې دا سې او ګنډل چې کوم حمل هغې کچه په کچه لر سے کول غونښتل ، که هغه خپل وخت ته اور سېدواو د هغې زې ګون او شو نو خټه او شو دغه حمل خو هغې مخکنې هم په ورکه حساب کړے وواو چې او س مړه شو نو هډو د عمر نول یې ختم شو . هغه د خپل موجوده بال بچ نه هم پر پشانه وه او د هغې غم به پري لا تېر سے وو . عادل په یوه مدرسه کښې سېق ویلے او هم هلته ډېره وو . هفتنه کښې به یو خل کورتنه راتلو خو د تیرو خو هفتوراسي یې هیڅ پته نه لګډه چې خټه شو او چرته د سے . شېر دل ترشیبم جماعت پوري رسپدله وو خو خټه موده مخکنې د سېق نه هم او وتو او د مور پلار د ګوتونه هم او وتو . نه یې د مور پلار خبره او رسپدله او نه یې منله . تر سپن سحر پوري به او ده پروت وو او چې غرمه به د کوره او وتو نو غوته نیمه شپه به په داسې وخت کښې کورتنه راتلو چې د هغه مور پلار به او ده وو . هغوي ته دا معلومه نه وه چې هغه چرته څې ، چا سره کینې پاسي او خټه کاروبار کوي . دغه رنګي به ګل ولې او خان ولې سحر د سکول په بهانه د کوره او وتل او توله ورڅ به یې په لارو کو خو او پولو پتھو کښې جرلنډ سے کوو . د ووره مکوه او مخ راړولو یې خوک نه وو . دغه رنګي به قدیر او کبیر توله ورڅ په خاټرو کښې لو غړې دل . سوچي کاکا او ګلې . به د مشرخان د حجري صفائی هم

کوله او په زور کلې کښې به یې د کډوالو په کېمپ کښې جهارو هم وهله . هلتنه به یې غرمه ، مانیام ډودی هم خورله او خان سره به یې د بال بچ د پاره هم راټره . د ماسپخین او مازیګر ترمینځه وخت کښې به دواړه پتیو ته لارل او خارووله به یې ګیاه کوله . سوچي کاکا د بال بچ پلار شو او ګلې . د بال بچ مور شو هونه یې پري زړه تکور شو او نه یې پري لاس تور شو . کله کله خوبه د هغې په زړه کښې راغله چې د دغسے اولاد نه خونه اولاد نبئه د سے خو ډېر زربه یې په خوله لاس کېښودو چې هسې نه د هغې د زړه خبره د هغې په خوله راشي او په بې خیالی کښې بنې پري او بید دعا شي . هغه د چا خبره چې اولاد ، اولاد وي او مور ، مورو وي ، د اولاد د قدر و قیمت پته هغه چاته لګي چې بې اولاده وي او د مور د خوبه پته هغه چاته لګي چې بې موره وي . اګر چه د هغوي اولاد نافرمان او اواره وو خود هغوي د او راګي با وجود هم د هغوي وجود د هغوي د پاره د قدر و پرو . چې په خپلو عزیزانو او تریورانو کښې د هغوي قدر پیدا شو . هغې به په د سے خیال خپل زړه له تسلی ورکوله چې هغوي لا واره دی ، ناپوهه دی او چې کله پوه شې نو په خپله به ځائے له راشي . یوه ورڅ هغه په خپل کور کښې یواخې ناسته وه سریې ګمنزه وو او چې د سردا ګمنزولو په دوران کښې به یې کوم ځائے کښه او کړه نو په هغه ځائے به یې د سپرې ګمان راغي . هغې به د هغې نیولو پسې ګوتې و هلې خونالې دلې سپرې په ګوتونه ور تللي . په دغه وخت کښې د هغې د

راغله او چق چورشوه . که ماته پته وه چې هغې سره به دغسي کېږي نو مابه ...“ جان پري د هغې د خولي نه خبره اخلي او وائي، ”نه بابي نه، خداي ده نکري . خداي ده نکري . خداي ده د هغې يو وېښتې هم نه ازاره وي . هغه خوزماد غېږي ګوډي ده .“ ګلې خپلي اوښکې اوچوي او هغې ته په سوالیه نظر په څير څير ګوري . جان پري یوڅل یاماسکې شي او هغې ته وائي ، ”بابي ستا لور مهوش ژوندي ده ” ”ژوندي ده ” ؟ د ګلې د خولي نه بې اختياره اوخي اوبيا وریسي زياته کري ، ” زمالور ژوندي ده ؟ هغه چرته ده ؟ ته رشتيا وائي .“

جان پري : . هاؤ بابي ، هغه نه صرف ژوندي ده بلکه بناسته بنکلي لولکي ده .

ګلې : . که ته رشتيا واپي نو ماورله لړه بوڅه چې خپله لور اووينم . جان پري : . ماد ډاکټري بي بي نوکري پرېښې ده ، زه هلتنه نشم تلي خوکه ته هغه لېدل غواړي . نوزه به تاسره د هغې ترکوره پوري لاره شم ، نور کارستا خپل ده .

ګلې : . بس ، بس . ته دومره اوکړه چې ماته د هغې کور اوښایه .

جان پري : . دا دومره لویه خبره نه ده . ته چې خه وخت غواړي نوزه به دې هلتنه اورسوم .

ګلې : . خه وخت نه ، هم نن او په ده ساعت .

جان پري : . بنه بابي ته خپل تياري اوکړه چې خو .

خولي نه یو سور اسوبلي اووتو او په زړه کښې یې راغله چې ، ”کاشه هغې په خپل اخري اولاد کبرنه وي کړي ، اوس که هغه ژوندي وه نو دسرنه خو به یې راله سپړي غونډولې .“ د هغې په زړه کښې ايله دغه خبره راغله چې د هغې د کور په ور په پړونې کښې پته یوه زنانه د هغې کورته دننه شوه . ګلې چې هغې سره روغ جور اوکړل نو ورته یې اووې ، ”لوري خفه نشي خوما اونه پېژندې“ هغې ورته په مسکا اووې ، ”بابي که ستا یاد شي نوزه دلتنه یوڅل مخکښې ډاکټري بي بې سره راغلي ووم . زمانوم جان پري ده او زه ...“ ګلې د هغې د خولي نه خبره اخلي او وائي ، ” هاؤ ، هاؤ ، بنه بنه . اوسم اوپېژندې ...ښه خه به کوي ، شربت درله اوکړم او که چاي درله پخه کړم .“

جان پري : . نه بابي هیڅ ته م زړه نه کېږي . هسې ډېره موده اوشوه لیدلې م نه یې ماوې چې د مهوش د مخه یې لړه اووينم .“

ګلې : . مهوش ؟ مهوش خوک ده لوري ؟

جان پري : . مهوش خوک ده ؟ ستاد لور نوم مهوش ده کنه بابي . تانه د خپلي لور نوم هم هېر شوې ده .

ګلې : . هاؤ لوري . چې هغه لاره نو په نوم به یې خه اوکړم .“ هغه ژاري او په ژړا کښې وائي ، ” هاپي زماورې لوري ، تابه خنګه ورې ورې سلګۍ و هلې وي . درېغه د مرګ نه مخکښې یوڅل لیدلې وي .

جان پري (په چېراتنيا) د مرګ نه مخکښې ؟ خه مطلب ؟

ګلې : . ولې تاته پته نیشته چې زماوره لور ، د چا ظالم د ګاډي لاندي

ګلی:: دَ خپلې لور لیدوله را ګلم.

ډاکټر لائیه:: دَ خپلې لور لیدوله؟ خه مطلب؟ ګلی مهوش ته اشاره کوي او وائي، ”دَ دی لیدوله را ګلې یم (مهوش ته) را شه لوري چې لړه دې بنګل کرم.“

ډاکټر لائیه:: معافي غواړم بې بې، دا ستالورنې ده. ستالور مړه شوي ده. دا زما لور ده.

ګلی:: نه بې بې، دا زما لور ده. خپل او لاد چانه غلط بدې نشي. تا مونږ ته دروغ و پلې دې چې هغه مړه شوي ده. مرګ خو لا لویه خبره ده، خدا سه ده دَ دی یونوک هم نه ازاره وي (مهوش ته) را شه بچې، ماله را شه، مهوش دَ ډاکټر لائیه په سینه سرا ګدې او هغې نه تپوس کوي، ”ماما، دا بنځه خوک ده.“

ډاکټر لائیه:: دا لیونی ده.

ګلی:: لیونی نه یم خود او لاد مینې لپونی کړي یم. ګلی مهوش ته خوره غپره او درېږي او وائي، ”را شه لوري چې لړه دې بنګل کرم او د مینې تنده مَ دریاندي ماته شي.“ ډاکټر لائیه په هغې سترګې را ټباسي او ورته وائي، ”خبردار... که دې له ګوټې یو پې نوبته به نه وي. خه او خه او چې بیا په ده طرف رانشې ګېښې به دریاندي ماتې کرم.“

ګلی (په مايو سه لهجه) بې بې، زَه خپلې لور بنګلولې هم نشم؟

ډاکټر لائیه:: نه دا ستالور ده او نه یې بنګلولې شي. خه او خه. ګلی

ګلی:: زَه تیاره یم لوري. ”هغه خپلې بورقه را خلی او هغې ته وائي، ”خه چې څو لوري.“ هغوي دَ کلې په ډاټسېن کښې کېښې او چې نبارته او رسې نو بیا د حیات آباد په ګاډې کښې کینې او د ډاکټر لائیه کورته رسې.

ډاکټر لائیه او مهوش و پنځې تیاري وي، او هغوي امریکې ته د تلو تیاري کړو. هغې خپلې توله پرا پرې د مهوش نوم ته منتقل کړې وه صرف بینک بېلنس لانه وه منتقل شوې او د هغې په باره کښې د هغې هلې څلې شروع وي. هغوي چې د ډاکټر لائیه کورته نزدي شوې نو جان پرې یو خواته او درې پدې او هغې ته یې د ګوټې په اشاره او بنسو دو. ګلی دې په تېزې سره د هغې د کورپلو روانه شو. هغه چې د هغې د کور ګېټ له او رسپدې نو د تلې په ځای سې یې ور په زوره زوره او د بلوو. ډاکټر لائیه سره مرجانه هم ناسته وه او مهوش هم. د مرجانې په ځائے مهوش ګېټ له منډه کړه او هغې ته یې د ګېټ که پکی لري کړه. هغه چې کورته د ننډه شو نو مخې سره یې خپلې لور او پېژنده. هغې چې د هغې د بنګلولو هڅه او کړه نو هغه ترېنډ او ټپې ده، منډه یې کړه او ډاکټر لائیه له یې ځان او رسو. ډاکټر لائیه چې هغې ته او کتل نو په رومبې نظرې بې هغه او پېژنده او رنګ یې تک زېر شو. ګلی چې بورقه په سر د هغې خواله ورغله نو هغه ورته پاسپدې او روغ جو پې ورسه او کړل. د روغ جو پې نه پس ورته هغې او وو، ”خنګه را ګلې بې بې؟“

وګربوan وو اوپلار به زوي سره انخته وو. د هغوي جنګ جهګري به اکثر په دنياوي سود زيان او ګتېي تاوان وي. د خوراک خخاک او د ضرورت نور سامان کوم به چې هغوي ته د سرکار، اپن جي او ز او د امدادي کېمپونونه ملاوېدو، هغه به هغوي بازار ته اورو او په دوکاندارو به یې خرخوو. په دغه سامان کښي وروژي، اوره، غوري، دالونه، چايي چيني، بسکټونه، کمبلي، صابونونه او دغسي بلها ډېر خېزونه وو چې هغه به هغوي په بازار کښي خرڅول، هغه پېسېي به یې جېب کښي اچولے او ډودي به یې د شاکر خان دلنګرنه خوره خو هغه د چا خبره چې مېږي ته خُدا سه په قهر شي نو وزر سه ورکري. په دوي کښي خيني کسان داسه وو چې هغوي لالج ليوني کري وو او د هغوي دا خواهش وو چې ميم زرما، توله زما. په دهه غرض به هغوي به په هرڅه کښي ګوتي وھلے او هر چا پېسېي به یې خبرې کولے. د سرکاري، اين جي او ز او د امدادو کېمپونونه علاوه شاکر خان او د هغه دلنګر خورې پېسېي به یې خبرې هم کولے او پوزي به یې هم چونولے. نتيجه دا شو چې هغوي د "تحفظ حقوق کډوال" په نوم خان له یو خپل یونین جور کړو. د هر کېمپ نه دره دره سړي د هغې ممبران شو او یو پکښي صدر شو. یوه ورځ د نهه کسانو دا جرګه د شاکر خان حجري ته ورغله او هغه ته یې دلنګر د خوراک متعلق شکایت او کړو او په اخړه کښي یې ورته دا اوو سه چې، "مونږ ته دلنګر ضرورت نیشته، مونږ ته د خوراک خخاک د پاره

یوه شېبې د کې سترګې او خوره غېړه ولاړه وو خو چې هغې مرجانې ته اووې، "مرجانې، دا بېڅه د کوره او باسه"، نو هغه خپل لاسونه راغوندې کړي، خپلې او بسکې او چې کړي او په درنو قدمونو د هغې د کوره اوخي. د هغې د تلونه پس مرجانه ګېټي بند کړي او کوره ته واپس راشي. د هغې د تلونه پس ډاکټر لائې خان سره غلي غوندي وائي، "ماته پته ده چې دا جان پري را پېړلې ده، ګيني دې ته زمونې کور معلوم نه ده".

ګلې، چې کوره او رسیده نو د سوچي کاکا په تپوس باندي، هغې هغه ته توله خبره او کړه او هغه یې دو مره او پرسوؤ چې په کور کښي نور نشو ايسارې ده او په دروند سر او پرسيدلے وجود بهرا او تو. **(دوبېه برخه)**

د زور کلي، همایون کلي او اکبر کلي د کډوالو کېمپونو ته د سرکار او اپن جي او له خوا د خوراک خخاک د مواد او امداد هم شروع شو سه وو او د امدادي کېمپونوله خوا جامه پیزار او د ضرورت د نورو خیزونونه علاوه د هغوي د پاره د لوبو سامان او کھلونې هم وي چې د دغه کډوالو ماشومان په لوبو کښي مشغول وي. دغه تول سامان به شاکر خان ته حواله کېډوا او د هغه په نګرانې کښي به د هغه سرو تقسيم او. دا کډوال اګر چه د خپلې سیمې نه اوږي تړي او سروهله بروله راغلي وو خو چې کله دلته ډېره شواو په ګېډه ماره شونو بیا به اکش رو خپلو کښي جنګ جهګري کولے. رور به رور سره مشت

مواد ملاوېږي. که خوک لړه خورې او که ډېره خورې، خان له به په خپله پخوي او سره وي، البته کومه خرچه چې په لنګر کېږي، هغه پېسې دے مونږ له راکړې کېږي او مونږ به یې ډکورني په حساب تقسيمو. ډ هغوي خبرې چې شاکرخان وورېډې نو ډېر غصه شو خو خپله غصه یې په مُسکا بدله کړه او رته یې اووسي، ”تاسو زما مېلمانه یې او کوريه، مېلمنه له ډوډي ورکوي، نغدي پېسې نه ورکوي چې دا داخله اوچه بازار کښې ډوډي او خوره. داسې نشي کېډي“ ډ هغه په جواب تول خان سره او ګونډل او ډ هغه د حجري نه بې دعا او بې سلامه پاسېدل روان شو. بله ورڅ هغوي یو درخواست اولیکو، ټولو پري ګوتې اولګولے او ډشکایت ډ پاره ډ DCO دفترته لارول. DCO صېب چې درخواست او ګتونو مُسکے شو او هغوي ته یې اووسي، ”ښه تاسو په درخواست کښې لیکلې دی چې ډلنګر انتظام ناقص دے. ګونډخه کله کچه او کله سوزېدلې وي. مالې، مرچکې او غورې تري هم پکښې نه وي. ډوډي هم پتیره، او مه او سوزېدلې وي. ستاسو داشکایت دے؟“

صدر صېب: هاؤ صېب، یو سخوندر هره ورڅ حلالېږي، په هر کېمپ کښې یو یو ډېگ پخېږي خو چې کله تقسيمېږي نو مونږ ته صرف تشي اویه ملاوېږي، ډ ګونډخې درک پکښې نه وي.

DCO: هغه ګونډخه خه شې؟

صدر صېب: هغه د شاکرخان سړي خورې او چې کومه پاتې شي نو

هغه کورونو ته اوږي. مونږ ته خپل حق نه ملاوېږي صېب.

DCO صېب: تاسو ته ډخوراک خجالک مواد ملاوېږي؟

صدر صېب: هرڅه ملاوېږي خود لنګر مسله صحې نه ده صېب زمونږ په مال کښې او زمونږ په حق کښې بې درېغه خرد، بُرد کېږي. مونږ د خپل حق ډتحفظ ډ پاره راغلي يو.

DCO: مختصر خبره کوي. تاسو خه ویل غواړي.

صدر صېب: مختصر خبره دا ده صېب چې زمونږ په لنګر خومه خرچه راځي، هغه پېسې دے مونږ له راکړۍ او لنګر دے ختم کړے شي.

DCO: تاسو شاکرخان سره خبره کړے ده؟

صدر صېب: هاؤ صېب، مونږ هغه له ډ جرګې په شکل کښې ورغلې وو او دا خبره مو رته او کړه خو هغه اونه منله.

DCO صېب هغه خه اووسي؟

صدر صېب: صېب، هغه سیاسي سړے دے او مونږ سره یې سیاست او کړو. هغه وسے صېب چې، ”تاسو زما مېلمانه یې او کوريه، مېلمنه له ډوډي ورکوي نغدي پېسې نه ورکوي ډوډي او خورې.“

DCO صېب: شاکرخان هرڅه چې دے، وي به خو سیاسي سړے څکه نه دے چې د سیاسي سړي نظر ډېر تېز او ژورو. هغه یو پښتون خان دے او تاسو ته یې ډپښتو په سترګه کتلي دی خو افسوس دا چې تاسو پښتانه نه یې. تاسو نورې وينې او تېپر پري نه

دوزتی لاس ورکرو نو د هغه لاس به یې تینګ نیولے وو او په هره سخته راخته او غم بنادی کښي به ورسه بنه په کلکه ولار وو او چې په چابه ناعتباره شونو بیابه تول عمر ناعتباره وو. دلپونی خپلو او خواو شاکلپو ڈېر کاډه بدمعاشان هغه لکه د دوک نیغ کړي وو. د هغه هیچا سره خپله دشمني نه وه بلکه اکثر به د خپل همسایه، کسبګر او خپل زمیدار په سر ولار وو او تر هغې به ولار وو چې مخالف به ورته ګونتې ماتے کړے او معافي به یې ترینه او غښتله. هم دغه وجهه وه چې د کلې هر سړے د هغه په یوه اشاره خپل سر ورکولو ته تیار وو. د خپل بې لوته خدمت او بې کچه جرات په وجهه هغه په خواو شاکلپو کښي د "اچ نر" په نامه مشهور وو. د هغه دا اصول وو چې کله به هغه ته خمینه صدمه اور سبده نو د خپله کوره به اووتو، خپلو پتو ته به لار او هلته به په چې خوله خپل فصل او اونو بو توسه مشغولې دو خو د اخڅل د هغه اصول بدل غوندي بنسکارې دل. هغه درې ورځي پرله پسې په خپل کور او حجره کښي تیر مه کړے. په درې مه ورڅ هغه په خپله کمره کښي پروت وو چې د هغه خدمتګاره، زرتاجه د هغه په اجازت د هغه کمرې ته ورغله او هغه له یې یو چت ورکرو. هغه چې چت ته اوکتل نو مُسکے شو او تپوس یې ترینه او کرو. هغه دا خمینه دی زرتاجي؟

زرتاجه: خان جي هغه بله ورڅ تاسو د سهپل په مخکښي د هغوي د ضرورت د سامان په باره کښي خبره کړے وه نو هغه دا کاغذ اولیکو

ويني. داتاسو چې خمینه د سرکار له خوادي او نه د اين جي اوله خوا. ستاسو مېلمسټيا هغه خپله پښتو ګنې او خپله پښتو ترسه کوي. که ستاسو د سپېنډو د کو خاطر نه وسے نو اوس به م تول په جبل کښي اچولے وي. خې او چې بیا مو اونه وېنم. "هغوي چې د DCO صېب خبرې وورې د مېټولو خپل همسایه پا خېدل او روان شو. د هغوي د تلونه پس DCO صېب شاکرخان ته فون او کرو، هغه یې د تول صورت حال نه خبر کړو او هغه ته یې د لنګر ختمولو آرډ او کرو.

د کډوالو په رویه او د لنګر په ختمې دو د هغه بنه مړاوې شوه او هغه ته خپل خان سپک او کچه بنسکارې دو. هغه قصاب او کولال له خپل خپل بقايا جات ورکړل او هغوي یې رخصت کړل. دغه شان هغه خپل سري خپلو کارونو له اولې پل او کوم خوراکي مواد یادا مدادي کېمپونو سامان به چې د هغه په نګرانې کښي د هغه سرو تقسيم و هغه یې سرکاري او د این جي او ز اهل کارو ته حواله کړو. دغه شان هغه د کډوالو د لانجو ګونجو نه تر ڈېرحده از اد شو. کډوالو ته چې کله د خپلو ملګرو د اعتراضونو پته او لګېدہ نو هغوي تولو هغوي ته بدرد اوو مه او هغه له د جرګې په شکل ورغلل او د هغه نه یې معافي او غښتله. هغه، هغوي تول معاف کړل خو د هغوي د سر پرسټي نه یې انکار او کرو.

شاکرخان د یوې لارې او یوې خبرې سړے وو. چې چاله به یې د

دے نتیجه اور سپدو چې دا ڈېرښه اصول دی اوډ اسلامي او پښتنې
معاشري عین مطابق دي . که چرې دا اصول په توله معاشره کښي
رائج شي نو دیوی لوې خرابې تدارک به اوشي . چې خومره خومره
به هغه دَ محرم او نامحرم په تکو او فلسفه سوچ کوو هو مره به دَ
هغې په لپدو کښي دَ هغه دلچسپي زیاتېدہ خو هغه ته هم نه وہ
معلومه چې دَ محرم په چېت او که دَ نامحرم په چېت . دے خیال سره
هغه مُسکے شو او دَ کمري نه بھراووتو . بیا بازار ته لارو ، سهپل له
یې دلوبو سامان هم واختسو او هغوي تولو له یې کېږي ، دَ خوراک
څخاک څېزونه هم واختسل او قاضي صېب له یې یو وهیل چېر هم
واختسو . دغه تول سامان هغه دَ زرتاجي په لاس ور او لپېل خو په
څلله یې کورته دَ ور تلو هڅه اونکره .

★★★★★★★★★★★★

★★★★★★★★★★

★★★★★★★★

★★★★★

★★★★

★★★

★★

★

او ماله یې راکرو .

شاکر خان (مُسکے شي) دا خود ضرورت سامان نه دے بلکه دَ کرکت
دَ لوبي سامان دے .

زرتاجه (مسکي شي) داد هغه ضرورت او ګنه خان جي .

شاکر خان : او هماته دَ خَه ضرورت دے ؟

زرتاجه : دا سامان د دواړو مشترکه ضرورت او ګنه خان جي ، اور شتیا
هغې په راتلو کښي دا کاغذر اکړي دي . هغه دَ قمېص دَ جېب نه یو
کاغذر او بیاسي او هغه له یې ورکوي . دي سره هغه مسکي، شي او
بھراوخي . دَ هغې دَ تلو نه پس هغه چې کاغذ او سپری نو هغه دَ
هغه په نامه یو خط وي . خط داسے وو .

قدمن خان جي خوشحاله اوسي .

سلامونه: هغه بله ورڅ دَ نیکه بابا دَ راوستو په وجه تاسو راغلے وي
او مالیدلې هم وي خود خَه وجوهاتو په بنازه ستابو سلام له او
ستاسو شکريه ادا کولو دَ پاره حاضره نشوم . زمانه دَ تلو په وجه که
ستاسو خاطر دروند شوې وي نو دَ هغې بخنه غواړم خودې سره
يو وضاحت کول هم ضروري ګنهم او هغه دا چې زمونږد کورنې . دَ دود
دستور مطابق هر پېغله د نامحرم سپري نه ستر کوي . خفه نشے .

هماقاضي

هغه چې خط او لوستونو مُسکے شو او ډېرہ شېبې یې دَ محرم او
نامحرم په تکو او د دے په فلسفه باندي سوچ کوو . په اخره کښي په

ختیز افق نه سراوچت کړو بل خواد هغې د کورد پنای په وروکې دېوال چا سراوچت کړو اود سراوچتولو سره فوري طور په دېوال اوختو او کورته یې ورتیوب کړو. د هغې د توب، کړپ چې مهوش وورپدو او هغې ته یې اوکتل نو او بې پدہ او مورله یې مندہ کړه. ډاکټر لائې چې کړپ پسې روستواوکتل نو یو هلك یې اولیدو چې د ګېټ کېږي چې لري کړه. هغې په زړه او خوره چې خبره خرابه شوه، او واقعي هم د غسې او شوه. د هغې په لیدولیدو سوچې کاکا، د هغې زو سې شېردل او ګلې بورقه په سر کورته دننه شوه. د راتلو سره سوچې کاکا کوتک په لاس او شېردل طماچه په لاس د هغې نه په لړه لړه فاصله باندې او درېدل او ګلې مهوش له ورغله. هغه د هغې مخې ته خوره غېړه او درېدل او ورته یې اووې، ”هله لوري ماله راشه، هله هله“ مهوش چې هغې ته اوکتل نو مورله یې غاره ورکړه او هغې ته یې اووې، ”ماما، ماما دا بسچه خوک ده؟“ د ډاکټر لائې په څائے ګلې جواب ورکړو، ”یې پړه مه لوري، زه ستا موريم. ماله راشه لوري“ مهوش سترګې پتې کړې وي او د هغې په اوړه یې سراپېښې وو. ګلې هغه د ملانه او نیوہ او د هغې د سینې نه یې د هغې د شوکولو کوشش کوو خو هغه د هغې سینې پورې داسې پله شوې وه چې د هغې د بدنه یوه برخه بسکارېدہ، نه په شوکولو شوکېدہ او نه په راځکلو بیلېدہ. هغې په چغو چغورې او په ژړا کښې یې دا وئېل، ”ماما، ماما، تئه ورته او ګوره کنه دا بسچه ماتختوي او حللاوی، دې نه

د سبارنا خوره شوې وه خونمر لاخیره نه وه وھلے. نوي ورخ د ژوند د نو سې پېغام په اميد د نمر سترګې ته سترګې نیولې وي. تول ذې روح مخلوق د خپلو خپلو جالو، غارونو او کورونو نه وتي وو اود رزق په تلاش کښې دزمکې په فراخه سینه خواره شوې وو. په باغونو د بوراګانو، لولکو او تېتېکو لښکرے خورے شوے وے. په اونو کښې چنچنې چغېدې او په ګلونو د شاتو مچې بندګېدې. د ډاکټر لائې د کورد جامن په اونه کښې هم د چنچنې شور خوروو. څېنوا پکښې د خوشحالی، نه خانګه په خانګه توپونه وھل او څینو پکښې وزرونې خواره کړې او لکې بېړې کړې وي، یوبل سره یې پنځې اچولې او یو بل له یې په مخوکو تونګې ورکولې. ډاکټر لائې هم پاسېدلې او تیاره شوې وه او مهوش هم تیاره شوې وه. او په نوي رنګینو جامو کښې وړه رنګینه لولکه بسکارېدہ. هغې په فضا کښې د مارغانو روانو سېلونو ته کتل او په زړه کښې یې دا وئېل چې لړه شېبې پس به هغه هم د دغه مرغو غوندي په هوا الوخي او د خپل پاپا لېدوله به امریکې ته ئې.

مرجانه د کورپه صفائی ستھرای کښې اخته وه او ډاکټر لائې دلکشې جامې اغوستې وي، په برندې کښې د لوي آېنې مخې ته ولاره وه او د خپل سنګار تماشې یې کوله خو غورې په د ګېټ تلې ته نیولې وو اود پرائې پور د راتلو انتظار یې کوو. د هغې د سنګار تماشې ته یو خوانمرد

ماخلاصه کړه پلیز... آئي لو یو ماما". هغې واقعې د هغې لاس او نیوو خو یو خواګلې. د هغې لاس له خنډ ورکړو، بل خوا سوچې کاکا کوتک اوچت کړو او شپر دل پرې د طماچې بولت او و هو. داکټر لائې چې د هغوي په نیت پوه شوہ نو د مزاهمت هڅې یې ختمې کړي.

د هغې په ژړا داکټر لائې ی هم ژړل خو هغې هیڅ نشو کولې. هغې هغه د مور د پنجې نه نشوہ خلاصولې. یو خوا د مور او لور مینه وه، بل خوا د مور وينه وه. یوې مور هغه خپلې سینې پوري کلکه نیولې وه او بلې مور هغه د هغې د سینې نه شو کوله، په دغه هلو څلوا کښې هغه د یوې مور د سینې نه او شو کېدہ او د بلې مور سینې ته ووخته. یو خوا د مهوش د خولې نه د ماما، ماما چغې و تې، بل خوا د هغې د مور د خولې نه، "مهوش مائی دا تر، مهوش، مهوش مهوش،" چغې و تې. دې نه پس مکمله خاموشې شوہ. مهوش د ګلې په غېړه کښې داسې چپ شوہ لکه مرغې، کښې چې د باخې په پنجه کښې غلي شي. مهوش د ګلې په غېړه کښې ساه نپولې وه او داکټر لائې ڈ هغې مخې ته خوبه غېړه نیولې وه. ګلې هغه خپلې سینې پوري نیولې وه او په فاتحانه انداز په مُسکا مُسکا د خپل خاوند او زوي سره په ګېټ بهرا او وتل او ګاډي کښې کېناستل. چې لړه شېېه تېریده نو ګاډې د زور ګلې په پل باندې ووختو او چې لړه مخکښې لارو نو د سوچې کاکا د کور مخې ته او درې دو.

نن اټه بجې ڈ پېښور اير پورت نه د هغوي فلاېت وو. د هغوي

تېکتیونه ۵۰ کړي او کنفرم شوې وو. هغې داکټر انصار له د خپل فلاېت د رسپدود وخت تیول معلومات ورکړي وو او هغه دېر په شدت سره په مقره وخت د هغوي د راتلو انتظار کړو. هغه، هغوي له د پروتیول ورکول غوبنټل. په دهه غرض هغه خپل کور هم بناسته کړے وو او هغوي ته یې د ګلډستو پېش کولو انتظام هم کړے وو خو قدرت ته دا منظوره نه وه او مهوش د امریکې په څائے د سوچې کاکا کور ته او رسپده. داکټر لائې ترناوخته پوري په خپل بېد کښې ډېه ډویه پرته وه. مازې ګر چې د هغې سترګې او غړیدې نو مرجانه ورته ناسته وه او د هغې پښې یې منډلې. د وینې د سره چې هغې ته د مهوش د اغوا واقعه مخکښې شوہ نو سترګې یې بیا پتې کړي خو ډېر زرې یې بیا او غړولې او مرجانې نه یې تپوس او کړو، "د مهوش په باره کښې خو څه نوي خبر نیشه؟" مرجانې هغې ته په غمګینو سترګو او کتل او وې وئيل، "نه یې بې هیڅ نیشه"

دې سره هغه پاسپده، خپل پېک شوې سامان یې آن پېک کړو او خپل خپل څائے ته یې او رسوو. بیا یې د سفر خصوصي سوت او ویستو او عامې جامې یې واغوستې. بیا یې په خپله کمره کښې لګېدلې د هغې ګن شمېرہ تصویرونو ته یو په یو کتل او هغوي سره به یې په چې خوله خبرې کولې. په مختلف فوزز کښې ویستلې شوې د هغې یو یو تصویر به یې بسکلوا او خان سره به یې دا وې آئي لو یو مهوش، آئي لو یو مائی دا تر. بیا یې خان سره غلي غوندي او وې،

زړه لاس کېښودو. دلته د مهوش سترګي پتهي شوي او هلتہ د ډاکټر لائېي سترګي پتهي شوي، دلته د مهوش د پتو سترګونه لپي لپي اوښکي روانې وي او هلتہ د ډاکټر لائېي د سترګونه بوئي بوئي اوښکي روانې وي. دلته مهوش په پتو سترګو سلګي وهلي او هلتہ ډاکټر لائېي سلګي نه اوډرېدلې. دلته ګلې د هغې اوښکي اوچولې او هلتہ مرجانې د هغې اوښکي اوچولې. د مهوش دغه اتش فشاني سلګي او د اوښکو په شکل کښي د لاري دغه لپي لا روانې وي چې جان پري راغله. هغې چې ډګلې په غېړه کښي مهوش اولېده نو مسکي شوه خو چې د هغې اوښکو ته يې اوکتل نورنګ يې تاګير شو، وارخطاشو، ګلې ته يې په سواليه نظر اوکتل او وي وئيل، ”بابي زماګوډي ولې ژاري؟“ هغې لاخه جواب نه ووړکړي چې هغه يې د هغې د غېړي نه خپلې غېړي ته واړوله، د هغې اوښکي يې اوچولې او خپلې يې بهولې. هغې چې د هغې مخ ته په ځېر ځېر اوکتل نو د هغې په ګل پانه مخ د ګوټو بيله نښخه پرته وه. هغې ته داسي محسوسه شوه چې هغې له چا په مخ سپېړه ورکړي وي. هغې په یره یره ګلې ته اوکتل او تپوس يې ترپنه اوکړو، ”بابي، زماګوډي تا په مخ وهلي ده؟“ د هغې په تپوس ګلې سترګي خکته کړي او وي وئيل، ”نه لوري مانه ده وهلي.“ هغې د خپلې خبرې وضاحت اونکړي شو او د خې کار په بهانه د هغې د خوا نه روانه شوه او بهرا اووته. جان پري د قهره سره لمبه شوه خو په خوله

”لوري، آئي اېم سورې فاريو، مانه د ګلې د پنجې نه خلاصه نکري شوي آئي اېم سورې مائي ډاټر.“ د هغې د واپس راوستو د پاره د هغې په زړه کښې ډېړي خبرې تلې راتلې يو دا چې هغه تاني ته لاره شي او د سوچې کاکا او ګلې خلاف د مهوش داګواړپورت درج کړي خو بیا یې په دې یره د خپل خیال په خپلې تردید اوکړو چې دې سره به د هغې راز افشا شي او که د هغې خاوند ته پته او لګي نو د هغې په سترګو کښې به هغه رسواشي. بیا یې په زړه کښې راغله چې هغه ډګلې کور ته لاره شي او هغې ته منت زاري اوکړي نو کېډېشي هغه مهوش هغې ته حواله کړي خو بیا یې په زړه کښې راګله چې دا ناممکنه ده. د هغې په زړه کښې خې نوري خبرې هم راغلې خو چې په کومه راغلې وي په هغې لارې. هغې په دې ډېړه پرېشانه وه چې که چرې ډاکټر انصار د هغې نه دنه راتلو د وجهي تپوس اوکړي نو هغې به خې جواب ورکوي.

هلتہ مهوش ډګلې په غېړه کښې او ده پرته وه خو چې کله وېښه شوه او ګلې ته يې اوکتل نو په چفو چفو په ژرا شوه. هغې د ماما، ماما چغې وهلي، د هغې د غېړي نه کوزېډه او تختېډه خو هغې کوزېډو ته نه پرېښوده. د هغې دغه چغې لپي او هلي خلې روانې وي چې شېردل ورغې او د مور په غېړه کښې يې د هغې نه په مخ يو شېرڅو. د مې شېرڅو ډې ډېړه ګلې په قهرېډلې سترګو هغې ته اوکتل او د هغې په مخ يې لاس کېښودو او هلتہ ډاکټر لائېي په خپل

یې هیخ اونه وي، البتہ د هغې په مخ یې خوله کېښوده او د ګرمو ګرمو پوکو تکورونه یې ورکول. دې سره د هغې د مخ دردونه کم شو او سترګې یې او غړولې. هغې چې جان پري ته اوکتل نو هغې ته کلکه ورترغاره وته. جان پري د هغې غور ته خوله نزدي کړه او غلې غوندي یې ترپنه تپوس او کړو، ”مهوش ته چا و هلې یې؟ د هغې په تپوس هغې د هغې د غېر نه سراوچت کړو، د بکیانې د اونې لاندې په کت کېښې پروت شپردل ته یې په یره یره اوکتل، هغې ته یې ګوته اوښوہ او وي وئېل، ”زءه دغه سړې په مخ و هلې یم.“ هغې په مخ لاس اړدي او هغې ته په ژړغونی سترګو ګوري. جان پري هغه بسکلوی او هغې ته غلې غوندي وائې، ”خېر دے ګله، دغه ستالا جي دے“ مهوش د هغې په جواب د نفرت په انداز شوندي یو سې کړي او وائې، ”زمالله جي نه دے.“ د هغې د خولی نه ايله دغے تکي اووغلن چې سوچي کاکا جهارو په لاس کورته راغي. مهوش چې هغې ته اوکتل نو مخ یې د جان پري په لوپته کېښې پت کړو. سوچي کاکا جهارو یو خواته کېښوده، لاسونه یې او خندل او مهوش ته یې اووئيل ”هله لوري، ماله راشه“ د هغې په خبره جان پري مسکي شوه او هغې ته یې اووئيل، ”مهوش، تانه یېږي باباجي“ بیا مهوش ته وائې، ”باباجي له ورشه مهوش“ مهوش ته داسي محسوسېده چې دغه تول د هغې او د هغې د مور د احساساتو قاتلان دي.

غرمه کورته ګل ولی او خان ولی هم د سکول نه راغلل او ګله هم

یوه غته کاشه اينګولې په لاس او یو ستړے ډودی، په ترپن کېښې نیولې راغله. هغې اينګولې او ډودی په کت کېښې کېښوده، دوه زاره تکوري یې په زمکه او غورول او تولو ته یې په چغه اووې، یه ورو، راخې، چې ډودی او خوری.“ د ډودی، د اواز په اورې د سره قدیر او کبیر هم د خاټرونه خپ په د کور د ګوټونو نه را اووغلن او تول ډودی ته کېښاستل. د ګله په ست باندې جان پري هم د مهوش د خاطره هغوي سره کېښاسته او تول په یوه کاشه کېښې لګيا وو. جان پري به کاشه کېښې نورې، چوکه کوله او هغې له به یې خوله کېښې ورکوله خو هغې د هغې نه دومره یې په چې نورې یې نه تېرېدہ. بهر حال د جان پري په لاس هغې خنة ناخه او خوره. ګله او سوچي کاکا هغې ته ډېر زارو قريان وېلے او چې خومره هغوي خان ته نزدي کوله هومره به ترپن هغې په یره یره روستو خوېدہ.

د ډودی نه پس جان پري خپل کور ته تلل غوبنستل خو مهوش هغې پورې انختې وه او هغې یې تلو ته نه پېښوده. چې اونشو نو ګله، ورته اووې، ”لوري دې سره یو خو ورځي ګزاره او کره چې دا دلته بلده شي نوبیا...“ جان پري د هغې د خولې نه خبره اخلي، مسکي، شي او هغې ته وائې، ”یو خو ورځي؟ زءه خو لې ساعت د پاره راغلي یم. زمونې کور خوشې دے. ورته م جرنده اچولې ده. زماتګ ډېر ضروري دے.“ ګله: موردي چرته تلې دے؟

جان پري: هغه پنډي ته خور کره تلې ده.

ګلۍ :: لوري، ترڅو چې هغه نه وي راغلي، ته مونږ کره اوسيه. ددي جيني، به درباندي زړه راغونډوي او ته څوانه جانه پېغله به په خوشے کور کښي خه اوکري.

جان پري :: چې ته واي نو دمهوش دپاره به پاتې شم خو هسي نه چې تنګ شي، راباندي.

ګلۍ :: یه لوري مونږ به درياندي خه تنګ شو. زمونږ ډودۍ د مشر خان د کوره ده. ستاد پاره به ترپنه یوه ډودۍ، دوه زياتي راړوم. د چاي، شريت تکلیف نیشتنه. څکه چې پې. هم د خپله کوره دي او ګړه هم د خپله کوره ده. چې ته کوريبي نوزما به زړه جمع وي او د بهر کارته به او زګاره شم. دا کور خپل کور او ګنه او ترڅو چې موردي نه وي راغلي، تر هغې به مونږ کره یې.

﴿دوبېه بړه﴾

مشرخان او مشرې بې بې سره د شاکرخان خبرې شوي وي او هغوي یې د کډوالو او د قاضي صېب د کورني. د راتلو نه خبر کري وو. د هغوي په راتلو مشرخان ډېر خوشحاله وو او هغه له یې د هغوي د خدمت هدایات ورکري وو. قاضي صېب سره هم د هغه ډېرې خوبې او او بدې خبرې شوي وي او هما او سهپل سره یې هم د هغوي د مزاج مطابق خبرې شوي وي. مشرې بې بې هم خوش نصيبي ابي او هما او سهپل سره خبرې کري وي او هغوي له یې دا د ورکري وو. دې سره سره یې زرتاجي له هم د هغوي د خدمت او مېلمستيا

هدایات ورکري وو. د شاکرخان دا خیال وو چې د هغه مورپاره د قاضي صېب د کورني. د راتلو نه خبر شي نو خپل قیام به مختصر کري او د هغوي ليدوله به زر تر زره راشي خو داسی او نشوه، هغوي په خپله سېلانۍ سرگرمي کښي داسي انتخي وولکه چې داد هغوي د ژوند اخري تور (TOUR) وي او د راتلو یې هليونوم نه اخستو. هغوي ته د راتلو ضرورت هم نه وو څکه چې هغوي ته پته وه چې په هغه کښي د هر قسم مسلې حل کولو صلاحیت شته نو په دي وجه هغوي د هغه له خوا مطمئن وو. هما او سهپل به تر غرمي پوري د ارام ګاه په چمن کښي کرکت کووا او مازیگر به د باغ سېل له وتل. هغوي سره به خوش نصېبه ابي، هم وه او قاضي صېب به هم ورسه په وهيل چېر کښي ګرځبدو. هغوي به په خپله طبعة ګرځبدل او په خپله طبعة به یې د اونونه مېوې شوکولے او خورلے. د هماد خط نه پس شاکرخان نه د ارام ګاه په طرف تېرپدو او نه یې خپلو سړوله هغه خواته د تلو اجازت ورکوو، البته د زرتاجي په خله به یې د هغوي تول ضرورتونه پوره کول.

د هغوي بلکه د هما ضرورتونه او فرمائشونه هم عجیبه وو، کله به یې ترپنه خه غونبتل او کله خه. او چې کله به هغه د هغې د فرمائش په پوره کولو کښي لړلم لېت او کړل نو بیابه مروره وو. یو خل ترپنه هغې بنګړي او غونبتل. هغه چې بنګړي راړل او د زرتاجي په لاس یې ورله او لېږل نو هغه یې ورته واپس کړل چې دانه بلکه شنې بنګړي

چې کله یې ورله شنې بنګري راړرل او د زرتاجي په لاس یې ورله او لېږل نو هغه یې په لاسونو کښي تنګ وو. هغې ورته هغه واپس کړل او د زرتاجي په خله یې ورته اووی چې داتنګ دی. هغه خپل ضروري کارونه پرېښو دل، هغه یې بیا یورېل او د هغې نه یې لې لوی بنګري راړرل. د بدې مرغه هغه بنګري د هغې په لاسونو کښي دومره ارت ووچې د هغې په لېچو کښي ايسارې د نشو او تول به د هغې مړوندونو ته راغوندې شو. هغې ورته د زرتاجي په لاس بیا واپس کړل او د هغې په خوله یې ورته اووی چې "دا ارت دی" هغه چې دېر تنګ شونو بازار ته لارو، یوه بنګري واله یې خان سره په موږ کښي راوسته او ارام گاه ته یې وردننه کړه، او چې کله مطمئنه شو هنونه یې بنګري واله په ګاډي کښي کېنوله او خپل مقام ته یې اورسوله. د غه شان یوڅل یې ترېنې د بتوی د پاره سپینه کېړه او رنګېن تارونه او غونښتل. په هغه کېړا او هغه تارونو هغه پوزې له راغې، د خو خو څله راړرل او واپس کولونه پس یې اخرد هغې فرمائش پوره کړو. یوڅل زرتاجي هغه له د سودا یولو سه فهرست ورکړو. هغه چې فهرست اوکتو نو مُسکے شو او هغې ته یې اووی، "دا فهرست چا لیکلے دے؟ هغې ورته اووی، "خان جي، دازما په وینا همابي بې لیکلې دی" هغه ترېنې بیا تپوس اوکړو، "رسی، هم ستا په وینا لیکلې شوی ده؟ هغې په یره یره جواب ورکړو، "نه خان جي، رسی پکښي همابي بې د خانه لېکلې ده؟"

هغه ترېنې په مُسکاتپوس اوکړو، "رسی، خه پکار ده؟" هغه مسکي شوه او ورته یې اووی، "رسی، نه هغه زانګلو د پاره تال جوړول غواړي؟" شاکرخان: تال؟ تال په کوم خائے کښي جوړول غواړي؟ زرتاجه: ارام گاه سره خوا کښي د باغ په اونو کښي. شاکرخان: د ارام گاه په چمن کښي ولې نه جوړو؟ زرتاجه (مسکي، شي) خان جي، هغه په زانګلو زانګلو کښي د اونو نه مېوی شو کول غواړي.

د هغې په خبره هغه تندی له لاس راچوي او وائی، "دي مېلمني نه خو زه دېر تنګ شوم. د دې دستري په وجه زه د ارام گاه په خوا هم نه تېږډ او چې په باغ کښي تال واچوي نو بیا به رانه باغ ته تلل هم پاتې شي. زرتاجه: خان جي، په دې کاغذ هغې خپل موبائیل نمبر لېکلې دی. تاسو ورسه په خپله خبره اوکړي، هغه خپل موبائیل را خلی او هغې ته کال کوي. چې رینګ وروشی نو هغه وائی، "هېلو خوک پلیز؟" شاکرخان: زه شاکر خبرې کوم.

هما: شاکر...؟ خوک شاکر پلیز؟ شاکرخان: زه ستا خان جي، شاکر خبرې کوم.

هما: اوه یس، یس، تاسو خه وېل غواړي پلیز؟ شاکرخان: زه تانه دا تپوس کول غواړم چې ته په کوم خائے کښي تال جوړول غواړي؟

هما: تال... اوه یس تال...؟ یس، په باغ کښي خان جي.

شاکرخان: مینه خو لالویه خبره ده، هغې ته ما چرې په دهه غرض
کتلے هم نه دي، بلکه دهغې مخې لېدلے هم نه دهه.

زرتاجه: تابه واقعي هغه نه وي ليدلے خو ته هغې ليدلې هم یې او
ستا خبرې یې هم اورېدلې دي.

شاکرخان: زماد همدردي، دا مطلب شو چې هغه په سراوخته او زما
همدردي له یې د مينې رنګ ورکړو، د هغه په غصه زرتاجه مُسکي
شي او غلې غوندي وائي، د مينې رومبې قدم همدردي وي او اخري
قدم یې دیوانګي وي.

شاکرخان: زرتاجي ته نن داسي بل بل شان خبرې کوي. دادې د چانه
ازده کړي دي.

زرتاجه: دا ازده کېږي نه بلکه پېښېږي او تېږېږي.
شاکرخان: تاته هغې زما متعلق خهه وېلې دي؟

زرتاجه: هغه ستا متعلق په خلې هېڅ نه وائي خود هغې دکړو او پرو
نه د هغې د مينې اندازه کېږي.

شاکرخان: د کړو او پرو نه خنګه؟

زرتاجه: خان جي، تا چې هغې له کومه سپېنې رېښمي کېړه او رېښمي
رنګين تارونه راؤړي وو په هغې یې ستانوم د ګلونو او بوټو په شکل
کېښي په داسي انداز لیکلې دي چې په اسانه پري خوک نه پو هېږي.

شاکرخان: چې په اسانه پري خوک نه پو هېږي نو ته پري خنګه پوهه
شوې. ته خولیک لوست نه یې؟

شاکرخان: د ارام ګاه په چمن کېښي ولې نه؟

هما (په افسرانه موډ) دا زما مرضي ده، زه چې کوم څا هه جورپول
غواړم، جورپولې شم.

شاکرخان: او که د خهه مصلحت په وجه زهه په باځ کېښي د جورپول
اجازت درنکړم نو بیا؟

هما: بیا دا چې ته د باځ مالک یې، چې اجازت نه راکو سه نومه راکو هه
دا یو خو ورځې به ستاد تال نه بغېر هم تېږي شي، دې سره هغه
موږائېل بند کړي، هغه هغې ته خو خو خلې هېلوا او وائي خو
چې هغه جواب ورنکړي نو هغه مُسکے شي، زرتاجي ته ګوري او
وائي، ”همالاړه مروره شوه ډېره نازک مزاجه غوندي بنکاري“.

زرتاجه: هاو خان جي دېکېښي هیڅ شک نیشته.

شاکرخان (په ځرانتیا او بې صبری) خهه مطلب زهه پوهه نشوم؟

زرتاجه: خان جي، هغه په تا باندي نازکوي، چې تانه ناامیده شوه
نو د هغې د اميد نورخوک پاتې شو؟ د ماشوم د غونښتنې اخري حریه
ژړاوی او د مئینو مرورتیا؟

شاکرخان: دا ته لا خنګه خبرې کوي زرتاجي؟ ته په هوش کېښي یې؟
ته ماسره خبرې کوي، د مئینو او مرورتیا خبره پکېښي د کوم څائے نه
راغله؟

زرتاجه: خفه نشے خان جي، خوزه هغه خهه وېم کوم چې حقیقت
د سه هغه تاسره بې فنا مینه کوي.

مینه د هر چا حق دے او سترد هرې پښتنې پېغلي حسن دے .
شاکرخان: چې ما هغه ليدلې نه ده نوزه هغې سره خنګه مینه
کولے شم ؟

زرتاجه: زه تانه د هغې د پاره مینه نه غواړم او نه درته هغې سره د
مینې خواست کوم خود یوې مېلمنې په چېت د هغې زړه ساتل ستا
فرض دے .

شاکرخان: واقعي ته بنه وايې، زرتاجي، ماله واقعي داسي نه وو
پکار، ځه ته ورڅه .

د هغې دتلونه پس هغه ډېرې شېبې په کټ کښې پروت وواود هغې
متعلق یې سوچ کوو . چې خومره به هغه د هغې متعلق سوچ کوو،
هومره به یې ورسره همدردي زياتدې او اخر هغه دي ته مجبور شو
چې د هغې خواهش پوره کړي . په ده غرض هغه پاسېدو، د کمرې
نه اووتو او حجري ته لارو . په دغه سوچونو او فکرونو کښې هغې
ډېرې شېبې تهلاڼي کوله، بیا په ګاډي کښې کېناستو او بازار ته روان
شو . چې بازار ته او رسېدونو نوره سودا یې هم واختسته او د هماد تال
د پاره یې رسې هم واختسته . چې کله د بازار نه واپس شو او ارام ګاه ته
او رسېدونو هغه توله سودا یې زرتاجي ته حواله کړه او خپل کور ته
روان شو . هغه لا ايله خپلې کمرې ته رسیدلے او ډډه شو مه وو چې
زرتاجه راغله او هغه رسې یې هغه ته واپس کړه کومه چې د هماد
تال د پاره هغه را ئې سه وه . هغه ترینه په حېراتتیا تپوس او کړو،

زرتاجه: زه پري څکه پوهشوم چې ماورته یو څل اووي چې دغسي
ګلونه ماله هم جور کړه دا خو ډېرښائسته دي، ”هغې زما په خبره
او خاندل اووي وئيل، ”دا بوتي، ګلونه نه دي بلکه دا د چانوم دے .
”د چانوم دے؟“ ماترینه په حېراتتیا تپوس او کړو دا خو بالکل د
ګلونو غوندي بنائسته دے، ”هغه مُسکي شوه، او شرمېدې او غلې
غوندي یې اووي، ”چې خنګه هغه بنائسته دے، دغسي یې نوم
هم بنائسته دے . ”زماد بیا بیا تپوس په جواب کښې هغې اووي،
”دا د خان جي نوم، شاکرخان دے .“ د هغې په خبره هغه مُسکے
شي او وائي، ”بنه نوبیا؟“

زرتاجه: بیا دا چې د هغه کې پې نه یې خپل بالخت له ابره جوره کړه، او س
توله ورڅ او شېبې د هغې د سرلاندي او د پوته هغه بالخت پروت وي .
شاکرخان: اوه دا خبره ده بنه نو خبره دے حد ته او رسېدې .
زرتاجه: نه خان جي، دے نه هم ورتېره ده .
شاکرخان: هغه خنګه؟

زرتاجه: هغې په خپل دواړو لېچو ستانوم په پخه سیاھي لیکلې
دے او چې په هر اړخ سملې نو مخ او سریې ستا په نوم پروت وي .
شاکرخان: اوه خبره دے حد ته او رسېدې او ماته پته هم نېشته . . . بنه
نو داراته او وايې چې د هغې مینه دے حد ته رسېدلے ده نوبیا زمانه
سترولي کوي؟

زرتاجه: خان جي، مینه په خپل خا مه ده او ستر په خپل خا مه ده .
110

”رسې دې ولې واپس راوره“.

زرتاجه: خان جي، هغه وائي چې اوس د دې ضرورت نېشته.

شاکرخان: ضرورت ولې نېشته؟ چرته یې بله پېدا کړه او که تال اچول نه غواړي؟

زرتاجه: مانه پته نېشته خان جي، ته ترینه په خپله تپوس اوکړه، هغه موبائېل راځلي او هغې ته رېنګ کوي، چې رېنګ ورشي نو هغه موبائېل اوکې کړي او وائی، ”سوری رانګ نمبر“ دې سره موبائېل بند کړي. د هغه د خولی خبره په خلله او د زړه خبره یې په زړه پاتې شي. یوه شبېه یې موبائېل ته کتل، بیا یې یو خواته کېښوداوا په کت کښې بورې بورې پربوتو.

سېا چې هغه د خپلو مصروفیاتونه اوزگارشونورسې او نور لوازمات یې په ګاډي کښې کېښودل او د تال اچولو د پاره باغ ته لارو. هغه ته دانه وه معلومه چې هغې د تال د پاره کوم خائے او کومه او نه خوبنځه کړي ده. بهر حال ارام ګاه سره خوا کښې چې کوم خائے او کومه او نه هغه ته غوره بنسکاره شو هغه په هغې کښې یې ورله تال واچوو. چې د مې نه اوزگارشونو په ګاډي کښې کېناستو او چې کورته تلو نو په لاره کښې د قاضي صېب کورنې په مخه ورغله. قاضي صېب په وهیل چېر کښې ناست وو او د هما په سهاره مخکښې روان وو. هغوي پسې روستو خوش نصیبه ابې، وه چې سهپل د لاس نه نیولې وه او د هغه په مدد رور ور وانه وه. هغه چې د هغوي خواله ور غې، نو ګاډ سې یې او درو، د هغوي سلام د پاره د ګاډي نه کوز شو او د هغوي خواله ور غې، هما چې هغه او لیدونو مسکې شو او مخ یې د لوبې په پلو پت کړو او کله چې هغه قاضي صېب سره روغ جوړ کول نو هغې ترینه منځ وارواو هغه ته یې شاکره. قاضي

شاکرخان: داسې مئه وايې زرتاجي، زه د هغې خفګان نشم برداشت کولے او په هره طریقه چې وي، هغه خوشحاله لپېل غواړم ځکه چې هغه د یو خورخو مېلمنه ده خوتاسره دا مشوره کول غواړم چې ماله خه پکاردي.

زرتاجه: خان جي، زه ستاسو دواړو خدمتګاره یم. زه ستاسو په مینځ کښې هیڅ نشم وېلي.

شاکرخان: مشوره خو راکولې شي کنه. زرتاجه: مشوره دا ده چې ته ورله په باغ کښې تال واچوه نور کارزما د مې.

صېب د هغه په ليدو دېر خوشحاله شو، په ناستي ناستي یې هغه بسکل کړو او د ګيلې په انداز یې ورته اووسي، ”شاکره بچے، ته هليو زمونږ خواله نه راخي. ولې زمونږ نه خفه یې او که په مونږ تنګ شوسي یې.“ د هغه په تپوس هغه مُسکے شو اووسي وئيل، نه کاکاجي، داسې هيچ خبره نېشته، زړه م غواوري چې توله ورڅ تاسو سره وسې خود دې مېلمني د ستر په وجه درتلے نشم (هغه هماته اشاره کوي). قاضي صېب مُسکے شي، شاته ګوري او هغې ته وائی، ”همالوري، ته د شاکر بچې نه ستر کوي، دې خولکه ست او سهپل زما خپل بچے دے. د مخ نه لوپته لري کړه، شابه سلام ورته او کړه او معافي ترینه او غواړه، ”هغه د هغه په زورنه د مخ نه لوپته لري کري او هغه ته وائی، ”خان جي سلام عليکم“ هغه چې هغې ته او ګوري نو د هغه سترګي د هغې په مخ کښي بسخې شي او په خوله کښي مې لاري او چې شي، هغه په خپل او چو او پېبدلي شوندو وائی، ”وعليکم، سل ... سلام.“ د هغه د سلام الفاظ لا پوره شوې نه وي چې قاضي صېب هماته وائی، ”شابه، د شاکر بچې نه معافي او غواړه“ . هغه چې د قاضي صېب خبره ووري نو وائی، ”نه کاکاجي، د معافي غونښتو ضرورت نېشته. د دې معافي شوې ده“ د هغه په جواب کښي هما مُسکي شي او وائی، ”تېنک یو خان جي“ په دې کښي خوش نصيبه ابی او سهپل هم د هغوي خواله راخي، هغه چې هغې ته سلام او کړي نو هغه د هغه لاسونه بسکلوي

او وائی، ”بچے ته مونږ کره ولې نه راخي، مونږ خو جو ستابو په اسره پراته یو...“ هغه نور هم خه وېل غواوري خو قاضي صېب د هغې د خلې نه خبره اخلي او وائی، ”شاکر بچے، د هماد ستر په وجه مونږ کره نه راخي“ خوش نصيبه ابی هماته ګوري او وائی، ” داسې مه کوه کنه لوري. شاکرخان خولکه د سهپل زمونږ بچے دے. په خپل او ګښي جو ستر نه کېږي لوري“ . شاکرخان مُسکے شي او په فاتحانه انداز هماته ګوري. د هغه د مُسکا په جواب کښي هغه غابونه چېچي او هغه ته ګوته نيسې لکه چې هغه له خه د همکي ورکوي. هغه لا هغوي سره خبرې کولے چې د هغه په موبائيل رېنګ راغې. هغه موبائيل او کې کړوا او غلي غوندي یې اووسي، ”زه در غلم“ بیا یې قاضي صېب ته اووسي، ”قاضي صېب، تاسونه م تلوته زړه نه کېږي خو خه مېلمنه راغلي دي او په حجره کښي زما انتظار کوي.“ قاضي صېب مُسکے شو او هغه ته یې اووسي، ”خه ورشه بچے، مېلمنو له جو ورشه“ .

دي سره هغه د هغوي نه رخصت واختو، په ګاډي کښي کېناستو او روان شو. ماسخوتن تېر چې هغه د مېلمنو نه او زکار شونو خپل کورا او خپل کمرې ته ورځي. هغه په خپل پېډ کښي سملاستو او د هما په باره کښي یې سوچ کوو. هغه د هغې د حسن نه دېر متاثر شوسي بلکه مسحور شوسي وو. هغه لاد هغې د حسن په خيالي تماشه کښي بوخت وو چې د هغه په موبائيل رېنګ راغې. هغه

تاسره میوه ضروري خبره ده .

شاکرخان : اوں په دی توره شپه ؟

هما : هاڻ ، اوں په دی توره شپه .

شاکرخان : که خه ضروري خبره وي نوماته په فون هم کولے شي .

وايده پليز .

هما : دا په فون دا پلو خبره نه ده . ته راشه پليز ، زه دارام گاه په چمن

کبني ستا انتظار کوم .

شاکرخان : ڦپره بنه ده ، زه در غلم ، د هغه دي خبرې سره د کور په گپت

درپنگ اواز راغي . هغه چي بهرا اوتو نو گپت سره د هغه نوکر

کمال ولاړ وو او هغه سره خواکبني د سوچي کاکا دوه زامن گل ولی

او خان ولی ولاړ وو . د هغه په تپوس باندي کمال هغه ته اوو مه چي

” د سوچي کاکا په کور پوليس چهاپه و هلي ده . سوچي کاکا ، د هغه

بنخه د هغه زو سه شپر دل او یوه مېلمنه جيني پوليس د کوره

اوویستل او تانې ته یې بوتلل . دوي غواړي چي تاسو هغوي پسې

ورشئ او هغوي د پوليس نه خلاص کري . ” .

شاکرخان : د پوليس دا مجال چي زما د اجازت نه یې بغېر ، زما د

همسایه په کور چهاپه او و هله او تانې ته یې بوتلل . دی سره هغه

حجرې ته روانېږي ... چې حجري ته او رسې نو گل ولی او خان ولی ته

وائی . ” زه هغوي پسې ورڅم ، تاسو کور ته څي . بېړوی ، مه ، اوں به

یې راولم ” . هغه په گاډي کبني او په یو شغ د حجري نه اوڅي .

موبائیل او . کے کرونو په مُسکا یې اوو مه ، ” هېلو ، خوک پليز ” په

موبائیل او از راغي ، ” خوک پليز ؟ ته زما موبائیل نمبر نه پېژنے ؟ ”

شاکرخان : اوه ، دا ته یې ، سوری هما ، زما سترګي برپنې او خه پري
لېدے نشم . ”

هما : ستاسترګي کله نه برپنې ؟ مازی ګر خو تیک تاک وسے .

شاکرخان : مازی ګر تیک وي خو ستاد لېدو نه پس برپنې .

هما : بنه دا خبره ده هن ، ته په ما طنز کو مه ؟

شاکرخان : طنز نه کوم هما ، بالکل رشتیا وايم .

هما : داسي معلومېږي چي ته د نظره شو سه یې .

شاکرخان : د نظره شو سه نه یم . په مانظر نه لګي خکه چي ما کبني
هیڅ داسي خوبی نیشته چي د نظریه شم .

هما : ته د خپل ځانه خه خبرېږي ، دا تپوس د هغه چانه او کړه چي

خوک ستا په مينه کبني شپه ورڅ کېږي . ته خود هر چادزه سرېږي .

شاکرخان : داسي بې وقوفه خوک کېډېشی چي تورې شپې ته رون

سحر وائی او ماغوندي بنده ته د زړه سروائی .

هما : په دغه بې وقوفو کبني زه هم شامله یم .

شاکرخان : اوه ، چري هم نه . تادي خدا مه د بې وقوفه دلې نه او ساتي .

هما : خان جي ، یوه خبره م منے ؟

شاکرخان : بالکل منم ، وايده زه ستا خه خدمت کولے شم .

هما : خدمت نه ، یو خواست درته کوم او هغه دا چې ته لې راشه پليز .

خان سره د هغې خو خو خله ملاقات هم شویه وو او د هغوي د علاج معالجي په باره کښي د هغوي خبری هم شوي وي . هغه د هغې نه په مُسکا تپوس او کړو ، ”تئه تانيه ته خنګه راغلي يې ؟“ هغه مسکي شوی او وي وئېل : دا کېس مونې سره شویه ده .

شاکرخان : اوه ، دا خبره ده دا صېبب ستا هسبېنډ (Husband) ده .

ډاکټر لائې : هاؤ جي دا زما هسبېنډ ده . هغوي لا خبری کولي چې یوسپاهي په یوه وړه شان مجمه کښي د شريت یو ګلاس راؤړه او هغه ته يې په مېز کېښدو .

شاکرخان هغه ته وائی ، ”دوه ګلاسه نور راؤړه“ . هغه دېره په تېزی سره بھراوخي ، لړه شبې پس دوه ګلاسه شريت راؤړي او هغوي له يې ورکړي . شاکرخان او ډاکټر لائې شريت هم خکي او د کډوالو د علاج معالجي او د خپلي مشاهدي او تجربېي په باره کښي خبری هم کوي . چې هغوي شريت او خکي نو SHO یو سپاهي ته وائی ، ورشه هلكه ، مرزاصېب ته وايې چې هغه ملزمان د حوالات نه را او بشه او دلته يې راوله . ”د هغه د تلو نه لړه شبې پس هغوي تول دفتر ته راوسټي شي . هغوي تول شاکرخان ته سلام او کړي او په فرش کېښي .

SHO ډاکټر لائې ته وائی ، ”ښه بې بې د شاکرخان په مخکښي خپل بیان ورکړه . ډاکټر لائې د سوچي کاكا ، ګلۍ ، مهوش ، جان پري او د قاري صېبب په باره کښي توله واقعه بیان کړي او د ثبوت په طور هغه ستامپ پېپر پېش کړي کوم باندي چې هغوي ګوتي

چې لړ مخکښي لارشي نو هغه ته هما سره کړي سره خپله وعدده وریاده شي . هغه هغې ته په تلو تلو کښي رېنګ کوي او ورته وائی ، ”هما ، زما انتظار مئ کوه ، ماته یوه اې مرجنسي پېښه شو ، زه هغې پسی روان یم“ هغه ، هغه له هډو خڅه جواب ورنکري او په چې خلې خپلې کمرې ته روانېږي . لړه شبې پس هغه ته د تاني د SHO له خوارېنګ او شو او ورته او وېلے شو چې ، ”خان جي ، ستایو خو همسایو باندي مونې چهاپه و هلې ده او هغوي مو تاني ته راوسټي دي“ .

شاکرخان : په خڅه کېس کښي ؟

SHO : د اغوا په کېس کښي .

شاکرخان : ايف آئي آر خودرج شویه نه ده ؟

SHO : لافي الحال درج نه ده ، ستاسو د مشوره انتظار ده .

شاکرخان : مهرياني ، هم په ده کېس کښي زه تاني ته در روان یم .

شکريه ؟ هغه چې تاني ته او رسپدونو SHO د هغه سلام له د خپل دفتر نه بھراوو . بیا یې هغه دفتر ته بو تلو او په عزت سره یې په کرسی کېنونو . د SHO په دفتر کښي دوه مېلمنه ناست وو . هغوي هم د هغه په احترام کښي پاسېدل خو شاکر هغوي سره د شکريي په خپلو خپلو خایونو کېنول . په دغه دوو کښي یوه ډاکټر لائې وه او بل د هغې خاوند ډاکټر انصار وو . ډاکټر لائې او شاکرخان یو بل پېژندل څکه چې د سوټ د کډوالو د کېمپ په مېډېکل تیم کښي هغه هم شامله وه او کله کله به نورو ډاکټرانو سره دغه کیمپونو ته تله . شاکر

بجې زما حجري ته راشی اوستاسو فېصله به جرګي ته حواله کرو.“
داکټر لائېه او ډاکټر انصار: ډېرہ بنه ده خان جي ، هم دغسې به اوکړو.
شاکرخان: ستاسودے خُدایے عزت اوکړي چې په مامو اعتماد اوکړو
بیا SHO په یو کاغذه هغوي اقرار نامه لیکي چې هغوي خپل
کېس دَکلې جرګي ته حواله کرو او چې چرګي خَه فېصله اوکړه هغه
به دَثبوت په لور دَتاني SHO ته حواله کوي . بیا په هغې دَدارو
فریقو ګوتي اول ګولې شوي او دې نه پس SHO دواړو ډلو ته دَتلو
اجازت ورکړو . شاکرخان دَ SHO شکریه اداکړي او دَتاني نه اوئي.
سېما مازې ګرپنځه بجې دشاکرخان په حجره کښي جرګه
راغوندې شو . په جرګه کښي دَزور کلې ، اکبر کلې ، همایون کلې او
دانورو ګلېو ، عالمان ، سپدان او سپین روبي مشران شامل وو .
هغوي ټولو متفقه طور شاکرخان دَ جرګي صدر او نمانځلو . جرګي ته
مدعیان او ملزمان حاضر شو . داکټر لائېي دَ مشرانو مخکښې خپل
بیان وورو . دې نه پس ګلې خپل بیان وورو او سوچي کاکا په خپل
بیان کښي دَ خپلې بسخې دَ بیان تائید اوکړو ، شپردل دَ خپل پلار او
خپلې مور دَ بیان تائید اوکړو چې هغه ، دَ هغه پلار او دَ هغه مور دَ
داکټر لائېي دَ کوره مهوش اغوا کړي ده او خپل کورته یې راوستي
ده . دغه رنګي جان پري هم دَ خپل جرم اعتراف اوکړو . دَ ملزمانو دَ
بیانونه ثابته شو چې هغوي ملزمان نه بلکه مجرمان دی . کله چې
دَ ګلې نه دَ مهوش دَ حواله کولو په باره کښي تپوس او شو نو هغې

لګولي وي . چې هغه خپل بیان ورکړي نو بیا ګلې . خپل بیان ورکړي
په خپل بیان کښي هغه دَ خپل جرم اعتراف اوکړي . شاکرخان ګلې
نه تپوس کوي ، ”ستالور مهوش خَه شو؟“ هغه ژاري او په ژړا
کښي وائی ، خان جي ، دَټرو لسوور ځونه هغه بې درکه ده او مونږه
ته دَ هغې باره کښي هیڅ پته نه لګي چې چرته ده ؟
شاکرخان: SHO ته ګوري او وائی SHO صېب ، داکېس پېچې ده
دے که ستاسو خوبنځه وي نو دا به جرګي ته حواله کرو .
SHO :: زما پري هیڅ اعتراف نیشتہ البتہ دَ مدعیانو راي معلومې
کړي . شاکرخان داکټر لائېي او ډاکټر انصار ته ګوري او وائی ،
”ستاسو خنګه خوبنځه ده .“
داکټر لائېه :: زما ستاسو په فېصله هیڅ اعتراف نیشتہ ، چې
خنګه تاسو جوړه کړه ماته منظور ده .“
شاکرخان: (SHO ته) صېب مدعیانو او ملزمانو دَ فېصلې اختیار
ماله راکړو تاسو ته منظور ده .

SHO : هاؤ خان جي ، ماته بالکل منظور ده خودوي به ماله لیکلې
راکړي چې دوی خپل کېس واپس واحستو او جرګي ته یې حواله کرو
دې نه علاوه چې کله فېصله او شې او دواړه طرفېن او دَ جرګي
مشران پري لاس لیک اوکړي نو دَ هغې یوه کاپي به ماته راکوي .“
شاکرخان: ډېرہ بنه ده صېب . دا زما ذمہ شو او داسي به ضرور
کېږي . بیا داکټر لائېي ته وائی ، ”تاسو او دوی به سېما مازې ګرپنځه

يې په خپل جرم بونې وانه چول نو هغه سره دا یره ملګري شو هې که چري په تاکلې شوې موده کېښي مهوش اونه موندلې شي او د هغوي فېصله او نشي نو هغوي تول به د مجرمانو په جېت پولیس او عدالت ته پېش کېږي او د جرګي تول ممبران او د صدر جرګه په جېت به هغه په خپله د هغوي په جرم گواه وي. هغه د خپلو سرو په ذريعه د خواوې شاتولو کليود جماتونو په لود سپېکرو کېښي د مهوش د بې درکۍ اعلانونه او کړل خو چې په دې او نشوه نو بیا یې خپل تول نوکران او کسب ګراغوند کړل او د هغې تلاش پسې یې د پېښور نه واخله تر صوابې پوري د کډوالو کېمپونو ته او لېږل او په خپله به هم د سحرنې تر مابنامه پوري ګرڅدو. په دغه ګرڅدو ګرڅدو کېښي هغه خپل تول یاران دوستان او خپل خپلوان خبر کړل چې که چري د هغې خې پته او لګي نو چې فوري طور هغه خبر کېږي. دې نه علاوه هغه د رېډیو او تې وې تولو چېنلو ته هم د هغې دېږي درکۍ خبر ورکړے وو.

هلته داکټر لائې خپل خاوند ته دروغې نه هم شو ه او مخ تورنې هم شو ه. هغې چې د دروغو کومي کېږي یوبل سره یو خائے کېږي وې او د دروغو کوم شرنګېدلے امېل یې ترینه جوړ کېږي وو، هغه تولې یوه په یوه ختمي شوې او هغې سره د شرمندګي او رسوانې نه بغېر هېڅ پاتې نشو. هغه داکټر انصار په نظر کېښي دومره سپکه شو هې د هغې هېڅ حیثیت پاتې نشو. هغه د هغې نه دومره متنفې شو چې

لکه د مخکښي غوندي او وي چې، ”هغه د تبرولسو ورڅو نه بې درکه شوې د او هغې ته، د هغې خاوند او د هغې زوي ته هېڅ معلومات نیشته.“

مشرانو دواړه طرفین د کمرې نه او ويستل او خپلو کېښي صلاح، مصلحت شروع کړو، د پېړبحث و تکرار نه پس هغوي په دې فېصله متفق شو چې ملزمانو له لس ورڅي مهلت ورکړي شي او په دغه کېښي دننه دننه مهوش جرګي ته حاضره کېږي شي چې د جرګي مشرانو له خپل بیان ورکړي او که ملزمان د هغې په راوستو کېښي ناکام شي نو د هغوي خلاف به فېصله کېږي. ”په دې مختصر فېصله باندې د جرګي تولو مشرانو او صدر جرګه د سخطونه او کړل. بیا هغوي تول را او غونښتلي شو او هغوي ته د جرګي فېصله او رولې شو ه. دې فېصلې نه پس کېس ائنده تاریخ پوري او خنډولې شو او مدعیان او ملزمان لارېل. د هغوي د تلو نه پس شاکرخان د جرګي په مشرانو چایې او خکوله او هغوي تول یې په عزت رخصت کړل.

﴿د رېډې بېخه﴾

شاکرخان د سوچي کاکا او ګلې په حماقت سخته ذهنې صدمه رسپدلي و هغه اګر چه د هغوي په حرکت سخت غصه وو خو هغه نه غونښتل چې هغوي ته سزا ورکړي شي څکه چې د موسم بابا او تورخان بابانه واخله تر سوچي کاکا پوري دغه تول پلار په نیکه د هغوي د کورنې کسب ګر او خدمتګار وو خو چې په خپله

درېممه دا چې هغوي سره دا یره ملګري شوه چې که چري په تاکلي شوي موده کښي مهوش اونه موندلې شي نو هغوي به تانيه ته بوتلې کېږي اوډ هغوي خلاف به داغوا مقدمه درج کېږي. د مهوش دلتيون په ځائے هغوي په کور کښي ناست وو، د مهوش اوډ تاکلي شوي تاریخ د راتلو انتظاري په کوو.

شاکرخان، هماسره د ليدو کتو او ملاوېدو خوڅو وعدې کړے وسے خو د هغې ملاقات ته اوزګارنشو څکه چې د مهوش په لتيون کښي اوډ هغې د موندلو په هلوڅلو کښي هغه شپه ورځ په ځان یو کې وه. په دی دوران کښي د هغې خوڅو کالونه او مېسجونه راغلل او هرڅل ورسره هغه د ملاوېدونوې نوې وعدې اوکړے. په دغه نن سبا کښي پوره نهه ورځي تېري شوي. په لسمه ورځ چې هغه ماسخوتن تيارة د حجري نه کورته او خپلې کمري ته لارو نو د ورتلو سره د هغه ستړګي په هغه مېز پړوټې کوم چې د هغه بېډ سره لګبدلے وو. په مېز د ماتو شنو بنګرو یوه لپه پرته وه. د ماتو بنګرو په ليدو هغه مسکے شو، په بېډ کښي کېناستو او ځان سره یې اووسي، داسي معلومېږي چې همابي بې بیا مروره شوي ده. دې سره هغه خپل موبائیل راواخستو او هغې ته یې کال اوکړو خو چې هغې خه جواب ورنګرو نو بیا یې ورته مېسج ورکړو. مېسج کښي ورته هغه اولېکل، ”وېر هما، ماته ستاد جذباتو احساس ده خوزه في الحال درتلې نشم. ماله دیو خو ورڅو مهلت را کړه پلېز“، هغه لاد هغې د جواب انتظار کوو چې

کله هغه هغې سره د شاکرخان د حجري نه کورته لارو نو هم په هغه شپه د کوره اووتو، د هغې نه پت په پته اسلام آبادته او بیاد اسلام آباد نه امرېکې ته واپس لارو.

دغه شان سوچې کاکا، ګلې او شپردل هم په خپلو تربورانو او په کلې محلت کښي سپک شو، او خلقو تربېنه دا جوړه کړه چې هغوي خپله لور په ډاکټر لائې خرڅه کړې وه خو چې هغه پېسې یې هضم کړے نو د نورو پېسوا مطالبې یې تربېنه اوکړه. چې هغې انکار او کړونو بیا یې تربېنه هغه اغوا کړه. ئېنونو پکښي دا شوتی هم او وویشلې چې هغه یې په بل چا خرڅه کړې ده او په هغه پېسوا خپل زوي شپردل له واده کول غواړي. واده چاسره کوي؟ ظاهره خبره ده چې نابللي مېلمني جان پرې سره. د جان پري او شپردل اګر چې خپلو کښي نکاح نه وه شوي خود خوشگواره تعلق په وجهه د هغوي خپلو کښي انډرستینډنګ انتها ته رسپدلي وو. سوچې کاکا او ګلې خپلو کښي صلاح کړې وه چې د هغوي نکاح زر تر زره او شې اوډ هغوي خبره شرعې ته درسته شي. هغوي په دغه تکل کښي وو چې یو خوا د هغوي لور مهوش بې درکه شوه بل خوا ډاکټر لائې د هغوي خلاف پولېس ته شکایت اوکړو. جان پري هم د مهوش د اغوا په کېس کښي لرلې شوي وه او هغې هم اعتراف جرم کړي وو. او س هغه هغوي کړه بنسه په پخه دېرې وه. یو خوا سوچې کاکا اوډ هغه کورنې د خپلو تربورانو د خندا شو، بل خوا په کلې کښي رسوا شو،

زرتاجه د هغه کمرې ته راغله. هغې لا هغه ته خه ویل غوښتل چې هغه پري مخکښي شو او تپوس یې ترینه اوکړو، ”هما بې بې بیا مروره شوي ده؟“ هغه مسکۍ شوه او وي وئيل: خان جي، تاته خنګه پته اولګېدہ چې هغه مروره شوي ده. هغه په مېز پراته ماتو بنګړو ته اشاره کوي او وائی، ”یو خود د ماتو بنګړونه پته لګي چې هغه مروره ده، بله دا چې ماسره په موبائل خبری نه کوي.“

زرتاجه: هاؤ خان جي، هغه تانه خفه ده. په دې وجه یې خپل بنګړي مات کړل.

شاکرخان: مانه ولې خفه ده، هغه خه وائی؟

زرتاجه: خان جي، ماترینه خو خوڅله تپوس اوکړو خو هغه هېڅ نه وائی، زما په هر تپوس به یې دیو یو بنګړي نه تک وېستو او لاندي به یې غورڅوو. په دې کښي یې دواړه لېچې تشي کړي“

شاکرخان: تاته خنګه پته اولګېدہ چې هغه مانه خفه ده؟ کېدېشی خه بله وجه وي.

زرتاجه: بله وجه نیشته خان جي، هغه تانه خفه ده او ماته هله پته اولګېدہ چې هغې چاره را واس্তه او ستا هغه نومونه یې په چاره ګروول کوم چې هغې په خپل لېچو په پخه سیاھی لیکلی وو.

شاکرخان: اوه مائی ګاډ، دومره حماقت، دغسې خو به د هغې خرمن ژوبه شوي وي؟ تاوتره کتل او هغې دغسې کول.“

زرتاجه: نه خانجې، زه چې د هغې په نیت پوه شوم نو ماترینه

چاره واس্তه او هغې له م د لاسه ورکړه.

شاکرخان: بیا خه او شو؟

زرتاجه: بیا دا چې هغوي تولو ډودی او خوره خو هغې دا بهانه اوکړه چې هغه مره ده او زړه ته یې نه کېږي.

شاکرخان: کېدېشی هغه مره وه او نوره یې زړه ته نه کېدہ. دېکښي د بهانې خه خبره ده.

زرتاجه: نه خان جي، داسې نه ده. هغه مره نه ده، نن درېمه ورڅ ده چې دغه بهانه کوي.

شاکرخان (په چېرانتیا) نن درېمه ورڅ ده او هغې لا هیڅ نه دی خورلي. هغه خوبه نیمه نه وي پاتې شوي. هغه مانه ولې خفه ده؟ اخڅه شوي دي؟

زرتاجه: خدا سه د پاره خان جي، ته ماسره لار شه او دا تپوس ترینه په خپله اوکړه. او که ته نه خې نوزما هم هلتنه دتلونه توبه ده.

شاکرخان: (په بې صبری). نه، نه، داسې به نه کوي زرتاجي. زه درسره څم... څه چې څو، هغوي چې د کوره او خي نو هغه حجري ته لار شي، د حجري نه ګاډ سه را او باسي، هغه خان سره کېښوي او چې لې ساعت تپرېږي نو هغه ارام ګاه ته او رسې. هغوي چې د ګاډي نه کوز شي او ارام ګاه ته دننه شي نو شاکرخان هغې ته وائی، ”زه د هغې کمرې ته ورڅم او ته ډودی ګرمه کړه او هلتنه یې راړه.“

زرتاجه: ډودی په هاره پات کښي ګرمه پرته ده، ته ورشه، زه یې

دراورم“.

شاکرخان د هغې د کمرې ورسره او درې د او په وریې رو غوندي ناکنګ او کړو. هغې درې خله دغسې او کړل خو چې هغې خه جواب ورنکړونو بیا یې ورله دیکه ورکړه. وریولت شوې نه ووبکه هسې پورے وو. په کمره کښې زیرو بلب بلې د او پکے چلې دو. هغه په سیلپنګ سوت کښې ملبوسه وه او په بېړ کښې خورې زلفې دانه وانه پرته وه. هغې لاد هغې د حسن په تماشه وو چې زرتاجه د ډودۍ خوانچه په لاس راغله، په مېز یې کېښو ده او یو خواته غلي غوندي او درې ده. هغې، هغې ته د تلو اشاره او کړه. هغه چې د کمرې نه بهر اووته نو هغه وریولت کړو، زیرو بلب یې مرکړوراډ یې اولګو او هغې سره خواکښې مېز ته کېناستو. د راډ بلې د او د هغې د کېناستو سره د هغې سترګې او غړې دی او چې هغې ته یې او کتل نو سترګې یې خو خو خله او زبولي بیا د کت نه پاسې ده، برینلای پښې هغې ته مخامنځ په فرش او درې ده او رته یې اووی، ”ته دلتہ د چا په اجازت راغلے؟“

شاکرخان: ماته دا معلومات نیشته چې کمره د چاده خوزه او په شوې ووم او چې ډودۍ خورلود پاره ارام ګاه ته را غلم نو زرتاجي دلتہ راوستم“ هغه د غوری نه پلېت کښې بریانی اچوی بیا ترپنې یوه قاشو غه ډکوي او خلې ته نیسي چې هغه ورته په غصه وائی، ”زه“ تانه دا تپوس کوم چې ته دلتہ د چا په اجازت راغلے؟ هغه د بریانی

ډکه قاشو غه په پلېت کښې واپس اړدي او هغې ته وائی، ”ماخو درته مخکښې اوو سے بې بې چې زه دلتہ زرتاجي راوستي یم. که ستا په ارام کښې خلل راغلے وي نو د هغې درنه معافي غواړم.“ هما (په غصه) او چه زماد کمرې نه، زراوځه شابه.

شاکرخان: تر خو چې م ډودۍ نه وي خورلے تر هغې نه او ځم. هما هغه ته نیغ نیغ ګوري. هغه ورته وائی، ”ماته ولې نېغ نېغ ګورے، که ته او په شوې یې نو ته هم را خه کېنې، ډېر خوند به او کړي چې دواړه یو بل ته مخامنځ ناست یو او په رومبې خل یو خائے ډودۍ خورو. دغه کرسی. راکاډه پلیز.“ هما: زه ډودۍ نه خورم.

شاکرخان: چې ډودۍ نه خورې نو ورشه ماله د باور چې خانې نه د پېپسې یو یخ بو تل راؤړه.

هما: زه نه ستا بېره یم او نه ستانو کړه یم. شاکرخان (مُسکے شي) او ه سورې، ته واقعي په دغه دواړو کښې نه یې ... داسي معلومېږي چې ته زما په راتلو او دلتہ زما په ډودۍ خورلو خفه یې. بهتره دا ده چې زه دا خوانچه او چته کړم او باور چې خانې ته لارشم.“ هغه پاسې او د خوانچې او چټولو هڅه کوي.

هما: د تلو کوشش مه کوه چې راغلے یې نو خان مور کړه او بیاځه. شاکرخان: بس زه مور شوم، نوره م زړه ته نه کېږي، ”هغه خوانچه او چټوي. هماده هغه د لاس نه خوانچه اخلي، په مېز یې اړدي او

ورته په لایروائی، وائی، ”هغه م مات کرل، او م غور خول“.

شاکرخان: ولی دی مات کرل؟ مادرله خومره په مینه را ئورسے وو.

هاما: میری مرضی، زه تاته جواب ده نه يم.

شاکرخان: او د خنگل د پاسه دا مت دے ولی ژوبل دے؟

هاما: او ه دا...؟ ما په ناپوهی، کښی د یو کبرزن محبوب نوم په خپلو متيوليکلی وو. هغه م گرول او ورانول خوران نشو.

شاکرخان: زمانه علاوه ستا خوک بل محبوب شته؟

هاما: دا هم ستانوم دے. که زرتاجي نه وي منعی کري نومابه د دے دواړو متود نومونو غونسخه پريکري وه او تاله به م درېږلي وه.

شاکرخان: او ه مائی ګاډ، ته زمانه دومره نفرت کوي؟ دا خبره خوزما په خيال و ګمان کښي هم نه وه. ستا کمری ته په راتلو ماته ډېر افسوس دے. او، کے زه درنه خم.

هاما: په دې شپه چرته ٿي.

شاکرخان: هر چرته چي خم، میری مرضی، زه تاته جواب ده نه يم، هغه پاسي او د تلو هڅه کوي. هما هغه د لاس نه نيسی او وائی، خفه شوئے؟

شاکرخان: زه تانه خفه نه يم، د هغه ظالمي محبوبې نه خفه يم د چا تصویر چي ما په خپل زړه جور کرے دے. خم چي هغه تصویر لکه ستا په چاره او ګروم.

هاما: ته به داسي چري هم نه کوئے.

ورته وائی، ”داسي مه کوه پلېز ډودی او خوره نوبیا خه.“

شاکرخان: یواحې خوپل مزه نه کوي. که ته راسره کېنې خو ډېرې بنه

ده ګینې زه درنه خم.

هاما: او، کے، او، کے، زه درسره کېنې خو په یو شرط.

شاکرخان: کوم شرط؟

هاما: مخکنې شرط او منه، بیا به هغه پوره کوئے.

شاکرخان: ډېرې بنه ده. ماته ستا هر شرط منظور دے. دی سره هغه

مسکی، شي د کمری نه او څي، باورچي خانې ته لاره شي، هلتنه نه د پېپسي دوه بوتلې را ئورې او هغه ته مخامنځ په کرسی کښي کښي.

هغه چي قاشوغه را واخلي او د برياني نه یې ډکوي نو شاکرخان زر خپله قاشوغه ډکه کري او د هغې خلې ته یې نيسی. هغه مسکي

شي او خپله ډکه قاشوغه د هغه خلې ته نيسی. یو خل چي د هغې خوند د خولي شي نو بیا ورته وائی، ”داسي نه، په خپله خوره او په

خپله به خورم... شابه د خورلوا مقابله به کوو.“ د برياني نه پس چي کله د ترکاري خورلوا وار راشي نو د هغې د سپیدنې پته لکي چي

هغه په ګټه کښي روانه ده چي تول پلېتیونه اوختنې نو لاس او چت کري، مسکي، شي او وائی، ”Hurrah! I have won the match.“

هغوي چي ډودی او خورې نو دواړه د پېپسي بوتلې او چتني کري.

شاکرخان چي د بوتل نه یو ګوت واخلي نو بوتل په مېز کېږدي، د

هغې برښو لوچو ته ګوري او وائی، ”ههه بېنگري دې خه شو؟“ هغه

هاما: زما مات بنګري هلتنه خنګه اور سپدل.

شاکرخان: زرتاجي را ئوري وو او ماته يې په مېز اپښې وو. ماتاته کال هم او کړو او مېسج هم درکړو خو چې تاجواب رانکرو نو بیا زرتاجه راغله او هغې راته او وي چې ته ده دې پورخونه په بهوک هړتال یې. او س ماته پته نېشته چې ته مانه په خه خفه وي؟

هاما: زه تاخنګه پوه کړم چې زه تانه په خه خبره خفه ووم؟ ګوره تا ماسره د ملاوې دو خو وعدې او کړے او یوه دے هم پوره نه کړه. مخکښې خوزماد ستري په بهانه نه راتلے او چې تانه م ستر مات شو نو بیا مینځ کښې خه پاتې شو؟

شاکرخان: هما، تاسو مېلمانه يې او زه نه غواړم چې زما په وجه تاسو دستيرب شي. هما د هغې د خلې نه خبره اخلي او وائي، "مېلمانه؟" مونږ ستاسو مېلمانه نه بلکه کډوال یو. مېلمانه داسي وي لکه مونږ چې یو. مېلمانه د کورلي دوله نه راخي بلکه کورينوله راخي. سړو او بنخوله راخي. په دے دومره موده کښې، ته دلتنه په دوېم خل

شاکرخان: ولې به نه کوم. چې ته د خپلو متيونه زمانوم ګرولي شي نوزه هم دغسي کولے شم. هما د هغې په اوړه لاس اړدي او وائي، "خان جي، ته رومبے سړے يې، د چانه چې ماستر مات کړو. شاکرخان د هغې په اوړه لاس اړدي او وائي، "هما، ته رومبې جينې يې، چې ما ورته په ځېر ځېر اوکتل" هما: ته رومبے سړے يې چې زه ورسره دودې ته کېناستم او په خپل لاس م د هغې خلې ته قاشوغه او نیو. شاکرخان: ته رومبې او اخري جينې يې چې ستانوری م قبوله کړه او خپل نوری م تاته او نیو. هما: رومبې او اخري؟

شاکرخان: هاټ بالکل رومبې او اخري. هما: د دې مطلب دا دے چې زما خائے بل خوک نشي اخستي، بیا خو زما او ستا جهګړه ختمه شو. شاکرخان: جهګړه ختمه نشوه بلکه جهګړه او س شروع شو. هما (مسکي شي) هغې خنګه؟

شاکرخان: هغې دا چې تا بنګري ولې ماتول او زمانوم دے ولې ورانو؟ هما (مسکي شي) د دے دواړو سوالونو په جواب کښې که زه تاته سورې او وېم نو معافي ملاوې دې شي.

شاکرخان: ستاد سورې وېلونه مخکښې ته معاف شو. بنې او س ماته اجازت دے، تلے شم؟

چې سترګی م اوغرپدی او ته م اونه لپدی م نوبیا م خو خو خله سترګی پتې کړي خونه خوب راغی اونه م ته په وینښه اولیدی. دی نه مخکنښی م په داسې حال کښی لیدلے و م چې تاسره دوه میله چریز تپیک وو اود سیند په غاره ده د مرغابیو بنکار کوو. زه تاسره خنګ په خنګ ګرځیدم او لکه ستام د مرغابیو سپلنوو ته کتل. کله چې تا په مرغابیو ډز او کرو نو هلته مرغابی او لګدی، لا پرپوتي او دلته ما په خپل کت کښی توب کړو. دغه شان ډپرو خایونو کښی م لیدلے یې خواوس هغه خبری او هغه واقعات راته پوره یادونه دی. خان جي... ما په زړه کښی وېلې وو چې زه به د دغه سپری نه بغېردا هېچانه سترمات نکړم او زما خبره رشتیا شوه.

شاکرخان: تاخو زه ډېر مخکنښی لپدلي ووم نوبیا دی مانه سترولې کوو. هما: زړه م غونښتل چې تانه سترمات کړم خود خه وجوهاتو په وجه ما د غسسي او نکړي شو.

شاکرخان: د خه وجوهاتو په وجه؟

هما: یو د اچې خپلی پښتو او شرم و حیا اجازت نه را کولو چې د یو نامحرم نه سترمات کړم. دوپم دا چې ستا معلومات کول ضروري وو درېم دا چې دنیا، نیکه د اعزت په وجه. خلورم دا چې ماخان سره وېلې وو چې زه به د هغه چانه سترماتوم، چاسره چې زه واده کول غواړم.

شاکرخان خاندی او هغې ته په خندا کښی وائی، ”که زه تانه دا اوویم چې ته ما خو خو خله په خوب کښی لیدلې یې نو ته به زما په خلې

راغلے. په رومبی خل بابا سره راغلے و م او اوس زماد پُرزوړه احتجاج په وجه راغلے. دې نه علاوه نه ستاخویاندې راغلې نه انکل خان بابا اونه مشره بې بې. څه، هغوي کور نیشته خوتا باندې خه شوي دي. ته ولې نه راځے... خان جي تازما یوشرط منلې وو، تاته یاد دی.

شاکرخان: هاؤ ماته یاد دی خود شرط نوعیت راته معلوم نه دی.

هما: د شرط نوعیت دادی چې ته چې توله ورڅه هر چرته یې، په هغې زما اعتراض نیشته نو د مابنام ډوډی به هم مونږ سره خورې او شپې به هم مونږ سره دلته کو م تاته دا شرط منظور دی.

شاکرخان: په ډوډی خورلوم مه مجبوره وو خو چې په کلې کښی یم نو شپې له به راځم ”هغه، هغه ته په مُسکا ”تېنک یو“ وائی او د هغه په غېر کښی سراردې بیا وائی چې، ”خان جي چې یو ه خبره درته او کرم نو خفه کېږي م خوبه نه؟“

شاکرخان: ته خبره او کروه، خفگان سره به بیا ګورو.

هما: خان جي، دلتنه د راتلو نه مخکنښی ته ما خو خو خله په خوب کښی لپدلي یې... هم هغه څوانی، هم هغه شکل و صورت، هغه خبرې او هغه کړه اوره... هم هغه مُسکا او هغه خندا. ما په خوب کښی تاسره خو خو خله خبرې هم کړي دي... په دغه خبرو خبرو کښی تازه یو خل د لاس نه او نیوم او ماته دی اوویس، ”ما سره کلې ته خې“. ستا په دې خبره زما په وجود د خوشحالی یو ه لزه راغلې او

باور او کري؟

هاما: تازه په کوم خامه او په کوم حالت کښي ليدلي ووم.

شاکرخان: یو خل م په داسے حال کښي ليدلي وي چې ته سرتور سر او پښي یېبله پښي په بام ختلې وي او باديوه دي الوخوله. هماخاندي او وائي، ”دا خو بالکل رشتيا ده. دلته دراتلو نه لپه مخکښي، زهه به اکثر د کور په بام ختلهم او باديوه بهم الوخوله. بنې بله واقعه؟

شاکرخان: دي نه مخکښي م دیوکور منخي ته ليدلي وي چې نورو جینکو سره دي شلغاتي کوو.“

هماخاندي او په خندا کښي وائي، ”مونږ به چې د سکول نه راغلنو اکثر به موشلغاتي کوو. بنې بله واقعه.“

شاکرخان: په درېم خل م په داسي حالت کښي لبدلي وي چې لکه د مرغى. دي لاسونه خواره کړي وو او پورته په فضا کښي ګرځېدي.

هاما: دا هم رشتيا ده، (هغه هغه ته په خوبلو سترګو ګوري او وائي) ”زهه به چې د شپې اوده کېدم نو د الله نه به مې دا سوال کوو چې، یا الله ما مرغى کړے چې... چې... د... تولوي دنيا... سېل... سېلونه... کوم.“ دي سره د هغې سترګې پېښې شوې او د هغه په غېر کښي اوده شوې. هغه په سپينه پاچامه او سپين بنښن کښي هغه ته داسي بسکارېدې لکه یوماهر سنګ تراش چې په خپل لاس جوره شوې د سنګ مرمر مجسمه په خپلې غېر کښي اينسلې وي او د هغې د حسن کشش ته په څېرڅېر ګوري. د هغې د سپين لباس او د سپين بي

باسه بدن فرق ډېر په مُشكله کېدو. هغه لکه د بناپېرى، د هغه په غېر کښي اوده وه او د هغې د بدن وړمې لکه د ګل شبو د خوشبوئي په کمره کښي خورېدي. هغه په چې خوله د هغې د بدن یو یو عضو ته کتل او د قدرت د دے نایاب شهکار د یو یو اندام ستاینه یې کوله. شپې پخېدہ او د هغه د کتنې اشتہا زیاتېدہ. هغه لکه د خوار لسمې سپورمې د پلوشو په پردو او د وړمو په چپو کښي ډوبه د هغه په غېر کښي پرته وه. د هغې د بناست تولې خزانې، د هغه په غېر کښي د هغه او برو تبرو سترګو ته برسېر پرته وي. یو خل د هغه په زړه کښي راغله چې هغه د هغې په خوله خوله کېږدي، د هغې د خولې په آب حیات خپله تنده ماته کړه، د هغې د پېغلتوب درس نه ډک، د هغې د خوبو خوبو انګونه ډک ډک چکونه او وهی او د تبرک په طور د هغې هريواندام بنسکل کړي خوبیا یې د خپل خیال په خپله تردید او کړو چې د شرعې تړون نه بغير هغه د هغه د پاره شجر ممنوعه ده.

د رومې ملا په بانګ سره هغه د هغه په غېر کښي په ډډه ووخته. د دوېم ملا په بانګ هغې بیا ډډه بدله کړه. د درېم ملا په بانګ هغه د هغه په غېر کښي راغونډه شوې او کله چې د بانګونو سلسله شروع شوې نو هغه هغه په ډډه واروله او غلې غوندي یې ورته په غور کښي اووسي، ”هاما، پاسه پلیز، ناوخته د دے. د سحر رنځوره شوې ده“ د هغه په ګنګوسي چې د هغې سترګې او غرې پدې نو په زېبدلو سترګو یې هغه ته او کتل مُسکی شوې خو ډېر زړوا راختا شوې او هغه ته یې

﴿ خلوات میہ بڑھ کے ﴾

دَمهوش دَاغوا كېس په باره كېنى دَ مشرخان په لویه حجره
كېنى جرگه ناسته وه . ڈاکتیر لائیه هم راغلي وه او په بله كمره كېنى
يې دَ جرگي دَ فېصلې انتظار كوو خود سوچي كاكا ڈله نه وه راغلي
اوَدَ جرگي ممبرانو ته دَ هغوي دَ راتلو انتظار وو . چې دَ هغوي دَ غېر
حاضری لمحې اوپردي شوي نو شاکرخان ورپسي خپل گاډے اوپر
اوَدَ رائپورله يې هدایات ورکړل چې تول ملزمان په گاډي كېنى
كېنوي اوَخان سره يې راولي . دَ هغه دَ تلو نه پس دَ جرگي ممبرانو دَ
كېس په باره كېنى يو بل سره تبادله خيال كوله اوَدَ يو بل رايې يې
معلوموله . دَ هغوي مشوري لارواني وي چې دَ رائپور راغنى او
شاکرخان ته يې اووے ، ”خان جي ، دَ سوچي كاكا كورخو بالکل
خوشے تشے پروت دے نه پكېنى سوچي شته او نه سوچنه“ ،
شاکرخان اوَدَ جرگي نورو مشرانو چې دَ هغه انکشاف وورپد و نو
تولو په سوالیه نظر يو بل ته اوکتل . دَ جرگي يو ممبروائي ، ”دي نه
معلومه شوه چې هغوي ملزمان نه بلکه مجرمان دې“ ، بل وائي ،
”اوسم به خه كېږي“ ، شاکرخان هغه له جواب ورکوي او وائي ، ”اوسم
به دا کېږي چې تاسو به دَ ملزمانو متعلق خپله خپله رايې ورکړي او

درېم ممبر: دا خبره بشکاره ده چې هغوي مجرمان دی او هغوي له د دے حرم سزاورکول یکار ده.

اووی، ”اوہ مائی گاڈ، تھے لاوبنی یہی“؟ هغہ دھگہ دغبہ نہ پاسپدہ او ہغہ تھے یہی اووی، ”سوری خان جی، زہ پہ خان پوہ نشوم او اودہ شوم۔ تازما پہ وجہ تولہ شپہ پہ ناستی رونہ کرہ۔“ دھغی دتپوس پہ جواب کبھی ہغہ مُسکے شو اووے وئیل۔“ دربغہ تول عمرم رونے سے خو چی ستا سرم پہ پتوں سے۔“ بنہ اوں اجازت را کرہ جی خم درنہ۔ کہ چا اولیڈونو بنہ خیرہ نہ ۵۵۔

ہما: نہ، تھے بے چری ہم نہ تھے۔ تھے بے دلتہ زما پہ بپڑ کبھی اوزما پہ غیر کبھی اودھ کپڑے سے۔

شاکرخان: Come on huoma. اوں درنه څم. بیابه راشم. ”هماده ره مخی ته او درېږي، د هغه لارنیسي او هغه ته وائی، ”نه خان جي، زه تا په تلو ته نهه بېړدم، ته نشې تله:“

شاكىرخان: هما، لېدە پە هوش كېنىي شەپلىز او بەردىنيا تە اوگۇرە.
هاما: زە بالكىل يە هوش كېنىي يەم.

شاکرخان: تئه په هوش کښي مد هوشه يې . منت درته کوم پلیز.
هاما: شه حه، خسرو دسا، اتلې وعده اوکره .

شاکرخان: هغه خو ما کړے ده. اجازت را کړه پليز.
هما: چې خے او خامخاځې نو داسي نه بلکه داسي. ”چې هغه
لاسونه خواره کړي نو هغه ورلرے کړي او ډېر په تیزی سره بهر
اوځي:“

ممبرانو ته پېش شونو مدعیه او ملزمانو ته جرګي ته د حاضرې دو حکم او شو. مدعیه مسمات ډاکټر لائې جرګي ته حاضرې شو هڅو ملزمان سوچي وغیره ډماشومي مهوش ډاډ دستیابي په وجهه جرګي ته حاضرنشو او شپه په شپه ډکورنۍ تول ملزمان او غېر ملزمان افراد د کلې نه کډه په سرد نامعلوم مقام په لورتلي دي. چونکه جرګي ته نه د اختیار شته او نه ورسره دومره وسائل شته چې ډ ملزمانو لیون او کړي او جرګي ته د هغوي حاضري یقیني کړي. په دې بناد ملزمانو په غېر موجودګي. کښي د جرګي له خوا دا فېصله او شو هې چې چري مدعیه ډاکټر لائې غواړي نو هغه ډماشومي مهوش ډاګواړپورت په مقامي تانه کښي درج کولې شي او که چري هغه غواړي نو د صدر جرګه بشمول تول ممبران به متفقه طور د مدعیه ډاکټر لائې ډاډګېرنه کوي.“ په دې فېصله باندې د جرګي تولو ممبرانو او صدر جرګه لاس لیک او کړو. بیا صدر جرګه، شاکر خان خپل ډرائې پور راغواړي او د هغه په لاس د دغه فېصلې اووه کاپي او بابي. اورې جنل کاپي صدر جرګه خان سره اړدي، یو یو کاپي ممبرانو له ورکړي، یو هې کاپي. د تانې SHO له او لېږي او یو هې کاپي ډاکټر لائې له ورکړي. ډاکټر لائې چې د فېصلې متن او لولي نو په هغې کښي هیڅ داسې خبره نه وي چې د هغې زړه پري مطمئن شي. هغه د فېصلې نقل په لاس د ممبران جرګه په موجودګي. کښي صدر جرګه له ورڅي، د فېصلې کاپي هغه ته په مېز اړدي او وائی،

څلورم نمبر: چونکه ملزمان حاضر نه دي نو سزا نشو ورکولے خود هغوي د جرم اطلاع د متفقه تحریری دستاویز په شکل کښي پولیس ته ورکولے شو.

پنځم: زما خو دا خیال دې چې دا کېس یو خو ورڅي وختنه وو او چې کله ملزمان حاضر شی نو د هغوي په وړاندې به په دغه کېس بحث او شې او کېس به فېصله شي.

صدر جرګه: ستا په رايې به ووتنګ او کړو که اکثریت ته منظوره وه نو دغسي په او کړو.

(بیا وائی) ”کوم ممبران صېبان چې د محترم میاں سعید صېب رايې سره متفق دي نو هغوي لاسونه پورته کړي.“ د هغه په حق کښي چې خوک لاس پورته نکړي نو صدر جرګه وائی، ”دي نه معلومه شو هې چې د جرګي اکثر ممبران صېبان د میاں سعید صېب رايې سره متفق نه دي. په دې وجه د دوی رايې خندولې شي. چونکه اکثر ممبران صېبان دا غواړي چې فېصله دې د هغوي په غېر موجودګي کښي او شې نو تاسو د هغوي د جزا یا سزا باره کښي خپله خپله رايې ورکړي. د دې بحث و تکرار نه پس هغوي په دې متن متفق شو چې:“

”نن د ګل په ورڅ د عیسوی کال د. نهمې میاشتني په دویشتم تاریخ کال دوه زره خوارلس، د مازی ګر شپږ بجې د مشرخان په حجره کښي د ماشومي مهوش ډاګوا کېس چې د صدر جرګه له خوا د جرګي

”صدر صېب، زه ستابوسو د فېصلې په مغز پوه نشوم دا لېپه ساده تکو کښې ماته واضحه کړي. د جرګې ممبران چې هغه د بحث په مود کښې اووینې نو یو یو اوئې. شاکرخان لاهې ټه وضاحت کوو چې ممبران اووتل او هغه هغه سره یواخې پاتې شو. داکټر لائې ټه په رنجیده لهجه کښې اووې، ”خان جي، خفه کېږه مه خوتا ما سره دېر زیاتې اوکړو.“ شاکرخان خپل نوکرته په اشارو کنایو کښې خه وائې چې هغه اوئې نو هغه تربنې تپوس کوي، ”خه زیاتې مېډم.“

داکټر لائې: زیاتې دا چې تازما تړلې ملزمان د حوالات نه اوویستل، هغوي له د مخه ورکړه. او ماله د مخه ورکړه. زه په دې خه اوکړم؟ زه نېټه ذات به هغوي پسې کوم خائے ګرڅم. ما خوستاد نېټک نامې او خوانمردې ډېرې چرچې اوږدلي وي خو چې واسطه م درسره راغله نو معلومه شو چې تاکښې انصاف نېشته.“ په دې کښې نوکر راخي، هغوي ته په مېز دووه بوتلې اړدي او بهر اوئې. هغه یو بوتل هغې ته نزدي کړي او وائې، ”مېډم بوتل واخله.“

داکټر لائې د هغه په خبره غور نه ګړه وي او هغسي لګیا وي، ”تاد خپل کسب ګرو د خلاصي د پاره زما د لور ژوند تباہ کړو. لورم لور لاره او خاوند م خاوند لارو. زه په دواړه اړخه اووهلي شوم.“

شاکرخان: مېډم زه ستاب د جذباتو او احساساتو قدر کوم خوتا خنګه پوه کړم چې دا هرڅه د یو خاصل مصلحت په وجهه شوي دي. ما او زما سرو ستاد لور په لټيون کښې د پېښور نه تر پېھور پورې یو کېمپ

پري نښود. تول خواو شاکلي م وریسي لته په لته چهان کړل خو پېدا نشوه. مېډم زه لاقلاړنې یم او زما هلي څلې لا هغسي روانې دي. مېډم، مهوش هغوي ستاد کوره اغوا کړي ده خو ماته پته ده چې اوس هغوي سره نېشته بلکه د هغوي نه بې درکه شوي ده. مېډم ماد رېډيو او تې وي تولو چېنلو ته د هغې دېبې درکې خبرور کړے ده.

داکټر لائې: هاؤ! ماته پته ده. ما په یو خو ۷. چېنلو د هغې دېبې درکې خبر اوږدلي ده او دا خبر هم ستاله خوا خور شوې ده.

شاکرخان: مېډم یو خواست درته کوم او هغه دا چې زما په خلوص شک مهه کوه. زما هلي څلې به تر هاغې روانې وي چې ترڅوم ستا لور ستاغېرله نه وي راوسته. د مقدمه بازې نه هیڅ نه جوړ پېږي. دا په کالونو او نسلونو چلېږي او زه نه غواړم چې ته په دې لانجو کښې پرپوځي او د ژوند نور مهم کارونه درنه پاتې شي. مېډم، دا کېس یواخې ستاکېس نه ده بلکه دا زما کېس ده څکه چې دا زما د کلې بدنامې ده او زما د کلې بدنامې زما او زما د پلارنيکه بدنامې ده څه خوري خه، ته بې غمه او سه دا کارزماده او زه به یې کوم.“

داکټر لائې: خان جي، تاماته خور اووسته؟

شاکرخان (مُسکے شي) ته ډېره مخکښې زما خور وي خو مېډم درته څکه وېم چې عمر کښې رانه مشره یې.

داکټر لائې: خان جي، ته واقعي عظيم انسان یې.

شاکرخان: نه مېډم نه، زه یو ادنۍ مخلوق یم خو ته راته انسان وېلې

هغه ته وائي، هري اپ (Hurry up) چې لپه شبېه تېږېږي نو هغوي انصار هېلتله سنتره اوږسي. د هسپتال عمله چې ډاکټر لائبه او مريضه اوويني نو ډېر په تېزى سره د هغوي خواله راخي او هغه فوراً آئي سی یو ته رسوي. هغې ته اکسېجن اولګي او ډاکټر لائبه هغې سره په خپله کېنې او هر لس منته پس د هغې نبض چېك کوي. تېك لس بجي هغې په هوش کېنې راشي او سترګي او غړوي. ډاکټر لائبه چې هغې ته اوګوري نو د هغې په ساه کېنې ساه راشي او مسکۍ شي. هغه د هغې نه اکسېجن لري کري او یو خل بیا د هغې چېك اپ کوي. بیا هغې په ستړې چرکېنې واچولې شي د Ecg، التراساؤنډ او د نورو ټستیونو د پاره بوتلې شي. چې داتول ټستیونه اوشي نو هغه یوې کمرې ته منتقل کري شي. ډاکټر لائبه هغې ته په خپله ډرپ او لګوي او د یوې نرسې په نګرانې کېنې یې پېړو دي. چې کله هغه خپل کارختم کري نو هغه خپل دفتره ورځي. شاکر خان د هغې په انتظار کېنې هلتنه ناست وي. شاکر خان چې هغه اوويني نو وائي، ”مېډم، هما خنګه ده؟“ هغه مسکۍ شي او ورته وائي، ”مبارک شه خان جي هغې په هوش کېنې راګلې ده. او د خطرې هېڅ خبره نیشته.“

شاکر خان: مېډم هغه کوم څاۓ ده، زه هغې سره لیدل کولے شم.

ډاکټر لائبه: اوس نه، تېك یوه ګهنته پس... هسي یو تپوس درنه کولې شم خان جي، چې داجینې ستاخه ده؟

شي څکه چې دانسان نه پېدايم او د انسانانو په معاشره کېنې او سېږم. مېډم بوتل او څکه پلیز. هغه مسکۍ شي، بوتل او چټوي او په یو خو غړېو کېنې یې ختم کري. خالی بوتل لاد هغې په لاس کېنې وي چې زرتاچه ډېر په تېزى سره کمرې ته راخي او په سلګو سلګو کېنې وائي، ”خان جي، خان جي، هما بې بې، او ه خدايې.“ شاکر خان هغې ته په ځېراتیا ګوري او وائي، ”ولې په هماخه او شو. زروایه زرتاچي“

زرتاچه: خان جي، هغې په تال خانګل او بازی ګرې یې اړولې چې بازې ګرې سره بازې ګرې شو. د تال نه پېړوته او بېهوشه پرته ده. زر کوه خان جي شابه.“

شاکر خان ډېر په تېزى سره د کمرې نه اوخي او په ګاډي کېنې کېنې. هغه پسې ډاکټر لائبه هم اوخي او هغه سره په ګاډي کېنې کېنې. هغوي چې باغ ته اورسې نو هما په زمکه پرته وي او قاضي صېب، خوش نصېبې ابی او سهپل ورته ژاري. شاکر خان چې هغې ته اوګوري نو وار خطا شي. ډاکټر لائبه چې د هغې نبض چېك کري نو هغه ته وائي، ”Come on, it's a seriaus case“ او پکاردي. هغه، هغه په غېر کېنې او چته کري او ګاډي کېنې اچوي. ډاکټر لائبه هغې سره په روستي سیت کېنې کېنې او شاکر خان ډائېونګ ته کېنې. هغه ډېر زر په حجره تېرشي او په یو شغ د کلې نه اوخي. ډاکټر لائبه د هغې نبض بیا بیا چېك کوي او هر خل

بیا د مینې هغه معیار او هغه خوند پاتې نشي.

شاکرخان: مېلمن ستا خبره، خئه حده پوري صحی ده. حسن له زوال شته خو مینې له زوال نیشتله. مینه په هر حال کښې مینه وي. دا کمپدې نشي البتہ د دے حالت بدلبېدیشي. دا په خوانی کښې لپونی وي، په پوخ عمر کښې د ګورپی چکې. وي او په بوداوالی کښې مرهم پتی. وي. په هندوپاک، چین، جاپان، یورپ او د افریقې په سیاہ فام ملکونو کښې د حسن نوعیت یو شان نه دے. خود مینې نوعیت یو شان دے. مینه حسن ته محتاجه نه وي خو حسن مینې ته محتاجه وي. حسن د فطرت د بسکلا یوه جلوه ده او مینه هغه پتې پلوشه ده چې لکه د بجلی د ګرنټ د بدن په رګونو کښې پتې وي... مېلمن، لکه خنګه چې د انسان بدن ته د وینې ضرورت وي دغه شان د هغه روح ته د مینې ضرورت وي. د انسان د ژوند د پاره دا دواړه خیزونه ضروري دي. حسن یو فطرتی خیز دے. تعلیم، پېشې، پېسه او خاندانی وقار د دے لوازمات نه دي بلکه د ادبی او که مینې ته په دغه بن خټ اوکتلي شي نوبیا هغه مینه، مینه نشوہ بلکه د زوجین د پاره د مفادو د پاره د اې ګریمنټ شو. دېرکسان داسې شته چې هغوي د خپلو مفادو د پاره د خپلی حقيقی مینې قرباني ورکوي او هغه چا سره واده کوي چې دغه خلور خوبی پکښې وي. مینه هغه سوچه پاسه ده چې د مفاد پرسټي. ګډون پکښې نه کېږي او که بالفرض پکښې او شې نوبیا هغه مینه، مینه پاتې نشي بلکه کوت بنګار شي. که مونږ د زوجیت د نظریې نه

شاکرخان: مېلمن دا مېلمنه ده؟ هغه مسکی شي او بیا وائی، ”صرف مېلمنه؟“

شاکرخان: مېلمن، داسې او ګنډه چې زماد مینې دنیا او زماد مستقبل شریاک حیات ده.

ډاکټر لائې (مسکی شي) دا ته ځکه دومره پرپشان وسے... دا جینې يعني هما بې بې ستاسو د خپله څوک خانڅله ده؟

شاکرخان: نه مېلمن، دانه زمونږ د خپله ده او نه خانڅله ده بلکه یوه بې کوره کډواله ده او نورو کډوالو سره راغلې ده.

ډاکټر لائې: ته صرف د خپلی مینې په وجه دا جینې، شریاک حیات جوړول غواړے او که د بدل خټه مقصود پاره؟

شاکرخان: مېلمن، زه ستا په مقصود پوهنډوم؟ ډاکټر لائې: زما مقصود دے چې ته صرف د هغې د حسن په وجه

هغې سره واده کول غواړے که د خټه نورو لوازماتو په خاطر؟ شاکرخان: د نورو لوازماتونه ستا خټه مقصود دے؟ زه پوهنډوم؟ ډاکټر لائې: تعلیم، پېشې، پېسه او خاندانی وقار وغېره.

شاکرخان: زه د هغې د مینې په وجه هغې سره مینه کوم، البتہ د هغې د حسن د کشش نه انکار نشي کېدے.

ډاکټر لائې: حسن خو یونا پائیدار او عارضي خېز دے. یو حسین انسان د خټه د بیماری، حادثې یا د عمر په لحاظه د حسن نه محروم کېدېشی. دا ظاهري چمک دمک او طبیعی کشش چې ختم شي نو

ملاستي نه کېناسته . ڈاکټر لائېي یو خل بیا ده ھې چېك اپ اوکرو . بیا یې شاکرخان ته په مُسکا اووی ، ”مبارک شه خان جي ، ستاھما بالکل تېک تاک ده که تاسو تل غواړي نو تلے شی خونسہ به داوي چې ننۍ شپه دلته اوکړي او سبانۍ شپه به ماسره په کور کښي اوکړي . شاکرخان (مُسکے شي) چې نن شپه دلته تېره کرو نو په سبانۍ به بیا غور کوو .

ڈاکټر لائې . ۵.۰ ماته اجازت دے تلے شم .

شاکرخان : . تئه به خل کښي خپي مېډم ، ستاګاډے خوھلته حجره کښي پاتے شو .

ڈاکټر لائې : پروانیشته ، زئه به تیکسی کښي لاره شم .

شاکرخان : . تیکسی کښي ولې خپي . زئه به تاولرسوم او بیابه واپس راشم .

ڈاکټر لائې : نه خان جي ، ما د پاره تکلیف مه کوي پلیز .

شاکرخان : . نه مېډم دې کښي د تکلیف خل خبره ده . توله د یوی گهنتې لاره ده .

ڈاکټر لائې : . بنه بیا داسې اوکړي چې ماسره ډرائیور شته . ما به ھې اورسوی او تئه هما بې بې سره پاتے شه .

شاکرخان : . دې بنه ده مېډم چې خنګه ستاخونسخه وي . زئه به خپل ډرائیور ته کال اوکرم ھې به سپاله ستاګاډے دلته راولی . هن مېډم ، دا چابي واخله . ڈاکټر لائې د هغه د لاس نه چابي اخلي ، تېنک یو ، وائی او روانېږي . د هغه د تلو نه پس ھې هماته متوجه شي او رته

راکوز شو او مینې ته په ھې نظر او ګورو کومه مسله چې تاته درې بېنې ده نو دابه نوره هم واضحه شي . لکه د ماشومې مهوش مثال به واخلو . مهوش ستا وينه نه ده بلکه ستا مینه ده او ستا مینه خکه ده چې تاته د خپل مستقبل د سهارې د پاره د ھې ضرورت ده . تئه ھې سره د ھې د حسن په وجہ مینه نه کوي بلکه په ائندہ ژوند کښي د خپلو مفادو د تحفظ د پاره ھې سره مینه کوي . که ھې ستا په معیار او ستا په تول پوره او خته خو ډېرہ بنته ده گښې ډېرہ زربه یې لاتعلقه کړي . ګلې ھې سره د ھې د حسن په وجہ مینه نه کوي بلکه په دې وجہ ورسه کوي چې ھې د ھې د حسن په وجہ مینه نه کوي کښي د دنیاوې مفادو ګلون نه کېږي او چې کله پکښې او شې نو بیا مینه ، مینه پاتې نشي بلکه د مفاد پرسټۍ ھې لیتې پاتې شي چې نه پکښې خوندرنګ وي او نه پکښې خواره ، نه په کښې خلوص وي او نه پکښې وفا . هم دغه وجہ ده چې کله په دوو کښې د یو مفادو ته خطره شي ، نو مینه وته شي . دواړه در په دیکه شي ، لئۍ په لئۍ او د عدالت او کچھری په خاټو کښې لوغرېږي او دواړه د انصاف مطالبې کوي . ”د هغه تقریر لاروان وو چې یوه نرس راغله او شاکرخان ته یې اووی ، خان جي ، ستاسو مریضه تاسو لیدل غواړي . ”دې سره هغه خپلې خبری ختمې کړي ، مُسکے شو او ڈاکټر لائې ته یې اووی ، ”مېډم اجازت ده ورشم . ”

ڈاکټر لائې : داسې نه ، دواړه یو څائے ورڅو . هغوي چې د ھې کمرې ته ورغلل نو هغه په بې پکښې پرته وه خو چې هغوي یې او لیدل نو د

هاما: ما بازیگری ارولی خود هغې په خوله کېښی خبره نه ټینګېږي؟
دا خبره هغې تاته ولې کوله؟
شاکرخان: هغې ماته څکه اوکړه چې ماترېنه ستاد غورڅېدو
وضاحت اوغونښو. هغې خو ماته ستا متعلق ډېږي خبرې کړي دي.
ته به هغې سره په کومه کومه خبره ګوري؟
هاما: هغې تاته نورڅه وېلې دی؟
شاکرخان: هغې ماته ستاد بالخت دا بېړی او په اړه زمادنوم لیکلو، په خپلو
لېچوز مادنوم لیکلو، ستاد بهوک هر تال او احتجاج تولې خبرې کړي دي.
هغې ماته دا هم وېلې دی چې تاد تال یول پر پرانستې وو. که زمونږ مینځ
کېښی هغه نه وي نوماته به ستاد مینې معلومات خنګه کېدل. زه خود
هغې ډېړ احسان من یم، او ته؟ هغه، هغې ته په غنټو غتیو ګوري.
هاما (مسکی، شي) واقعي، She is a loving woman. هغه ډېړه
بنې بنځه ده.
شاکرخان: بنه نو تاد بازیگری، وضاحت او نکرو.
هاما: لکه خنګه چې تا اووسي ما واقعي دا احتجاج په طور د تال یول پر
پرانستې وو. خو چې په کومه شپه زما او ستا جوړه او شوہ نو په سبا
مازیگر باغ ته لارم، او نې ته او ختم او هغه لرم په خپله او ترو. جو بیا
په تال او ختم. زرتاجی جو تې را کولې او ماد بازیگری، مظاہرہ کوله.
په دغه جو توا بازیگری کېښی هغه لپ پرانستې شو کوم چې ماترې
وو. بیازه په خان نه یم پوه شوی او چې کله په خان پوه شوم نوزه په

وائی "هما، طبیعت دے خنګه دے؟"
هاما: طبیعت م بنې نه دے خان جي زړه راته کچه کچه کېږي، هغه
په بره پاسې او هغې ته وائی، "زه ورڅم چې ډاکټره خبر کرم".
هاما: ډاکټره خبره وه هوتیل والا خبر کړه او ماله ډودی راټره.
شاکرخان: ډودی ما هم نه ده خورلے خو ستاد بیماری، په وجه ماته
هډو داولې احساس او نشو.
هاما: زه اوږي شوې یم څکه چې ماد غرمې ډودی په دے غرض او
نه خوره چې مابنام له به تاسره خان مور کرم. چې ناصافه پکېښی دا
واقعه پېښه شو.
شاکرخان: زه ورڅم چې ډودی راټرم. دې سره هغه د کمرې نه او وتو.
لړه شېبې پس چې کمرې ته واپس راغې، نو خان سره یې خه فروت هم
راؤړل او بوتلې هم. هغه پسی د هوتیل بېړه هم د که خوانچه په لاس
کمرې ته راغې، خوانچه یې په مېز کېښوده او بهرا او وتو، هغوي
چې په واش روم کېښی لاسونه او وینڅل نو دواړه ډودی ته کېناستل.
د ډودی خورلوبه دوران کېښی شاکرخان مُسکے شو او هغې ته یې
اووسي، "بنه نو تا په تال بازی ګرې اړولې"؟

هاما: تاته چا وې چې مابازیگرې اړولې؟
شاکرخان: ماته زرتاجی وي.
هاما: دې سره به زه ګورم خو چې یوڅل هلتله لاره شم.
شاکرخان: ولې هغې دروغ وېلې دی. آیا تا بازې ګرې نه اړولې؟

ICU کښې پرته ووم.

شاکرخان: شکر دے چې زما تړلے لړ پرانه نستې شو ګښې بیا به درته تول عمری ملامته ووم. هما: او زما د تړلې لړ په پرانستې کېدو خفه نه یې؟

شاکرخان: د هغې په پرانستې کېدو او ستا په غور ځېدو خفه یم خو چونکه دا هر خه تا په خپله کړي وونو ستاد عمل د کمزوري سزا تاته درکړي شو. د هغې په دې خبره هغه په سوچ ګښې لاره. هغوي چې ډوډي او خوره نو په واش روم ګښې یې لاسونه او خولې او وینځلې. په دې ګښې د هغوي د کمرې په ورناکنګ کېږي. د شاکرخان د "yes in come" سره د هو تېل بېره راخې او هغه له بل ورکوي. هغه هغه له پېسې ورکړي او هغه خپل لوښې او چت کړي او بهراوځي. د فروت خورلو او پېسې خکلو نه پس هما خپل بېله له ورشي او هغه لا هغسي په کرسې ګښې ناست وي. هما هغه ته نیغ نیغ ګوري او وائی، "خان جي، زما د تال د لړ په پرانستې کېدو تاولې اعتراض اوکړو؟ که دا پرانستې شوي نه وي بلکه شلېدلے وسے نو بیا؟

شاکرخان: ړومبې خبره دا ده چې ستاد تړلې لړ په پرانستې کېدو ما اعتراض نه دے کړے بلکه ستا لایروائی او ناپوهی م په ګوته کړے ده. که تا مضبوط تړلې وي نو چرې به هم نه وو پرانستې شوي. او که بالفرض تړلے لړ پرانستې شو مې نه وسے بلکه شلېدلے وسے نو د دے نوعیت به جُدا وو. هغې ګښې به ستاقصور نه وو بلکه هغه به

دَقدرت له خواه یو پېښه وه.

هما: په دې ګښې دَقدرت عمل دخل نیشته؟

شاکرخان: نه چرې هم نه، خپله کمزوري دَقدرت په ذمه مه اچوه اوس که یو سرے هغه خانګه پړیکوي په کومه چې هغه ناست وي نو آیاد هغه غور ځېدو ګښې به دَقدرت عمل دخل وي؟ نه چرې هم نه.

هما: تاخو د خواخورې، په څائے زه مجرمه ثابت کړم.

شاکرخان: بالکل هم دغسي ده. که تازما تړلے لړ نه وي پرانستې نو هیڅ به نه وو.

هما: "ماته ستاد فلسفې او د لیلونو ضرورت نیشته. ما په خپل حال پر پېډه پلیز."

هغه په بېډ ګښې اړخ بدل کړي او سترګې پتې کړي. هغه یو هشې به چې خوله په کرسې ناست وي، بیا پاسې او د هغې بېډ سره نزدې په بل بېډ ګښې د ده اچوی. هماکله کله په نیم کخو سترګو هغه ته ګوري خو چې د هغه له خواپري خه غرض او نشي نو بیا په بېډ ګښې د ده په دهه اوري راوري. هغه خو خو څله کله په خه بهانه او کله په خه بهانه د بېډ نه پاسېډه، په هغه تېره شو هود هغه سترګې پتې وي نو د هغې په تلو راتلو پوهنشو. چې او نشو هو بیا د هغه بېډ ته او درېډه او هغه ته یې اووې، "خان جي، ته ویښ یې که او ده؟" چې هغه خه جواب ورنکړو نو بیا یې د کمرې وریولت او هغه سره په بېډ ګښې کېناسته. هغه یو هشې به ناسته وه بیا د هغه بېډ ته اوخته او د

هغه په خنگ کښي ورنوته . هغه چي د هغې په موجودگی پوهه
شو نو د بېلنه پاسېدو او هغې ته يې اووسي ، ”ئەزما بېلته د چاپه
اجازت راغلي يې“ هغه مُسکى شوه او ورته يې اووي ، ”ما د پاره د
چانه د اجازت غوبنستو ضرورت نيشته . زهه چي کله غواړم راتلي شم
او چي کله غواړم نو تلي شم .“

شاکرخان: تئے چې زمانه خفه شوې وي، بیا ولې راغلی؟
هاما: هغه وخت دے خُداسې چرې هم نه راولې چې زهه به تانه خفه
شم، تانه بغېرزمابل خوک دي چې هغه ته به خپل غم اوژاړم خو
البته یوه ګېله م درنه کېږي او هغه دا چې تا د لپاره پرانستې کېدو
خبره دومره اوشارېله چې زماد مینې احساسات دي تول ګډوډ کړل“
هغه هغې سرپه بېډ کېښې ډډه شي، هماد هغه سرپه خپل پتون او
خپل لاس د هغه په سینه اړدي. هغه هغې ته په سنجیده نظر ګوري
اووائی، ”زه اګر چه د دے خیزونو قائل نه یم خودا بدشګونې ګنډلې
شي... د شاعرانو او دانشورانو په نزد هماد هغه بابرکته، باعزته او
قيمتی مرغی نوم دے چې د اسمان په وسعتونو کېښې پائی، او کله
چې په فضا کېښې د الوت په دوران کېښې د هغې سیورې د چا په سر
راشی نو هغه سر د تاج او هغه سړے د بادشاہت مستحق شي...
هما، ما د پاره تئے هم هغه هما یې. زما سرستا په پتون او ستا لاس زما
په زړه پروت دے. دي نه لو سے عزت بل خهه کېډېښې؟ مونږ دواړه یو
بل سره لازواله مینه کوو... خو مشران وائی چې تا د دوو مئینو د

﴿اوم باب﴾

د سوات اوپونېر ملتيري اپريشن ختم شویه وو او تولو کډوالو ته خپلو خپلو کورونو ته د تلو اجازت ورکړے شویه وو. د هغوي قافلي شپه ورخ روانې وي یوه لويه هله ګوله وه. د همایون کلي، اکبر کلي او زور کلي کېمپونه پاسپدلي وو او په تلو تلو کښې یې هغه خېمې هم یورې یې کومې چې شاکرخان په خپلو پېسوند هغوي د پنالي د پاره اخسته او لګولې وسے. البته یو د فراموش خېمه پاتې ده. هغه چې خپله کډه او ترله نو خپله خېمه یې په او بره کړه او د شاکرخان حجري ته یې یوره. هغه خپله خېمه هغه ته حواله کړه خو شاکرخان د هغه د خېمې نه انکار او کرو او ورته یې او وسے "چې سوباره لارونو تخته دی هم ورپسې شي". هغه د هغه نه د خورلي خکلي اخنه بخنه واخسته او بیا قاضي صېب سره د ملاوې دو د پاره ارام ګاه ته لارو. هغه چې قاضي صېب ته د سوات د اپريشن د ختمې دو او د کډوالو د تلو خبره او کړه نو د قاضي صېب په سترګو کښې د اميد خلا او په مخ یې د خوشحالی رنیا خوره شو. د قاضي صېب د خولې نه بې اختياره او وتل "جو په سوات کښې امن راغې"؟

فراموش: بالکل جو داسي امن کوم چې جو د والي سوات په وخت کښې وو. د هغه په د مې زېري هغه دواړه لاسونه او چت کړل، بره اسمان ته یې کتل، په غټهو غټهو یې ژړل او بیا بیا به یې دا وئېل، "یا الله دا امن دائمي کړے، یا الله دا امن د خوشحالی او سکالی باعث

او ګرڅولے کړے، یا الله ته د د مے خوارو کډوالو په خواره ورخ رحم او کړے. یا الله ته د سوات سیمه د خوشحالو ګهواره کړے. یا الله ته د دغه سیمې په خپله تحفظ او کړے، "د قاضي صېب د دعا الفاظ خوش نصیبې ابی او هما په خپلو خپلو کمرو کښې اوږدېل. د قاضي صېب نه علاوه د فراموش او سهپل سترګي هم د اوښکونه ډکې وي. دغه حال د هما او خوش نصیبې ابی هم وو. د هغوي تولو اوښکې د شکرې او خوشحالې وي خود هما اوښکې د شاکرخان نه د جُدائی وي. دې نه پس فراموش د قاضي صېب نه اجازت واخستو او لارو. د هغه د تلونه پس هغوي تولو خپلې خپلې اوښکې او چې کړې او د خپلې سېمې او کور کلي په باره کښې یې خبری کولے خو د هما اوښکې نه او چېدې او د هغې په مخ لړې لړې روانې وي او په خپله کمره کښې د به ډوبه پرته وه. هغې د خورلو خکلو نه هم انکار او کړو او چاسره د ملاوې دو نه هم. خان پسې یې وریند کړې وو او خان یې مراقبه کړې وو. مازې ګر چې هغه نورو سره د باغ سېل له اونه وته نوزراتجي سره غم شو چې که چرې د هغې دغه ژړا او بدې شي نو هغه خوبه نیمه پاتې نشي. په دې وجه هغې شاکرخان ته د هغې د خفگان او ژړا اطلاع ورکړه. هغه چې د هغې نه خبر شونو خپل تول مصروفیات یې پرېښو دل او د هغې لیدوله ارام ګاه ته وراغې. هغې د زراتجي نه د هغې د خفگان د وجهې تپوس او کړو. هغې، هغه ته د فراموش د راتلو او قاضي صېب نه د رخصت اخستو توله خبره او کړه

هغه چي د هغې خبره وورپدہ نو وسے وئیل، ”دې نه معلومه شوہ چې هغه د خوشحالی اوښکې بهوي.“

زرتاجه: نه خان جي، د هغې د خفگان وجه نوره ده. ”د هغې د خفگان وجه نوره ده زه پوه شوم. شاکرخان په بې صبری سره د هغې نه تپوس اوکرو. هغې په مُسکا جواب ورکړو او وسے وئیل، ”مانه ولې خبری اویاسے خان جي، د هغې کمری ته ورشه، هغه به درته توله خبره اوکري“ هغه د هغې په خبره مُسکے شواود هغې کمری ته روان شو او زرتاجه د اخلي پخلې په کار کښې اخته شو. هغه د هغې د کمری ورته او درېدواوناکنګ یې ورته اوکرو خود خوناکنګ با وجود هم هغې ورلري نه کرو. بیا یې ورته کال اوکرو. دې سره هغې خپلې اوښکې اوچې کړي او دې به نه پاسېده. هغې چې ورلري کرو نو هغه ورته په مُسکا او وسے، ”خه مسله ده هما؟ ته په دې خوپه کښې په بنده کمره کښې پرته یې؟ رائه چې بهرته اوڅو او د تازه هوا خوندونه واخلو.“ هغه، هغه ته په مرڅښو سترګو ګوري او وائی، نه خان جي، زه دلتہ په خپله کمره کښې خوشحاله یم، مادلتہ پرپوډه پلیز.

شاکرخان: وه د خان دشمني، دې سره به ستا په صحت خراب اثر پريوئي. ناجوره به شي .

هما: کاش زه مړه شم او د دنیا د غمونو نه بې غمه شم. شاکرخان (خاندي) اوه مائی ګاډ، ماته خو ستاد غمونو هدو پته نیشته. سوری ویری سوری. ستاخه غمونه دی پلیز؟ زه ستاشریک

غم جورپدېشم؟
هاما: زه د بحث په مود کښي نه یم خان جي، ما په خپل حال پرپوډه پلیز.
شاکرخان: نه همانه. زه تا په دا سے حال کښي نشم لیدے. خه چې بهر په چمن کښي کېښو، نوري خبرې به هلتہ اوکرو. هغه، هغه د لاس نه نیسي او خان سره یې چمن ته بوخي، هلتہ د ګلونو د بوتو په شاکيني او ورته وائی، ”خه مسله ده هما؟ زه د زرتاجي په وینا ډېر په تېزی سره راغلم چې ستاد خفگان وجه معلومه کړم.“ هغه، هغه ته په لوندو سترګو ګوري او وائی، ”ولې تاته جو پته نیشته چې د سواعت تپول کډوال لارل، صرف مونږ پاتي یو او کېدېشی چې مونږ هم جو یو خو ورڅو کښي کړه اوکرو.“
شاکرخان: بنه بنه، لکه ته خپل کور کلې پسې خفه یې او زرتزره دلتہ نه تلل غواړي داسې د کنه؟
هاما: نه خان جي، زه ستا په جُدائی خفه یم. زه ستاجُدائی نشم برداشت کولی.

شاکرخان: دغه حال زماهم دے هما. دا جُدائی به مونږ ته ډېر ګرانه پريوئي خود دے حقیقت نه انکار نشي کېدے. چې دا جُدائی به یو څل راخي خود ډېر لې وخت د پاره. بیا به د تپول عمر د پاره یو خائے یو.
هاما: خه مطلب؟ زه پوه نشوم؟ چې یو څل بیلتون راشي نو بیا ګډون مُشکل دے.

شاکرخان: که ته غواړي نو هیڅ مُشکل نه دے. هما، زه غواړم چې

مونږ همېشه همېشه د پاره یو شو. (هغه مسکي شي، او شر مېږي او سترګي خکته کړي) ”چې امي، ابوراشي نو خهه اميد به پیدا شي“ هما: هغوي به کله رائې؟ د هغوي لاري ته خوز ماسترګي سپینې شوي. شاکرخان: دې یو خو ورڅو کښې د هغوي د راتلو امکان ده.

هما: خان جي، زمازرهه دورېږي، داسي معلومېږي چې خهه کېدونکي دي یا کېږي، زهه په دې یېږم چې هغوي انکار او نکړي. شاکرخان: داسي هیڅ خبره نیشته هماته مطمئنه او سه چې زهه ستا او ته زما يې. د دنیا یو طاقت هم تازمانه نشي اخسته.

هما: خان جي، ستاله خوازهه مطمئنه بهم او په دهه اميد ژوندي. یم خود زمانې د ګردش هیڅ پته نه لکي چې مخکښې به خهه کېږي او زمونږ مستقبل به خهه وي؟ هغه هغه ته په مايو سه نظر ګوري لکه چې هغه ته د څلپي خدشې اظهار کوي هغه، د هغې د کو سترګو ته داسي په څېر څېر ګوري لکه چې د هغې د اوښکو په ډندونو کښې څلپ تصویرونه لټوي. هغوي دواړه خاموش ناست وي او په څلپ کښې د هغوي په تماشهه وو خو هغوي د دهه هر خهه نه بې نیازه په څلپو څلپو خیالو کښې دوب وو په دیکښې هغوي د چاده خبرو او خندا ګن او ازونه وورېدل. لړه شېبې پس قاضي صېب او هغه سره په خنګ کښې مشرخان د خندا په د کو خولو د ارام ګاه په ګېټ دننه شو. هغوي پسې روستو سهېل وو چې د قاضي صېب د وهيل چېر په

ديکه کولو کښې يې هغه سره مرسته کوله. هغوي پسې خوش نصيبه ابې. وه او هغې سره اوږد په اوږد مشره بې بې وه. شاکرخان او هغوي چې هغوي اوليدل نو یو بل ته يې په مُسکا مُسکا اوکتل او په سترګو سترګو کښې يې یو بل ته ډېر خهه اوو سه. بیا دواړه پا سېدل او د هغوي سلام له ور روان شو. مشری بې بې چې هغوي اوليدل نو مسکي شو او هغوي ته يې اوو سه، داسي معلومېږي چې ستاسو ډله د دوي نه بیله ده. ”د هغې په خبره دواړه مسکي شو. شاکرخان هغې ته دستري مشي په وخت غلي غوندي اوو سه.“ زمونږ ډله به هله بیله شي چې خبره پخه شي او ستاخوله خوره شي.“ مشره بې بې یو څلپ بیا مسکي شي او ورته وائی، ”ډېر سپین سترګي شو سه؟ هغه ورته په خندا کښې وائی،“ ”دا ستاسو لاري ته سپینې شوې“ هغه هما خان ته رانزدي کړي، په دواړه مخه يې بنسکلوې او ورته وائی، ”زما بنا پېرى، لور خود خپره لویه شوې ده.“ بیا هغه د لاس نه نیسي او خان سره يې برندې ته روانه کړي. شاکرخان چې د مشرخان ستري مشي له ورشي نو هغه يې خان ته راتر غاړه باسي او ډېر شېبې يې خپلپي سینې پورې ګلک نیولې وي. بیالکه د دوو دوستانو لاس تر لاسه برندې ته روان شي. زراتجي چې هغوي اوليدل نو خپل ضروري کاريې پرېښودو او د هغوي سلام له په منډه راغله. مشره بې بې هما سره خوا کښې ناسته وه. د هغې سريې په خپلې سينې اينې وو او لاس يې ترینه تاؤ کړي وو. کله کله به يې د هغې غور به

گینې تاسورا شی، یو خو ورځی به جو مونږ سره هلته تبری کړي.
مشرخان (مسکے شي) واقعي ستا خبره بالکل صحي ده. زړه م
غواري چې مونږ دواړه درشو خو که ته دلته مونږ ته نه اوکړے نو
مونږ به مطمئن او خاطر جمع شو.

قاضي صېب (په ځپرانتیا) افضل خانه، زه ستا په خبره پوهنډوم.
مشرخان: قاضي صېب، زه غواړم چې زمونږ دا دوستانه په بنيځي
کښې بدله شي. زه د خپل زوي شاکردا پاره تانه د همالور خواست
کوم. د مشرخان په خبره یو خواشاکرخان مُسکے شي او سر خکته
کړي، بل خوا هما او شرمېږي او سترګي خکته کړي. د مشری بي
بي په مخ د خوشحالی، خلا خوره شي او د خوش نصيبي ابی، په مخ
یوه معصومه نوراني بُسکلاراشي. قاضي صېب هغه ته په
سنجدې نظر ګوري او وائي، ”نه افضل خانه نه، یاري دوستي په
خپل ځائے ده او بنيځي په خپل ځائے ده. دیکښې نه زما واک شته
اونه ستا. بنيځي په خوبنځي، کېږي. دواړه ماشاء الله بنې بالغ او
تعلیم یافته دي. دواړه مخامنځ ناست دي، دوي نه تپوس او کړه که دوي
راضي وي نونه پري ستا اعتراض کېډېشي او نه زما.“ په دېکښې
زرتاجه په تړي، کښې چاېي او خواړه راړۍ او په ميز یې اړدي. مشره
بي بي، هماته غلي غوندي وائي، ”لوري دشاکرخان په باره کښې
ته خه وېل غواري؟“ هغه هغې ته په تېټو سترګو وائي، ”د نيا، نېکه
په مخکښې مانه د خه وېلو ضرورت نیشته. چې دوي خه جوړه کړه

خله نزدي کړه او پېتې په یې ورته غور کښې خه اووې. دې سره
به هغه مُسکي، شوه او په مخ به یې د رنګانو او رنګونو ګډا شروع
شوه. د هغوي په خبرو خوک نه پوهنډل البته شاکرخان به کله کله په
نیم کخو سترګو هغوي ته کتل او د هغوي د خندا او مُسکانه به یې
د هغوي د خبرو اندازه اخسته. بل خوا مشرخان او قاضي صېب
خپلوكښې خولې ورکړے وسے او د زړي زمانې او خپلې هلکانې
خبرې یې کولے. په دغه خبرو کښې د کډوالو د راتلو او بیاد تلو خبره
هم راغله. په اخره کښې قاضي صېب هغه ته اووسي، ”افضل خانه،
مونږ هم تلونکي وو خوستاسو راتلو ته ايسار وو.“ مشرخان مُسکے
شو او ورته یې اووسي، ”ولې دا ستا کورنه ده؟ تاسو ته دلته خه
تکلیف ده. دلته بنه بې غمه، بې درډه پراته اوسي، زما هم د خبرو
خوک نیشته. دواړه رونه به په خپلوكښې په زړه شخوند و هو.“

قاضي صېب (مسکے شي) خبره دې بدنه ده افضل خانه، که ژوند
وي نو بیا به راشو، بیا به راشو خو في الحال زمونږ تګ ضروري ده
څکه چې د سهپل د سکول او د هماد کالج مسله ده. سکولونه او
کالجونه کهلاو شوي دي. د دوي د تعلیم مسله ده ګینې دلته خو
مونږ دو مره خوشحاله یو چې خپل کلې کوررانه هېر شو.
مشرخان: که ستا خوبنځه وي نو دوي به دلته داخل کړو. دا هليو
هیڅ مسله نه ده.
قاضي صېب: نه افضل خانه، خفه کېږه مه، او س به لارشو؟ بیا به راشو،

کښي هغوي دَواده نېټه هم کېښوده اوَد جنج اوَد دولي په حقله هم خبری اوشوي. په دغه خبرو خبرو کښي هغوي په گُنده ډوډي هم اوخوره. بیا ترینه مشرخان او مشری بي بي رخصت واختساوړون شو. هلته شاکرخان په خپله کمره کښي ناست وو او یو فائل بي کتو. چې دَ هغه مورَد هغه کمری ته ورغله. دَ هغې په ليدو هغه فائل بند کرو او هغې ته يې اووسي، ”راخه امي کېنه. هغې چې فائل ته په څېر څېر اوکتل نو مسکي شو، هغه سره خواکښي کېناسته او ورته يې اووې ”دے فائل کښي خه دې؟“ دې سره هغه دَ هغه دَ لاس نه فائل اخلي او چې کهلاوې يې کړي نو هغه پوهشي چې دا هغه فائل دے په کوم کښي چې دَ هغې اوَد مشرخان دَ خوانې عشقیه خطونه وو، کوم چې دَ هغې نه بي درکه شوي وو. هغه پوهه خان ناپوهه کړي او هغه نه تپوس کوي، ”دا خه دې؟“ شاکرخان هغې ته په لا پروائی وائی، ”دا خه خطونه اوَد خطونو جوابونه دې، خو دا معلومه نه ده چې دَ چادي څکه چې دَ نومونو په خائے پري خه کود ورداز دې. هغه چې دَ فائل سرسری جائزه واخلي نو څينې الفاظ پکښي اندرلائن شوي وو او هغې ته ليکلې شوي وو، ”دېرښه تکے دے ... دېرښه خیال دے“ وغېره وغېره. هغه فائل بند کړي یو خواته يې کېږدي او هغه ته وائی، ”اوَس د دے ضرورت نیشته. ستاد واده نېټه کېښودې شوه اوَد خپل واده تیاري کوه“ هغه په ھېرانتیا او خوشحالی دَ هغې خولې ته گوري او وائی، امي، واده کله دے؟

نو ماته منظور ده.“ دې سره هغه خپل مخ ته دَ لوپتې پلو نیسي، پاسې او خپلې کمرې ته روانېږي. دَ هغې دَ تلو نه پس شاکرخان هم دَ هغوي دَ ډلي نه پاسې او بهراوخي. دَ هغوي دَ تلو نه پس تول یوبل له مبارکي ورکړي. زرتاجه په خوشحالی خوشحالی په تولو خوارډه تقسيم کړي. دَ هغوي په تپون زرتاجه ډېره خوشحاله وه څکه چې دا هر خه دَ هغې په هلو څلواشو. مشری بي بي هغې ته وېلې وو چې په هره طريقه چې خو چې شاکرخان واده ته تيار کړي. هم دغه وجهه وه چې هغې په خپل کوشش دَ دواړو په زړو کښي دَ یوبل دَ پاره هغه مينه پېدا کړه چې دَ هغې لمبي هغې په خپله ليدلې. هغه شاکرخان چې په زړه کښي يې دَ مينې بخري هم نه وو او هغه هما چې دَ هغه نه به يې سترکو او س دَ مينې په هغه انګار کښي سوزېدل چې دَ یوبل په غېر کښي هم ارام نه ورتلو. مشری بي بي به هره ورڅه هغې سره رابطه کوله اوَد هغې نه يې دَ هغوي متعلق زړه، نوې پونتله. مشری بي بي خوش نصیبه ابي. هم په اعتماد کښي اخستي وه او هغې دغه رشتہ قبوله کړي وه. دغه شان، مشرخان هم په خبرو خبرو کښي قاضي صېب ته اورونه کړي وه او هغه منلې وه. دغه تول پت په پته خبرو خوش شاکرخان او هماته پته نه وه. زرتاجي دَ هما برخه خوارډه په پلیت کښي واچول، دَ هغې کمرې ته ورغله اوَد مبارکي سره يې ورله خوله دَ خوبو ډکه کړه.

هغوي ترناوخته پوري خپل کښي خبرې کولې. په دغه خبرو خبرو

مشره بی بی :. تېیک یوه میاشت پس .

شاکرخان: یوه میا...شت؟ "هغه مسکی" شي او هغه ته وائی ، "یوه میاشت دېره نه ده زویه ، په دېکښې به ایله خپل کارراغونه کړے ... اورشتیا زاهد ته فون اوکړه چې د واده نه یو خورخې مخکښې راشی او تاسره کارراغونه کړي .

شاکرخان: دېره بنسه ده امي، زه به ورته هليو اوس فون اوکړم او خبر به یې کړم . دې سره هغه ، هغه ته شب بخبر وائی او د هغه د کمرې نه اوئخی . د هغې د تلونه پس هغه زاهد خان ته فون اوکړي او هغه خبر کړي . دې نه پس هغه یوه لویه ساه واخلي او په خپل بېد کښې خور وور پريو خي . هغه لاد خپل واده او هما په باره کښې سوچ کوي چې د هغه په موبائېل رېنګ راشي . هغه چې موبائېل نمبر ته اوګوري نو مُسکے شي او وائی ، "هېللو مائي ډير هما . کال دې خنګه اوکړو؟ ته لا اوډه نه یې ؟

هما: خوب نه راخي خان جي .

شاکرخان: د خوشحالی نه که د خفگان نه .

هما: دامعلومه نه ده خو ته راشه پليز، تاسره م یوه ضروري خبره ده . شاکرخان: خه خبره؟ وايې پليز .

هما: داسې نه . دا په موبائېل د وېلوا قابله نه ده . ته راشه پليز .

شاکرخان: 0.5، زه درغلم . دې سره هغه د بېد نه پاسې، غلي غوندي د کمرې او کوره اوئخی او ارام گاه ته پياده روانېږي چې هلته اورسي نو

هغه د ارام گاه په ګېټي باندي د هغه انتظار کوي . د هغه ناکنګ سره هغې هغه ته د ګېټي کړکي . لري کړه چې هغه ارام گاه ته ورننوتو نو غلي غوندي ئې بنده کړه . هغه یې لکه د ماشوم د لاس نه اونيوو او خپلې کمرې ته یې روان کړو . هغه د هغې نه غلي غوندي تپوس اوکړو، "خه مسله ده هما؟" هغه مسکي . شوه او رته یې او وي، "ستاد راتلو سره مسله ختمه شوه "

شاکرخان: اوه ، دومره په اسانه . هغوي چې په بېد کښې کېښې نو هما هغه ته په خپر خپر ګوري او وائی . "خان جي ، تاته پته چې شاکرخان د هغې د خلې نه خبره اخلي او وائی ، هاو ماته پته ده چې زمونږ د واده نېټه کېښو دې شوه او یوه میاشت پس به مونږ د بېخې او خاوند په حېټ یو بل سره ملاوېږو ."

هما: زه د واده خبره نه کوم هغه به چري وي زه د جُدائی خبره کوم . شاکرخان: د جُدائی ؟

هما: هاو خان جي ، سباله زمونږ روانګي ده . زه وېم چې نن شپه مونږ بنسه دېږي خبری اوکړو او توله شپه په خبرو خبرو کښې تېره شي . شاکرخان: هما ډير هما . ته دومره وارخطا ولې یې . زمونږ په واده کښې صرف یوه میاشت ده . لکه خنګه چې دا دومره موده په ستړکه رپ کښې تېره شوه ، دغسي به دا یوه میاشت هم تېره شي او بیا به همېشې همېشې د پاره یو یو .

هما: خان جي ، آیا داسې نشي کېډې چې دا یوه میاشت ته مونږ

سره په کلی کښی تپره کړے .
شاکرخان: داسې نشي کېدې هما، تاسره سوټ ته تلل او هلته
پاتېکېدل خولا لويه خبره د چې دټرون نه پس زما اوستا ملاقات هم
معیوب ګنلې شي .

هاما: چې مونږ سره هلته پاتېکېدل سے نشي نو مونږ هلته رسولے
خوشے کنه .

شاکرخان: نه هما، دَواده نه مخکښې زه نه تاسره ملاوېدېشم، نه تا
لیدېشم او نه درسره تلې شم، البتنه زما پرائیور به تاسو کلی ته اورسوی.
هاما: تانه بغیر به زماتګ د یومړي تګ وي. هغه اجنبي مړ سے چې
د جنازې او کفن دَفَن دَپاره د کلی هدیرې ته اوړلے شي .

شاکرخان: هما، زه ستاد مینې او جذباتو قدر کوم خو ما دومره مه
مجبوره وه چې دمورپلار او د خپلو خپلوا نو په نظر کښي رسواشم او
د کلې د خلقو د خندا شوم . ستا مينه د دنیاد تولو خزانونه درنه او د
تولې دنیاد خوبونه خوبه ده خوزما د عزت نفس مخکښې هیڅ نه
ده ...“ هغه نور هم خه وېل غوبنتل خو د خه مصلحت په وجه چې
شو . هغه د پرشپېه خاموش وو. هما د هغه د پام راګرڅولو د پاره به
کله کله هغه ته په نیم کخو سترګو کتل خو هغه په یو لوې سوچ
کښي ډوب وو. هما چې په خپل فرمائشونو کښي ناکامه شو ه نو
مُسکي، شو ه او هغه ته یې اووې، ”خفه شو سے خان جي، سورې“
شاکرخان: هما، ته اگر چه بالغه یې خو ستاخوي لا هغسي د

ماشومانو دے او د ماشوم نه خوک خفه کېږي نه .“ هغه د هغه په غاره
کښي دواړه لاسونه اچوي او ورته وائي، ”بنه یوه بله خبره م منے؟“.

شاکرخان: که د منلوقابله وه نو ولې نه . وايه خه وېل غواړي؟
هاما: ماسره وعده او کړه چې زما د تلو نه پس به هره شپه لس بجي
ماسره په موبائیل خبرې کو سے .

شاکرخان: تېک ده، وعده ده خو که د خه مصروفیاتو په وجه مانه هېر
وونو ماته مس کال راکوه چې راته یادېږي، د هغوي د رازونیاز او
مینې محبت خبری ترسحر پوري جاري وي . سحر مشرخان او مشره
بې بې د هغوي د رخصتولو د پاره راغلل او هغوي یې په عزت او
احترام په ګاډي کښي کېنول . په تلو تلو کښي هما د خپل تګ په
حقله هغه له د یو شعر په ژبه میسج او لېږو چې

ـ ګېر چلنی ہے دل ګبرا رہا ہے ،
ـ محبت کا جنازه جا رہا ہے ـ

دي سره هغه د کې سترګي په ګاډي کښي پتې مخ کېناسته او چې
ګاډ سے روان شو نو د هغې په مخ غتې غتې اوښکې روانې شوې .

﴿دوبېه برخه﴾

شاکرخان د خپل واده د تياری په هلو خلو کښي مصروف وو.
د واده کارپونه چهاپ شوې وو او د کلې او د مېلمنو د خورې په حقله
مشورې روانې وي . مشرخان او مشري بې بې غوبنتل چې د هغه په
واده د خپلوز پونو ارمان او رژوي او د چاپېره کلې خلقوا او مېلمنو له

”فراموش کاکا، دا ماشومه ستالورده؟ د هغه مقصد دا وو چې که هغه هاؤ اوکړل نوبیا به هغه ته د خه وېلواو د هغه په لاپروائي، د زړه تسلو موقعيه په لاس ورشي، خونه داسې اوښو، د هغه په تپوس فراموش مُسکے شو او هغه ته یې اووسي، ”نه خان جي دا زما لورنه ده بلکه ستا مېلمنه ده. زما مطلب دے چې دا هغه ماشومه د چې ته یې بې قراره کړے وسے. اوس دے اوپېژنده خان جي؟“ شاکرخان هغې ته اوګوري خو ډېرزر ترینه مخ واره وي او د خپلې لاعلمي. اظهار د ”نې“ په طور د سرې په ړکولو اوکړي. فراموش یوشې به نور هم د هغه د جواب انتظار کوي خو چې هغه خه جواب ورنکړي نوبیا ورته په خپله وائي، ”داد سوچي کاکالورده“، ”خان جي، د سوچي کاکالورده؟“ شاکرخان د خپل یقین پخولو د پاره هم د هغه په الفاظو د هغه نه تپوس کوي. هغه یوڅل بیا هغې ته اوکتل او تپوس یې ترینه اوکړو، ”ستا خه نوم دے جیني؟“ هغې په خپله رېمنه لمنه د چخو ډکې او بلني ستړکې صفا کړي او په یره یې ورته اووې، ”مهوش“. د مهوش نوم په اوږيدو سره د هغه زړه د ډيرې خوشحالې نه یو توب اووهو. د خپل خائې نه پاسېدو، هغه یې په غېړې کښې اوچته کړه، خپل کت کښې یې خان سره خواکښې کېنوله او د هغې په سريې لاس کېښودو. بیا یې فراموش نه تپوس اوکړو، ”دا چرته وه او تاخنګه او موندله.“

فراموش: خان جي، جوزه د روغ جور پونتنې د پاره خپلې

هغه خوره ورکري چې د تول عمر د پاره یو مثال جور شي. په دې حقله هغوي همایون خان او اکبرخان سره مشوره کړي وه او حنا او بلقيس سره هم. البته یوزا هد خان سره مشوره نه وه شوې خکه چې هغه لاد ولایت نه ووراګلے. دې نه علاوه د هغوي د کور، حجري، رنګ روغن او د لارو کو خو صفائی ستهرائي روانه وه. مشرخان غونبېتل چې قاضي صېب له هم د واده کاردونه او لېږي او هغه یې په خپلو خپلوانو او یارانو دوستانو کښې تقسيم کړي. هغه او شاکرخان په حجره کښې ناست وو او په دې حقله یې خبرې کولے چې فراموش د یوې ماشومي جیني سره حجري ته راغي. د هغه په ليدو مشرخان او شاکرخان دواړه ډېر خوشحاله شو. د علېک سلېک نه پس فراموش هغوي ته مخامنځ په کت کښې کېناستو او ماشومه په یره یره د هغه نه په لېډ فاصله باندي د کت لنګې سره جخته غلې غوندي او درېدې. هغه پښې یېله او سرتوره وه. د هغې رېمنې، خيرنې جامې خائې په خائې شلېدلې وي. د سروپښتې یې بېرا او د خاړرو خېړونه ډک وو. د هغې د خيرن مخ او چخنو سترګونه معلومېده چې د خو خو میاشتو راسي نه ده لمېدلې. هغه یې پېدلې او او تره بسکارېدې. د هغې په ليدو د شاکرخان په زړه کښې د فراموش نه نفرت پېدا شو او په زړه کښې وسے چې د ده غرېې په خپل خائې ده خو آیا په غرېې، کښې لامبل او د بدن صفائی ستهرائي هم نشي کېدې؟ هغه د کرکې په نظر بیا فراموش ته اوکتل او په طنزیه مُسکایې ترینه تپوس اوکړو،

فراموش: دا مائحکه پېژنده چې دابه ګلې او سوچي کاکا سره زمونې کيمپ ته راتله او مورسره به یې جهارو و هله. زما د کډي او د ګلې د مخکښي نه خورینګي وه. هغه به چې کله د کيمپ د صفائی ستھرائي نه او زگاره شوه نوبیابه زما کډي سره ناسته وه او توله ورڅ به یې تاوبلي ماوبلي او پردي سپکه خپله درنه وېلي. د ګلې او د ډاکټري ډکپس نه هم خبریم خان جي:، مشرخان د هغوي خبرې بنه په غور سره او پدې سه خود هغوي په خبرونه پوهېدو. د هغه نه چې نور صبر او نشو نو د شاکرخان نه یې د هغې په باره کښي تپوس او کړو. شاکرخان هغه ته د ګلې او داکټر لائېي توله قيصه او کړه. د هغه خبره لاروانه وه چې یو نوکرد فراموش د پاره چایي راړره او هغه ته یې په مېز کېښوده. شاکرخان چې خپله خبره ختمه کړه نو هغه یې د لاس نه او نیوہ او خان سره یې کور ته بوتله او خپلې خدمتگارې زرتاجې ته یې حواله کړه. دې نه پس هغه ګاډي کښي کېښasto او بازار ته لارو. هلتله یې هغې د پاره یو خو جوره ربلي مېډ جامي، پېزار خه د لوبو او خوراک خیزونه واختیل او واپس راغي. د هغه د راتلو نه مخکښي زرتاجې هغه واش روم ته بوتله او هلتله یې بنې صفا او لامبوله. هغه هغه تول سامان زرتاجې ته حواله کړو او په خپله حجري ته لارو. فراموش لا هغسي په حجره کښي ناست وو او مشرخان سره یې د سوات د امن و امان او د قاضي صېب د کورني په باره کښي خبرې کولے. د هغه په ورتلو باندي هغه پاسېدو او هغه ته

سخرګنې کره بېت خېلې ته تلے ووم چې واپس تلم نودا جيني م اولیده چې یوې زنانه سره ولاړه وه او خېرېي غونښو. ما چې ورته او کتل نو په ړومبې نظرم او پېژنده چې د سوچي کاکا لورده. ما ترېنه تپوس او کړو چې، ”یې جيني ته دلتہ خه کوي. ستا پسې خو خان جي سېري خواره کړي دي او ستالهون کوي.“ زما په خبره جو هغه زنانه په مارا غږګه شوه او ماته یې بدرد وېل شروع کړل. زما د سخرګنې په وجه د بېت خېلې اکثر د کانداران ما پېژنې. هغوي او نورو لاروو چې د دغه بسخې کنڅل وورېدل نو تول زمونې خواله راغلل او لویه ګنه ګونه جوره شوه. چې ما ورته جود دې قيصه شروع کړه نو زنانه پښې او ویستلي، لاره، چرته غېبې شوه او دا ماته پاتې شوه. بیام د هغه څائے د پېژندګلو په مشوره دلتہ تاله راوسته چې تاته یې حواله کرم.“

شاکرخان: فراموش کاکا داخو دي یوه ناقابل فراموش کارنامه او ما سره د مې لوسې احسان او کړو. وايې، د د مې احسان په بدله کښي تاله خه انعام درکرم.

فراموش: خان جي، زما او ستاسو ترمینځه د احسان او انعام خبره نیشتله. زه په دې ډېره خوشحاله شوم چې زما محت په څائے راغي او زما د لاسه هغه کار او شو چې نور چا او نکړے شو.

شاکرخان: بسې د راته او وايې چې دا جيني تا خنګه او پېژنده چې د سوچي کاکا لورده؟

يې اوویه ، ”خان جي ، زه تاته ايسارووم ، که قاضي صېب ته خه سوال وجواب کول وي نو هغه راته اووايه . زه به درنه کلې ته لارشم . شاکرخان : نه فراموش کاكا ، ايسارشه ، شپه اوکړه ، سباله به لارشے . فراموش : نه خان جي ، شپه نشم کولے جو ډېرکارونه راته پراته دی ، زه به وختي تلے ووم خو ستاراتلو ته ايسارووم . که قاضي صېب له خه اوپنه راټونه وي خو ډېرې بنسه د ګيني زه درنه لارم . د هغه په ځایه مشرخان جواب ورکوي ، نه ، نه د دغه ضرورت نیشته ، زمونه هغه سره په فون خبرې کېږي . البته په تلو تلو کښې څيل او د هغه کاردونه یوسه . ”شاکرخان هغه نه د قاضي صېب او د هغه د څيلونو کاردونه هم ورکوي او د فراموش او د بګادانامه کاردونه هم ورکوي . د هغه د تلو نه پس هغه څيلو مصروفیاتو کښې اخته شي او مشرخان کورته لارشي . زرتاجه چې مهوش اولامبوی نو نوې جامي ورته واغوندوي ، د سر وېښتہ ورله ګمنز کړي ، د لاس پښو نوکونه ورله واخلي خورانجه يې ورله وانچول څکه چې هغې سره دا ډېر وه چې هسې نه د هغې خوب سترګي نوري خوب شي . دې نه پس یې هغه د مشری بې بې کمرې ته بولنه . د مشری بې بې په تپوس هغې ، هغې ته د هغې متعلق توله قیصه اوکړه . بیا یې هغه هغې ته حواله کړه او په څيله د کورپه نورکار کښې اخته شوه . هغه د مشری بې بې په غېر کښې ناسته وه د چپسونه د ګوتی . نه به یې یوه یوه دانه خوره او هغې ته یې په څيله وره ژبه کډوالو سره د تلو ، د هغوي نه د ورکړدو او یوې ملنګي سره د

خېر غوښتو خبره کوله . په دغه خبرو خبرو کښې هغه د هغې په غېر کښې او ده شوه . شاکرخان چې د څيلو مصروفیاتونه او زګارشو او کورته لارونو زرتاجه د هغه مخې له ورغله او رته یې اووی ، ”خان جي ، هغه جيني م او لامبوله ، صفا جامي م ورته واغوستولې خو هغه ناجوره ده او د مشری بې بې په غېر کښې ډبه ، دوبه پرته ده . بې بې وائی چې هغه ډاکټر له بوتلل پکاردي .“

شاکرخان : ناجوره ده ؟ خه ناجوره ده ؟

زرتاجه : خان جي هغه تېې هم نیولې ده او سترګي یې هم خوبېږي . شاکرخان : خه ، ته ورڅه زه د هغې خه بندویست کوم . دې سره هغه څيلی کمرې ته روان شو . چې کمرې ته اور سپدونو ډاکټر لائې ته یې کال اوکړو . چې رېنګ ورشي نو هغه وائی ، خان جي سلام عليکم . تاسو څنګه یې ، هما بې بې څنګه ده . اور شتیا واده کله ده .

شاکرخان : توله بنسه دی مېډام . د واده نېټه موافقه ده او په دېر شم تاریخ ، د اتوار په ورڅه ولیمه ده . که کارډ درشي او که درنشي ، واده له به خامخارائي .

ډاکټر لائې : ولې نه ، ولې نه . دا خوزما څيله خوشحالی ده . ضرور به درڅم ... خان جي زما د مهوش خه پته او لګېډه که نه ، زه خود هغې غم او خورم .

شاکرخان : د هغې غم مه کوه مېډام . هغه زما کارډ ده او ستا غېر له به یې راولم ، ته بې غمه او سه خو في الحال ماته یوه بله مسله پېښه

شوي ده او هغه دا چې زما یوه خورزه ناجوره ده . او ناجوره خه چې دېره سيريس ده . ته دلته راتلي شې پليز ."

ډاکټر لائېه : اوه مائی ګاډ . ستا خدمت په داسي ورځ په ماراغي چې زه ډېره مصروفه یم . نن زما دلور مهوش کلیزه ده . زه په هغې کښې مصروفه یم خفه نشي . مېلمنه راغلي دی ، تول ناست دی او پروګرام شروع کېدونکے ده .

شاکرخان : مېډم ، زه ډېر په مشکله کښې یم . ډاکټرانو د هړتال په وجهه تول سرکاري هسپیتالونه بنددي . " ډاکټر لائېه د هغه د خلني نه خبره اخلي او وائي ، " ستا خبره بالکل صحي ده . د هغوي د هړتال په وجهه تول پرائپویت هسپیتالونه ، کلينکونه هم بنددي او تول هغوي سره په هړتال کښې شريک دی . بله دا چې ډرکاري ډاکټرانو یونين سره زمونږ د پرائپویت هسپیتالونو او کلينکو ډاکټرانو یونين معاهده شوي ده چې مونږ به د هغوي هر قسم اخلاقي ، مالي زباني او جاني مرسته کووا او که چاد معاهدې خلاف ورزی اوکړه نو د هغه کس او د هغه د اداري خلاف به تاديبې کارروائي کېږي . هغه کس به لس لاکهه روبي . جرمانه هم ورکوي او د هغه اداره به هم بلېک لست کېږي .

شاکرخان : مېډم ، زه ستا جرمانه هم اداکولے شم او ستا هر قسم اخلاقي ، قانوني او جاني مرسته هم کولے شم خو ته راشه پليز او زما دا مشکله اسانه کړه . او که ته نشي راتلي نوزه به خپل مريض کورته درولم .

ډاکټر لائېه : خفه نشي خان جي ، زه ډېره مجبوره یم . د مهوش د

سالگري په وجهه نن تول لوې لوې ډاکټران دلته راغلي دی ... " شاکرخان : دا خو ډېره بنسه خبره ده . هغه تول به یې معائنه اوکړي . ډاکټر لائېه : نه خان جي نه . ماته ډپرافسوس ده چې زه ستا هیڅ مدد نشم کولي خفه نشي . شاکرخان : مېډم زما د خاطره نه ، بلکه د انسانیت د خاطره زما مشکله اسانه کړه پليز .

ډاکټر لائېه : خان جي ، زه د خپل لوظ قول او معاهدې خلاف ورزی د خپلې خورې لور مهوش د پاره هم نشم کولي . خفه نشي پليز . شاکرخان : تېک ده . ډېره بنسه ده خو یوه خبره م په پرانستو غورونو ووره ډاکټري چې خدا مه که که چې زما خورزه مړه شو هه نو ستا لور مهوش به هم ژوندي پاتې نشي . دې سره هغه موبائیل بند کړو او د هغې په روېه یې ډپروخت سوچ کوو . هغه د هغې نه سخت متنفره شو . د هغه په زړه کښې یو خل راغله چې هغه د هغې لور مهوش د دغه بیماری په حالت کښې هغې له او لېږي او هغې سره خپل رسمي او غېر رسمي تعلق همېشه همېشه د پاره ختم کړي خو بیا یې د خپل خیال په خپله تردید او کړو او خان سره یې اوو سه چې ، " نه داسي نشي کېډي . دا د ډاکټر لائېي دلور مسله نه ده بلکه د یو انسان او انسانیت مسله ده او هغه به تر خپله وسه پورې په هر لحظ او هر قيمت د هغې د بچ کولو کوشش کوي . هغه چېران په ده وو چې هغه خه اوکړي او د هغې ژوند خنګه او خه رنګه بچ کړي . هغه

کوم خوا او کوم هسپتال ته یوسی . تول ملک سری لمبی او اري گري وو. د خېبرنې تر ګواډ او د کراچی نه ترلاچې پوري او توله قبائلي سیمه کښي تاؤ، تریخوالې وو. انسانیت سوزدرون حملې کېدي، ترهه گري کېدي، د ډرون حملو او ترهه گري خلاف د سیاسي ګوندونو مظاھري کېدي . دې سره سره د وکیلانو او دانشورانو له خوا د جاني تحفظ او د لاقانونیت، ګرانی او د بجلی د لود شېډنګ په وجهه د عوامو چغې سورې او نعرې وي. دې نه علاوه ډاکټران، استاذان او نور سرکاري ملازمان د مراعات او خپل حقوق د غوبښني د پاره د نامعلومه مودې پوري په هر تال وو . هر سې مه د حکومت نه ګیله من وو او په خپل مظلومیت یې ژړل، خپل حقوق یې په کلکه او په پرلته غوبښل خو خپل فرائض یې نه پېژندل . هر سې بل ته ګوته نېوله خو خپله بې حسي ورته نه بسکارېدله . په دغه خان خانی کښي ورته خپل خان بسکارېدو خود ملک و قوم مجبوري ورته نه بسکارېدي . د هغه مینه خپل قوم او خپل وطن سره نه وه بلکه خپل خپتې او خپل تن سره وه . یو خوا په ملک کښي اندرولي خلفشار وو بل خوا د ملک په شرقی پوله د اغیار یلغار وو پاکستانی فوجونه یو خوا بیرونی دشمن سره جنګېدل، بل خوا په اندرولي سیمو کښي پت دشمن پسې ګرځېدل . دا تول حالات د هغه نه پت نه وو او هغه لا په دې باره کښي سوچ کوو چې د هغه مور مشره بې بې د هغه کمرې ته راغله او هغه ته یې اووې، ”یې زویه، ته دلته پروت یې او هغه

جینې د به، ډوبه پرته ده . ” هغه چې مور او لیده نو د هغې په احترام کښي پاسېدواو هغې ته یې اووے، ” د هغې په تبه کښي خې کمې نه ده راغله ؟ هغې دواړه لاسونه او مړول او هغه ته یې اووې، ” نه زویه کوم ده . پښي لاسونه او مخ ډوله خو خوچله او وینځو. یخې پتې ډوله په سرپېښو کېښو دې، لړ ساعت د پاره بنسه شي خو چې لوندي پتې او چې شي نو بیا هغسې شي. ته راشه زویه، لړه یې او ګوره، لمبې تری خېژې، شابه زرکوه، ډاکټر له یې رسوه ګینې خُدای مه که ... ” هغه مخکښې نورخې او نه پلې شي او په چې خُلډه د کمرې نه او خې . هغې پسې هغه هم د کمرې نه او خې او دواړه په یو وخت د هغې کمرې ته ورشي . هغه چې هغې ته او کتل نو هغه واقعي پتې سترګې پرته وه، هغه چې د هغې مخ او تندی له ګوته یوړے نو هغه او پرېدو، ډېر زرې یې خپل لاس روستو کړو، په یړه یړه یې مورته او کتل اووے وئیل، ” دا خو واقعي ډېر سیریس ده ” دې سره هغه د کمرې نه او وتو او زرتاجې ته یې په چغه اووے، ” زرتاجې، ته خان تیاره وه، زډ ګاډه راولم چې دا پکښې یوسو ” هغه د هغې د جواب انتظار او نکړو او ډېر په تېزې سره بهرا او وتو . لړه شېډه پس یې ګاډه راوستو، هغه یې پکښې واچوله، زرتاجه یې ورسه کېنوله او ډېر په تېزې سره د کوره او وتو . د هغه د تلو نه پس مشرخان ته زا هد خان کال او کړو او مانسام او ووءه بجې یې د پېښور په اې پورت د کوزدرو اطلاع ورکړه . د مشرخان نه پس

شوي وي خود مهوش د بیماری په وجه یې ورسه ملاقات نه وو شو مه. هلته داکټر لائې په خپلو کرو باندي پښیمانه وه. هغې ته خپل ئان هم ملامته بنکارې دو خود هغه د دھمکی په وجه هغې سره د خپلی لور د ژوند یره هم وه. شاکرخان سره اگر چې د هغې ملاقاتونه ډير کم شوي وو خود هغه د شخصیت په باره کښی هغې ډېر معلومات حاصل کړي وو. هغې ته پته وه چې هغه د یوې خبرې سړے د مه. دوست یا دشمن. دې نه علاوه هیڅ. داد هغه اصول او د هغه طریقه وه. هم دغه وجه وه چې کله به هغې ته د هغه هغه الفاظ ورمخکښی شو چې ”دېره بئه د خو یوه خبره م په پرانستو غورونو ووره چې خُدا مه که که چرې زما خورزه مره شوه نو ستا لور مهوش به هم ژوندی پاتې نشي؟ نو دې سره د هغې بدن د یوري نه او پچې دواورنګ به یې تک زیر شو. هغې د هغه نه د معافۍ غونبستو د پاره خو خو خله موبایل اوچت کرو خود کال کولو جرات یې نشو کولې د خو خو خله کوشش نه پس هغې په زړه لاس کېښودو او یوه ورڅ یې ورته فون او کړو. د رینګ ور تلو سره هغه هېلوا اوو مه خو چې د هغې د سلام او اړی یې او پېښدو نونه یې د هغې سلام و اخستو اونه یې خبره او کړه بلکه موبایل یې بند کړو. د خو خو خله کوشش با وجود هم چې کله ورسه د هغې رابطه اون شوه نو بیا بئه په پخه کېناسته خو خپل ضمیر قرار ته نه پېښوده. چې د هغه نه مایوسه شوه نو بیا یې خپله ملازمه مرجانه د هغه کور ته

شاکرخان، د زاہد خان د راتلو نه خبر شو مه وو هغه سره یې خبرې هم

یې مشری یې بی سره هم خبرې او شوې. د هغه د اطلاع نه پس هغوي ائېرپورت ته د تلو تیاري شروع کړو. هلته شاکرخان په دا سے حال کښې هغه CMH ته او رسوله چې هغه پتې سترګې پر ته وه. د هغې د چېک اپ نه پس پته او لګېدې چې د هغې تبه 104 درجې ته رسپدلي ده او هغه بېهوشه ده. د هغې د پتېو سترګو نه زېړې او بې روانې وي. چې کله هغه داخله شوه نو تول داکټران تربنې چاپېره شول او په جدید ترین طریقو او تکنیکونو یې هغه نارمل حالت ته راوسته. بیا هغې ته ډرپ او لګېدو. په ډرپ کښې انجکشن ماتېدې او لګېدې د تولې شپې د کوشش نه پس د هغې سترګې او غړې دې خوزېړې او بې ترې هغسي روانې وي. سحر چې هغه د ICU نه وارده ته منتقل شوه نو د هغې تبه بالکل نارمل وه. بیا چې د هغې د یورین ټستونه او مکمل چېک اپ او شونو داکټرانو ته معلومه شوه چې د هغې تبه د سترګو د بیماری په وجه سره وه چې کله د هغې د سترګو چېک اپ او شونو هغوي ته معلومه شوه چې د هغې په دواړو سترګو کښې سرې خولې ز خمونه دی. هغه د میدې بکل وارد نه آئې وارد ته منتقله شوه او د هغې د سترګو علاج شروع شو. د احتیاط د پاره د هغې په سترګو پتې او لګولې شوې چې هغې سترګې نه غړه وي. دې نه علاوه هغې سره په خبر و سخته پابندی او لګولې شوه.

اولپېله اود هغې په ذريعه يې د مشري بي بي نه د هغه خائے، څائېږي معلموم کړو. هغه چې د پښور CMH ته لاره نو هغې غونبتل چې په انکوائري آفس کښي معلومات او کړي. په دهه غرض چې هغه د انکوائري آفس په لورروانه شوه نو په لېه فاصله باندي يې زرتاجه اوليده. د هغې په لاس کښي د جوس ګلاس وو او ډېرپه تېزی مخکښي روانه وه. د هغې په ليدو هغه ډېره خوشحاله شوه. او زریې اواز اوکړو. د هغې په اواز هغه پښه نیولې شوه او اواز پسې يې اخواډې خواکتل چې ناګهانه يې په هغې سترګي او لګېدي. د هغې په ليدو هغه مسکي شوه او د هغې راتلو ته د بدی شوه. د روغ جوړ نه پس ترپنه زرتاجي تپوس اوکړو، ”خان جي سره ليدل غواړي؟ هغې د هغې د جواب انتظار او نکړو او ورته يې اووی، ”ماپسي رائخه“ هغه هغې پسې روانه شوه په خو کمرو د تېرېدو نه پس هغه د یوې کمري مخې ته، ورسه جخته او درېدې او هغې ته يې اووی، ”بې بې ماپسي رائخه“ هغې غلي غوندي ورلې کړو او کمري ته ننوته. هغې پسې داکټر لائې هم کمري ته ورغله. مهوش په بېډ کښي پرته وه او شاکرخان ورته په خوبولے انداز په کرسی ناست وو. زرتاجي د جوس ګلاس په شیلې کښي کښو دواو هغې ته يې په ګنګوسي کښي اووې، ”بې بې دی کرسی کښي کښه“ د هغوي په بنکالو چې د هغه سترګي او غرېدې او هغې ته يې اوکتل نونه ورته پا سېدو او نه يې ورته ستړې مشي اوو سې بلکه مخ يې

ترپنه واره وو. هغه په ژرا شوه او په ژرا ژرا کښي د هغه په پښو پرپوته هغه هغه هم په دغه حالت کښي پرپنسوده، پا سېدو او د مهوش بېډ له ورځي هغه، هغه په بېډ کښي کښوله او د جوس ګلاس يې د هغې خلې ته او نیوو. زرتاجي هغه د فرش نه او چته کړه او په کرسی کښي يې کښوله. مهوش په خوند خوند جوس څکل چې داکټر لائې د سلګو او اواز يې وورېدو. په دغه څکلو څکلو کښي هغې د شاکرخان نه تپوس او کړو، ”خان جي انکل، دا خوک ژاري؟ دا انتي ده“؟ زرتاجه زرد هغې خواله راغله او ورته يې ”هیڅوک نه ژاري ګله،“ ته خپل جوس څکه خبری مه کوه ته داکټر د خبرونه منعې کړي يې ”بیا د داکټر لائې خواله ورځي، د هغې اوښکې اوچوي، د هغې په خوله لاس اړدي او ورته غلي غوندي وائی، ”ژاره مه بې بې،“ زمونې مريض له ډژرا او اواز او پېدل بنته نه دې.“ د هغې په تنبیه د هغې د سلګو او اواز بند شي. خپلې پاتې اوښکې اوچوي او په بېډ کښي پرته ماشومې ته په څير خير ګوري. هغه په زړه کښي وائی، ”دا جينې خو هوبهوز ماد مهوش په شان ده“ کله چې د هغې يقين پوچشي نو ځان سره وائی، ”مهوش، مائی دا تبر“ مهوش چې د هغې او اواز ووري نو وائی ”ماما، ډير ماما“، داکټر لائې چې د مهوش د خولې نه د ”ماما، ډير ماما“ تکي وورېدل نو د هغې زړه لکه د ماهې بي آب ته پونه و هل او دا يې غونبتل چې هغې له ورشي او د هغې په تکور خپل دردمن زړه قلار کړي. هغه په ځان پوهنشي او په

﴿اٿئم باب﴾

د شاڪرخان د واده تياري بنئه په درز روانه وه . غوري، وروژي راغلي وي، قصابانو ته د غونبختي د پاره، کولالانو نه د دې گونو پخولو او حلوايانو ته د قتلumo او نورو خوبو ترسکونو تيارولو د پاره وېلے شوي وو. د قاضي صېب له خوا د ناوي داچ او نور سامان راغلي وو او د مشرې بي بي په مشرى کښي د ڙتاجي په محنت او خواري د هغه کمره او د بيل بې د سنگار شو مه وو. یو خوا هغه د واده پاتي لمحي شمېرلے بل خوا په هما د جُدائی دغه پاتي ورځي شپي دېرې په گرانه تېرې ډلې . هغې به هره شپه هغه ته مس کال کوواو هغه به د وعدې مطابق هره شپه لس بجي د ارام گاه په چمن کښي هغې ته کال کوو. د هغوي د ميني محبت او رازونياز دغه خوري او نياز بیني خبرې به ترناوخته پوري روانې وي .

د واده په تاکلي شوي نېتىه کښي لاورئحې وي خود کور خدمت گارو، کسب گريو، همسايو جينکو او د هغه خوياندو حنا او بلقيس ټنگ ټکور شروع کري وو. مهوش تر دېرې حده بنئه شوي وه . په دغه ټنگ ټکور کښي به هغې هم برخه اخسته او د بهرنه راغلي جينکو سره به گلپده. د زاهد خان راتلو سره شاڪرخان د خپل واده هلي ٿلې هغه ته پريښو ده او په خپله د کور او زميدارو په نورو لانجو گونجو کښي مصروف شو. زاهد خان غونبنتل چي د خپل مشرور په واده او د واده په جنج راغلي جنجيانو ته د خپل طاقت مظاھره او کري . په دې وجهه هغه د مشرخان او

چغه وائي، ”مهوش مائي ډاټر، آئي لويو“ هغه خوره غېر هغې له د ور تلو کوشش کوي . شاڪرخان هغې ته په غضبناک نظر گوري او زرتاجي ته د هغې د ويستو اشاره کوي . زرتاجه ډېرې په تېزى سره هغې په غېر کښي نيسې او د کمرې نه يې بهرا او باسي . د هغې په وېنا یوار دلي رائي او هغه د هسپتال نه د مين گپت نه بهرا او باسي . هغه ډېرې شپه به رولاره او د هسپتال په لوري ډېرې په د کو ستر گو کتل خوکله چي د هر خه نه مايو سه شوه نو په گاډي کښي کپنaste او کور ته روانه شوه .

★★★★★★★★★★

★★★★★★★★

★★★★★★

★★★★★

★★★

★★

★

د شاکرخان د مشورې نه بغیر سوات ته لارواود مینګوري په یو لو سه هوتيل کښې یې د جنجيانو د خورې د پاره هغه بُک کړو. چې دې نه مطمئن شونو بیا قاضي صېب کړه لارو. هلته یې هغوي سره ملاقات هم او شو او د جنج د خورې د پاره یې ورته د هوتيل د بُک کېدو خبره هم او کړه. دې نه علاوه خپله بابې یې هم یو نظر او لیده. د هغې په لیدواود هغې په سلام هغه مُسکے شو او غلي غوندي یې اوو سه، ”د لاله جي انتخاب لاجواب ده“ د هغه د تعريف په جواب کښې هغه مسکي شو، او شرمهده او خپلې کمرې ته روانه شو خو په تلو تلو کښې یې

خان سره غلي غوندي اووې، ”جي، شکريه“

هغه قاضي صېب سره ترناوخته پوري ناست وو او د ولایت او یورپ خبری یې ورسه کولے په دغه کښې شریت هم او خکلے شو او د غرمي ډوډي هم او خورلے شو. دې نه پس هغه د قاضي صېب، خوش نصيبي اې. او سهپل نه رخصت و اخستو. د همانه یې هم د رخصت اخستو طمعه لرله خو هغه د کمرې نه را او نه وته او د هغې د دوباره لیدوا رمان هغه خان سره یورو.

چې داده ته درې ورځې پاتې شوې نو قاضي صېب مشرخان ته فون او کړو او ورته یې اوو سه چې، ”ماته د یوې عسکري ډلي له خوا د جنج په موقع د خودکش حملې کولو خبر را کړے شوې ده. زه ستابو په خوشحالۍ کښې خند جور پدل نه غواړم خوزه دا هم نه غواړم چې داده په دې مبارکه موقع خُدای سه مئه که خئه ناخوشگواره

واقعه پېښه شي. زما تجویز داده چې د جنج راوستو خیال د زړه نه او بابې او د واده د تاکلې شوې تاریخ نه مخکنې مخکنې ته او اورندار جو دواړه راشې او خپل امانت پت په پتې خان سره بوئې. داسې به زما اوږي هم سپکې شي، تاسو به هم مطمئن شي. ستاسو دود دستور به هم په اسانه او شې او د تلوراتلو تکلیف نه به هم خلاص شي، ”مشرخان هغه ته اوو سه، ”زه به زا هد، شاکر او د هغوي مور سره مشوره او کړم او تابه خبر کړم.“

مانیام هغه درې واره کېنول او هغوي ته یې توله خبره او کړه. مشره بې بې او شاکرخان چې پاتې شو خوا هد خان پوزه او چونوله. مشرخان چې د هغه په خنګان پوه شونو په موجوده حالاتو یې یوه لویه تبصره او کړه او په خوا شاکلېو بانډیو کښې شوې د خودکش حملواو قتلونو مثالونه یې ورکړل. زا هد خان ته چې د زانګېدلې خطرې غږ ترغوب شو نو مشرخان ته یې اوو سه، ”ابو، تاسو مشرې یې او زمانه بنې پو هېږي،“ تاسو چې خنګه جوره کړه نو هغسي به کېږي.“ دې سره هغه پاسې د او بهر ته روان شو. په تلو تلو کښې یې د مینګوري د هوتيل منې جرته توله خبره او کړه او خپله اراده یې او ځنډوله. مشرخان هم قاضي صېب له خبر ورکړو چې سباله به هغوي ورشي او هلتله به تفصيلي خبرې او کړي. په سبأ مشرخان او مشره بې بې دواړه زا هد خان سره په ګاهې کښې کې ناستل او سوات ته روان شو. چې هلتله او رسېدل نو قاضي صېب د هغوي انتظار کړو. دواړه دوستان یو بل ته ور ترغاره

خاندي او په خندا کښي وائي ، ترڅو چې ستاسو نکاح نه وي ترلې شوي هغه ”بل“ نشي راتلے ، هغه مونږ په کوربند کړے دے . هغوي لادا خبرې کولې چې مشره بي او حنا ، دواړه کمرې ته راغلې . هماد هغوي په احترام کښي دېبېنه پاسېده او هغې ته يې سلام او کړو . مشري بي بي د هغې سلام په مُسکا واخستو ، هغه يې چېلې غېړي ته جخته کړه او خو خوڅله يې بنسکل کړه . بیا يې ورته اووې ، ”دا جينکي ، حنا او بلقيس دواړه واده شوي دي او د خپلو خپلو کورونو مېرمنې دي . دا کوراوس ستادے ، ته د دے کور مالکه يې او ته به يې چلوې .“

هما : موري ، زه د دے کور مالکه نه ، بلکه يوه ادنۍ وينځه يم . تا دې خُدا مه حیات لري ، چې ستالارښونه راسره وي نو ستاسو ته به هیڅ شکایت نه ملاوېږي . ”مشره بي بي د هغې په سر لاس اړدي او وائي ، خوشحاله او سې لوري ، برکتې شي ، بختوره شي“ بیا حنا او بلقيس ته وائي ، ”یه جينکو داناوي ، نوي راغلې ده ، په تول کور کښي او ګرڅوي او ټولې کمرې ورته اوښایي . څي ورشي“ د هغې د تلونه پس بلقيس هغه د لاس نه او نیسي او څان سره يې د کمرې نه بهر او بابې . بلقيس او حنا هغه د کور په تولو کمرو کښي ګرڅوي . هغوي هغې ته باور چې خانه ، واش رومونه ، تې . وي لاؤنج ، ډائينګ روم ، ډائينګ روم او ګست روم اوښائي او په اخره کښي يې د شاکر خان کمرې ته بوڅي هغه چې د هغې سنګارتہ او ګوري نو چې رانه شي چې

وتل او ډپره شبې غېړې غېړو . دې نه پس هغه هغوي ته توله قېصه او کړه او په اخره کښي يې ورته هغه خط او بسدو کوم چې د عسکري ډلي له خوارالېلې شوې وو ، هلته هغوي زیات وخت تېر نکړو . تیاره ډودې يې او خوره او د واپسی تیاري يې شروع کړه . هماد مخکښي نه تیاره وه . نیا ، نیکه هغه بنسکل کړه او په ډکو سترګو يې رخصت کړه . د هغوي د تلونه پس چې سهپل کور ته راغي او د هما د تلونه خبر شونو هغه ، هغې پسپی ژړل او هلته يې تلل غونبتل . قاضي صېب هغه په دې وعده قلار کړو چې ، ”بله ورڅ چې فراموش واده له څي نو هغه به هم ورسه لار شي .“

هما چې هلته اور سولې شوہ نو د شاکر خان د کمرې په څاسه هغه هغې کمرې ته بوتلې شوہ په کومه کښي چې بلقيس پاتې کېدہ . د هغې په راوستو حنا او بلقيس دواړه ډېړي خوشحاله شوي او دا يې خپل اعزاز ګنو چې ناوې د هغوي په کور کښي تیاره شي او د هغوي په کور کښي پاتې شي . حنا او بلقيس توله شپه هغې سره توقی تقالې او خندا خوشحالې کولې چې هغې ته د اجنبیت احساس او نشي خو هغوي ته دا پته نه وه چې هغې ډېر مخکښي څان د دے کوریو فرد ګنډي دې .

په سبا چې هغه پاسېدہ او ناشته يې او کړه نو بلقيس ورته اووې ، ”راڅه بابې چې بهرا او خو“ . هغه مسکۍ شوہ او ورته يې اووې ، ”بهر ته م زړه کېږي خو په دې یړبزم چې چرته هغه بل رانشي“ بلقيس

اوکتل نو خپله یې یې په مُسکا بدله کړه او هغه ته یې سلام او کرو. بیا
د هغه په احترام کښې پاسپدہ خو هغه پاسپدو ته پري نه بنوده او رته
یې اووسي. ”پاسه مه، کېنې کېنې پلیز.“
هاما: تاسو کینې پلیز.

زاهدخان: نه بابي زه کېنې نه. ستاسو د واده په سلسله کښې ډېرنا
اوزگاریم خو ستاسا سلام او پوبنستني له راغلم.
هاما: ډپره شکریه، ډپره منه.

زاهدخان: بابي خه تکلیف خو درته نیشته؟

هاما: نه لاله جي، ماته هیڅ تکلیف نیشته. مشره بې بې، حنا خور
او بلقیس خورزمما ډېر خیال ساتي.

زاهدخان: بابي، لاله جي د بهر سړے دے. د تول کلی لانجې
ګونجې او د زمیدارو قیصې بودې د هغه په سردې. ته هغه پسې
ډپره مخه مه اوړه. دا کورستادے او ته د دے کور مالکه یې او چړې
هم زړه له دارانه ولې چې ته پردي کور ته راغلې یې. لالا جي زما مشر
رور دے او زه هغه ته د رونه بلکه د پلار په سترګه ګورم. چې تاته
خه تکلیف وي یاد خه خیز ضرورت وي نو ماته وېلې شي.

هاما: ډپره شکریه، تاسو نه بغیر زما خوک دي؟

زاهد: بنه لارم درنه، سلام علېکم.

هاما: وعليکم سلام په مخه مو بنه. د هغه د تلو نه پس هغې تې. وي
بند کړو او د بلقیس کمرې ته لاره. د زاهدخان په خبرو د هغې حوصله

دا کمره د نورونه ولې بدله ده خو چې په مخامنځ دبوال د شاکرخان
تصویر ته او ګوري نو مسکي شي. د هغې شوندلا هغسي په
مُسکاخوري وي چې بلقیس ورته په مُسکا وائی، ”دا کمره د لالاجي
يعني ستاسو ده، خو ډېکښې او س تاته د پاتې ګډو اجازت نېشته.
دلته به مونږ بلې شپې له تاد ناوې په حېث راولو“. هما یو ئحل بیا
مُسکي، سترګې خکته کړي خو ډېر زر سراوچت کړي، د شاکرخان
تصویر ته ګوري او وائی ”will kill you“ حنا او بلقیس خاندي، حنا
هغې ته په خندا خندا کښې وائی، ”د هغه د وزلو ضرورت نیشته،
هغه ستا حسن او اداګانو ډېر مخکښې وزلے دے.“ د هغې په خبره
بلقیس هم خاندي او هما هم خاندي، په دغه خندا او خوشحالی کښې
هغوي د کمرې نه او خې او تې وي لاؤنچ ته لارې شي. هغوي لاتې، وي
لاؤنچ کښې ناستې وي چې بهره په غولي کښې د جینکو ټنګ تکور
شروع شي. هغوي چې د ټنګ تکور او از ووریدونو حنا او بلقیس
غلي غوندي بهرا او وټي او هغه یواځې پاتې شو. هغې په تې. وي یوه
ډرامه کتله او د هغې په کتو کښې داسي بوخته وه چې د ټنګ
ټکور او از یې په غورونو نه لګېدو. په ډېکښې زاهدخان غلې غلے
راغې او د هغې شاته او درېدو. هغه د هغه په راتلو هله پوه شو هغې
هغه ورته په مُسکا اووسي، ”بابي سلام عليکم“ د بابي تکے د هغې د
پاره دومره ناکهاني وولکه په بې خیالی کښې چې په چاد باو آواز
اوشي. دے او اواز سره هغې دیرې نه ټوب کړو خو چې هغه ته یې

لاسونو نکریزی پوري شوي او د هغې پښي لاس په ختو او ترلي شو نوبیا د حنا او بلقيس توقی مسخرې شروع شوي او ترناوخته پوري روانې وي . سبا مازیگردا هغې د سنگار د پاره د بیوتي پارلرنه دوه زنانه راوستي شوي او د هغې سنگار شروع شو . هغې ته د واده جامي واغوستې شوي ، د هغې زلفې د هغې په اوپو خوري شوي او د هغې سنگار لاکېدو چې مشرخان کورته راغې او خپلې کمرې ته لارو . هغې د تېرو خو ورڅونه کورته نه ووراغلے . د هغې په راتلو مشره بي بي هم هغې پسي کمرې ته ورغله . د هغې په ليدو مشرخان هغې ته اووسي ، ”ناوي ، قاضي صېب ، اګر چه ماله د همالور د نکاح واک راکړے ده خوزه غواړم چې د هغې د نکاح تړلونه مخکښې زه یو خل د هغې نه تپوس او کړم . د هغې کمرې ته ورتګ ماته بنه نه بنکاري . زماله خواته ورشه او د هغې نه د نکاح تړلو اجازت واخله . مشره بي مسکۍ شي اووائي ، ”هغې غريبه خه وائي ، هغې خو ...“ مشرخان د هغې خبره پرېکوي او وائي ، ”ته ورشه او په خپله ترینه تپوس او کړه چې خبره شرعی ته درسته شي .“ مشره بي بله خبره او نکړي او په چې خوله د هغې کمرې ته روانه شي ، لړه شېبې پس په مُسکا مُسکا او خندا مشرخان له راشي او ورته وائي ، ”ګرانه ، کار او شو . هغې تاله واک درکړو .“ مشرخان مُسکے شو او په مُسکا مُسکا بهرا او وتو . د هغې د تلونه روستو حنا ، بلقيس او زرتاجي هغې د شاکرخان کمرې ته بوتله ، کالې يې ورته واچول او سره بنارسي . يې

اوچته شوه او هغې ته دا احساس او شو چې هغې د ده کور مېرمنه ده . هغې يوه شېبې د خپل نو سه کور په حقله سوچ کوو چې شاکر خان ورته ياد شو . هغې غونښتل چې هغې ته کال او کړي او یو خو خبری ورسره او کړي خو بیا یې په ده غرض د خپل خیال په خپله تردید او کړو چې دا تولی راغوندې شي نو هغې ته به یې او کړي . بهر د جینکو د تېنګ تکور پروګرام جاري ووزرتاجي خانک او دې ګچې و هللو ، د محلت جینکو سندري ویلې او وړه مهوش ورته ګلپدہ . حنا او بلقيس چې د هغوي خواله ورغلې نو هغوي ورته لاسونه پې قول ، د هغوي په سیالی کښې نورو جینکو هم لاسونه پې قول شروع کړل او بیا د لاسونو پې قولو یو پېوچ پېوچ شو . مهوش چې ستړي شوه نو د میدان نه اووته . د هغې په ځائے حنا میدان ته ورغله او ځان سره یې بلقيس هم را خکله او د ګډا مقابله شروع شو . د هغوي مقابله لا روانه وه چې د کلې مهلت نه نکریزې راماتې شي او بیا هغې دغه دوېړه شروع شوه چې را شه که یې ګوري . هما سره دا یره وه چې هسي نه حنا یا بلقيس هغې پسي را شي او هغې هلته ګډا د پاره بو خي . په دې وجه هغې ځان پسي ورپور سه کړي وو خو په کهړکې کښې یې هغوي ته غلې غلې کتل . تر ماسخوتن پوري د تېنګ تکور دغه پروګرام روان وو . ماسخوتن چې د کور مهلت بنې خي لارې او هغوي دودي او خوره نوزرتاجه د نکریز و تال په لاس د هما کمرې ته راغله او هغې له یې نکریزې پوري کول شروع کړل . چې کله د هغې په پښو

پري خوره کره .

زېړي مازیګرے وو. دنمرزېړي، طلائي پلوشي په فضا، زمکه او ما فيها خوري وي. او تول ماحول خوشحاله اورنګين بېکارېدو. دشپې مېلمانه خه راغلي وواو خه راروان وواو هريو مېلمنه به څان سره سهره، ډالۍ، د مېټهایي ډبلې او خه نوري تحفي راړرے. د شاکرخان نوکرانو به هغه د هغوي نه اخسته او یو خواته به یې اپښودي. د مشرخان په کورکښي خوشحالی وي، مبارکي او خندا ګانې وي . د حجري نه بهره په لو سه مېدان کښي شاميانې لګېدلې وي، دېگونه کړنګېدل او لو سه واره ګلهېدل . مشرخان دېرخوشحاله وو څکه چې په څېل ژوند کښي پري دا رومبي خوشحالی راغلي وه شاکرخان د هغه مشرزو سه وواو هغه د چا خبره چې مشرزو سه د پلار همڅولې وي. همڅولې په دې وي چې د هغه تول صلاح مصلات هغه سره وي او بیا هغوي دواړه دېلار او زوي د رشتې نه علاوه بسې دوستان هم وو . هغه دوستان چې د هغوي مفاد هم شريک وواو مينه او وينه یې هم شريکه وه . بله دا چې مشرخان چې خه غونښتل هغه تول صفتونه او خصلتونه د هغه په ذات کښي موجود وو . هغه اعلۍ تعلیم یافته هم وو ، اعلۍ زميدار هم وو . دلاور، بهادر او اوبنيار هم وو ، د خبرې په چل ول هم پوهېدو او د هر چا مري ژوندي ته هم رسېدو . هغه ته د هغه د خهري په ائينه کښي د خپلې مشرۍ د سر شمله بېکارېده . هم دغه وجهه وه چې د هېړي خوشحالی

نه د هغه خوله نه راغوندېده . هغه د حجري په کمره کښي همایون خان، اکبرخان او د جمات د پېش امام سره ناست وواو په خپلو خوبو خوبو خبرو یې هغوي مشغول کړي وو خو د خبرو په دوران کښي به کله کله د هغه په مخ خره راغله، د هغه او کهريه بدل او اوتر شو، خپله خبره به یې نیمګړي پرېښوده او په موبائیل به یې چا سره د رابطي کولو کوشش کوو خو چې رابطه به اونشوه نو څان سره به او ګونبدو، موبائیل به یې یو خواته کېښودو او خپله نیمګړي خبره به یې بیا شروع کړه . هغه چې خو خو خله دغسې او کړل او رابطه اونشوه نو بیا یې یونوکر را او ګونښتو او هغه نه یې تپوس او کړو، یه هلکه رحیمو، هغه شاکرڅه شو؟ هغه سره په موبائیل رابطه نه کېږي، هغه چرته تلے دے؟ هغه ورته په مُسکا او وو، ”رابه شي خان بابا، هغه لړه شبېه مخکښي ارام ګاه ته تلے دے.“ د هغه په خبره مشرخان ناستې ډلي ته ګوري او وائي، ”تء، دے پاګل ته او ګوره ... دې ننۍ ورځي ته او ګوره او د هغه هلته تلو ته او ګوره.“ رحیمو: خان بابا، د خه مودے نه دا د هغه معمول دے چې هر مازیګر ارام ګاه ته ئې او ماسخوتن تېر راخي .

مشرخان: ماته پته ده خو موبائیل یې ولې بند دے؟ رحیمو: خان بابا، د هغه موبائیل د مازیګر نه واخله تر ماسخوتن پورې بند وي ”. هغه نورهم خه وېل غونښتل خو مشرخان هغه بلې خبرې ته پري نه بسدو او وو سه وئيل، ”ماسخوتن پورې مونږ د هغه

مبلوہ (پنستو ناول)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

چی سپک به تول شي“، اور ستيا خبره داده چي هفه لائقه هم ددي وه داد هفه معمول وو او په دغه سلسله کښي هفه نن مازیگر هم هلتنه تلے وو او د هفه دوصل پاتي لمحي یي شمېرلے .

رجيمو چي ارام گاه ته اور سېدونو د بهرام گاه گېت ته جرنده پرته وه.
د جرندي په ليدو هغه په زړه او خوره چي هغه ارام گاه کېښي نیشته
البته په باغ کېښي کېډېشي . هغه چي د هغه په لتيون کېښي باغ ته
ورغى نو په ګرڅدو ګرڅدو د هغه تال خواله ورغى چي هغه ده
د زانګو د پاره اچولے وو . هغه چي تال ته اوکتل نو یولپرانته
شوې وو او لاندي په زمکه پروت وو او د دغه پرانسته شوې لې سره
خواکېښي د هغه څېلى پرتې وي . هغه چي څېلو ته اوکتل نو حق
حېران شو او خان سره یې اوو سه ، ”عجیبه ده ، هغه نیشته او څېلى
یې شته“ . نمر پریوتو ، ترډمي مابنام شو ، هغه لا هغسي په هغه
ځائے د هغه انتظار کوو ، خود هغه هیڅ معلومات او نشو . چي تر
ماسخون پوري هغه رانه غې نو هغه د هغه څېلى او چتني کړے او
کله ، ته د وان شو .

خې جواب ورکوي. د هغه په زړه کښي دېږي اني بهانې راغلې او تولې یوه په یوه لارې. اخر هغه په زړه کښي غوته کړه چې هغه هغه ته توله خبره اوکړي او دي نه علاوه هغه نور خې کولے شو. هغه چې حجري ته دننه شو اوډ مشرخان کمرې ته ورتلونوډ مشرخان په موبائیل کال راغي. هغه چې موبائیل نمبر ته اوکتل نو هغه د شاکر خان نه وو. هغه موبائیل او، کې کړو، د کمرې بېړ او تو اوډ چمن اخري ګوت ته لارو. د سلام نه پس د مشرخان په موبائیل او زاغېي ”مشرخان، اورېدلې م دي چې نن ستاد مشرزوې اوډ کډوالوډ اعزازې کماندې، جناب شاکرخان عرف خان جي واده دے؟“ مشرخان: هاؤ، تابالکل صحې اوړېدلې دي خوته خوک خبرې ګویے؟ او azi: زه به خپله پېژندګلو روستو اوکړم خورومې زماله خوانه مبارکې قبوله کړه.

مشرخان: دېړه مهرباني خو اوس خپله پېژندګلو اوکړي. او azi: زما پېژندګلو به درسره ستازو مه، شاکرخان اوکړي، هن خبرې ورسره اوکړه“. (د شاکرخان او azi راخي) ”ابوزهڈه یوې عسکري دلې په تحويل کښي یم. زما غلطې داده چې ماد سوات کډوالو له پنائي ورکړي وه. زه تاسونه ډېر لري یم. زماله خوانه هماله تسلی ورکړه“. دې سره د هغه او زه بند شي. مشرخان ته پته او لګېډه چې شاکرخان اغوا شو مه دے خو که په دې وخت کښي د هغه د اغوا خبر خورشې نوډ هغه په کور او حجره کښي به قیامت راشي. هغه نه غونبته

چې د هغه د اغوانه بل خوک خبرشی. په دې وجه هغه په بند موبائیل لګیا وو او وئیل یې، ”یه هلكه شاکره، ته انتهائی پاګل یې. نن ستاد واده شپه ده او ته یو خوابل خواګرڅه . . . خې جوره . . . نې څه چې روغه جوره او شی نو بیا زر راچه . . . سبا مازی ګر خواوشا . . . یره چې خنګه دے خوبنځه وي هغسي کوه“. دې سره هغه بند موبائیل بند کړي، څان سره ګونېږي او په دغه ګونېډو ګونېډو کښي کمرې ته راخي. د همایون خان په تپوس باندي هغه وائی، ”د اسي پاګل به دے لیدلي وي. د خپل واده ورسره فکر نیشته او پردو جورو پسي ګرڅي“. بیا مولانا صېب ته وائی، ”مولانا صېب، تاسو اوس لارشی، چې کله هغه راشی نوزه به تاسوله اطلاع درکړم“. د مشر خان نه بغېړد شاکرخان د اغوانه هیڅوک خبر نشو. هلتہ زرتا جه د شاکرخان د راتلو په انتظار کښي ناوې سره په کمره کښي پرته وه او هغه یې په خبرو کښي مشغوله کړي وه. تر دولس بجوبوري د هغوي سترګې په ورل ګېډلې وي خو چې هغه ورنې غې، نوزرتا جي هغې ته او وي، ”د اسي معلومېږي چې خان جي، بېړ مېلمنو سره مشغول دے. ته اوډه شه بې بې ناوخته دے، چې هغه راشی نوزه به تا وينسه کړم.“ هما: زرتا جي زه په دې یېږم چې هسې نه هغه راشی او د پورے ورنې ستون شي.

زرتا جه: نه بې زه وينسه یم. ته بې نېټه بې غمه اوډه شه. هماله اګر چې خوب نه ورتلو خود هغې د خاطره یې سترګې پېښه کړي او لړه

شېبه پس اوده شوه . خوزرتاچه د هغه د راتلو په انتظار کښي ترسبا پوري وينسه وه . په سباد مشرخان له خوابه زبردسته ولیمه ورکړي شوه . د شپې چې هغه کورته ورنه غې نو همسره د هغه فکر ملګري شو . زرتاچي اکرچه هغې له تسلی ورکوله چې رابه شي ، د هغه دېر کارونه دي . وغېره وغېره خود هغې د هغې په خبر او انوبهانو تسلی نه کېده . هغه چې دوه شپې پرله پسې کورته لانه رونو همسره دا ډر ملګري شوه چې شاید هغه هغې سره په واده خوشحاله نه دے اوډ هغې په وجه هغه کورته نه راخي . هغې د واده جوره اوویستله او عامي جامي يې واغوستې . کالې يې لري کړل اوتشي لېچې اوتشه غاره ، د کورڈيوی عامي بنسخي غوندي ګرځدہ . بله شپې ماسخونه تېرمشرخان په څلله کمره کښي اوډه وو او مشره بې بې په مصله ناسته وه نفلونه يې کول چې په دېکښي د هغه په موبائیل رېنګ راغي . د مشرخان په څائے هغه د مصلې نه پاسبده او موبائیل يې اوچت کړو . معلومه نه ده چې هغې ته په موبائیل خه اووبلي شو خويوه هېبتناکه چغه يې د خلی نه اووته اوډ چغې سره په زمکه خوره وره پريوته . د چغې سره مشرخان هم وين شو . زاهد هم راغي ، هما اوزرتاچه هم راغله ، او حنا او بلقيس هم راغله . هما چې هغې ته او په زمکه پروت موبائیل ته اوکتل نو هغې په زړه او خوره چې هرڅه دې خود موبائیل کښي دي . هغې چې موبائیل اوچت کړو او غورې ته يې او نیونو په هغې کښي لا خبری کېدې . د موبائیل په

رومبي خبره د هغې د خلی هم یوه چغه اووته او هغه هم په زمکه راپړوته . حنا او بلقيس مورله لاس پښې سمولې او زرتاچي هغې له د پښو تلي مړل . زاهدخان چې دا واقعات او ليدل نو بھرته يې منډه کړه . لړه شېبه پس يې ګاهه کورته دنه کړو او هغوي دواړه يې پکښې کېښو دي . زاهدخان پرائیونګ ته کېناستو او حنا او زرتاچه هغوي سره کېناستي . زاهدخان ډېر په تېزی سره روان وو . هغه چې د هسپتال کېزولتې ته او رسپدونو د هسپتال د عملې په تعاون دواړه د ګاډي نه کوزې کړي شوي او دنه یورې شوي . د پورا چېک اپ نه پس هما ICU ته یورې شوه او زرتاچه ورسره پاتې شوه خو په مشرې بې بې د هغې لوپته او غورولې شوه او هغوي ته واپس کړي شوه .

هما دوه ورځي په ICU کښي بېھوشه پرته وه . په درېمه ورڅ چې هغه په هوش کښي راغله او سترګي يې او غورولې نو د هغې مکمل چېک اپ او شو او نېرو وارډه ته او لېږلې شوه . درې ورځي پرله پسې د هغې تپوس له هیڅوک رانه غې . په خلورمه ورڅ هغې ته نسخې او لیکلې شوي ، د مکمل ارام هدایت ورکړي شو اوډ هسپتال نه رخصت کړي شوه . هغوي لاخپله غاره غوته تړله چې زاهدخان د هغې پونتنې له راغي . هغه چې د هما په لاس کښي د ډسچارج سلپ او ليدونو هغه يې یونظر اوکتو . بیا هغوي سره د وارډه نه اووتو ، په ګاډي کښي کېناستل او د کور په لور روان شو . په لاره زرتاچي د هغه نه د مشرې بې بې د صحت په باره کښي تپوس او کړو خو هغه

هاما: تاته افسوس ده؟ نورهیخ نه ...؟ زاهدخان: نورزه خه کولے شم؟ دغه ظالمانو سره زه خه کولے شم. هغوي ماله هم دهمکي راکړي ده. هما خپلې کمرې ته روانېږي او په تلو تلو کښې هغه ته وائي، ”دخان خیال ساته لالاجي“.

﴿دوبېمه برخه﴾

دشاکرخان په ناترسه مرګ دزور کلي نه علاوه د خواو شا تیولو کلېو په خلقو کښې دیرې ترهې او خفگان خپسه ناسته وه. په هر کور، حجره او هره لاره کو خه کښې د هغه په مرګ تبصرې کېدي او اونسکي بهېدي. ترخلوینېستي پوري د مشرخان حجري ته دلي دلي خلق راتلل او ژړېدل. د مشرې بې بې او مشرخان په مرګ اکر چه مشرخان په زړه سورې سوريه وو خو هغه خپل خفگان د خلقو نه پت ساتلے وو. د سحر نه واخله تر مابنامه پوري به په حجره کښې د خلقو دعاګانو ته ناست وو خونه بې سترګو له اوښکه راتله او نه بې پسه خبره کوله. هغه به په کړنګېدلې او از د هغه یوه خبره یادوله او د هغه یوه یوه کارنامه به بې ستایله.

هلته هما په کورکښې دشاکرخان د مرګ په ماتم کښې ترخلوینېستي پوري په خپله کمره کښې په ماتم کښې ناسته وه. یو خو ورځي بې د خورلو خکلونه انکار او کړو خو چې مشرخان ترینه خبرشو نو د هغې کمرې ته ورغۍ، هغې له بې تسلی ورکړه، په خپل لاس بې خوله کښې نورې، ورکړه او په خپل لاس بې مرګ کړه او تر هغې ورسه

هیڅ جواب ورنکړو. په ټوله لاره خاموشی وه. هغوي چې کورته اور سېدل او هغه ګاډې او درونو زرتاجې ڈګاډې نه غاړه غوته کوزه کړه او زاهدخان هماد لاس نه او نیوہ او په مزه مزه بې کمرې ته بوتله. په کورکښې مکمله خاموشی وه او د یو خو خدمت ګارونه علاوه د هغوي ستري مشی له هیڅوک ورنه غلل. زرتاجې چې غاړه غوته د هما په کمره کښې کېښوده نوبهړ او وته او د زیتون نه بې د مشري بې بې د صحت په باره کښې تپوس او کړو. هغه په ژړا شوه او په ژړا ژړا کښې بې ورته اووی، ”هغوي دواړه ډېرلې تلي دي.“ زرتاجې د هغې نه په یوه یوه تپوس او کړه، ”دواړه خوک؟“ زېتون: مشرې بې بې او خان جي؟ زرتاجه: هغوي چرته تلي دي؟ زېتون: هغوي هلته تلي دي چې واپس ترینه خوک نه دي راغلے. هغه چې دا انډو هناك خبر ووري نو په چغو چغو ژاري.

زاهدخان چې د هغې د چغو او از ووري نو د هغې خواله رائحي او هغې ته وائي، ”ژاره مه زرتاجې، که هما بابي خبرشې نو قیامت به راکوز کړي. بس دعا ورته کوه چې دواړوله خدا سه جنت فردوس ورکړي.“ هما چې د هغوي خبرې ووري نو د هغوي خواله رائحي او وائي، ”خان جي پسې مشرې بې بې هم لاره؟ مور او زو سه دواړه لارل؟“ زاهدخان: ته د لاله جي د مرګ نه خبرې؟ چې هغه جواب ورنه کړي نو بیا هغې ته وائي، ”بابي، ماته د لاله جي په مرګ ډېرافسوس ده.“

چلوي.“د بلقيس خبره لا ختمه نه وه چې حنا اووې، ”داسي معلومېږي چې دخان جي په مرګ کښي ددي لاس دے. دې سېپري د راتلو سره دخان جي تصویر له ده مکي ورکړي وه او دا یې وېلې وو چې، will kill you. هغه که هر چا مر کړے دے خود دې صلاح مصلحت ورسره شته او دې تپوس به تري کولے شي.“ هما چې د بلقيس دا خبره وورېده نو په زړه یې داسي او لګډه لکه یوه ناګهانی ګولی، چې د هغوي د سرنه او وته او په زړه کښي یې سړه شو. هغې په زړه لاس کېښودو او په خپل بېډ کښي ډې، ډوې پېړوته.

هغه هما چې مخکښي به حنا او بلقيس په سرګرڅوله، اوس یې ترینه دومره کرکه کوله چې که مشرخان او زاهد خان د هغوي په لاره کښي خنډان نه وسے نو هغه به یې دیوی لمحي د پاره هم په کور کښي نه وه پېښي. د خلوېښتی نه پس هغوي خپلو خپلو کورنوته لارې او په تلو تلو کښي یې اووې چې ”بیا به دلته هله رائې، چې دا سېپره د کوره اوخي“ خو مشرخان او زاهد خان د هغوي دې شرط منلو ته تیار نه وو او هغوي ته یې صفا او وسے چې ”دا زما عزت دې او خپل عزت د خپله لاسه د خپله کوره څنګه او بیاسم.“ دغه شان زاهد خان د هغې په مرسته بئه په کلکه ولار وو او دا به یې وسے چې، ”دا زما د خپلې وېښي مینه ده. دا کور دې دې او د دې کور مشری د دې ده.“

د خلوېښتی نه پس قاضي صېب او خوش نصیبې اېي. غونښتل چې د هغې د غم غلطولو د پاره هغه یو خو ورڅوله خپل کلې ته بوڅي.

میراث خوره شي“

هما چې د حنا دا خبره وورېده نو د مشری بې بې هغه خبره وریاده شو، چې، ”دا جینکي، حنا او بلقيس دواړه واده شوې دی او د خپلو کورونو مېرمنې دی. دا کور او س ستاده ته د دې کور مالکه یې او ته به یې

خواهش پوره کولونه علاوه هغه په هیچا خه کارنه لرو. البته هر سحر به په گاډي کښي بازار ته تلو او کور دپاره به یې سودا هم راۋړه او د هغه گېډه به هم سرېده. د کور د سودانه علاوه هغه به د شاکر خان د مخه هماله هره ورڅه ناخه ډالی. راۋړه او پت په پتیه به یې هغې له ورکوله. هغې به هم د شاکر خان د مخه د هغه ورکړه په شکريه قبلوله. کله به چې د خدمتگارو یاد کلی مهلت د نوروزنانه ۋە موجودگی په وجه هغه ته د یو خیز ورکولو موقع ملاو نشوه نو کور ته د تلو راتلو په وخت به غلې غوندي د هغې کمرې ته ورغى. او هغه خیز به یې د هغې د بالخت لاندې کېښودو. هغه اگر چه د هغه په ورکړه په زړه کښي خوشحاله نه و خو هغه یې منعې کولي هم نشو. او بیا د لوندو ختبو خولې اویه بهانه وي. که هغې لې خه وېلې وي نو د دغه لوندو ختبو په دارو به هغه خپله لتار شوې و او د هغه به پرې هیڅ کمه کوزه نه و د شوې. بهر حال د هغه په ایشار او قربانی کښي هیڅ شک نه وو. هغه د هغې دومره خیال ساتو چې د هغې د خاطره به یې سهپل او مهوش سره هم مینه کوله. چې کله به هغې هغوي سره د هغوي په هوم ورک کښي مدد کوونو هغه به د هغې کمرې ته ورغى. هغوي دواړه به یې خپلې کمرې ته راوسټل او هلته به یې ورسره هوم ورک کوو. یو خو غله هغه هغې ته هم د تیوشن آفر او کړو خو هغې په معذرت سره قبول نکړو. مازی ګر به یې هغوي دواړه په خپل ګاډي کښي ارام ګاه ته به یې بو تللو او هلته به یې

مشرخان اگر چه هغې له اجازت ورکرو او زا هد خان هم هغې ته په کلکه اوو سه خو هغې د تلو نه انکار او کړو او د جواز یې پېش کړو چې هغه نه د خان جي یادونه هېرولې شي او نه د هغه روح ته د خپلې کمرې وریندولې شي بهر حال د هغې د زړه دپاره سهپل هغې سره پاتے شو او د کلې په سکول کښي داخل کړے شو. بیا به هغه او مهوش د مشرخان ډرائیپور هر سحر په ګاډي کښي خپل خپل سکول ته رسول او د چهتی نه پس به یې راوسټل. وخت تېرې دو سره د هغې غم رورو کمېدو، او کله چې ورته زرتاجې په کلکه اوو چې، ”بس که بی بی، په خپل خان لې او رحمېږد. ته به د خان جي په مرګ تر کومې پوري ژړېږي. که مرې په ژړا ژوندي کېډې نو خان جي به ډېر مخکښي ژوندې شو سه او کور ته راګلے وسې“ دې نه پس د هغې ژړا تر ډېره حده پوري کمه شوه.

د شاکر خان د مرګ نه پس به مشرخان اکشکور وو او په خپلې کمره کښي به پروت وو. د بهر مشری زا هد خان ته حواله شوې و او د کور مشری هماله ورکړې شوې وو. خو هغوي نه په مشری کښي دلچسپی اخسته او نه یې د کور په نورو لانجو ګونجو کښي. هغې د کور مشری زرتاجې ته پرېښې و او د هغې په ذريعه به کور او حجره چلپدہ. زا هد خان اگر چه د کورنې مشرشو خو هغه نه په خپلې پوله پتی ګرڅېدو او نه د چا مرې ژوندي له تلو. هغه د یورپ په ازاده معاشره کښي پاتے شو سه ازاد طبیعته سړے وو. د خپل خان او خپل

ازام گاه په چمن کښی کرکت کوو او هغوي دواړه په باځ کښی ګرڅېدل. هغوي په ګرڅېدو ګرڅېدو د هغه تال خواله ورغلل چې د هغې یو لپر پرانسته شوی وو او لاتراوشه په زمکه پروت وو. هما چې د تال پرانسته شوی لپته اوکتل نو په ولاړه ولاړه د هغه نه ډپره لري د ماضي په خپال کښي لاره. هغې ته د انصار هېلته سنتره د کمرې. هغه منظر مخکښي شو چې شاکرخان سره د تال او د تال په لړونو د هغې خبرې شوي وي او هغه ورته وپلے وو چې "مشران وائي چې تال د دوو مئینو د ازدواجي ژوند تړون دے. او د دے لړونه دواړه شریک حیات دي. چې دواړه لړونه سلامت وي نو د هغوي ازدواجي حېشیت سلامت وي. چې په دغه دوو کښي یو لپر پرانسته شي نو د هغوي ازدواجي حېشیت ختم شي. او چې دغه دوو کښي یو لپر او شلېږي نو یو کس پکښي مرشي او چې دواړه او شلېږي نو دواړه مرې شي." هغه لاد شاکرخان د شلېدلې او پرانسته شوی لپ د فلسفې په باره کښي سوچ کو. چې زاهد خان ورته وائي، "خه سوچ کوي هما؟" هما: هن، هاؤ، نه هیڅ نه.

Zahed Khan: که په تال زانګل غواړس چې دے او نې ته او خېزم او دالې او ترم.".

هما: هن، نه، نه. مادا پاره تکلیف مئ کوه.

Zahed Khan: دې کښي د تکلیف خه خبره ده. یې داده او ختم. هغه

ورسره په چمن کښي کرکت کوو. همادا کرکت ډپره شوقي وه. هم دغه وجهه وه چې کله ورته هغه د کرکت کولو آفراو کړو نو هغې قبول کړو. هغوي سره هغه هم لاره او د کرکت په لوړه کښي یې شرکت او کړو. وخت تېږدو سره د هغې غم نور هم کم شو. خه وخت پس د هغې په مخ مُسکارا غله او دغه مُسکارا روپه خندا بدله شو. چې خومره خومره به د هغې زړه د شاکرخان د غم نه سپکدو هومره پکښي د زاهد خان مينه راتله. او بياخړه دي له راغله چې د بابي او لاله جي تکي ختم شو او د هغې په ئهائے د هما او زاهد تکي راغل. کله کله به په لوړه کښي وران شو او یو بل ته به یې نېغې اوستغې خبرې هم او کړې خو د لوې ختمې دونه پس به یې بیا د یو بل نه معافي او غوبېتلې او پخلا به شو. چې کله به هغې د کرکت یونیفارم واغوستو او بالنګ به یې کوونو د هغې د حساس اعضاء جښش سره به د هغه زړه هم توپونه و هل. کوم اوږ چې د هغې حسن او اداګانو د شاکرخان په زړه کښي لګولې وو، د هغې نه زیات د زاهد خان په تن بدن باندې لګېدلې وو. د هر اتوار په ورڅ به د هغوي ترمینځه مقابله وه. مقابله به که هر چا او ګټله تریت (Treat) به د زاهد خان د طرفه وو. او دا تریت به د بساري په یو اعلی هوتل کښي وو. زاهد خان خو خو څله په یو اهم موضوع هغې ته د خه وپلو کوشش او کړو خوکله به هغه جرات او نکړے شو او کله به هغې په خه انه بهانه دغه موضوع بدله کړه او خه بله خبره به یې شروع کړه. یو ورڅ سهپل او مهوش د

مته انجاري او اونني ته خېژي او د تال لرښه مضبوط او تېري. چې کله راکوز شي نو مُسکے شي تال له تالۍ ورکړي او هغې ته وائی، ”ستا تال جوړ شو، اوس پري زانګه“: هما هغې ته ګوري او وائی، ”لړدے مضبوط تړلے دے،“

زاهدخان: بالکل نسه مضبوط، سري غوټې م ورکړي دي.
همان: او که پرانستے شو نو بیا؟

زاهدخان: که پرانستے شو نو زه ستا مجرم.
همان: ستاد جرم سزا به خه وي؟

زاهدخان: ستا هره سزا ماته قبوله ده. ”هاما خاندي په تال کېني او هغې ته وائی، ”سزا سره به بیا کتې شي، راشه اوس جوټې راکړه.“ هغې د هغې شاته او درېدو، د تال دواړه لړونه یې او نیوول او هغې له یې جوټه ورکړه هغې د هغې شاته ولاړ وو او هغې له یې د شانه جوټې ورکولې په دغه جوټو کېښې د هغې لاس یوڅل دوه د هغې د بدن حساس څایونه سره اولګېدو. هغې د هغې دا حرکت محسوس کړو خو په دې یې برداشت کړو چې کېډېشي دا د هغې لایپروائی وي او په غلطې کېښې دغسې شوې وي خو چې کله هغې د هغې په بېهوده حرکت خاموش پاتې شوہ نو د هغې بېهودګي نوره هم زیاته شوہ. هغې چې د هغې په اراده پوه شوہ نو د تال نه کوزه شوہ او هغې ته یې په قهړېدلې او از اوکتل خوهیڅې ورته او نه وي هغې ته چې پته اولګېډه چې هغې خفه شوہ نو دواړه لاسونه یې په تندی کېښو دل او

و سه وئيل. سورې، هغې چې د هغې شرمندګي ته اوکتل نو هغې یې معاف کړو خوائنده د پاره یې تنبیهه ورکړه. دې نه پس هغې هغې سره خبرې هم بندې کړي او هغې سره یې ارام ګاه ته د تلو نه هم انکار او کړو. د خوڅوڅله معافې غوبښونه پس د هغې غصه سره شوہ او هغې سره یې خبرې شروع کړي خود خبرو هغې زور خوند پاتې نه شو. د شاکرخان د مرګ نه پس هغې دا خپل عادت جوړ کړي وو چې هغې به د خپلې کمرې ورتو له ورڅ او توله شپه په دهه غرض لري ساتو چې که چرې د شاکرخان روح وخت بې وخته راشي نو چې هغې واپس نشي. هم دغه شان هغې یوه شپه په سلیپنګ سوت کېښې په خپل بېډ کېښې بنسخه اوده ووه، د هغې زلفې او د بدن نور اعضاء د څوانې د خوب په مزو کېښې خواره واره پرائنه وو.

شپه د نیمی نه اوختې ووه. زاهدخان په خپلې بستره کېښې ډډې په ډډې اوختو اوختو خو خوب نه ورتلو. چې اوښو شو نو د خپلې بستري نه پاسېدو او غلې غلې د هغې کمرې ته ورځي. د ورتو سره هغې هغې ورېند کړو کوم چې د شاکرخان د روح د تلوراتلو د پاره هغې تراوشه پورې لري ساتو. د ور د بنډېدو سره هغې ته په خوب کېښې داسي محسوسه شوہ لکه چې د هغې په بدن د خاټوري یولو سه غر پروت وي. د هغې په سام د هغې بدن دروند او ساه یې ګډه وده شوہ، او چې کله هغې د دغه عذاب نه خان خلاصي د پاره په خوب کېښې هلي څلې کولې نو سترګې یې او غړې دې. زاهدخان د هغې بېډ ته

خورومې حق زمادے خکه چې ته زمادوینی مینه یې او زما مینه د هغه د مینی نه کمه نه ده. ” هغه د هغې بېد ته ورخېزی او د هغې د نیولو کوشش کوي خوهغه ډېر په تېزی سره د بېد نه لاندې توب کوي او د کمري نه دو تو هخه کوي. هغه، هغې باندې لکه د شاهين ورغوتیه شي، په خپلولې چو کښې یې کلکه نیسي او ورته وائی، ” بھرته د تلو کوشش مه کوه، هلته هم رانه نشي خلاصېدي. بئه به داوي چې چپ په چې په خپله کمراه او خپل بېد کښې پاتې شي او یو غور او بل غور درنه خبر نشي. ” هغه د هغه په غېر کښې د اسي یېرېدلې او د اسي غلې وي لکه مرغۍ چې د شاهين په پنجه کښې انختې وي. هغه، هغه په خپلولې چو کښې او چته کړي او بېد له یې راوري. هغه یو خل بیا د بېد نه لاندې توب کړي او د کمري نه دو تو هخه کوي خوهغه د هغې د سلیپنګ سوت بنبن ته لاس اچوي. بنین د هغه په لاس کښې پاتې شي، هغه ورله خان اور سوي خود کمري نه په وتو کښې کاميابه نشي او یو خل بیا د هغه پنځې له راشي. هغه خپل ستر په لوپتې پتیوي او په چغو چغوازاري. هغه مُسکے شي او هغې ته وائی، ” ژاره، ژاره، تاته اجازت ده خونه ستا چغې ددي کمري نه بھروتې شي او نه ستا مددله خوک راتلې شي. هغه د هغې نه د لوپتې د لري کولو او د آب حیات چینو ته د رسپدو هخه کوي. هغې ته خپل خان د فلم د هغه هیروئن غوندي بسکاره شي چې دوبلن په غېر کښې د هغه د ګرفت نه په ده اميد دو تو

ولار وو او د ختو هڅه یې کوله چې د هغې سترګې او غړې دی. هغې چې هغه ته او کتل نو په یره یې او ووې، ” خوک؟ ته؟ ” هغه په بېد کښې کېناسته او ورته یې او ووې، ” دې خوا د اتلو کوشش اونکړې ګښې... ” هغه چپ شي او په چپ کښې یې سترګې په هغه لګېدلې وي. د هغې په غصه هغه مُسکے شي او ورته وائی، ” ګښې خه...؟ مر به م کړې...؟ تا په ماکښې پرېښې خه دې؟ زه خو تاخو خوڅله مړ کړې او زوندي کړې یم. ” هما هغه ته په قهريې دلي لهجه کښې وائی، ” ته دلته په خه غرض را غلې ” زاهد خان: زمانیت او غرض تانه پتنه ده او که وضاحت یې غواړې نو ډېره بئه ده.

هما: تاله شرم پکاردي زاهده چې ته خپلې بابي سره د اسي فضول خبرې کو سه.

زاهد: فضول هغه خیز ته وبلې کېږي چې د هغې خه مقصده نه وي زما خبرې فضول خکه نه دې چې زه یو خاص مقصد پسې را غلې یم. هما: زاهده، ته لې لاندې باندې نظر او کړه او په دېوال لګېدلې دغه تصوېر ته او ګوره، زه د دغه سړي امانت یم.

زاهد خان: نه همانه، ته د دغه سړي امانت خکه نه یې چې هغه سره ستانکا حنه ده شوې. دوېمه دا چې که چرې تا هغه سره د وفا و عده کړې وي نو د هغه په بې وفائي. یعنې د هغه په مرګ هغه و عده ختمه شو، او ته لکه زما ازاده یې. او س ته هر چاسره مینه کولې شي

کوشش کوي چې اوس درنګ ساعت له به د هغې د مدد د پاره یو غېبې طاقت راشي او هغه به کرشماتي طور د هغه د پنجي نه خلاصه شي خو چې د غېبې طاقت د راتلونه مایوسه شوه او د هغه په لپونتوب د هغې پوخ یقین راغې، چې د هغې د عزت لوټ کېدو خطره نزدي ده، او که هغه د خپل عزت تحفظ په خپله او نکري نو دا به د هغې په عزت تول عمری داغ وي. هغې د وخت ضائع کولو او د چا انتظار کولو نه بغير خپل لاس موتے کړو او په خوله یې داسي مکه ورکړه چې د خولي اویه شوې لارې یې په کوب و خکي راغلي او د پېښګ په شکل کښې لاندې او بهبدي. هغه چې لاس سپېرې ته جوروونو هغه پري مخکښې شوه او په سريې داسي مکه ورکړه چې لکه د گونزني چرګ یې خپل سرخندو. په دغه خندلو خندلو کښې هغه دېره په تېزی سره د کت نه او خوبده، د بجلې بتین یې په منډه کښې مړه کړه او په یو شغ د کمرې نه بهرا اووته. هغه چې بجلې او لګوله او هغې پسي بهروتونو معلومه شوه ورته چې ورد بهرنه بولت شوئه ده.

هغه یوه شبې بهرد کمرې ورسره په برنډه کښې ولاړه وه خو چې د بجلې په رنما کښې یې څان ته اوکتل نو د خپل څانه شرم ورغني، د برنډه، نه اووته او په کور کښې چرته غېبه شوه. زاهد خان په هغه پنجره کښې ګېړشو په کومه کښې چې هغه هغه ګېړول غونښتل. هغه لکه د انختي مرغنى پېقونه وهل او ترهغې یې تمبې د بولے چې د هغه په درزار مشرخان او زرتاجه دواره پاسېدل او د هما د کمرې

مخې ته او درېدل. د هغوي دا خیال وو چې شايد هما ته خه مسئله پېښه ده. زرتاجي چې ورلې کړو نو هغه دېر په تېزی سره د کمرې نه اووته. د هغه دا خیال وو چې ورهمالې کړو. هغه د هغې د نیولو او کمرې ته د بولو په خیال چې د هغې په لور او کتل نو هغه همانه بلکه زرتاجه وه او هغې سره خواکښې مشرخان وو. هغه چې هغوي او لیدل نو خپلې کمرې ته یې منډه کړه او وریې څان پسې پورسې کړو. د هغه د تلونه پس هغوي چې د هما کمرې ته ورغلل او د بجلې په رنما کښې یې د هما بېډه ته او کتل نو هغه په بېډه کښې نه وه. هغوي ته داسي معلومه شوه لکه چې چاپکښې نښه پرژول کړي وي. مشرخان او زرتاجي یو بل ته په معنۍ خېز نظر او کتل خو دېر زريې د یو بل نه سترګي وارولي. په بېډه کښې د هغې لوپته پرته وه خو هغه نه وه. بېډه سره خواکښې د هغې شلېدلے بنېن په فرش پروت وو خو هغه نه وه. زرتاجي هغه بنین راواخستو او په چې خوله یې د هغه مخې ته او نیوو. مشرخان چې د هغې شلېدلے بنین ته او کتل نو د قهره پري پوچ راغې او داسي معلومه ده چې درنګ ساعت له را پريو څي. زرتاجه چې د هغه په حالت پوه شوه نو زريې په غېړه کښې او نیوو. د هغه د ملانه یې لاس تاؤ کړو او په مزه مزه یې د کمرې نه اوویستو. هغې دېر په ګهرانه هغه د هغه کمرې ته بولو او په بېډه کښې ئې سملوو. هغه په خپله بستره کښې پتې سترګي پېړو تو او هغې ورله سرا او وړې منډلي. یوه شبې پس یې سترګي او غړو لے او هغې ته یې

اوو سه، زرتاجي هم لورخه شوه؟ ته ورشه هغه اوګوره چرته دکوره اوتي نه وي.

زرتاجه: نه خان جي، هغه دالسي جيني نه ده. هغه صرف د خپل عزت ساتلو د پاره د هغه نه تختبدلي ده خود کوره بهروتلې نه ده څکه ما ګېټ جرنده کړي د مې او چابې ماسره ده.

مشرخان: ته ورشه هغه اولټوه او ماله یې راوله او هن دا خوله م اوچه شوي ده، خان سره یوه پیالې چایې هم راټره. خه ته ورشه، هغه چې د مشرخان په ویناد هغې لټيون پسې اووته نو په زړه کښې راغله چې مخکښې باورچې خاني ته ورشي او د مشرخان د پاره چایې تیاره کړي. هغه چې په دغه نیت باورچې خاني ته ورغله او بجلې یې اولګوله نو د نغری خواکښې یې حوك ناست او لیدل چې سرېې تیت کړے وو او په خپلولفو یې خپل سترپت کړے وو. د هغې په لیدو زرتاجه اویرپدہ او د خپل خاکے نه یو قدم دوه روستو شوه خو چې کله یې ورته په خير خير اوکتل نو هغه هما وه. هغې چې د هغې بې حوكه حالت ته اوکتل نو په ژړا شوه. هغه یې پاسوله او خان ته یې راترغاره ويسته. په ژړا کښې یې ورته اووې، ”زار شم، قريان شم ستاد بهادری نه اوستاد ننګ وناموس نه“. تا چې خه اوکړل نو داد تولو پېغلو د پاره د فخر خبره ده. هماده هغې د سرنه لوپته راکابوې، په هغې خپل سترپتیوی او وائي، ”زرتاجي، ماسره هغه خه او شو چې زما په خیال و ګمان کښې هم نه وو“. د هغې د ډاډ د پاره هغه مسکی

شي اوورته وائي، ”تا چې هغه سره کوم کار او کرو نو داد هغه په خیال و ګمان کښې هم نه وو او تول عمر به یاد ساتي هغه د پاره دا ډېره ده چې د مشرخان په مخکښې او شرمېدو... بې بې، مشرخان وائي چې ما پوري دې لړه راشي“.

هما: نه زرتاجي، زه د هغوي مخې له نه ورڅم. ماله د هغوي نه حیا راخي. ته اوګوره زه په خه حال کښې پم.

زرتاجه: زه هغه له یوه پیالې چایې تیاروم، ته ورشه جامي بدلي کړه نو بیارا شه.

هما: نه زرتاجي، زه هغوي سره په دې باره کښې نه لیدل کولې شم او نه ورته خه وېل غواړم؟ دې سره هغه د باورچې خاني نه او خي او ډکې ستړګې خپلې کمرې ته روانه شي. چې کمرې ته اور سپدې نو څان پسې یې ورپورې، په خپله بستره کښې سملاسته او په ژړا ژړا او ده شوه. زاهد خان سحر وختي د ناشتې نه مخکښې د کوره او وتو او په تلو تلو کښې یې زرتاجي له یو چت ورکړو. هما ترناوخته پوري پرته وه. کله چې د هغې خوب پوره شو او په خپله طبعة پاسپدې نو واش روم ته لاره جامي یې بدلي کړي او ناشتې د پاره باورچې خاني ته روانه شوه. په ناشته کښې ترینه زرتاجي تپوس او کړو، ”بې بې، شپه خنګه تپره شوه“.

هما: شپه وه که بلاوه، اف الله، زرتاجي د هغې د زړه ساتلو د پاره هغې سره خوبې خبرې کولې. چې کله هغې ناشته او کړه نو بیا یې

ورته اووی، ”بې بې، مشرخان په خپله کمره کښي ستا انتظار کوي.“ هغې په بې صبری اووی، ”زما انتظار کوي؟ خوکه هغه مانه د بیگانې، واقعې په باره کښي تپوس اوکړي نوزه به ورته خه وېم.“ زرتاجه: ته ورته هیڅ مه واي، هغه هرڅه په خپله لیدلي دي. هغه صرف تالیدل غواړي. هغوي چې د هغه کمرې ته ورشي نو هغه پېړي سترګي پروت وي او د سترګو په قوتوکښي یې دوه غت غت خاڅکي څېږي. هغه په پټو سترګو لګياوو او ځان سره یې وس، ”شاکره، ستا مرګ خوزما د زړه نول شو... درېغه ماستا مرګ نه وسے لیدلے... درېغه ستا په خائے زه مړو سه... چارشتیا ویلے دي چې، ”سل د مړه شه، یو د مړه.“ درېغه مونږ تول نه وسے خو چې یوته وس. هغه لالګیا وو او معلومه نه ده چې نور به یې خه خه وسے خود هغه د پام راګرڅولو د پاره زرتاجي تو خي اوکړو. مشرخان چې په بسکالو پوهشونو خپلې سترګي یې او چې کړے او هغوي ته یې د کېناستو اشاره اوکړه. هغوي چې د هغه مخې ته کېناستي نو هغه هماته اوکتل او وسے وئيل، ”همالوري، تاسره بیګاه خه واقعه شوي ده؟“ هغه سترګي خکته کړي او هغه له هیڅ جواب ورنکړي. هغه یوه شبې د هغې د جواب انتظار کوو خو چې هغې خه جواب ورنکړو نو وسے وئيل، ”ماته پته ده چې ته به زما په تپوس چې پاتې کېږي خوتپوس کول زما فرض وو. همابچې، ته زما هغه وفاداره لوري یې چې زما د مړ زوي په پت کښي تراویه ناسته یې، زه

چې تاته ګورم نو د خپل زوي مينه م دریاندي ماتېږي... زه دانه وېم چې هغه مردے بلکه ستا موجودکي ماله د هغه د ژوند احساس راکوي. خو حقیقت، حقیقت وي. زه دا منم چې ستاسو یوبل سره بې شانه مينه وه خوافسوس چې د هغه ژوند وفا اونکړه، هغه درنه همېشه همېشه د پاره لارو او ته یې یک تنهها پرېښودي. ته به دا تنهائي ترکومي پوري برداشت کوي او ترکومي پوري به د هغه په پت کښي ناسته یې. مړي سره کلے نه کېږي. زه دانه غواړم چې ستاتول عمر د تنهائي، د ازغوه په غونډ او ستاتوله زندګي د جُدائی په سولی، تپه شي. زه نه ستاد کنډتون مېړتون لیدے شم او نه په تا دا ظلم برداشت کولے شم... او... او نه په دے زړو هله کو ستاد عزت تحفظ کولے شم... زه دانشم برداشت کولے چې زما په کور کښي ستاعزت تاله واله شي او زه ستاد بې عزتی، تماشي ته په بې وسو سترګو غت غت ګورم. زه دانه غواړم چې زما د شاکرخان په پت کښي ناسته لورزما په کور کښي د ظلم، زیاتي او ناجائزه خواهشاتو بسکار کېږي او زه په برېتو ګوتي وهم... زمالوري هما،... ته مخکښي هم زمالوري او څکه چې زما د دوست بلکه د رور او لاد یې او بیا به هم زمالوري یې او ترڅو چې زما سترګي غړېږي دارشته به نوره هم پخېږي. ته که هر خائے یې، ستا چې یې، به زما د لورو ی خوزه دېږ په افسوس سره دا وېم چې زه ستاد عزت تحفظ نشم کولے څکه چې زه په خپله ستې ناتوان یم. تا چې د شاکر په پت کښي خومره وخت تېر کړو او د هغه د

راغلي يم.“

زرتاجه: بي بي، ته د خان بابا په خبره پوهنشوې. خان بابا نه په تا
تنګ شوې ده او نه تا د کوره ويستل غواړي. خان بابا، ستا په
ناموس هرڅه ته تياردې خوکه ته تيارة شي؟

هاما: زرتاجي، زه ستا په مقصد پوهنشووم.

زرتاجه: بي بي، که زه درته د درې مګري په چېت یوه خبره او کرم نو
خفه کېږي خوبه نه؟

هاما: ته خبره او کړه بیا به کتې شي.

زرتاجه: خان بابا ستا یوې اشارې ته بند ده. که ته غواړي نو هغه
وژلے هم شي او که ته هغه معاف کول غواړي نو هغه یې معاف
کولے هم شي. د دوي ستا په رضا، رضا ده.

هاما: زماله خوا هغه معاف ده. په ماچې څه تېر شوې دی، ما هغه
هېر کړي دي.

زرتاجه: نه کنه بي بي، هغه خو تا هېر کړل خوکه بیا داسې واقعه
پېښه شي او د هغې نوعیت د دې نه هم زیات وي نو بیا؟ (زرتاجه
هغې ته په سوالیه نظر ګوري) ”ګوره بي بي، ته پېغله یې، ما شاء الله
بنائسته یې بلکه په بنائسته و کښې بنائسته یې، هغه هم خوان
زلمې ده. بنائسته ده، او ده نه علاوه د خان بابا د کورنې واحد
نارینه اولاد ده... چې... چې ته هغه معاف کولې شي نو آیا
داسې نشي کېدې ده چې ستاسو دواړو شرم و حیا په خپل خپل خائے

يادونو او عزت دی خومره خیال او ساتو دا ډېرہ ده، بلکه د ډېرې نه
ورتیره ده. او س زماله خواته ازاده یې. تاته اجازت ده، چې چاسره
په خپله مرضي او په خپله خوبنځه واده کول غواړي نو کولې شي.
ستاد واده تهول دا ج به د قاضي صېب له خوانه بلکه زماله خوا وي.
ستا ډولې به د قاضي صېب د کوره نه بلکه زما د کوره او غې او هغه
چاکره به ئې چاسره چې ته واده کول غواړي. که هغه زما دوست وي
او که دشمن وي، پروانیشته. پاتې شوه د زا هدد غلط حرکت خبره
نو د هغه نه به زه د دغه غلط حرکت تپوس کوم او زما تپوس به زما
په خوله نه وي بلکه زما د تپوک په ژې وي.“ د مشرخان په دې او چه
کلکه خبره هما خپلې سینې له لاس را چوی او په یره یره وائې،“ نه
باباجي داسې به نه کوې. ما د پاره به په هغه لاس نه او چتولې. ما د
خپل عزت جواب په خپله کړي ده. زما د عزت د پاره خپل کور په
خپل لاس مه رنگوی.

مشرخان (په چغه) زما کور هغه وخت رنګ شوې ده چې شاکر
تلې ده. چې هغه لارو نو ده ده هم ورپسې وي. د ده په تلو هیخ
فرق نه پريو خي.

هاما: نه بباباجي، داسې به نه کوې، سوال درته کوم، منت درته کوم.
که تاسو په ماتنګ شوې یې نوزه به درنه لاره شم، خپل خان به په
سیند لاهو کرم خونه به د خان جي يادونه هېر کرم، نه به د هغه په
اما نت کښې خیانت او کرم او نه به هغه کور ته لاره شم کوم نه چې زه

﴿نهم باب﴾

دزاده دخان دواهه تیاري شروع وه. هغه غوبنتل چي د هغه دواهه دېرپه ساده طریقه اوشي. په دې وجهه هغه دواهه کارډونه چهاب نئه کړل خو څپلو ترورو، خویاندو او نورو څپلوانو پسې په څله اوګر څېدو او هغوي ته یې په تاکلي شوي نېټه کلکه بلنه ورکړه په کلې کښې چي د هغه دواهه ګنګوسي خورشونو د هغه زميدارو، نوکرانو، کسب ګرو او نورو عام خلقو غوبنتل چي د شاکرخان دواهه پاتې خوشحالی په دې کښې اوکړي. دې دې پاره هغوي دې ټنګ تکور پروګرام جوړول غوبنتل خو مشرخان هغوي په سختی سره منع کړل. په کور کښې هم د چینکو په ټنګ تکور پابندی او لګډه. په کور کښې یوزاهد خان خوشحاله وه څکه چي د هغه ارمان بلکه ضد پوره شو او بله زرتاجه خوشحاله وه څکه چي د مشرخان دکور حیا په کور پاتې شو. کله نه چي مشرخان دزاده خان دواهه نېټه اینسي وه نو هغه وخت نه د هغه اوښکې نه او چېدې. دغه حال د هماهم وو. هغې به د شاکرخان تصویر ته کتل او په ژرا ژرا کښې به یې د هغه یوه یوه خبره یادوله. د نکریزو په شپه چي زرتاجه د هغې کمرې ته ورغله او هغې له نکریزې پورې کولې نو هغې د نکریزو پورې کولونه انکار اوکړو. د هغې د زړه ورغلې زخمونه بیاتازه شو. په تصویر کښې د شاکرخان په مخ خوره مُسکا هغې ته داسې بسکارې ده لکه چي هغه د هغې په بې وفایو، خندا کوي.

پاتې شي او هغه سره واده اوکړي؟

هاما (په غصه) هغه سره واده؟ آیا زه یو داسې سېری سره واده اوکړم چي هغه د څېل مشررور د مینې خیال نه ساتې؟

زرتاجه: هغه هم خوک پردے نه دے بلکه د خان جي څېل روردے. د هغه څله وينه ده. که د ستاسو دواړو کور په کورشی نونه به تور شي، نه به پېغورشی. ستا مينه به په مينه او د هغه وينه به په وينه پاتې شي، یعنی ستاسو مينه او وينه به په څېل خامې پاتې شي... ګوره بې بې، هغه نن سحر په خره او تې دے. دا معلومه نه ده چې چرته تلے دے خو په تلو تلو کښې یې ماله یو خط را کړے دے (هغه د ارڅ د جېب نه یو خط را او یاسې، هغې له یې ورکوي او وائی) "بې بې زه په لیک لوست نه پوهېږم. ته دا خط اولوله چې دې کښې هغه خه لیکلې دی. هما چې خط او سپېرې اولولې نو هغې ته وائی، "دې کښې یې دالیکلې دی چې، "هماز ماده، ز ماده، ز ماده او ز ماده وې."

زرتاجه: د دې په جواب کښې ته خه وائی؟ هغه دېرہ شېبې چې وي خو چې هغه ترې نه خو خوڅله تپوس اوکړي نو وائی، "زمواک مخکښې هم ببابجي سره وو او اوس هم ببابجي سره دے" دې سره هغه پاسي او د کمرې نه اوڅخې. د هغې د تلو نه پس هغه مسکې شي، مشرخان ته ګوري او وائی، "خان بابا، او مبارک شه" مشرخان څېلې اوښکې او چې کړي او وائی، "لویه شي زرتاجي، ستادے مبارک شي" زرتاجه په مُسکا مُسکا د کمرې نه بې اوڅخې، زاهد خان ته فون کوي او مبارکي ورکوي".

د واده شپه وه د زاھد خان د خپلو خپلوانو د راتلو قوي امکان وو خوده هما په وجه نه د هغه خوياندي راغلي نه د هغه ترونه، نه تريوران او نه د هغوي د کورني، نه بل خوک. د زرتاجي دا خيال وو چې د هغه خوياندي راشي نو هغوي به ناوي په خپله تياره کړي خو چې تر ماسخوتن پوري هغوي رانه غلې نوزرتاجي د هغې د واده جوره رواخسته او په زور زياتي یې هغې ته واغوسته. هغې لاد هغې سټگارکو و چې بهر د کور ګېټ سره یوه لویه غلغله جوره شوه. په دغه شور ژوب کښي شپږ زنانه پوليس اهل کاري کورته راغلي او د ناوي کمرې ته دننه شوي. د ورتلو سره هغوي زرتاجه یو خواته دیکه کړه، هما یې د لاس نه او نیوہ او د هغې نه یې د هغې د نوم تپوس او کړو. د خپل نوم په بسونه هغوي هغه د بېډنه کوزه کړه او خان سره یې روانه کړه. هما هغوي ته او زرتاجي ته په چې رانتیا کتل لکه چې د هغوي نه په چې خوله تپوس کوي چې دا خه دې او هغه سره خه کېږي خو هغې له هیچا جواب ورنکړو. چې هغه د کوره او ويستلي شوه نوزرتاجي زاھد خان ته کال او کړو او توله خبره یې ورته او کړه. معلومه نه د چې هغه چرته وو خو چې کورته راتلو نو هغه په پوليس وبن کښي کېنولې شوي او تاني ته رسولې شوي وه زاھد خان چې د دې واقعي نه خبر شونو هغه وریسې دې په تېزې سره تاني ته لارو خود هغه د ورتلونه مخکښي پوليس هغه په حوالات کښي بنده کړے وه. هغه چې د SHO دفتر ته په قېږدله

انداز ورغی نو SHO د هغه په تعظیم کښې پاسېدو، هغه ته یې سلام او کړو او په کرسی یې ورته د کېناستو ست او کړو. د کېناستو سره هغه د SHO نه په غصه تپوس او کړو. ”SHO، تازما ناوې په خه کېس کښې راوستي ده. دې خه جرم کړي ده؟“

SHO: معافي غواړم زاھد خان زه مجبوریم، ماباندی د بره نه پرېشر ده.

زاھد خان: زه درنه د پرېشر تپوس نه کوم. زه تانه، ستاد غېر قانوني اقدام تپوس کوم. تاد چا په حکم زماناوې تانی ته راوستي ده.

SHO: زاھد خان، زه بې قانونه کارنه کوم او نه کولے شم... زاھد خان، د شاکر خان په ناترسه مرګ، پرنټ میدیا یوه ستري تياره کړي وه او په هغه ستوري کښې یې د هغه محبوبه د هغه د مرګ صلاح کاره ګرڅولې وه.

زاھد خان: تاد اخبار په ستوري دا ملزمه او ګرڅوله او ګرفتاره دې کړه.

صرف د اخبار په یوه فرضي او موضوعي ستوري؟

SHO: نه زاھد خان، مادا اخبار په ستوري دا نه د ګرفتاره کړے او نه دغسې کولے شم... هائي کورت په دغه واقعي سومو تو اېکشن واخستو او مانه د دې ګرفتاري حکم او شو. هغه د مېز د دراز نه یو چهتې را خلي او هغه له یې ورکوي. هغه چې چهتې او ګوری نو وائي، ”تېک ده، زماستا په ګرفتاري اعتراض پاتے نشو خوزه به د هائي کورت دا فېصله په سپریم کورت کښې چېلنځ کوم.

زاهدخان: د هغه بي زما اورندارده اوژنه غواړم چې د هغه د شهادت نه پس هغه تول عمر په کنډتون کښي تېرکړي، د هغه زراو زمين کښي زماهیڅ نیشته ځکه چې مشرخان لاد خېرہ ژوندے دے او هغه د هرڅه مالک دے.

SHO: د اټول تپوسونه به تانه کېږي خو چې مخکښي د بې بې نه اپنیاروګیشن اوکړو او د هغې بیان مکمل کړو.

زاهدخان: لپه سوچ خبری کوه هسي نه چې بیا په خپله خبره پښیمانه یې تله د مشرخان زوي زاهدخان سره خبری کوے.

SHO: ماته پته ده خان جي زه د مشرخان زوي زاهدخان سره خبری کوم خود قانون نه هېڅوک بالاتر نه دی. اوستاخونې ده چې ته مونږ سره په حوالات کښي شپه کوے او که په ذاتي ضمانت دیوې شپې دوو د پاره کورته تلل غواړے.

زاهدخان: زه د هائي کورت دا فصله نه منم. زه به دا په سپریم کورت کښي چېلنځ کوم زه درنه لارم.

SHO: اوستاخونه که مونږ ته ستا ضرورت پېښ شونوسلام له به کورته درشو. زاهدخان هغه له هیڅ جواب ورنکړو، په ډېرې غصه د هغه د دفتر نه اووتو، په ګاډي کښي کېناستو او روان شو. د هغه د تلو نه پس هماد حوالات نه را اوویستلې شو او د SHO دفتر ته راوستي شو. هغه د واده په جوړه کښي ملبوسه وه او سره بنارسي یې په سر وه. چې هغې ته اوکتل نو خان سره یې غلې غوندي اووے SHO.

SHO: بالکل بالکل. تاسوته اجازت دے. داستاسو قانوني حق دے. زاهدخان: زه خپله ناوي په خپل ضمانت کورته بولنے شم؟ SHO: نه زاهدخان داسي نشي کېدې. دې نه به زه بیان اخلم. دې نه به اپنیاروګیشن کېږي، که دې خپل جرم تسلیم کړو خو ډېرې بنه ده. سباليه به یې مونږ چالان کړو، عدالت کښي به یې ضمانت اوکړے او کورته به یې بوئے او که دې خپل جرم تسلیم نکړو نوبیا به پري ریماندې اخلو او دا سلسله به تر هاغې چلېږي چې ترڅو یې خپل جرم تسلیم کړي نه وي.

زاهدخان: SHO صېب، زماناوي ډېرې ساده جیني. ده، هغه په دې معاملو نه پوهېږي. که د دې بیان زما په موجودګي کښي و اخستلے شي نو ډېرې بنه وي.

SHO: نه خان نه، د دې بیان ستا په موجودګي کښي اخستلے کېدېشی او نه د هغې د بیان نه مخکښي ورسه ملاقات کولے شے. البتہ په دے کېس کښي به ستاسونه هم تپوس کېږي.

زاهدخان: مانه...؟ مانه به خڅه تپوس کوے؟ SHO: خفه نشے خان، خوتا خپل خان په خپله مشکوک کړے دے.

زاهدخان: ما...؟ ما خپل خان خنګه مشکوک کړے دے؟ SHO: زن، زر، زمين، دادرې تکي د فساد جرېږي دی. د شاکرخان کونله بې بې یعنې د هغه زن ستاشو، د هغه تول دولت ستاشو او د هغه توله زمکه ستاشو. آیا داسي نه ده؟

او عدالت کښي به دَخِل بیان تصدیق او کړي. بیا به مقدمه چلپري او فیصله به کېږي.

هما: چې زه د قتل دا جرم تسلیم کړم نوزما سزا به خټه وي؟
SHO: بې بې هغه دوکیلانو او عدالت کاردے. زمونږ هغسي سره خټه واسطه نیشتہ.

هما: نه صېب هسي تپوس کوم.
SHO: عمری قېد ...، عمر خټه تیرپري، چې په ځان پوهېږي نوسزا به ختمه وي.

هما: سزا ی موت ولی نه؟
SHO: په سزا ی موت او بالخصوص د بندو په سزا ی موت بین الا قواموي پابندی ده.

هما: بیاخو اونشوه صېب. د هغه اعتراف جرم ثه فائده چې سزا ی موت ملاو نشي.

SHO: بنه نو ته خپل جرم تسلیموی؟
هما: جرم که هر چاکرے دے خوزه یې په خپل سرا خلم.

SHO: تاسره شریک مجرم؟
هما: ستاسو په خیال خوک کېډپشی؟
SHO: ستاسرتاج یعنی زا هد خان.

هما: د هغه تپوس د هغه نه او کړي، د دے مختصر بیان نه پولیس لو سے بیان جوړه کړو هغه اولیکلے شو او د هغه دستخط پري او شو. په سبا چې هغه

”زاده خان ته ګناه نیشتہ. په دے حسن خو هر خوک د سرنه تبر دے“ بیا بې هغې ته اوو سے، ”بې بې دغه کرسی کښي کښه“. چې هغه په کرسی کښي کپنaste نو SHO ورته یو خل بیا اوکتل اوو سه وئېل، ”بې بې نن ستاد واده ړومبې شپه وہ اوستا په زړه به ډېر ارمانو نه وو خو افسوس دا چې زمونږه هم ډېره مجبوري ده. خفه نشي... بې بې په تاد شاکر خان د قتل شک دے. مونږ به تانه په دغه سلسله کښي بیان اخلو او تانه به تپوسونه کوو... که چرې ته مونږ ته په خپله د شاکر خان د قتل او د هغه د قتل د منصوبې په حقله انکشاف او کړي نوتانه هیڅ نیشتہ. مونږ به ستا بیان اولیکو او سبا له به دې عدالت ته چالان کړو او که چرې ته منکره شي نو مونږ له ستاد داده کېدو چل رائحي. مونږ ته پته چې تاشاکر خان په خپله نه دے وژلے او نه دغسي کولې شي خودراته او وایه چې ستا صلاح کار خوک دے؟ ”همازاري او په ژړا کښي وائي،“ SHO صېب، که زه دا او پم چې هغه نه ما قتل کړي دې او نه د هغه د قاتلانو یا صلاح کارانو نه خبریم نو ته به زما په خو لئه یقین او کړے؟

SHO: نه چرې هم نه بلکه تابه تر هاغې پوري چېرو چې ته خپل جرم په خپله تسلیم کړي او نور صلاح کار او بشایې“
هما: او که زه ستاد و هلو، تکولو او بې عزتی. نه بغېریو دا سے جرم تسلیم کړم چې نه م کړي دې او نه ترینه خبریم نو بیا.

SHO: بې بې چې ته خپل جرم تسلیم کړي نو مونږ به تا چالان کړو

چالان شوه نو عدالت کښي یې د خپل بیان تصدق اوکرو او جېل ته او لېږلې شوه. زاهد خان چې په رومبې ورځ هغې پسې تانې ته تلے وو، هغې نه پس نه د هغې ملاقات له جېل ته لارو او نه د هغې پېشی له کچھري ته لارو. په اصل کښي هغه ته خپله مسله پېښه شوې وه او هغه دا چې د هغه د گښو په لس جریه وندې باندې چا حمله اوکړه. تول فصل یې ورله خټه شپه په شپه اوږیسو او خټه یې په تربکټر کو تره کړو. سحر چې د هغه زمیدار پتی ته لارو او خپل کو تره شو سه فصل ته یې اوکتل نو د ډېره قهره په ژړا شو او په ژړا ژړا هغه له ورځی او توله خبره یې ورته اوکړه. هغه د تانې د SHO په نوم يو خط ورکړو او ورته یې اوو سه چې، ”دا خط SHO له ورکړه هغه به ستا امامي رپورت او لیکي او چې غل پېدا شي نو بیا به ورسه ګورو. هغه زمیدار چې تانې ته لارو او SHO له یې خط ورکړو نو هغه ورته اوو سه چې، ”زاهد خان ته اووایه چې په خپله راشي. ګپ به هم او لګکو او رپورت به هم او لیکو“. زمیدار هم د غسپی اوکړل هغه چې د تانې نه واپس راغي نو زاهد خان ته یې د SHO د خولې توله خبره اوکړه. هغه هغه رخصت کړو او په خپله یې تانې ته تلل غونښتل چې د هغه د یو هم درد پولیس اهل کارله خوا ورته په فون اوویلے شو چې، ”تانې ته د راتلونه مخکښي ضمانت قبل از ګرفتاري اوکړه ته د شاکر خان د مرګ په شې کښي ګرفتاري ده هم شے“.

زاهد خان چې دا وورې دل نو د پښونه یې زمکه او تختېد، یوه شې به دم ختلے ولار وو او بیا کورته روان شو. هغه په خو خوا اړخه او وهله شو. یو خوا د هغه د خنګ نه د هغه ناوي او وته او جېل ته لاره، بل خوا د هغه په زمکه

ناجائیزه حمله او شوه، درېمه دا چې د شاکر خان د قتل شې پې پخه شوه، خلورمه دا چې په کور او کلې کښي یې هیڅ عزت پاتې نشو او د کلې د خندا شو، تردې چې خپل موبایل یې بند کړو، نه یې چاته کال کوواونه یې د چاکال اخستو او یو خو ورځي پس غېب شو.

د هما د تلو نه پس د سهپل او مهوش زړونه هم مات شو. مشرخان هم په دغه ګم کښي اخته وو، زرتا جه او نورې خدمتگارې هم د مشرخان د کور په بې عزتی او رسوائی خفه وي او د هغوي سبق ته یې هډو د چا خیال نه وو. بله دا چې د هما د تلو نه پس د هغوي زړونه د سکول او کور نه داسې تکېدلې وو چې دواړه ځایونه ورته توري بلګانې بنسکارې دې. د هغوي ملاسته د زرتا جې په کمره کښي وه او چې کله به زرتا جې د مشرخان د کور نې په حالت باندې ژړل نو هغوي به هم ورسه ژړل. هغې به په ژړا ژړا کښي مشره بې بې، شاکر خان هما بې بې او زاهد خان یادوو. په خپله به هم کړیده او هغوي به یې هم کړول. هغوي دواړه به چې سحر د کوره او ووتل نو مابنام تیاره به کورته راتل. دادومره لویه ورځ به هغوي چرته او کوم خائے تېروله، ظاهره ده چې د یوبل په کو خو کښي، په لارو پتیو کښي او د لوې هدېږي د جهارو په ګرځې دو کښي.

دا کټر لائې چې د شاکر خان د مرګ نه خبر شوه نو هغې دا موقع غنیمت او ګنله چې د هغه دعا به هم او شې او خپلې لور سره به یې ملاقات هم او شې. هغه چې د مشرخان کورته ورغله نو په هغې کښي مکمله خاموشې وه. زرتا جې هغې سره ستړې مشی اوکړل او

د چایو او بو ست یې هم ورته او کرو خو هغې د هرڅه نه انکار او کرو او د شاکرخان په مرګ یې ژړا کوله. هغه لاناسته وه چې د چرته نه سهپل او مهوش دواړه کورته راګل. هغې چې مهوش اولیده نو هغې ته داسې محسوسه شوه لکه چې د هغې د زړه په خزان زپلے باغ باندې د سپرلي چې پې راغلې. د هغې په مخ رنځوره شوه او په دغه رنځای ګښې هغې ته د مهوش د حال او ماضي تولې درې چې لري شوي. د راتلو سره هغوي دواړه د کوريواړخ ته کې ناستل، د جولونه یې کچه بېرې په زمکه وارولې او خپلو ګښې یې د هغې تقسيم کوو. ډاکټر لائې ګښې ورته د لري نه په مُسکا کتل خو هغوي د بېرو په تقسيم ګښې داسې مشغول وو چې هغې ته یې هلهو خیال نه وو. ډاکټر لائې ډېرې شېبې هغوي ته کتل خو چې د هغوي مشغولتیا او بدہ شوه نو په او چت او اړی اووې، ”مهوش، مائی ډاټر“ مهوش چې دا اوز وورې د نو ترددہ شوه او او اړی پسې یې او کتل. هغې چې ډاکټر لائې او لیده نو تولې بېرې یې سهپل ته پرېښودې او هغې له یې ورمندې کړه. د هغې غېړه ته یې خان او رسوا او په چغو چغو په ژړا شوه. مهوش هم ژړې ده، ډاکټر لائې هم د هغې په بنکلولو بنکلولو ګښې ژړې ده او هغوي سره زرتاجه او نورې خدمتګارې هم ژړې دې. مهوش هغې ته په ژړا ژړا ګښې اووې، ”ماما، ته چرته تلي وې، ما تاپسې ژړل، ته ولې نه راتللي ماما.“ هغې خپلې اوښکې اوچې کړي او ورته یې اووې، ”مهوش مائی ډاټر، آئي ايم سورې مائی ډاټر،

وېرې سورې“ بیا به داسې نه کېږي زه تاپسې راغلې یم او تا خان سره کورته بو څم، سهپل چې د هغوي خبری وورې د نو د پرو شمارې په څائے پرېښودو او د هغوي په ننداړه شو. مهوش ورته په خپله وړه ژیه وائی، ”ماما، مشره بې بې مړه شوه... خان جي انکل مړشو. هما آنټې چرته لاره... او... او زاهد انکل هم چرته لارو. هغوي چرته لارل ماما.“ ډاکټر لائې: رابه شي لوري، ته دعا کوه نو تول به راشي.

مهوش: مشره بې بې او خان جي انکل به هم راشي؟ هغوي چې مړه شوي دي. د هغې په د سه په معصومانه تپوس هغوي تول بیا په ژړا شي. هغه ترناوخته پوري ناسته وه او زرتاجي سره یې د شاکرخان د څوانمردې په باره ګښې خبرې کولې. بیا یې خان سره د مهوش د بولتو اجازت د پاره هغې ته خواست او کرو. زرتاجي د هغې خواست قبول کړو، هغه یې د لاس نه او نیو، مخ لاس یې ورله او وینځل. بیا یې خپلې کمرې ته بولته صفا جامې یې ورته واغوستولې او نوې کېږي یې ورته په پښو کړي. بیا یې ورله سرګمنز کړو او د هغې غاره غوته او د کتابونو بېگ یې را خستو او بهر په کت ګښې یې کېښودو. سهپل هغې ته ډېرې شېبې کتل او په خپل خیال ګښې ډېر لري تلے وو. کله چې ډاکټر لائې د زرتاجي نه اجازت واخستو او تله نو هغې په دواړه مخه بنکل کړه او په خندا یې رخصت کړه. د مور او د لور په خوشحالې ګښې سهپل د مهوش د خیال نه او وتو. نه یې د هغې نه رخصت واخستو او نه یې د هغې په طرف او کتل. هغې، هغې ته او د هغې بې

﴿لَمْ بَأْ﴾

زاهدخان خان یو خو ورئي یو خائے بل خائے تېرے کې سه.
هغه په زړو یارانو زړو هم جماعت او په زړو ملګرو په دهه غرض
ګرڅېدو چې که چرې هغه ته د پنایي زړه پوره خائے ملاوشي نو
هلهه به دېره شي خو چې کوم یار دوست ته به یې په خبرو خبرو کښي
خپله قيصه تېره کړه نو د هغه به دا کوشش وو چې هغه زرترزه لار
شي او بلې شپې ته پاتے نشي. څينو ملګرو هغه له مشوره ورکړه
چې غل نه یې نو د باچانه هم مهه یېرېره خو هغه ته پته چې د سازنه
غل جوړول پولیس د پاره خه لویه خبره نه ده. څينو ورله د ضمانت
قبل از ګرفتاري مشوره ورکړه خو د مشوري نه علاوه چاهم د هغه
هیڅ مرسته اونکړه. هلهه پولیس د هغه د ګرفتاري په لټون کښي
وو، او د هغه په کور او حجره یې پرله پسې خو خو چهپاپي اووھلے خو
هغه په لاس ورنه غې، هغه چې د تولونه مايوس شو نوع علاقه غېر
ته یې د تلو اراده او کړه خو په دغه سيمو کښي د ترهه ګرو خلاف
اپريشن روان وو نو د هغه په خيال هلهه د هغه تګ د خطرې نه خالي
نه وو. د خدا سه په دې دومره لویه دنیا کښي هغه د پاره د پنایي او قرار
خائے هيچرته نه وو. په دغه ګرڅېدو ګرڅېدو کښي هغه خو خو خله
پت په پته کلې ته لارو خوبیا داسې غېب شو چې د مرژوندي یې
هېڅ پته نه لګدہ.

هلهه هما د یو په قاتلي ملزمې په حېت په جېل کښي پرته وه. نه د

رخى ته یوه شېبې په ډکو سترګو کتل خو چې هغه په خوشحالی
خوشحالی مورسره د کوره اووته نو هغه دومره خفه او غصه شو چې د
بېرو دواړو ډه ہېروله یې په پښو لټې ورکړه، په تول کورکښي یې
اونوستلے او په دغه نوستلو نوستلو کښي هغه هم د کوره اووتو. د
مشرخان کورته راغلې اخري معصومه جوړه هم اووته او د کورپه
بدمزگې کښي نوره هم اضافه او شوه. مهوش د ډاکټر لائېي د پاره د
دنیاد تولو تحفونه لویه تحفه وه. کله چې دغه ورکه ملګره هغې له په
لاس ورغله نو هغې ته داسي محسوسه شو چې د دنیا تولې خزانې د
هغې غېرې له راغلې. د هغې په دیدن نه د هغې د تېرو سترګو تنده
ماتېده او نه د هغې زړه له قرار راتلو. هغه مهوش چې د هغې د سینې
نه شوکېدلې وه، قدرت د هغې سینې له بیا راوسته. هغوي مورا
لور توله شپې غېرې په غېرې پرتې وي خو سهپل شپې په شپې د کلې نه
اووتو او د نامعلوم منزل په لور روان شو. تر ماسخونه پوري چې هغه
کورته لانه رونو زرتاجي سره د هغه غم شو. هغه ورپسې د کورپه
تولو کمرو کښي او تولو ګوتونو کښي او ګرڅېدو خو چې هغه یې او نه
موندونو بیا یې د نوکرانو نه د هغه متعلق تپوسونه او کړل. چې د
هغوي نه مايوسه شو ډنوبیا یې ډاکټر لائېي ته فون او کړو او د هغه
معلومات یې ترینه او کړل خو چې کله د هغې نه هم نامیده شو ډنوا
یې د قدرت د از ماش یوه بله پېښه او ګنله او په چېه خوله خپلې
کمري ته روانه شو.

پړه هم شو. پر په دې شو چې هغه د سوات کپووالو له پناه ورکړي وه. هغې خپل څان د دې تولې تباھي باعث ګنو. د هغې په زړه او ذهن کښي ډېر خیالونه، ډېر یادونه او ډېرې خبرې وي خو چې د کومې واقعې خیال د هغې ژوندې قراره کړے وو هغه د زا هد خان هغه غلط حرکت وو چې هغه نه هغې هېرولې شو اونه هېرې دو بلکه د هغې په ذهن کښي لکه د ز هرژن مارتاوې دوا وخت په وخت به یې تکونه ورکول. د هغې د مینې داستان دروغ شو او هغه د توقې خبره چې you will ارشتیا شو او په هغې تکې شوه.

د جېل د قیدیانو او حوالاتیانو ملاقات له به زنانه او نارینه راتلل او د قېدې او حوالاتي نومونه به په چغه اخستلے کېدل. دغه نومونه به هغې اورېدل خو خپل نوم یې چرې هم د چاد خولې نه وونه رېدو. په دې دومره موده کښي د هغې ملاقات له هیڅوک رانه غلل. قاضي صېب او خوش نصېبه ابې د هغې د واقعې نه خبر نه وو. سهپل ماشوم وو او په دے چلونونه پوهېدو، د زا هد خان نه یې نه د ملاقات اميد وو اونه یې ورسره ملاقات کول غونې، په مشرخان د دنیا غمونه پنډ وو خو په زرتاجې خټه او شو؟ هغه د هغې ملاقات له ولې رانه غله. هغې په چې خو لة او ډکو سترګو لادغه سوچونه کول چې په دغه نومونو کښي د هغې نوم هم ناصافه و اخستې شو. هغې اگر چه خپل نوم وورېدو خود هغې دا خیال وو چې شاید دا د هغې په نوم شرکه خوک بله زنانه ده. چې په دغه نوم بل خوک پانه سېدل نو

هغې ملاقات له خوک لارل او نه چاد هغې د خبر خيریت معلومات او کړل. هغه هما چې د شاکرخان د ارام ګاه په چمن کښي او د هغه په باغ کښي به لکه د مستې هوسې ګرځیده. د ورمودک ګلونه به یې بويول، د باعځ خورې او لذیذې مېوې به یې خورلې او په پسته بستره کښي به پرته وه ... هغه هما چې د هغه په غېرې کښي به پرته وه او هغه به د خوند خوند خیزونه خولې کښي ورکول، او س د جېل په انسانیت سوز، بدبودار ماحول کښي او چه ډوډی کرپوی او په اوج فرش سملې ... هغه هما چې هرسحر او هرمانیم به یې د ارام ګاه د واش روم په مرمرین تېب کښي په خوشبوداره صابن لامبل او صفا پستې جامې به یې اغوستې او س یې په چونګ او بیو مخ لاس وینځو او د لامبلو ځائے ورته نه ملاوېدو. په جېل کښي نن د هغې شلمه ورځ وه خو په غاره کښي یې لاهغې د واده هغه جوره وه په کومه کښې چې هغه تانې ته راوستې شوې وه. هغه هما چې د هغه په غېرې کښي هغه پسې بې قراره وه او د هغه د جدایي لمحې یې نشوې برداشت کولې او س د هغه د قتل په کېس کښي د یوې قاتلي ملزې په چې د خپل ژوند او د دنیا د ناکړونه مایوسه په لویه نېټه د جېل په پنځره کښي بندیوانه پرته وه. کله کله به هغې ته دا احساس کېدو چې هغه واقعې سپېره ده. د هغې په وجه د مشرخان د خانې کور تباھ شو، هغه رسوا شو او د خلقو د خندا شو. د هغې راتلو سره مشره بې بې لاره، چاد پاره چې راغلې وه هغه لارو، مر هم شو او

کړي وو خوستاد مرګ سوال نشم کولې (ژاري).
هما: زرتاجي، زما په حال ژړا مئه کوه. زه په خپل حال ډېره خوشحاله یم ئځکه چې زه هغه منزل ته نزدي یم کوم چې زه غواړم.
زرتاجه: خان بابا، ستا په کرون ډېر خفه ده.
هما: اوه، ماخو د باباجي هډو تپوس او نکړو. هغه خنګه ده؟
زرتاجه: د هغه تپوس مئه کوه بې بې. هغه د هرڅه نه پاتے ده. په خپله کمره کښې پروت ده او د ژوند پاتې ورڅي شپې شماري.
هما: سهپل خنګه ده؟ مهوش خنګه ده؟ سکول ته څي راخي؟
زرتاجه: مهوش پسې داکټر لائې راغلي وه او هغې خان سره کورته بوتله. سهپل غریب ستا په وجه خفه ده. ستاد تلونه پس هغه سکول پېښے ده او د ټپرو خورخونه چرته غېب شوې ده.“ د هغې په انکشاف د هغې سترګي یوڅل بیا ډکي شوې او هغې ته یې اووې، ”زرتاجي، سهپل د قاضيانو د کورني اخري نارينه اولاد ده او زمونې تولو هغه ته سترګي دی خوداسي معلومه بې چې زما سپېږي په وجه د هغه مستقبل هم خدا سه مئه که د تیرونه ډک شو.
زرتاجه: مامعاف کړه بې بې، زه تاته ډېره ملامته یم.

هما: نه زرتاجي نه، تادي خدا سه چې هم ملامته نه کړي. ډېښې ستا هیڅ غلطې نیشتہ. بلکه دا هرڅه د هغه چا په اشاره کېږي د چا په لاس کښې چې زمونې د قسمتونو مزي دی. زمونې خبرې، ګرڅېدل، ناسته پاسته، غم، خوشحالی، کامیابي ناکامی، مینه او

هغه پاسپدہ او زنانه پولیس سره د ملاقات خائے ته روانه شوه چې هلتہ ورغله نوزرتاجه ولاړه وه او د سلام په اشاره یې په مُسکا مُسکا رابلله. چې کله د هغوي دواړو سترګي او لګېډي نو د هغوي مُسکا په ژړابدله شوه او د دواړو په مخونو لړي لړي اوښکې راماتې شوې.
زرتاجي هغې ته په ژړا ژړا کښې اووې، ”بې بې تاد خان جي قتل په خپل سرولې واختو.“

هما: ستاخبره رشتیا ده زرتاجي، تولې دنیا ته پته ده چې زه بې ګناه یم خوړه خپل خان ګنهګار ګنیم. زرتاجي تانه زمونې مینه پته نه ده خو قدرت ته دا منظوره نه وه او هغه یې رانه واختو. چې هغه رانه لارو نو بیا زما د ژوند خه فائده؟ هغه شهید شو او د شهید خائے جنت وي.
زه هم بې ګناه شهادت غواړم چې د هغه په حورو کښې شامله شم.
زرتاجه: اوه خُدایه... داسي خبرې مئه کوه بې بې. زه بې ستاد پاره د وکیل بندویست کوم او ته به انشاء الله روغه جوره او صحي سلامت خپل کورته راخي.

هما: خپل کورته؟ زما خپل کور چرته هم نیشتہ. چې خان جي لارو نو په هغه کور کښې زما خه پاتې شو؟... صرف تور او د تول عمر پېغور...؟ ماد پاره د وکیل نیولو کوشش مئه کوه زرتاجي، بس دا دعا راته کوه چې زترزره هغه او وینم او د یوې ادنې حورې په حېث د هغه په حورو کښې شامله شم.

زرتاجه: بې بې، ماد خان جي په ژوند ستاسو د واده د پاره ډېرسوالونه

اوکله چې دزاده خان او هما واده جور شونو د فون او موبائل په ذريعه اختنه پوختنه هم پاتې شو. هغه تاریخي حجره چې د هغې په رونق د مغلو د دریار مینه ماتېده او هروخت به ډک دسترخوان چلپده، اوس داسي شاپه شو چې د یو خونو کرانونه او د یو خو زميدارونه علاوه هیڅوک ورته نه راتلله. د کور خدمتگاری زېتون به د ضرورت مطابق د کور او حجري د پاره اخلي پخلي کوو او زرتاجي به د مشرخان د خوراک خخاک او د دارو درملو خدمت کوو.

کله چې د مشرخان زور دشمن، د لیونی خپلو هستم خان ته پته اول ګېدہ چې هغه بودا شو سے ده او د هغه متي پرېکړي شوي دي نو هغه او د هغه دلي د مشرخان زميدار تندګول شروع کړل. د هغوي د تندګولو شروع یې دي نه اوکړه چې د هغوي د زمکونه یې نهري اویه واپولي او خکته یې خوشی کړے. د مشرخان زميدارونه غونبستل چې هغه ته خپله ژړا فرياد اوکړي څکه چې هغه ناجوره وو او د خو ورڅونه یې کت نیولے وونو په دي وجه هغوي د هغه په پريشاني کښي اضافه کول نه غونبستل. هغوي خپلو کښي یوه ګنډه اوکړه او د مشرخان په څخا سے همایون خان او اکبرخان له ورغلل څکه چې د هغوي زميدار هم په متاثرینو کښي شامل وو. هغوي د تصفيې د پاره هستم خان له خپل ناظران او لېږل او اخرا دا چې هغه سره یې خپله فېصله اوکړه. فېصله داسي او شو چې همایون خان او اکبرخان ته نهري اویه ازادي شوې خود مشرخان په زميدارو بندې

کرکه، زمونږ په وس کښي نه ده بلکه دا هرڅه زمونږ د قسمت د مالک په لاس کښي دي. مونږ د ژوند په سمندر کښي په هغه کاغذې کشتی کښي د ژوند هلي څلپي کوو چې د سيلی ګلې او بادوياران نه علاوه په خپله روسته شي او د ژوند ختمه هنګامه شي. او د دغه سمندر په چپو کښي داسي غېبه شي چې هليونوم نشان یې پاتې نشي.“ هغوي لاخري کولي چې د ملاقات وخت ختم شو او هغوي ته د تلو د پاره او پلے شو. زرتاجي هغې له جامي پیزار، د خوراک خخاک څېزونه، پېسي، تولیه صابن، اينه ګمنزه وغېره ورکړل هغوي دواړو یو بل بسکل کړل او د رخصت په وخت کښي ورته هغې اووې، ”زرتاجي، زما د طرفه د ارام ګاه د چمن نه بسې ډېر ګلونه او شوکوه، هغه تېول د خان جي په قبر واقوه او ماد پاره تربنې بخنه او غواړه.“. دي سره دواړه په ژړا شي او د یو بل د سترګونه پناه شي.

﴿دوبهه برخه﴾

وېلے کېږي چې د انسان بدن کمزور مې شي نو د مختلفو بیماروښکار شي او چې په متړ او دولت کمزور مې شي نو خپل خپلوان او یاران دوستان تربنې بیزار شي. دغه حال د مشرخان هم وو. یو خوا هغه د عمر په لحاظ بودا شو سے او کمزور مې شو سے وونو په دي وجه یې کت نیولے وو بل خوا هغه په متړ کمزور مې شو سے وو. شاکرخان تربنې لارو او دغه شان زا هد خان هم ژوند مې جاړ غېب شو. د هغه خپلې لونه، حنا او بلقيس د هما په وجه د هغه کور ته نه راتلې

خبرې انتظار او نکري او ډېرې په تېزې سره کورته ئېي . چې کورته لاره شي نو همایون خان ته فون کوي او ورته وائی ، ”خان جي ، زَهَّادَ مشر خان خدمتگاره زرتاجه خبرې کوم . زمونې په زمیدارو ډالپونی خپلو هستم خان نهري او بئه بندې کړي دي ...“

همایون خان د هغوي د خولې نه خبره اخلي او وائی ، ”ستاپه زمیدارو ...؟ تَهَّدَ کله نه د مشرخان ميراث خوره شوي؟ په دي لانجو کښي ګوکې مَهَ وَهَهَ . تَهَّهَ خدمتگاره یې او خدمتگاره او سه“ .

زرتاجه: خان جي ، دېکښي هیڅ شاک نیشته چې زَهَّادَ مشرخان خدمتگاره یم خو د مشرخان تپول زمیدار راغلي دي او هغه ته ژړا فرياد کول غواړي خوهغه ناجوره دے او د کوره و تے نشي . زَهَّهَ هغوي سره خَهَ او کرم“؟

همایون خان: . تَهَّهَ هیڅ نشي کولې . ستاچې کوم کاردي هغه او کړه او بس“ .

زرتاجه: زَهَّهَ پوهنډوم خان جي؟
همایون خان: . تَهَّهَ هغوي د چایو او بوي خدمت او کړه ، دغه ستاکاردي .
دي نه علاوه هیڅ .

زرتاجه: دغه به زَهَّهَ او کرم خو ته هستم خان سره خبره او کړه چې دا مسله حل شي .

همایون خان: . هستم خان برینډ سرے دے ، زَهَّهَ هغه د ډغرونه یم ،
البته مونې ورسه خپله فېصله کړي ده او زمونې زمیدارو ته او بئه خلاصې دي .

شوي... د مشرخان زمیدارو چې دا فېصله وورپدہ نو تول زورنده سرونې واپس شو . وېلے کېږي چې ګوجرازارو مه نو کتکاتې ورله ازارکړه او چې زمیدار ازارو مه نو فصل ورله لتارکړه . دغه کارد مشرخان زمیدارو سره هم او شو . چې د هغوي په فصل او بئه او چې شوي نو د هغوي فصلونه مړاوے شو او لکه د هغوي یې سرونې تیت کړل خوکله چې هغوي ته د خپلې تباھي او بې غېرتی احساس او شونو هغوي تولو سرونې او چت کړل . تول د مشرخان د کورلو مه ګېټ سره او درېدل او چغې سورې یې و هلې . د هغوي په چغولرو زرتاجه د کوره را او وته او تول یې حجري ته راغونډکړل . د هغې په تپوس باندې هغوي تولو په یوه خوله او وسے چې ، ”د لیونې خپلو هستم خان د مشرخان په زمکه نهري او بئه بندې کړي دي . زمونې فصلونه او چ شواو مونې تباہ و برياد شو . مونې هرڅه ته تياريو ، خپله وينه هم تويولې شو او د بل هم خو چې د مشرخان له خواراته اجازت او شې“ .

زرتاجه: تاسو تولو ته پته ده چې مشرخان ناجوره دے . هغه تاسوله راوړتے نشي .

يوز میدار: . چې هغه راوړتے نشي نو خوله خو یې چلېډېشي کنه . ته ورشه هغه له زمونې سلام ورکړه او مونې د پاره ترینه پېغام را ټړه . د هغه په بې د هبې له جهه د هغې روئې خپې شي خو هغه خپله غصه ضبط کړي او وائی ، ”تاسولې ايسارشی زَهَّهَ را خَمَ“ . هغه د هغې د بلې

وائی، ”زیتون، دَخان بابا خیال ساته“ . دی سره هغه د پښو کېږي یو خواته لړه کوي او ډېره په توندی سره بهرا اوئي . هغه په داسې حالت کښي حجري ته ورشي چې د هغوي پري دَزرتاجي نه بلکه د زرتاج ګمان راشي . هغه تولو ته په اوچت اواز وائی، ”زما مشرانو ! ماته ډپرافسوس دے چې مشرخان تاسو له راوی نشي څکه چې هغه ناجوره دے او زا هد خان په کلې کښي نیشتہ خو تاسودامه ګنۍ چې د مشرخان کور وران شو او د هغه نغرې سو په شو . په دغه سره ايره کښي لا داسې بخري شته چې هغه د اغيار په کور اورلګولے شي . ماخپل شرنګېدلې بنګړي د خپلولې چونه او ويستل او کلاشن کوف م په دے غرض راواخستو چې تاسو ته داثابته شي چې تاسو یواخے نه یې بلکه د مشرخان خدمتگاره تاسو سره اوږد په اوږد او څنګ په څنګ ولاره ده . تاسو تول خپلولې پتیو ته لارشی ، خپل بندونه او رخونه خلاص کړي او زهه ورئم چې ستاسو په واله اویه راواړوم“ . هغه هغوي سره بله خبره او نکړي ، کلاشن کوف په هوا کښي اوچت کړي او د نهر پلورانه شي . زمیدارو چې هغه په تلو اولیده نو تول هغې پسې روان شو . چې نهر ته او رسیده نو هغه کلاشن کوف په لاس او درېدہ او یو خوزمیدارو نهر ته ور توب کړو . د نهر خوله یې بنده کړه او تولو یې اویه یې په خپله واله راواړولے . هستم خان چې خبر شو نو هغه ور پسې سره د زامنوراغی او د راتلو سره یې په هغوي هوائي ډزي اوکړے . هغې تولو زمیدارو ته اووي ، ”تاسو

زرتاجه . خان جي ، داخو تولې مشترکه او به دی . چې تاسو ور سره خپله فېصله کوله نو ګنډه فېصله به موکړے وه . او س زمونږ زمیدار خه اوکړي او چاته فرياد اوکړي ؟ همایون خان . چې ته یې نوبل چاته د فرياد کولو خه ضرورت ده ؟ دی سره د هغه د خوا خبرې بندې شي . دی نه پس هغه اکبر خان ته فون کوي خود د هغه د عمل د هغه نه هم سخت وو . هغه ور پسې زیاته کړه چې ”مشرخان سره نکاح اوکړه چې د هغه میراث خوره شي“ . اگر چه د هغه خبره په هغې ډېره بدہ اولګېدہ خو هغه له یې هیڅ جواب ورنکړو او په چې خوله یې فون بندکړو . چې د دواړونه مایوسه شو هن د شاکر خان کمرې ته ور غله ، د هغه تصویر ته او درېدہ او په ډکو سترګو یې ور ته اووي ، ”خان جي ، ستا مرګ صرف ستا مرګ نه وو بلکه د مشرخان د تولې کورنې مرګ ، تباھي او رسوائي وه . ستاتلو سره هرڅه لاړ او هیڅ پاتې نشو . خان جي ، زه ستاسو د کورنې بې عزتی نوره نشم برداشت کولې خو یو تپوس درنې کولې شم چې زه خپل سر ، ستاسو د کورنې په عزت قريانولي شم ؟“ هغه د تپوس په غرض د هغه تصویر ته په څيرڅير ګوري او بیا مسکی . هغه د خپلولې چونه بنګړي او بیاسي او یو خواته یې غور خوی . بیا خپلې متې انغارې ، خپله لوپتې پتکے کړي ، بدې او وھي ، خپل پر ډونې لټي کړي ، د هغه کلاشن کوف په لاس کښي نیسي او ګټه غارې ته اچوي او د کمرې نه اوئي . هغه په تلو کښي زېتون ته

تول خپلو خپلو پټو ته لارشی، زهه د دوي جواب کولي شم.“ او واقعي هم دغسي او شوه هغوي تول خواره شو، خپلو خپلو پټو ته لارل او په گنهو خلقو گنبني هغه او د مشرخان ډرائپور کمال پاتي شو. په تلو تلو گنبني هستم خان او د هغه زامن په هغوي یوبار او چلوو خو چي د هغوي د طرفه خه جوابي کارروائي او نشوه نو د هغوي حوصله نوره هم زياته شوه او په هغه طرف روان شو چرته چي د ولې خولهه وه چي هلته او رسپدل نو د هغه یوزوي بدې وهلے چي نهرته ورکوز شي، د نهر او بله خلاصي او د ولې خولهه بنده کري. د هغه بل زوي کلاشن کوف او چت کړو او هوائي فائريې کړو. د هغه ډزے لا روانے وي چي زرتاجي د هغه کلاشن کوف په نخښه کړو. د ترک سره کلاشن کوف او لګبدو، دانه وانه شو او د هغه د لاس نه لاندي پړېتو. هستم خان چي ډز پسې روستو او کتل نو ډز ته يې خان جوروو چي کمال پري ډز او کړو. ډز سره د هغه د پښو د مينځ نه دوره پورته شوه او هغه په شا شو. دواړه طرفېن مورچه شو او د ډزو سلسله شروع شوه. مابنام تيارة پوري ډزے کېدے خو د مرژویل هیڅ پته نه لګبده. د هستم خان د طرفه ډزے بند شوئه خو د زرتاجي او کمال له خوا لا هغسي یو ډز کېدلو. کله چي د هغوي یقين پوخ شو چي هستم خان او د هغه زامن د شپې په تيارة گنبني او تختېدل نو کمال زرتاجي ته او وي، ”د اسوي معلومېږي چي هغوي تختېدلې دي، راپاسه چي مونږ هم څو.“

زرتاجه: کماله زهه نه پاسې دېشم او نه تلي شم. زهه زخمي يم.

کمال(په یره) په ... په کوم خائے لګبدلي يې؟
زرتاجه: زهه په رومبو ډزو گنبني په پښه لګبدلي يم او د اسوي معلومېږي چي غوته ماته ده. کمال زر زر د هغې د سرنه د پټکي لوپته سپري او د هغې ماته پښه پري کلکه تري. بيا هغې ته وائي، ”زرتاجي، که ته بدنې گنبني نوماته په شاشه چي تاکورته او رسوم نو بيا به ګورو.“
زرتاجه: نه کماله. کورته د او په خائے، ما هسپتال ته او رسوه. څه ورشه ګاډے راوله. او هن په تلو تلو گنبني زما کلاشن کوف هم خان سره یوسه او د هستم خان هغه مات کلاشن کوف هم خان سره یوسه. څه ورڅه شابه، وخت مهه ضائع کوه. هغه هم دغسي او کري. د هستم خان د زوي مات کلاشن کوف لا هغسي پروت وو. هغه د هغې نه هم کلاشن کوف واخستو. هغه مات کلاشن کوف يې هم خان سره واخستو او ډېر په تېزی سره روان شو. چي حجري ته او رسپدلونو هلته د حجري ګېټ سره ډېر خلق ولاړ وو او په ډزو یې تبصري کولے. د حجري ګېټ سره د ډاکټر لائبي ګاډے ولاړ وو او هغه او مهوش دواړه ګاډي سره ولاړي وي. د هغه په ور تلو سره خلقو د هغه نه د زرتاجي په حقله تپوس او کړونو هغه ورته او وو چي هغه لګبدلي ده او هلته پرته ده. ډاکټر لائبي چي دا خبره وور پدنه نو هغه ته يې او وي، ”ته خپله وسله سمباله کړه او زراراڅه چي هغه هسپتال ته او رسو هغه هم دغسي او کړل هغه چي خپله وسله سمباله کړه نو هغه سره ګاډي گنبني کېناستو. چي ګاډے روان شو نو ډاکټر لائبي کمال ته

سروته هغه وخت اوشو چې پولیس د هغوي په کورونو شپه په شپه چهاپې اووهلي او دواړه یې تانې ته بوتلل.

﴿ درېمه برخه ﴾

زرتاجه چې هسپتال ته اورسولي شوه نو هغه فوري طور اپرېشن تېھتیر ته بوتلې شوه او د ډاکټر لائې په نګرانې. کښې د هغې د پښې اپرېشن شروع شو. د هغې د پښې هلوکے واقعي مات شو سه وو. د پېر محنټ نه پس د راډونو په ذريعه د هغې د ماتې پښې پېوندونه ورغلل او پلستر ورته او لګېدو. دې نه پس هغه یوې خاص کمرې ته منتقل کړي او د هغې ستني او درېپونه شروع شو.

زرتاجه دوہ شپې او دوہ ورڅې په هسپتال کښې وه. ډاکټر لائې هغې له دومره عزت ورکړو چې د علاج معالجي نه علاوه هغه او مهوش دوہ شپې هغې سره د هغې په کمره کښې وه او یو ساعت د پاره یې هغه یواځې نه پرېښوده. په درېمه شپه یې خان سره کورته بوتله او ماسخوتن یې کمال سره خبرې او شوې. کمال هغې ته د ډزو د دعوي په باره کښې اووسي چې، ”دا په یاسر او قېصر د 307 دعوي شوي دي او هغوي دواړه د تانې نه جېل ته لېږلے شوي دي.“ د هغې په انکشاف هغه مطمئنه شوه او یوه لويه ساه یې واخسته.

زرتاجه ډاکټر لائې کړه بنه په پخه پرته وه. هغه، هغې سره د هغې په کمره کښې وه او چې لړه به په ډډه اوخته نو هغه یا مرجانه به ورته په یوه پښه حاضري ولاري وي. چې کله به هغه د ډیوټۍ نه راغله نو بیا به

اووي، ”که تاسو په تاپه کښې رپورت درج کول غواړي نو بیا به سرکاري هسپتال ته اوړل غواړي او که رپورت درج کول نه غواړي نو زهه یې خپل هسپتال ته یوسم.“

کمال: مېډم مونږ رپورت درج کول نه غواړو. دواړه طرفین ډز سه وسے، که هغوي کښې خه مرګ ژوبله شوي وي نو د هغې دعوی به ارو مرو په مونږ وي او مونږ به بیا د هغې علاج ته جوړ نشو. بئه به دا وي چې پرائیوبت هسپتال ته یې یوسو چې چاته یې هلووپته نه لګي. په دغه خبرو خبرو کښې هغوي هلته او رسپدل. ډاکټر لائې چې ګاډے او دروونو دواړه ترینه کوز شو. هغې د ګاډي کھېرکې لرې کړه او هغه ته یې اووي، ”ته ورشه هغه اوچته کړه او دلته یې راړه.“ هغه هم دغسي اوکړل، لاس یې ورلاندي کړو، په غېر کښې یې اوچته کړه او هغې سره یې په فرنټ سیت کښې کېنوله بیا ورته ډاکټر لائې اووي ”خه ته حجرې ته ورشه، د خپل کور او حجرې حفاظت کوه او زهه به دا هسپتال ته اورسوم. خه ته ورشه، زهه به تا سره رابطه اوکرم او وخت په وخت به دې د دې د حال نه خبروم“ دې سره هغې ګاډي له پښه ورکړه او په یو شغ د هغه ځائے نه اووته. د کمال خدشه په ځائے وه. په دغه ډزو کښې د هستم خان یوزو سه لګډلے وو اولاں ترینه الوتی سه وو خو د هغه دعوی نه په زرتاجې شوي وه نه په کمال او نه د مشرخان په نوکرياز میدار بلکه د همایون خان او اکبر خان په زامنو، یاسر او قیصر باندي شوي وه او دا معلومات د مشرخان

دے اوَدَ هغه په کورنۍ کښې بل هيڅوک داسے نیشته چې هغه پري دعوی اوکړي اوَدَ هغه تاؤ تپ هغه ته اورسي . بله دا چې په هغوي دعوی اوکړي نو په جوړه کښې به ترینه تاوان او عذر هم واخلي او هغوي به ځان سره په ډله کښې هم شامل کړي . اوهم دغسي اوشه . هغه په یو غشي خو خو بنسکاره اوکړل ، دغه دواړه کورنۍ یو ځان ته کېنولې اوَدَ مشرخان کورنۍ دَ هغه ګزارته یواحې پاتې شوه .

دَ مشرخان کورنۍ سره اګر چهَ د همایون خان او اکبرخان تعلقات ختم شو خو هغه ددې هرڅه نه ناخبر وو . دَ زرتاجي ډیوټي زېتون کوله اوَدَ هغه د خوراک خخاک او دارو درملو یو بئه خیال ساتو خود هغه په لاس دَ هغه تسلی نه کېده . هغه دَ زېتون نه خو خوڅله دَ هغه تپوس اوکړو خو هر څل به ورته هغې خه انه بهانه کوله . چې کله دَ هغه صبر تمام شونو هغه ترینه په سختي سره دَ هغه تپوس اوکړو . دَ هغه په تپوس هغه لله ګله شو هغه تسلی ورکړ او ورته یو اووسي ، ”کوره زېتون ، ماته پته ده چې دَ مشرۍ بي بي اوَدَ شاکر د تلونه پس دَ زمکې او اسمان تولې بلاګاني زمونې په کور را پېوخي . ماته داسې محسوسېږي چې ضرور خه داسې واقعه پېښه شوې ده چې دَ هغه په وجه هغه د ده کورنه تسلی ده خو واقعه راته معلومه نه ده . ته ماته صفا صفا اوایه چې زرتاجي سره خه شوي دي ؟ هغه په خپله مرضي تلې ده او که چاشرلي ده ؟ هغه زماَدَ خدمت نه تنګه شوې وه یا که خه بله داسې خبره راغلي وه چې د هغه په وجه هغه تلې ده ؟ چې اونشوه نو هغه ورسره کښاسته او توله

هغې سره ترناوخته پوري ناسته وه او دواړو به بلها خبرې کولې . په دغه خبرو خبرو کښې یو خل د هماخبره راغله . دې خبرې سره هغه ته هغه وعده راياده شوه کومه چې هغه ، هغه سره دَ کیل نیولو په باره کښې کړي وه . ډاکټر لائې چې دَ هغه دَ خولې نه دا خبره وورېده نو ورته یې اووې ، ”هاؤ وکیل نیول ډېر ضروري دې ګینې خُدای مه که دَ هغه سزا یقیني ده خوتة فکرمه کوه . دا کار به زَه اوکړم . بئه تکړه وکیل سره به خبره اوکړم او په یو خو پیشيو کښې به دَ هغه کېس دَ هغه په حق کښې فېصله شي انشاء الله ” . په سبا هغه کچھري ته لاره اوَدَ هماد پاره یې وکیل هم او نیو اوَدَ هغه دَ پېشی . تاریخ یې هم را خستو .

هلتنه دَ همایون خان ، اکبرخان او هستم خان ترمینځه دَ شخپې په هوارولو کښې مشران ګرڅېدل خو هستم خان جورې ته تیارنه وو . دَ مشرانو د ډېر کوشش نه پس هغه په د مې شرطونو جورې ته تیار شو چې هغه له به دَ هغه دَ زوی دَ زویلې تاوان هم ورکوي ، دَ هسپیتال اوَدَ کېس خرچه به هم ورکوي ، عذر به هم ورکوي او مشرخان به دَ هغوي مشترکه دشمن وي . دَ مشرانو په ډېر کوشش دَ مشترکه دشمن تکے ختم شواو دَ هغه په ځائے دَ لاتعلقی تکے اولګولې شو . په د مې شرطونو دَ هغوي ترمینځه جوره او شوه دَ هغوي کېس ختم شو او یاسرا او قبصرد جېل نه او وتل هستم خان ته پته وه چې دَ همایون خان او اکبر خان زامنو په هغوي دَ زمکې دې کړے بلکه دَ مشرخان زمیدارو او سپو کړي دې خو هغه ډېر ترپېدلے او لوېدلے سې سے وو . هغه ته معلومه وه چې مشرخان ناجوره

خبره پرپکوي اووائی، هماپلیز، زما خبره اومنه پلیز. منت درته کوم چې په وکالت نامه دستخط اوکړه پلیز". د هغې د بیا بیا منت زارې په وجه هغې په وکالت نامه دستخط اوکړو. وکړل صېب د هغې شکريه ادا کړه او په مُسکا مُسکا راون شو. د هغې د تلونه پس هماد هغې نه د مهوش په باره کښې تپوس اوکړو، ډاکټر لائې هغې ته په مُسکا اوائی، "هغې م په سکول کښې داخله کړي ده، سکول ته ئې راخي اوښه خوشحاله د خوکله کله تا او سهپل یاده وي.

هاما، بې بې چې کورته لاره شي نو د ورتلو سره هغې زما د طرفه په دواړه مخه بنسکل کړه.

ډاکټر لائې مسکى شي اووائی، "بنکلول خوزمونې روزانه بلکه په ورڅ کښې خوڅخله کېږي خوستاد طرفه بنکلول به پري اضافه شي. هاما، دَزرتاجي نه خبرېږي، هغې خنګه ده؟ هغې د راتلوعده کېږي وه خو شاید د خواهه مجبوري په وجه پاتې شوه." ډاکټر لائې هغې ته د هغې په حقله توله خبره اوکړه او په اخړه کښې بې ورته دا انکشاف هم اوکړو چې هغې، هغې سره د هغې په کور کښې ده. هغې لا هغې سره خبرې کولې چې په یوه زړه بورقه کښې مخ پتې یوه زنانه هغې ته او درېدہ او ورته بې اووې، "بې بې، د خدا سه په نامه یولس روې، راکړه، زهه دېرې مجبوره یم. بیماره مورراته په کت کښې پرته ده چې د هغې علاج پري اوکړم". دغسي خبرې به هغې روزانه په یو غوره اوږدې او په بل به وټې خود سه اواز کښې دومره درد وو چې د

خبره یې ورته اوکړه. مشرخان چې د هغې خبره وورېدہ نو مُسکے شو خوپه مُسکا کښې یې سترګي ډکې شوي او چې کله دغه ډکې سترګي هغې پتې کړے نو دوډه غټ غټ خاخاکي ترینه اووټل او د هغې د سترګو په قوتو کښې لکه د غموڅلېدل. زېتون غلي غوندي د هغې د کمرې نه اووته او د کور په کار کښې مشغوله شوه.

﴿خلورهه برهه﴾

نن د دستيرکت سېشن جج په عدالت کښې د هماپېشي وه. هغې او خئه نوري ملزمانې د پېشې، د پاره کچھري ته راوستې شوي او د عدالت د کاروائی شروع کېدونه مخکښې د کچھري په یو وړوکې شان چېل کښې بندې کړي شوي. یوه شېبې پس ډاکټر لائې او یو اجنبې سړے د هغې ملاقات له راغې، هغوي چې خپلو کښې روغ جور اوکړل نو ډاکټر لائې ورته اووې، "هاما، ستاد کېس نه چې خبر شوم نو دېره خفه شوم. زهه ستا ملاقات له مخکښې راتلم خود د خواهه مصروفیاتو په وجه زما په راتلو کښې تاخیر او شو. بهر حال ماستاد پاره ده اېډوکېتې صېب سره خبره کړي ده. او دوي به ستاد کېس وکالت کوي." هما هغې ته په مُسکا سلام کوي. د هغې د مُسکا په جواب کښې هغې هم مُسکے شي. په لاس کښې نیولے یو کاغذ هغې له ورکوي او ورته وائې، "بې بې داستا وکالت نامه ده. په دهه دستخط اوکړه چې خبره قانون ته درسته شي". هما هغې ته ګوري اووائی، "سرماته د وکيل ضرورت نیشته" هغې خئه نور هم وېل غواړي خود ډاکټر لائې د هغې

جان پري: هاؤ، بې بې، چې تا د کوره اویستم او د اسري خائے م پاتے نشو نو هغوي کره ډهېره شوم. شېردل سره م واده او شو او ډېرخوږ وخت تېرېدو خو څه موده پس عادل راغي، نو د هغه ...، "ډاکټر لائې د هغې د خولې نه خبره اخلي او وائی، "عادل ...؟ عادل خوک ده؟ جان پري: عادل د هغه قاري نوم ده چاسره چې زه بدنامه شوې ووم. هغه د سوچي بابا زوې او د شېردل رورو. د هغه تعلق په قبائلي سيمه کښې يو عسکري تنظيم سره وو. د هغه په وپنا مونږ هم قبائلي سيمې ته لارو خو هلته زماخاوند قتل شو او څه موده پس عادل هم قتل شو. څه موده زه هلته هغوي سره ووم خو کله چې د مور پونښني د پاره کورته را ګلم نو هغه په کت کښې ناجوړه پرته وه. او س زه د خپلې مور سره یم، تانه او بل نه خبرز کواه غواړم او د هغې علاج پري کوم. ډاکټر لائې: سوال مه کوه. د اسل روپې او س واخله، سباله ده مور هسپتال ته راواله، د هغې علاج به هم مفت کېږي او تانه به خپلې تنخواه په کور ملاوېږي.

جان پري: ته رشتيا وائی بې بې؟

ډاکټر لائې: بالکل رشتيا. زه هم هغه ډاکټر لائې یم لکه چې مخکښې ووم او زما کور او س هغسي ستاده لکه چې مخکښې وو. ته او س لاره شه او سباله هغه هسپتال ته راشه، نوري خبرې به بیا هلته او کړو. دې سره هغه په خوشحالی، خوشحالی، روانه شو. د هغې د تلو نه پس د هما وکيل راغي، هماله یې يو چت ورکړو او رته

هغې تول بدن یې او لړ خوو. هغې د غارې پرس کښې لاس ورکړو، د سل روپو یونوټ یې ترپنه را او ویستو، د هما د سرنه یې تاؤ کړو او هغې ته یې او نیوو. نوټ لا هغسي د هغې په لاس کښې وو چې د بورقې نه او اواز راغي، "بې بې ته"؟ ... بې بې سلام علېکم، ډاکټر لائې د هغې سلام واخستو خو چې کله هغې د مخ نه بورقې لري کړه کړو نو هغې ورته په ځېرانیتا اووې، "جان پري ته؟ ته د لته خه کوي؟ تا سوال کله نه شروع کړي ده دا ولې په تا خه او شو. جان پري په ډکو سترګو هغې ته او کتل خود خه وپلو نه مخکښې د هغې پښو ته خکته شو او ورته یې اووې، "بې بې ما معاف کړه، ما تاسره او مهوش سره ډېر زیاتې کړي دي". ډاکټر لائې هغه په دواړه لاسه او نیوو او هغې یې د خپلې پښو نه پاسوله. د هغې او بکې یې او چې کړي او ورته یې اووې، "جان پري، دا په تا خه او شو، ته خونیمه نه یې پاتې شوې. دا ولې؟"

جان پري: بې بې، بعضې خلق زمانې سره لوبې کوي او په بعضې خلقو زمانه لوبې کوي. خه موده مخکښې، ستا په کور کښې ما هم زمانې سره لوبې کولې خو چې ستادکوره او وتم نو او س راباندي زمانه لوبې کوي. ډاکټر لائې هغې نه په ډډ او اواز کښې تپوس او کړو "د ګلې د کور نه راغلي یې؟"

جان پري: هاؤ بې بې یو خو ورځي وړاندې د هغې د کوره راغلي یم. ډاکټر لائې: شېردل سره ستا واده او نشو؟ ته خو هغوي کره ډهېره وې کنه.

﴿يؤسم باب﴾

همایون خان او اکبرخان سره د جوري نه پس د هستم خان سترگې نوري هم سري شوي . یو خو ورځي پس هغه په هغه زمکه یو ئل بیا تریکتیر ورگله کرو، کومه چې هغه مخکنې اړولے وه د مشر خان زمیدار چې په خپل پتېي کښې د هستم خان تریکتیر او سري او پېدل نو هغه او د هغه نېغه مشرخان له په فریاد لارل . هغه سره په مرسته کښې لس دولس زمیدار نور هم لارل ، زمیدار په حجره کښې کېناستل او زنانه د مشرخان کور او د هغه کمري ته په داسې حال کښې ورغله چې هغه بالخت ته ډډه وھلے وه او زېتون ورلہ اوږي منډلې . د ورتلو سره هغې ، هغه ته سلام او کړو او په ژړا کښې یې ورته توله خبره او کړه . مشرخان چې د هغې خبره وورپدہ نو د غصې نه په بېد کښې کېناستو او د کوزې دو هڅه یې کوله . زېتون چې د هغه په نیت پوه شوہ نو ورته یې اووې ، ”خان بابا ، ته سمله ، ارام او کړه زهه به حجري ته ورشم او د دی د خاوند نه به معلومات او کرم .“

مشرخان : نه زېتون ، ته کور کېنې ، زهه په خپله ورڅم ، زېتون هغه ته خپلې سمي کړي او د هغې په سهاره هغه رو رو د کمري نه او وتو او حجري ته لارو . هغه چې حجري ته ورځي نو تول زمیدار او نوکران د هغه په احترام کښې پاسېدل او تر هغې ولارو و چې ترڅو هغه په کت کښې ناست نه وو . کله چې هغه بالخت ته ډډه او وھلہ نو زېتون ترینه کورته روانه شوہ . د هغه په تپوس چې کله زمیدار د هستم خان

یې اووې ، ”بې بې ، ستاد پېشی تاریخ بدل شو . دا چت واخله ، د بلې میاشتې په لسم تاریخ به ستا پېشی وي اوستا بیان به د جج په مخکنې لیکلے کېږي ” . هما د وکړل چت د لوبې پسکې پوري غوته کرو او داکټر لائې ته یې په څېر خېر کتل . داسي معلوم پدې چې هغه په سترګو کښې د هغې شکريه ادا کوي . په دې کښې د پولیس عمله راغله هغه یې د جېل نه او ویستله ، په ګادې کښې یې کېنوله او سنتېل جېل ته یې روانه کړه . هغه جېل ته چې هغې کښې به د جیل پولیس ، زنانه ۽ قیدیانو او حوالاتیانو د هغې نه اکثر دا تپوسونه کول چې ، ”تاخپل خاوند ولې مړ کړو ؟ هغه د سے خوبنځ نه وواوکه بل چاسره د سے لارو ؟ او س د سے یادېږي که نه ؟ تا چې د چاد پاره خپل خاوند مړ کړو هغه ستا ملاقات له راخي او که نه ؟ او س به خه کوي ، تول عمر به جېل کښې تیره وي ؟ چې دلته د سے څوانې ختمه شي نو بیا په تاخوک خه کوي ؟ بیا به خېر ، زکواه او سوال پسې ګرځې ؟ او شپه به چرته کوي ؟ چرته د رېل ګادې په پتريه ، یا چرته د پل لاندي ؟ هلتنه به ستاغزت محفوظ پاتے شي ؟“ وغېره وغېره . د سے تپوسونو نه به چې هغه تنګه شوہ نو د هغې دلې نه به پاسېده او چې بله دلې کښې به ترینه بیا د غسې تپوسونه کېدل نو بیا بلې او بیا بلې دلې له . د هغې ورڅ د سرو مچو په ګښ او شپه یې په مېږتون وه هغه د خپل مقام نه ډېره لاندي پرېوته او د هغې لورې ارادې په جورو ګړنګونو کښې پرېوتي .

د زور زیاتی خبره شروع کړه نو د هغه د بدن وېښتله بېر شو او کله چې هغه خبره ختمه کړه نو یو سور اسوپلي یې او کړو او په ډکو سترګو یې څېل اسوپلي پسپی ډېره شېبې بره کتل . د هغه په سترګو کښې غتمې غتې اوښکې اوختې را وختې خوک کو غور خېدوته نه پرېښودې . هغه لاخه وېلو ته خوله جوړوله چې دېکښې د مشرخان یو خوزمیدار په منډه منډه حجري ته راغل او په سلګو سلګو کښې د هغه مخې ته او درېدل . په هغوي کښې یو زمیدار اوو سه ، ”خان بابا، د همایون خان او اکبر سرو هغه زمکه اړه وي کومه چې هغوي تاسو ته د مشریه حیث د حجري د خرچې د پاره پرېښے وه .“

مشرخان : همایون او اکبر هم ورسه دی ؟
زمیدار : نه خان بابا ، د هغوي زامن یاسراو قېصر راغلي دی ، هغوي ورته ولاړدي او د هغوي سړي زمکه اړه وي .

مشرخان (طنزیه مسکا) خبر دا د کور خبره ده . دغه زمکه هغوي د مشری په طور ماته پرېښې وه خو چې هغوي زما مشری نه مني نو خه هغوي مشران او زه کشر . دا خه دومره لویه مسله نه ده .
زمیدار : خان بابا هغوي زمونې فصلونه واړول .

مشرخان : ستاسو د فصلونو تاوان ماته رسی . تاسو ته به پېسه پېسه ملاوېږي .

زمیدار : خان بابا ، د همایون خان او اکبر خان کشران ډېرنې ګکي دی .
هغوي وائی چې دغه زمکه به هم درې برخې کېږي ، د مشری دا

هغه او ستاسو کور هم .
مشرخان (طنزیه مسکا) د حجري او کور تقسیم لوته ضرورت نیشته . دا دواړه د هغوي شو . زما د حجري او کور خوک پاتې شو ؟ زهه به ترینه یو خو ورڅوله د سوچې کورته لار شم .

یو زمیدار : یو خو ورڅوله ؟ او بیا ... ؟
مشرخان (طنزیه مسکا) بیابه د کلی نه به په لويه هدیره کښې یو وړوکې شان کور له . د هغه په دې خبره د ناستو تولوزمیدارو سترګو ډکې شي .

یو زمیدار : خان بابا د لیونی خپلو هستم خان سره به خه کوي ؟
د هغه په تپوس مشرخان خاندی او په خندا خندا کښې یې د سترګو اوښکې روانی شي . تپول زمیدار یو بل ته په ھېرانتیا ګوري او په سترګو سترګو کښې ډیوبل نه تپوس کوي چې ”دا خندا ده که ژړا ؟“ هغه یو ه شبې خاموش وي بیا وائی ، ”داتپول لیونی خپل مادومره یرولي وو چې مابه پرې پښې او تپولے نو دوي تولو به کورته منډه کړے خو ... خو په هغه وخت کښې زما خوانی وو او زما شانه خان بابا ولاړ وو ... خو او سزه د چا شاه ته او درېږم ؟ چارشتیا ډې چې ،

نه غواړم ، عېشونه درنه نه غواړم اس د خوانی عمره خوتپرې په خوزه لا دومره کمزور سه نه یم ... زما په لاس کښې لا دومره طاقت شته چې زه توپک تینګوله شم . او زما په ګوته کښې لا دومره زور شته چې زه پرې د توپک کوتره را خکلے شم ... یه هلكه کماله ، ته ورشه

زما هغه توپك راواخله چي لپي يي اوگورم او اندازه يي واخلم چي زما
غوندے بودا شوے او کمزورے شوے دے او که نه ٻڙ کولے شي .
كمال: خان بابا چي موڻپيو نو ستاد ڏز ضرورت نيشته . ستاد
گوتپي په اشاره به زموڻپ گوتپي چلپري او ليوني خبل به کوتره کهپري .
مشرخان: قرتپي مهه کوه مره . ورشه زما هغه توپك راؤره . شابه زر
کوه . ”د هغه په حکم کمال ڏپر په توندي سره د مشرخان د کور گپت
سره او درپيدوا وزبتون ته يي اووي ، ”بابي ، مشرخان توپك غواري ،
هغه ، اواخلم حم ، ”له ٻه سه ” :

زیتون (په یره) ولی کماله، خبره جور خرابه شوه.
 کمال: نه بابی لاخابه نه ده خو خپل احتیاط ضروري ده. زیتون ده
 مشرخان تپوپک او ګتنه راخلي او هغه له یې ورکوي. د هغه د تلونه
 پس هغه د شاکرخان د کمرې نه کلاشن کوف او ګتنه راخلي او بهره په
 کت کښې یې اړدي. بیا ټول ورونه جرنده کړي. د لوپتې نه لکه د
 زرتاجې پتکے اووهي او خپل پرونې لتهی کړي. بیا ګتنه غارې ته
 واچوي، کلاشن کوف په لاس کښې او نیسي او ګېټ سره خواکښې
 کلاشن کوف په لاس په ده غرض او درېږي چې کله مشرخان پتپو ته
 ځی نو هغه به وریسې ځی. کمال چې تپوپک او ګتنه مشرخان له
 ورکړه نو هغه مُسکے شو، د تپوپک بولت یې مخکښې روستو
 راخکو او د هغه د چال انداز یې واخسته. بیا یې د ګتې نه پنځه
 کا، ته سه نه اوږدستا، به میگښ: کښه، به، د، کا، به کا، ته س، به

سلیم بابا: زاھدہ بچے، دشاکرخان د مرگ نه پس ستاپلار ډپر یواخے دے. خپلورونو هم ترپنہ لاس و اخستو او د هر طرف نه پری پچه غونډه ماته ده. په داسے حال کښی چي ته د هغه د تول جائیداد واحد مالک یې، او داسے حال کښی چي هغه ناجوره دے او لکه زما یې د مرگ اوژوند هیڅ پته نه لکي، تا هغه یواخے پرپنې دے. هلتہ ستاترونہ هغه زمکه اروي او قبضه کوي کومه چي هغوي هغه ته د مشري په طور پرپنې وه او دلتہ د هستم خان د قبضې په وجه پریشان دے. ته چي خه وائے هغسي به کېږي خکه چي تانه سواد هغه څوک دی خو بهتره خبره داده چي ته مونږ سره لارشه او دا خبره هغه ته په خپله اوکره.

زاھدخان: بابا، تاته بنته ده چي د خان جي د قتل په کېس کښی زه پولیس ته مطلوب یم. پولیس زمونږ په کور او حجره خو خو چهاپې اووه له خو زه په لاس ورنه غلم. هلتہ زماتک د خطرې نه خالي نه دے. ماد کاکا جي په کور کښی پناه اخستے ده او دوي سره پروت یم.

سلیم بابا: دا خه دومره لویه خبره نه ده بچے. چي پلار په تادعوی نه کوي نو پولیس ستا هیڅ نشي کولے. بله دا چي ته به ترڅو پوري داسے ورک ګرڅے؟ دا ډپرہ بنته موقعه ده. هغه په حجره کښی ناست دے او نور مشران هم ناست دي. که ستاسو ترمینځه خه خبره وي نو د هغې وضاحت او تصفیه به هم اوشي او خپل جواز به هم پېش

سلیم بابا: ډپرہ بنته ده (هغه پاسي) یې دادی لارم درنه، هغه ئخان سره په تلو تلو کښی یو بل زمیدار هم د لاس نه نیسي او ئخان سره یې بوئي. هغوي چي هستم خان له ورغلل او هغه ته یې هغه خبره اوکره کومه چي د هغه او مشرخان ترمینځه شوې وه نو هغه اووسي چي ”دالس جربیه وند ماله زاھدخان د یوکال د پاره اجاره راکړے دے.“ چي کله ترپنہ هغوي د ثبوت مطالبه اوکره نو هغه چپ شو. یوہ شبې پس یې بیا اووسي، ”ماسره ثبوت شته راخي، چي درته یې اوښائ.“ هغه هغوي د هغه خائے نه روان کړل او یو داسے خائے ته یې بولتل چي هلتہ د مسلح کسانو یوه ډله ناسته وه او خپلورونه ګپې لګولے. هغوي چي هلتہ او رسپېدل نو د هغوي ستري مشی له تول پاسپېدل او هغوي سره یې روغ جور کول. په دغه کسانو کښی د نورونه علاوه زاھدخان هم وو. دروغ جور نه پس هستم خان زاھد خان ته په مُسکا اووسي، ”زاھدخان، دا مشران راغلي دي او د دې زمکې د قبضې ثبوت رانه غواړي. دوي ته خه اوويم؟“

زاھدخان: زه ثبوت یم کنه. (مشرانو ته) که تاسو مشرخان رالېږلے یې نو لارېشي او هغوي ته وايې چي دازمکه ما هستم خان کاکا جي له اجاره ورکړے ده.

سلیم بابا: ډېکښی هیڅ شک نیشته، تابه ورکړي وي خو مونږ به هغوي ته خه ثبوت پېش کوو.

زاھدخان: که زه ابوسره په موبائل خبره اوکرم نو یا؟

کړے . داسې دے خوبنځه نه ده هستم خانه ؟
هستم خان: دا خو ډېربنټه خبره ده . زه هم دا غواړم چې دا زمکه ماته
بې شره او بې ډزه ډوزه پاتې شي . ځه ورشه بچے ، یړېړه مه او که خه
اخوا د خوا وونوماته کال او کړه . ځه دے مشرانو سره ورشه . ”د هغه
خبره د هغه زړه ته پربوته او هغوي سره روان شو . چې هلتله او رسپدلي
نو درے واره حجري ته ورغلل . زاهد خان د مشرخان ستري مشي له
ورغى . د ستري مشي نه پس هغه هغه ته مخامنځ په کټه کښي
کېناستو . مشرخان ، سليم بابا نه تپوس او کړو ، ”سليم خانه ، تا
هستم خان سره ليدل او کړل ؟ هغه خه اووسي ؟“

سليم بابا: خان جي ، هغه اووسي چې دغه لس جربه ونډه ماله زاهد
خان اجاره را کړے دے او د ثبوټ په طور يې راسره زاهد خان را او لېږو .
مشرخان (زاهد خان ته) ته هلتله هستم خان سره وسی ؟
زاهد خان: هاؤ ابو ، دلته راباندي پولیس خو خوئله چهایپي اووھلے
خو خُدا مه ترپنه بچ کړم . د خه مودے نه ماد هستم خان کا کا جي په
کور کښي پنائي اخسته ده .

مشرخان (طنزيه) هستم خان کا کا جي ... ؟
زاهد خان: هاؤ ابو ، هغه ډېر د کار سپرے دے او ماد پاره خو ډېر
زيات دے .

مشرخان: دغه لس جربه زمکه تاواقعي هغه له اجاره ورکړے ده ؟
زاهد خان: هاؤ ابو دغه ما هغه له اجاره ورکړے ده .

مشرخان: زه ماد صلاح نه بغير
زاهد خان: هاؤ ابو ، دا غلطي مانه شوي ده خو که ستاسو خوبنځه نه
وي نو دازه واپس کولے هم شم .
مشرخان: نه داسې مه کوه چې تا ورسه لوظ کړے دے نوزه ستا
لوظ ماتول نه غواړم (سليم بابا ته وائي) سليم خانه ، ستا خبره
صحی ده . ځه شکر دے چې خبره بې ډزه بې ډوزه ختمه شوه .
زاهد خان: ابو ، ماته اجازت دے . زه لپه کور ته ورڅم .

مشرخان: ځه ورشه بچے ارام او کړه او هن زما دا توپک هم کور ته
يوسه . دې سره هغه پاسپدلو ، د مشرخان توپک یې خان سره واخستو
او کور ته روان شو . چې کور ته ورغى او زېتون او ليدونو هغې
ورسره روغ جور او کړل او کمره یې ور ته لري کړه . هغه چې کمرې ته
ورتلونه زېتون ته یې اووسي ، ”زماد کمرې ورد بھرنه جرنده کړه ، زه
لپه ارام کوم“ د هغه د تلونه پس سليم بابا او مشران خان خپلو کښي
خبرې کولے او نورو او رسپدلي . مشرخان ډېر خوشحاله وو چې هغه د
سليم بابا په مشوره عمل او کړو او د جنګ جهګړي نوبت رانه غي .
په دغه خبرو خبرو کښي سېفور کا کاراغي ، هغه ته مخامنځ کېناستو
اووسي وئېل ”خان بابا ، زما زمکه لاره د هستم خان شوه خوماله به د
فصل تاوان خوک را کوي ، ”مشرخان لا هغه له جواب نه وو ورکړے
چې یو ګاه سه راغي ، د حجري مخې ته او درې دو ، دو د مسلح کسان
ترپنه کوز شو او دواړه حجري ته ننوتل . د حجري خلقو چې هغوي ته

مشرخان: نه بچے، زمونږ په زمکه حمله نه ده شوې بلکه دغه ونده شوې ستارور زا هد هستم خان له اجاره ورکړے دے.

شاکرخان: تاسو په اجازت؟

زا هد خان: نه بچے مانه اجازت نه دے اخستے شوې خو چې هغه پري تېرکتير ورگه کړونو د زا هد د مخه ما اجازت ورکړو.

شاکرخان: دا خود اسي شوې لکه چې هغه ته مونږ ګوډي ماتې کړے او ورته مو په خپله اووو چې راسور په. تئه ورشه کماله د جمات په لوډ سپیکر کښې تولو لیونې خپلو ته اعلان او کړه چې شاکر راغلے دے او تول مقابلې د پاره راؤ خي، بیا بیا تولو ز میدارو ته اووو، خي ورشي، تول تپوکے او کوتکے راواخلي، چې هستم خان سره مقابله او کړو، بیا بیا سحرګل ته اووو، تئه ورشه د ډولکي تانګونه دے راکاره او ډنګېدلے ډولے پتی ته را شه،

مشرخان: شاکره بچے لپارام او کړه، ستپے راغلے... زما خولا تاته د کتو تنده هم نه ده ماته چې بیارانه خي.

شاکرخان: ابو بنه درته معلومه ده چې د لیونې خپلو سپی هم په خپل پتی کښې لپدله نه غواړم او بیا چې یو سړے دومره کبر واخلي چې د تپوک او متیو په زور ز مونږ په زمکه قبضه کوي نو د دا سه ژوندنه خو مرگ په شل چونګه بنه دے.

مشرخان: چې خي او خام خا خي نو خان سره دے رور بوزه چې مته دے مضبوط وي. هغه خپلو ز میدارو او کسب ګرو ته لاس

اوکتل نو ټیلو په چغه اووو، "شاکرخان زنده باد" مشرخان چې د شاکرخان نوم وور بدنو په هغه کښې دومره طاقت راغي، چې د ملاستې نه کېناستو او په ھېرانتیا وائی، "شاکرخان؟" د مشرخان نو کرزر هغه له ورمندې کړي او ورته په چغه وائی، "خان بابا او مبارک شه، ستا زو مې شاکرخان راغي،" شاکرخان دېر په تېزی سره د مشرخان خوا له ورخې، هغه ته ور ترغار ورخې او وائی، "ھاؤ بابا، ستا په دعا زه ژوندې شوم او ستا سلام له را غلم."

مشرخان: یه هلکه شاکره، دا زه خوب وينم او که تا په وينه وينم؟ شاکرخان: نه ابو، دا خوب نه دے بلکه حقیقت دے. زه ژوندې یم او ستا مخي ته ولاریم.

مشرخان: او هغه چې مونږ بیخ کړے دے هغه خوک دے، هغه ته نه وسے؟

شاکرخان: نه ابو هغه زه نه ووم، بل خوک دے.

مشرخان: دا خنګه او خه رنګه؟

شاکرخان: دالو یه قیصه ده ابو، خه وخت پس به درته په خپله معلومه شي. په دې به بیا خبری او کړو خو اوس په لاره راتلم، ز مونږ په زمکه کښې لیونې خپل او د هغوي تېرکتیرے ګرخې او فصل اړه وي. دا سې معلومېږي چې هغوي ز مونږ په زمکه حمله کړے ده او په زوري یه قبضه کوي. اوس زه د هغوي د مقابلې د پاره را غلم چې دې نه او ز ګارشم نو بیا به درته توله خبره او کرم.

يې د پتني نه تېريکتېرے اوویستلي او خپلو سروته يې د تلو حکم ورکړو خو چې هغوي په خان پوهېدل نو د شاکرخان سرو تربنې چاپېره ګېړه اچولے وه او د هر طرف نه په هغوي ډزے کېدے، ډزے لا روانے وي چې د مشرخان په وینا د پولیس لویه نفری را اور سپدہ او هغوي تول په موقع او نیولے شو او په پولیس وېن کښې ډب ډهپري واچولے شو.

شاکرخان او د تانې SHO په خپلو کښې یو بل سره تعارف او کړو. شاکرخان هغه له د چایو بلنه ورکړه خو هغه ورته اوو سه، ”اوسمه بیا به شي.“

شاکرخان: بیا به کله شي؟

SHO: چې دوي تانې ته او رسوم نو بیابه راشم. ستاسو بیان به هم اولیکم او چایي به هم درسره او خکم.

شاکرخان: ډېرې ډ خوبنځه ده څخا ورځي.

د هستم خان او د هغه د سرو د نیولونه پس مېدان شاکرخان ته صفا شو د شاکرخان سرې یو خوابل خوا خاڅه په پتو کښې ګرځبدل، خاڅه په مورچو کښې ناست وو او هغه او زیتون سره د تولونه یو خواته ناست وو هغې ورته تولې خبرې او کړي. د مشری بې بې د مرګ، د زاهد خان او د هماد واده، د هماد حوالات او جیل د تلو، د سهپل او د مهوش د تلو، د هستم خان د او بوندولو او د زرتاجي د مقابلي تولې خبرې او کړي. هغه دغه خبرې ډېرې په خاموشۍ سره وورېدے. په اخړه کښې

نیسي او وائی، ”دا تول زما متے دي...“ هغه نور هم خاڅه وېل غونبېتل چې د جمات په لوډ سپیکر کښې اعلان او شو چې، ”تولو لپونې خپلو او هستم خان ته دا اعلان دے چې شاکرخان راغلے دے او مقابلي د پاره هغه ونډته را اوخي په کوم کښې چې د هستم خان تېريکتېر ارم دے او د هغه فصل اړه وي.“ چې دا اعلان ختم شونو د ډهولکي او از راغي، دې سره پاتې زميدار هم سره د توپکو او کوتکو را او چلېدل او د شاکرخان په مشری کښې د پتني په لور روان شو. چې د کلې نه اوو تل نو شاکرخان د هستم خان د خبرولو د پاره یو هوائی دز او کړو، د هغه ډز پسې یو لوې بار او چلېدلو. یو هوله د هغه په خوا کښې او چلېدله چې هغه ورته روستو او کتل نو هغه زیتون وه. شاکرخان په تلو تلو کښې او درېدلو، مُسکے شو او هغې ته یې اوو سه، ”زېتون ته؟ ما د خپل توپک ډز او پېژندو څکه م درېسې روستو او کتل څه خورې واپس شه، کورته لاره شه او مونږ د پاره بنه زېر دسته چائے پخه کړه.“

زېتون: نه خان جي نه، ستا عزت په خپل خاڅه خو تاسو سره راغلې یم او تاسو سره به څم... د هغې په خبره هغه یو خل بیا مُسکے شو او مخکښې روان شو. هستم خان ته چې د هغه د راتلو پته او لګډه نو هغه زاهد خان ته کال او کړو خو چې هغه موبائیل او چت نکړو نو بیا یې په زړه او خورې چې کېډېشې هغه راغلې وي. کله نه چې ورته د یو بل د خولې نه معلومه شو هن بیا یې پوچ یقین او شو. دې سره

ترپنه هغه تپوس اوکرو، ”دَزا هد خه پته لگي چې چرته ده“.
زېتون: هغه ژوندي جار غېب وو خونن ستاد راتلونه لپه مخکنې
راغي، خپلې کمرې ته ننوتوا او ماته یې وي چې ماپسي ورڈ بهرنه
جرنده کړه“.

شاکرخان یوه لویه ساه و اخسته او هغې ته یې اووو، ”خه خورې ته
کورته لاره شه. بنې زبردسته چایې تیاره کړه. د تانې SHO راخي
چې خوشحاله لارشی.“ دې سره هغه مسکۍ شوه او ورته یې اووې
(خان جي)، ستاراتلو سره ما ستا او ستاد مِلْمَنْه بندوبست کړي
دې. خپلې دواړه خویاندې م راغوستې دې او هغوي ته م وېلې دې،
شاکرخان او د هغه سړي ترناوخته پوري په پتې کېښې په ده غرض
ناست وو چې کېډېشې د هغه مقابلي له د لیونی خپلو له خوا خوک
راشي خو چې خوک رانه غلل نو هغه خپلو سرو ته د تلو حکم اوکرو.
دې سره هغه مخکنې شو او توله دله ورپسې شوه. چې حجري ته
اور سېدل نو د تانې SHO راغلے وو او د مشرخان نه یې بیان اخستو.
چې د مشرخان بیان و اخستے شونو بیا د شاکرخان بیان او لیکلے شو
په دېکنې چایې راغله، د کلې د خلقو د پاره بهر کېښودې شو او د
SHO د پاره یوې خاص کمرې ته یورې شوه. د چایې خکلو په دوران
کېښې SHO شاکرخان ته اووو، ”خان جي، ستاد قتل په کېس
کېښې ستارور زا هد خان ماته مطلوب ده، هغه خه شو؟“
شاکرخان: چې زه، روغ جور او صحي سلامت راغلم نو تول کېس

ختم شو. اوس په هغه خه کومه.“ د هغه د خولي نه ايله دغه تکي
اوو تل چې هغوي د ډزاواز وورېدو. د ډزاواز سره په حجره کېښې
ناست خلق بېر شو. په دېکنې د مشرخان د کورنه د چغو اوژرا اوواز
هم راغي او زیتون هم ساه نیولې حجري ته راغله هغې ژړل او په ژړا
کېښې یې وئېل، ”خان بابا، خان جي، راشي، زا هد خان خپل خان
اوو شتو.“ دغه اوواز دننه په کمره کېښې شاکرخان هم وورېدو او SHO
هم وورېدو، هغه د چایو پیالې کېښوده، ډېر په تېزی سره د کمرې نه
اوو تو او کورته ورغی، چې د هغه کمرې ته ورغی، نو هغه په خپل
بېډ کېښې سلګي و هلې. هغه هغه په غېر کېښې او نیوو، هغه ورته
یې اووو، ”مامعاف کړه خان جي، ماتا سره ډېر زیاتې کړے ده.“
هغه د هغه په غېر کېښې اخري سلګي او و هي او همبشه همبشه د
پاره خاموش شي. هغه لا د هغه په غېر کېښې وو او د هغه د وینو د که
خوله یې صفا کوله چې مشرخان کمرې ته ورغی، هغه لکه د لاش د
هغه لاش ته یوه شې به په چېه خوله کتل، بیا یې خپلې اوښکې
اوچې کړے او د یونوکر په سهاره حجري ته روان شو.

SHO په موقعه ناست وو. هغه د زا هد خان د خودکشی رپورت
اولیکو او مرے یې مردہ خانی ته او لېږو. داتول واقعات او واردات په
یوه ورڅ کېښې او شو او نمر لاهم هغسي څلېدو. سحر هستم خان د
مشرخان په زمکه حمله او کړه، لپه ساعت پس ورک زا هد خان راغي،
د هغه نه پس شاکرخان راغي، هستم خان او د هغه سړي تانې ته لارل

او د زاهد خان لاش مردہ خانی ته لارو. مانیام تیاره د هغه جنازه او شوہ او د لاتېن په رنیا کښی خاړرو ته او سپارلے شو.

﴿دوبهه برهه﴾

په سباد هغه د کمري د صفائی په وخت د هغه د بالخت لاندی یو خط او موندلے شو. زېتون هغه را خاستو او مشرخان له یې ورکړو. مشرخان چشمی واچولے او د هغے لوستل یې شروع کړل. هغه چې اولوستلو نومات رامات یې کړو او جېب کښی کېښودو. هغه لا د خط په متن سوچ کوو او په زړه کښی وسے چې آیا رور داسي هم کېډېشي خو چې خپلی رورو لی. ته یې خیال شون بیا یې او منله. په دې دې کښی هغه ډېر لري لارو او معلومه نه ده چې ترڅو پوري به په دغه خیالونو کښی ډوب وو چې هغه په کور کښی د چاد چغوا او ژړا او از وورې دو. هغه دغه ژړا ته متوجه وو چې زېتون د هغه کمري ته راغله او ورته یې اوو سه، "خان بابا، زرتاجه راغله ده." هغه چې د زرتاجي نوم وورې دو نو بریندې مې پښني او سترور سرد کت نه کوز شو او د هغې په سهاره بهرته او وتو او د هغې خواله ورغی. زرتاجي چې هغه اولیدو نو د هغه په احترام کښي د ډاکټر لائې په سهاره پاسپده. مشرخان د خپلی مینې د جزې نه دومره مغلوب شو چې په خان پوه نشو او د هغې لاسونه او تندې یې بنسکل کړو او داسي یې ورته په خپر خېر کتل لکه د قطب نماستنې چې په قطبی ستوري ولاړه وي. نئه یې حرکت کولے شو اونئه یې ترینه نظر اړولے شو. کوم حال

چې د مشرخان وو هغه حال د زرتاجي هم وو. زېتون چې د مشرخان په حال پوه شوہ نو هغه یې د لاس نه او نیو او په مزه مزه یې خپلی کمري ته روان کړو. د هغه لونو، حنا او بلقيس چې هغه د زېتون په سهاره کمري ته په تلو او لېدونو دواړو ورمندې کړه خوهغه خان ته پري نښودي او د لاس په اشاره یې د خان نه لري کړے. حنا او بلقيس دواړه پرون راغله وي خودا معلومه نه ده چې د شاکرخان مبارکي له راغله وي او که زاهد خان تعذیت له.

د زرتاجي پښي ته لاهغسي پلستر پروت وو هغه د سهاري نه بغير د ګرڅېدو قابله نه وه. د مشرخان د تلو نه پس د زېتون او ډاکټر لائې په سهاره هغه د هغې کمري ته بوتلې شوہ او په خپل بېډ کښي سملولې شوہ. شاکرخان چې د زرتاجي د راتلو نه خبر شونو هغه په حجره کښي مېلمانه په څائے پرېښودل او د هغې سلام له کور ته راغي، هغه په خپل بېډ کښي پرته وه، مهوش ورسه ناسته وه او ډاکټر لائې ورته مخامنځ په بل کت کښي ناسته وه. زرتاجي د هغه سلام ته د پاسېدو کوشش کوو خو هغه په سختي سره منعي کړه. هغه د هغې په اوږو سر کېښودو او ډېره شېبې د غسې پروت وو. کله چې د زرتاجي سلګي زیاتې شوي نو هغه د هغې دا اوږي نه سراوچت کړو او د هغې اوښکې یې اوچولے. چې کله د هغې سلګي، قلاري شوي نو بیا یې مهوش بنسکل کړه، خان سره یې په غېر کښي کېښوله او په بنسکلولو بنسکلولو کښي یې ورته اوو سه، "تئه خپل انکل پسې خفه وي؟"

مهوش: ته مخکنې سوري اووایه نو بیا هله.

شاکرخان: سوري مېلهم.

ډاکټر لائې: تېنک یو خان جي . زه په خپلو کړو پښېمانه یم. مامعاف کړه پلیز.

شاکرخان: ته به چري هم معاف شوي نه وي خو که د خپلې خورزې نه مجبور نه ووم. هغه یوه شبې ناست وو خو بیا بهرا وو تو او حجري ته لارو. حجري ته ډېر خلق راتلل او تلل. خوک د شاکرخان د نوی ژوند د مبارکی د پاره راتلل او خوک د مری د تعذیت د پاره . په یو وخت کښې مبارکی هم وي او د عاګانې هم وي . په دغه کسانو کښې همایون خان او اکبرخان هم وو، د هغوي زامن یاسراو قبصه هم وو، د هغوي د طرفه د جرګي مشران هم وو او د هستم خان له خوا د جرګي مشران هم وو. مشرخان ترېنې سترګي پناه کړے وي ، په خپله کمره کښې پروت وو البتہ شاکرخان به ورسره راشه درشه کول.

ما سخوتن چې شاکرخان د مِلْمَنَه فارغ شونو مشرخان خپلې کمرې ته او غوښتو هغه چې د هغه کمرې ته ورغی نو هلتہ زرتاجه هم ناسته وه او زیتون هم ناسته وه . هغه چې هغه ته مخامنځ کې ناستونو هغه ورته اووسي ، ”شاکره بچې ، سباله ستاد رور درېمه ده . هغې د پاره به خه کویه؟“

شاکرخان: هاو ابو، ما د هغې بندوبست کړے ده . هیڅ فکر مه کوه ، هرڅه به او شې انشاء الله .

مهوش: خان جي انکل، زه تا پسې دومره خفه ووم چې هره شپه بهم درېسې پت پت ژړل او دادعا بهم کوله چې یا لله زما خان جي انکل راولې .“

شاکرخان (مسکے شي) ستادعا قبوله شوه او زه را غلم.

مهوش: خان جي انکل، ته راغلے او زا هد انکل لارو. هغه به هم راشي؟ د هغې په ده معصومانه تپوس تولو یو بول ته د حې رانتیا په نظر او کتل . زرتاجې د خبرې رخ بدل کړو او شاکرخان ته یې اووې، ”خان جي ، تابې بې ته ستري مشي او نکړل .“

شاکرخان: بې بې ته به زه خنګه ستري مشي او کرم چې زما د خورزې د علاج نه یې انکار کړي وو. د هغه په خبره د هغې سترګي د کې شي او هغه ته وائې، آئې ايم سوري، ریلی سوري، مامعاف کړه پلېز .“

شاکرخان: نه بې بې نه . چري هم نه . تاماسره او زما خورزې سره لوې ظلم کړي ده .“ د هغې په مخ غتې غتې اوښکي راماتې شي. مهوش چې هغې ته او ګوري نو د هغه د غېر نه پاسي ، د هغې خواله ورځي او د هغې اوښکي او چوې . شاکرخان مسکے شي او مهوش ته وائې، ”مهوش ته مانه خفه شوي .“ Come on please .“

مهوش: زه تاسره خبرې نه کوم . ماسره خوله مه ګډه وه .

شاکرخان: اوه مائي ډير نیس (Niece). آئې ايم سوري.

مهوش: ماته سوري مهه وايې ، ماما ته اوایه .

شاکرخان (مسکے شي) چې ستاد ماما ته سوري او وېم نو یوه خوره په به را کړي ؟

مازیگر نمونځ کوواو په قاعده ناست ووم چې د شانه خوک راګل او زما پوزي ته یې رومال او نیوو. بیازه په خان نه یم پوه شو می چې ماسره خه او شو او چالوکپل خوزه چې مانیام په هوش کښې راګلم نو زما سترګي او لاسونه ترلې شوي وو. ما چې حرکت او کرو او د پاسپدو کوشش م کوونو یوکس راغي او زما سترګي یې پرانستي. ما چې د شمعي په تنه رنځ کښې اخوا دیخوا او کتل نوزه په یو غار کښې پروت ووم او مسلح کسان رانه چاپېره ناست وو خوما هېڅوک اونه پېژندل. زما کوائف په یو کاغذ لیکلې شوي وو یو مسلح سره سے چې شاپد د هغوي مشروو، هغه په موبائل ستانمبر ملاو کړو او تاسو سره یې خبرې او کړے بیا یې موبائل ماله راکړو او ماتاسو سره خبرې او کړے، دې نه پس زما سترګي بیا او ترلے شوي، هغوي په پس پسو کښې یو بل ته خه او وو می او زه یې د هغه خائے نه بهرا او ویستم. په ګاډي کښې یې کېنولم او د هغه خائے نه ډېر لرے یو بل خائے ته یې او رسولم. دا یو کورو وو خکه چې د ور تلو سره پکښې ما د زنانه او او ماشومانو خبرې وورېدے. زه یو ګوټې ته دننه کړے شوم، په یو تکوري سملولے شوم او زما پښو ته بېړۍ واچولې شوي. دې نه پس زما سترګي پرانستي شوي. ور را پسی پورے او د بهرنه جرنده شو. ماله به وخت په وخت یو ګوټې زنانه چایې ډوډی راټره او زما د ضرورت خیال به یې ساتو. یوه ورځ زما د ګوټې ور لرے کړے شو او دو ه مسلح نقاب پوش زلې راننوتل. یوماته وسله په لاس او درې د او بل زما د

مشرخان: بنه داراته او وایه چې زا هد خود کشی ولې او کره، هغه ته خه تکلیف وو؟ شاکرخان: ابو، دالویه سانحه ده خوماته د هغه د خود کشی په باره کښې هیڅ معلومات نیشته خکه چې داغوانه پس زما او د هغه لیدل کتل نه دی شوي خود اسې معلومېږي چې یاخو هغه ذهنی مريض وو یاد پولیس له خواز ماد مرګ په شک کښې هغه ته د خپلې شرمندگی احساس شو می وو.

مشرخان: ستا مرګ سره د هغه خه تعلق دے؟ شاکرخان: زما مرګ سره د هغه او هما دواړو هیڅ تعلق نه شته او نه وو خو پولیس په هر خه کښې ګوټې و هي او د هر چا په کار کښې یې کاروی نو په دی وجه شاید هغه ته ذهنی اذیت رسپدلي وي او په دی وجه یې خود کشی کړي وي ... او په خود کشی یې دومره توندي او کره چې ماسره یې لېدل کتل هم او نشو.

مشرخان: بنه، ته خپل حال وايه، ته خنګه اغوا شو می او تاسره خه او شو.

شاکرخان: دالویه قیصه ده ابو خوزه چې چا اغوا کړے ووم هغه خپل انجام ته او رسپدو او زما په نامه بنخ شو.

مشرخان: هغه خوک وو او تاسره د هغه خه تعلق وو.

شاکرخان: ابو، هغه نه مالیدلے دے، نه م پېژندلے دے او نه م ور سره خه تعلق وو. زما اغوا داسې او شو چې ما د باغ په پټي کښې د

د شنو نو ټونولس بنډلونه یې راټرل، ماته په مېز کېښو دل اوو سے وئېل، ”که ستایقین نه کېږي نو دا اوګوره، دا هغه روپي دی چې ستا په سر اخستې شوې دی او مونږ له راکړي شوې دی۔“ ماترېنې په یره تپوس اوکړو، ”دا خوک دے؟“ هغه راته په لاپرواټۍ اوو سے، ”دا تپوس مئه کوه۔ په خپله به درته معلوم شي۔“ ماترېنې بیا تپوس اوکړو، ”زما په سر دالس لاکهه روپي چا ورکړي دی؟ دوېم سړي په فېصله کن انداز اوو سے، ”دابه هم درته معلوم شي خو یو خو ورځي پس۔“ ماترېنې په یره تپوس اوکړو، ”ما سره به خټه کوي؟“ ”تاسره هیڅ نه کوو۔ ته د وزلولو سړے نه یې بلکه د ساتلولو سړے یې۔ ته داروپي او شماره، دا پوره لس لاکهه دی۔ دا واخله نو یا به نوري خبرې کوو۔“ ”نوري خبرې؟ زه پوهن شوم؟ ماترېنې په ساه نیولی انداز تپوس اوکړو۔“

رومبه سړے: مونږ د پولیس دیري نه دلته راغلي یو۔ ته چې کلې ته لارې سے نو ز مونږه یوه فېصله به کو سے، ”فېصله، خټه فېصله؟“ ماترېنې په چې رانتیا تپوس اوکړو.

دوېم سړي راته اوو سے: داکټر لائې په مونږ د اغوار پورت کړي دی. هغې ته به اووې چې خپل رپورت واپس واخلي. ستاد مخه مونږ هغه پرېښې ده ګینې دا انجام به د هغې هم وي خټه چې دے هلك سره او شو. ماترېنې تپوس اوکړو، ”داکټر لائې سره ستاسو خټه کېس دے؟ د هغې کېس خو سوچي کاکا او د هغه زامنوا سره دے۔“ دې سره هغوي د مخونونه نقابونه لري کړل، خټخت په خندا شوا او

پښو بېړۍ پرانستې او ماته یې اوو سے، ”راپاسه، راڅه“ ما په زړه کېښې وسے چې شاید زما د ژوند شې پې ورځي پوره شوې او درنګ ساعت له مژنې. مسلح کسانو کېښې یوزمانه مخکېښې روان وو او دوېم ما پسې وو. زه د هغوي په مینځ کېښې دا سې روان وو م لکه چې پښو کېښې راله چا پېکړي اچولي وي. دې سره سره م شاهم خارتې ده او په هر قدم راته دا احساس کېدو چې درنګ ساعت له را باندي د شانه ډز کېږي. په دغه تلو تلو کېښې رومبه سړے د یوور مخې ته او درې دوا او ماته یې اوو سے، ”ما پسې راڅه“ زه چې دغه کورته ورننوت نو بھر په غولي کېښې د دوو کټونو په مینځ کېښې یو رومبې مېز پروت وو. په مېز باندي د پلاستېک په یوه ګوتې کېښې خه غوتې پرته وه او د غوتې د پاسه یوه کېړا غور پېدلې وه. رومبې زلمي ماته په کت کېښې د کېناستو اشاره او کړه او دوېم زلمي د غوتې نه کېړا پورته کړه، د پلاستېک د ګوتې خوله یې او سپرده او ماته یې اوو سے، ”دا اوګوره خوک دے؟“ ما چې ورته او کتل نو هغه په وپنو کېښې لړې شو سې د چا سر وو. زه دومره یې رې واخستم چې ماترېنې مخ واړه وو. رومبې کس زمانه تپوس اوکړو، ”اوډے پېژندو، دا د چا سردې؟“ ماهګه ته د کرکې او حقارت په نظر او کتل او ورته م اوو سے، ”نه... زه دانه پېژنې“ چې ما د هغه د پېژندګلو نه معذرت اوکړو نو هغه اوو سے، ”بېړې مه، دا د هغه چا سردې چا چې ستا په سر لس لاکهه روپي اخستې وسے او مونږ له یې راکړي دی.“ دې سره هغه ګوتې ته ننوتو

پښي سپکي کرم. زهه هم د هغوي په ډله کښي شامل شوم او زهه او عادل تر هغوي ورپسي وو چي د شپردل بدل مو واخستو. یو خو ورخي پس زمونږ هغوي سره یوه بله مقابله راغله. په هغوي کښي دوه کسان د هغوي نه مرئه شو او زمونږ ډلې نه عادل مړ شو. بیانور کماندaran او ملکان د جرگي په شکل کښي ترهغوي ګرڅبدل چي جوره او شوه. په دهه دوران کښي یوه بله واقعه پېښه شوه او هغه دا چي د شپردل کوندنه جان پري ژوندي. جارهه غېبه شوه.

زرتابجه: خان جي، هغه غېبه نه ده بلکه خپل کورته راغلي ده. ماته ډاکټري د هغوي خبره کړي ده د هغوي مورنا جوره ده او د هغوي د خدمت د پاره راغلي ده، هغه غربېه خپر غواړي او په هغوي د مور علاج کوي.

مشرخان: اوس سوچي او د هغه زامن خه حال کښي دي؟
شاکرخان: د هغوي جوره شوي ده خو یوبل سره راشه درشه نه کوي. سوچي کاکا او د هغه زامن هلتنه خوشحاله نه دي خود پولیس دیرې هلتنه ډېره دي. چي زهه په ساه شم نو دغه مينه به ورله جوروم چي خپل کلې ته راشي.

مشرخان: هغه به چري جورپېي، ولې نوري ميني لېي دي. د ګو جرانو مينه خالي ده. د ترکانانيو مينه خالي ده. دلتنه یو را او غواړه او جوره جارهه ورله او کړه.

زرتابجه: خان جي، تاخو د هما بې بې هډو تپوس اونکړو.

دواړو په یوه خوله اووسي، ”مونبه د سوچي زامن یوکنه“. ماچي هغوي ته په څيرڅير او کتل نو دواړه م او پېژندل چي واقعي د سوچي کاکا زامن دي. بیا دواړه واره په واره راتر غاره وتل. ما یوه لويه ساه واخسته او په خپله لمنه م د مخ او تندی خوله او چه کړه. په دغه خندا خندا کښي سوچي کاکا او ګلې. هم د کوتې نه را او وتل او د شپردل بسخه جان پري هم را اووته، د علېک سلېک نه پس ما شپردل ته اووسي، ”شپردله، دا سر زماد مخې نه لرمے کړه.“ هغه د ګوتې خوله بنده کړه، هغه یې د مېز نه او چت کړو او لري یو ګت کښي یې کېښودو. بیا م ورته اووسي ”داروپې هم او چتے کړه، چي هغوي انکار او کړو نو ما زورنه ورکړه او روپې یې او چتې کړے. بیا ګلې او جان پري چایي را ټړه او مونږ تولو په غونډه او څکله.“

مشرخان: چي ستاتصفیه او شوه نو بیارتالے ولې نه، خه ته ایسا روسي؟
شاکرخان: دوه ورخي زهه د هغوي مېلمنه ووم خو په درېمه ورڅ چې زهه راتلم نو یوه المیه او شوه.

مشرخان: خه المیه؟
شاکرخان: المیه دا چې کوم کماندیر چې قتلولو د پاره زهه عادل او شپردل ته حواله کړے ووم هغه ته پته او لګبده چې هغوي زما په خائے اغوا کار قتل کړے ده. د هغه په بدل کښي هغه شپردل قتل کړو. د هغه قتل زما په تېس کښي شوسي وونوماته دا خبره بې پښتو بنکاره شوه چې هغوي په دغه مصېبت کښي پرېږدم او زهه تربنه

شاکرخان: د هغې تپوس م دزېتون نه کړے دے او دے راته توله خبره کړي ده. هغه غږیه زما په تیلو کښې سوزي.

زرتاجه: په خلورمه ورځ د هغې پېشی ده. داکټري ورله وکيل نیولې دے په دغه تاریخ به عدالت کښې د هغې بیان لیکلے کېږي. شاکرخان: د هغې بیان ته به ضرورت پېښ نشي انشاء الله. چې زه ورشم نو ٹان سره به یې راولم.

مشرخان: شاکره بچې، مونږ ته د شپې چافون کړے وو. زما سترګي لګېدلې وي نوموبائیل ستامور اوچت کړو معلومه نه و چې هغې ته خه اوویلے شو خوهغې یوه چغه اووهله اومره شوه او چې کله هغه موبائیل همالور اوچت کړو نو هغه راپرپوته او پېھوشه شوه.

شاکرخان: د دی معلومات مانه نیشته خوکېدېشی دغه داغواکار مقتول د ژړا فریاد چغې وي او په غلطې کښې ستاسو په موبائیل راغلې وي.

زرتاجه: نه، نه، داسې نه ده. هغه ریکارډنګ ستاسو په موبائیل بلکه د زاہد خان په موبائیل راغلې وو خو د هغه موبائیل تاسو سره پاتې شوې وو او هغې په غلطې کښې ستاسو موبائیل اوړے وو. په هغه نمبر چې ورسره بیا زاہد خان خبرې او کړے نوبیاد خان جي د مرګ تصدیق اوشو.

مشرخان: سوال دا پېدا کېږي چې دغه ریکارډنګ یې زاہد ته ولې اوروو؟ داسې معلومېږي چې ستاد قتلولو په سازش کښې د زاہد لاس وو.

شاکرخان: ابو داتاسو وای؟ زاہد خان زما رورو، زما لېچې او زما متهې وے. زما مینه، زما ننګ وو، هغه به داسې کارخنګه کړے وے؟ داسې نشي کېډي؟

مشرخان په جېب کښې ګوتي و هي او هغه ته وائی، پرون د زاہد کمری د صفائی په وخت د هغې د کمری نه یو خط راوتې دے او زېتون ماله راکړے دے خوزما هغه چشمی او س سم کارنه کوي، زه پري پوه نشوم. هن دا خط په اوچت او اواز اولوله چې مونږ تول یې وورو. "مشرخان هغه له خط ورکوي شاکرخان چې خط او سپړي نو هغوي ته وائی". بنه غورې شې خط داسې دے.

دا زاہد له خوا
خان جي ته.

په خوله م نه جورېږي چې تاته روراوبم... په خوله م نه جورېږي چې تاته سلام او کړم، څکه چې مانه د رورولی. څه پېښې دی او نه د سلام. د خط لیکلوا نه لېږه شېبې پس به ته د ډز او اوز وورے، ډز سره به د چا د ژړا او اوز هم وورے. دا ژړا به زماد مورپلار او خویاندونه وي بلکه زمونږ د خدمتگارې زیتون ژړا به وي. ته چې د ډز او د ژړا او اوز پسې کورته رائے رائے نو هغه سترګي به پېښ شوې وي کومې چې تاته کتل نه غواړي.

د ورک رور په راتلور رور خوشحالېږي او د مررور په ژوندي کېدو خو په جامو کښې نه څائېږي، خوستا په راتلوا زه دومره پرېشان او شرمنده شوم چې تاسره سترګي هم نشم لګولې څکه چې ته ماد خپل طرفه

نه ده چې ته خنگه ژوندې شوې او د قبرنه خنگه را اووته . مرے نشي ژوندي کېدے خوداسي معلومه شوه چې ته بچ پاتے شوې یې ... او ... او چې ته بچ پاتے شوې نو هغه سرپرېکرے لاش د چاوو چې مونې بنخ کړے وو؟

اوسموال دا پېدا کېږي چې هغه کوم وجوهات وو چې ماستاد وړلوا سازش کوو، اوستا په وړلوا کښې زما خا هم مقصد وو؟ ظاهره ده چې زر، زمين اوزن . چې ته د مینځ نه اوته وسې نوستا خاني به ماته پاتې شوې وه، ستا مال او دولت به ماته پاتې شوې وو، ستاتوله زمکه به ماته پاتې شوې وه او د تولونه لویه خبره، بلکه د لويونه لویه خبره دا ده چې ستا بناپېږي ناوي، د چا حسن او دا ګانو چې زهه لپونے کړے وو، هغه به ماته پاتې شوې وه خوداسي اوښو، زما سکيم ناکام شو اوستاد ژوند زېرے زما د مرگ پېغام شو.

زما د سازش په وجه که ته مړ شوې او که مړ نشوې خوستاد مرگ او از ترلري پوري خورشو، ستاد مرگ د پېغام په وجه د آبوا او زمونې تیولو د ژوند لویه سرمایه امی مړه شو، زما په وجه هما بابي پېغله کونډه شو اوستاد مرگ په الزام کښې هغه د ګلوبناپېږي جېل ته لاره . زما په وجه زرتاجه خور زخمی شو او داسي معلومه پېږي چې کوم لاش مونې بنخ کړے وو هغه ستانه بلکه د رستم خان وو څکه چې ستا مرگ سره هغه هم ژوندې جا پېښ شو . مادا پاره د ژوند تیولی لارې بندې شو او د پنائي او قراريو خا سېم پاتے نشو . البتہ د

وزلے یې . اوستاد سر قیمت د لس لاکهه روپونه علاوه د دغه لس جریبه وندو وو چې نن پري د قبضي کولو د پاره هستم خان حمله کړے وه . زهه د هغه په ډله کښې ناست وو او د خپلي کورنې د تباھي نظاره م کوله ... دې نه مخکښې هستم خان زمونې په زميدارو نهري اوې بندې کړے وسې او چې کله زمونې زميدارو اوې خلاصي کړے نو هغه بذات خود او د هغه سرو پري ډزے او کړے خکه چې زهه د هغه په کور کښې د هغه په بستره کښې پروت وو، او هغه ته پته وه چې د مشرخان په کور کښې داسې هیڅوک نیشته چې د هغه د ډز جواب اوکړي، او که زرتاجي د هغه مقابله نه وي کړي نو زمونې د زميدارو فصلونه به اوچ شوي وو.

دې نه مخکښې ماده هما بابي په عزت حمله کړے وه او که چري هغې د خپل عزت په خپل ته حظ نه وي کړي نو اوسم لړه شې به پس زما کونډه بې بې زما سرته ژړیده . ستاد واده نه مخکښې ما قاضي صېب له د یوې فرضي عسکري ډلي له خوا په مینګوره هو تل د خودکش حملې د همکې ورکړے وه چې د هغوي او د مشرخان په ذهنو نو کښې د عسکري ډلي له خوايره پېدا شي اوستاد قتل دعوې په دغه ډلي یقيني شي . ستاد واده د نکريزو په شپه ته زما په سازش د هستم خان زوي رستم خان او د هغه ملګرو د باغ د پتني نه اغوا کړے وسې . ستا سرپرېکرے لاش ما په خپل لاس لحد ته کوز کړے دے او د خاړرو په ډهپرو کښې م بنخ کړے دے . خودا معلومه

مرگ لاره راته خلاصه ده، ملک الموت راته په قهرپردازی سترګو گوري او نور مهلت نه راکوي ... دې ته غور بشه.
شاکرخان په اوچت او اوز خط لوستو او هغوي تولو نښه په غور او پرداو.
چې کله هغه دزا هد خان آخري جملې له او رسپدو چې، ”دې ته غور
شه“ نو د هغه په وينو کړې لاش هغوي ته مخکنې شو او تولو په
چغو چغورېل. خط دشاکرخان د لاس نه لاندې پرپوتو، هغه په
لوندو سترګو بھرته او تو او حجري ته روان شو.

﴿درېمه بېخه﴾

دکله نه چې شاکرخان کورته را غلے وونو په خپله کمره به تېرپدو
راتېرپدو خونه یې خپلې کمرې ته کتل او نه دنه ورتلو بلکه بھر په حجره
کښې به په خپلې کمره کښې پروت وو. یوه ورخ زرتاجي هغه را
او غونبتو او هغه ته یې او وي، ”خان جي ستاد کمرې ور، ستا په انتظار
کښې توله ورخ او توله شپه لرمې وي، ته خپلې کمره کښې ولې نه سملې؟
شاکرخان: زرتاجي دا هغه کمره ده چې دې کښې زماد واده په شپه،
زمانوي زماد راتلو انتظار کړو. په دغه انتظار انتظار کښې هغه د
دغه بېډنه اوچ فرش له لاره. ماته دا پېړه بې مناسبه بنکاري چې
هغه په جېل کښې په اوچ فرش پرته وي او زهه د هغې په بستره کښې
ههه په ډډي اوږم. ترڅو چې هغه را غلې نه وي زهه به نه دغه کمرې
ته ورشم او نه به په دغه بېډ کښې ډډه شم.“ او واقعي هغه هم دغسې
کول. هغه په حجره کښې په اوچ فرش سملاستو خو خپلې کمرې

ته نهه ورتلو. دې زو په سباد هستم خان او د هغه د زامنوا ضمانتونه
او شو او هغوي کورته را غلې خو خهه خپله یېرېدل او خهه د کلي خلقو
دومره یېرول چې نه به روتے شو اونه په خپل کور او حجره کښې
ایسارې ده شو. هستم خان او د هغه زامن د کلي په خلقو بنه نه
لګېدل، هغوي غونبستل چې په خهه طریقه هغوي د کلي نه ورک شي
او په کلي کښې امن راشي. د کلي د ځینې اوز ګار خپلو له خوا به هر
وخت هغوي له نو سه نو سه خبر راتلو چې شاکرخان له د علاقه غېرنه
طالبان را غلې دې او درنګ ساعت له یا سبای ګاه له د هغوي په کور او
حجره خودکش حمله کېدونکي ده بله ورخ هغوي د ملیانو، عالمانو او
خوا شاکلپو د مشرانو یوه لویه جرګه جوره کړه او هغوي له یې د هري
فېصلې کولو واک ورکړو. دزا هد خان د رېمي په سباد شاکرخان
حجري ته په داسې وخت کښې جرګه را غلې چې د سوچي کا کا د زامنوا
، قدیر او کبیر نه علاوه د هغوي د ډلې، نور کسان هم ناست وو.

چې د جرګي مشرانو د جورې خبره شروع کړه نو شاکرخان ورته د
هستم خان او د هغه د زامنوا هغه تولې وران کاري په ګوته کړے چې
په هغې کښې د هغه په زمیدارو نهري او بیهه بندول، د هغه په زمیدارو
ډز سه کول، د هغه فصل ته نقصان رسول او د هغه په زمکه ناجائز
قبضه کول وو. د دې په بدل کښې ترپنه هغه د لاکھونو روپو تاوان
مطالبه او کړه. جرګي د هغه مطالبه او منله هغه سره د دومره لو سه
تاوان ادا کولو پېسې نه وي نو د هغې په بدل کښې ورته هغوي د

هغه د کور او حجري پرېښدو خواست اوکرو . هغه د چا خبره چې غل کندر کول غوبنټل چې وریې او موندو . هغه لا د سوچي کاکا د زامنوا د پاره د مینې جورول غوبنټل چې د هستم خان کور او حجره په لاس ورغله . وثيقه نویس را او غوبنټے شو او د فصل د تاوان په بدل کښې د هستم خان د کور او حجري د بیعی کاغذ د هغه په نامه او لیکلے شو . البته د جرگې په خواست هغه له په کور کښې د او سپدو د پاره پنځه ورڅي مهلت ورکړے شو او د جرگې مشرد هغه ضامن شو . شاکرخان کېږته اووسي ، په شپږمه ورڅ به د دې مشرنې د کور او حجري چابيانې واخلي او د هستم خان کورته په کله راړرې ” . دې نه پس دعا یې خپراوشو، چایې او خکلې شو او تول رخصت شو . په دغه مازیگرد همایون خان او اکبرخان له خوا هم جرگه جوره شو او د مشرخان له حجري ته راغله . مشرخان اګر چه د خپلوروونو نه دېر خفه وو خو د جرگې د مشرانو خبره یې کوزه نشوه غورڅوله او جرگې ته کېناستو . د جرگې مشرانو چې د روغې جورې خبره شروع کړه نو شاکرخان ورته د هغه تول نقصان خبره اوکړه چې د هغوي په وجه د هغه فصل ته رسپدلي وو . هغوي د هغه تول تاوان هم او منو او هغه توله زمکه ، کور او حجره یې هم ورته پرېښدو کومه چې هغوي مشرخان ته د مشری په توګه پرېښې وه . وثيقه نویس را او غوبنټے شو ، کاغذ او لیکلے شو او د جرگې تولو مشرانو پري دستخطونه اوکړل . دې نه پس دعا یې خپراوشو، چایې او خکلې

شوه او تول رخصت شو .
 زرتاجه او س هغه زرتاجه نه وه لکه چې مخکښې وه . خه موده مخکښې هغه صرف د شاکرخان ذاتي خدمتگاره وه . د شاکرخان او د مشرۍ بې بې د تلونه پس د مشرخان ذاتي خدمتگاره شوه او چې کله شاکرخان راغۍ او هغه ته د هغې د ایشار، وفا او قربانې پته او لګډه نو بیا د تول کور مشره شوه . د هري خبرې صلامات به هغې سره کېدوا او چې کومه خبره به هغوي دواړو جوره کړه نو مشرخان به په پېټو سترګومنله . چې کله شاکرخان کلې ته راغۍ نو د هغې دا خیال وو چې هغه نور تول کارونه روستو کړي او هماسره زر تر زره ملاقات او کړي څکه چې یو هغه د هغه لاثاني او لافاني مينه وه بله د هغوي د کور عزت وو او د هغه په تېس کښې جبل ته لاره . خو یو خوا مېلمنه تله راتله ، بل خواد هستم خان او د هغه د ترونو د روغې جورې خبره راغله نو په دې وجهه ورته د هغې خوڅه جوره نشوه . چې کله به هغه د بهرنه کورته لارونو د خپلې کمرې په ځایه به د زرتاجي کمرې ته تلو . هغې سره به شېبې ګهړې کېناستو ، د هغې نه به یې د هغې د بیماری پوښتنه هم کوله او په نور زړه نوې به یې تبادله خیال هم کوو . د زا هد خان د درېمې نه پس چې کله هستم خان او د هغه ترونو سره روغه جوره او شوه او ماسخون کورته او د زرتاجي کمرې ته ورځي . نو هغې ورته د هماد پېشې . په باره کښې خبره او کړه هغې ورته او وو چې هغه به هم د هغې پېشې له ځي خو د هغې د

دے په خپله ورسه خبری اوکره .

زرتاجه : شاکرخان له موبائیل ورکوي او ورته وائي ، ”خان جي ، سهپل سره خبری اوکړه ، سهپل چې کله د هغه خبری ووري نو ډېر خوشحاله شي او د هما په باره کښې ترپنه تپوس کوي . هغه ورته وائي ، ”سباله د هغې پېشی ده . کېډېشی هغه بري شي . سباله به هغه تاسره او نیانیکه سره په خپله خبری اوکړي . ستانیانیکه د هغې نه خبردي ؟“

سهپل : نه خان جي ، هغوي خبرنه دي . دا کال ما د هغوي نه پت په پتہ اوکړو .

شاکرخان : چې ترخو هغه نه وي راغلې ترهغې هغوي مه خبره وه .

سهپل : هم دغسې م کړي دي او دغسې به کوم .

شاکرخان : سباله ته کال مه کوه ، هغه به تاسو ته په خپله کال اوکړي او تولو سره به خبری اوکړي ، چې کال ختم شي نو زرتاجي د هغه نه په مُسکاتپوس اوکړو ، ”خان جي ، تاسو خوداسي په یقين سره اووسي لکه چې هغه به سباله خامخابري کېږي او کورته به راخي .“

شاکرخان : هغه زما په قتل کښې ملوثه ده . چې زه عدالت ته حاضر شم او خپل بيان ورکړم نو خبره ختمه شوه . هغه به خامخابري کېږي انشاء الله .

زرتاجي دواړه لاسونه دعاته اوچت کړل په سرتور سريې په جذباتي انداز د هغې د بریت د پاره دعا او غښتله . دعا نه پس هغې هغه ته

بیماری په وجه شاکرخان هغه په سختی سره منعې کړه او ورته یې اووسي چې ترخو هغه نه شوي نه وي نو هیچرته نشي تلې . بهر حال هغه هغې سره نه پخه وعده اوکړه چې هغه به د هغې پېشی له خامخا خي او په عدالت کښې به خپل بيان ورکوي . هغوي لا په دغه باره کښې خبری کولے چې داکټر لائې له خوا هم هغه ته کال او شو او هغې هم هغه ته د هماد پېشی یاد دهانی ورکړه . د هغې نه پس د زرتاجي په موبائیل رېنګ راغي . هغې چې موبائیل اوچت کړو نو د هغې د هېلو سره د یوما شوم او از راغي او ورته اوويلې شو چې ”ا نتي د آپا نه خبرېي ، د هغې خه او شو ؟“

زرتاجه : اوه ، سهپله داتې یې ، ”وارمه خطاکوه ، سباله د هغې پېشی ده . ستان جي راغلے دے او هغه به د هغې پېشی له خي او خان سره به یې راولي .“

سهپل : خان جي ...؟ هغه چې مړ شوې دے ، هغه خنګه ژوندې شو او راغي ؟

زرتاجه : هغه مړ نه بلکه ژوندې دے او بنې رونګ جوړ او صحي سلامت دے د خېره .

سهپل : دا دومره موده هغه چرته وو . کورته ولې نه راتلو ؟ او چې نه راتلو نو کال یې ولې نه کوو ؟ داسي معلومېږي چې ته ماسره هسي توقې کوي .

زرتاجه : نه ګله نه . که ستازما په خوله باور نشي نو داده ناست

مايوسه واپس نشي . ستاخوياندو به هغې ته سپېره او قاتله ويلى . دا تولې خبرې به هغې او په زړه به یې تېرولې . هغوي په ده کورکښې د هما بې بې وجود نشو برداشت کولې .

شاکرخان: ماته پته ده زرتاجې خود هغوي دالوئي به د هغوي په سرونو کښې ماتېږي . سباليه به هغه ده کورته راخي . بيا که هغوي راخي او که نه راخي . دې سره هغه پاسي او بهرته خې . هغه چې حجري ته لارونو هغه خپلې کمرې ته ورغۍ او په اوج فرش سملاستو . هغه توله شپه ډډې په ډډې او ختو خو خوب نه ورتلو . چې لېږي سترګې به یې ورغلې نو هغه به ورته په مختلف شکلونو او عکسونو کښې مخکښې شوه ، کله خندېدلې ، کله ژړېدلې ، کله مروره او کله قهرېدلې . هغه ته په هرشکل او هر انداز کښې هغه بنکلې ، خوبه او پُرکشش بنکارېدہ ، په دغه مشغوله کښې هغه توله شپه تکے خوب اونکرو .

سحر چې هغه په ترخو سترګو پاسېدو او ناشته یې او کړه نو په ګاډي کښې کېناستو او کچھري ته لارو . هغه د کچھري نه بهر ګاډې یو خواته او درو خود ګاډي نه کوز نشو بلکه په ګاډي کښې یې د هماد راتلو انتظار کوو . لېږ شپه پس داکټر لائې هم راغله . هغې ګاډې یو خواته او درو او د کوزېدو سره یې هغه ته کال او کړو . د کال ورتلو سره هغه د ګاډي نه کوز شو او د هغې خواله ورغۍ . د روغ جور نه پس هغوي د هماد وکيل دفتر ته ورغلل . داکټر لائې وکيل ته د هغه

اووي ، ”خان جي ، منې خو تاسره د ډيوې نه دوبېه خبره نشو کولې او نه درنه ګيله کوو ، خوتا د ده هر خه نه هما بې بې ولې نه خبروله . هغه خو ستالاشاني او لافاني مينه ده او د دغه ميني زه ګواه یم . تا داسي ولې کول ؟ تا ته دومره موقعه هم نه ملاوېدہ چې هغې ته ده یوکال کړے وې او که د هغې د وفا از مېښت ده اخستو ؟“

شاکرخان: د هغې وفادا ز مېښت محتاجه نه ده . د هغې له خوازه مطمئن ووم خو ما د خپلې وينې يعني د خپل رورزا هد د رورولې از مېښت اخستو ... زرتاجې ، دا خبره اګر چه مامخکښې نه ده کړے څکه چې مانه غوبنېتل چې دابو په پېښاني . کښې اضافه اوشي خو د زاهد د خط نه پس د هغه دارادو تاسو تولو ته پته اول ګېدہ . د رستم خان د مرګ نه پس عادل او شپر دل ماته د زاهد متعلق توله خبره کړے وه . د هغه د زراوز مین په مقوله زه قائل ووم خود زن متعلق د هغه امتحان اخستو . ز ماد مرګ نه پس اګر چه هما هغه سره واده کولې شو خو هغې انکار او کړو او هله یې هغه سره واده ته غاره کېښوده چې تاسو تولو مجبوره کړه .

زرتاجه: خان جي ، ستاد تلو نه پس کوم ناروا سلوك چې هغې سره او شونو هغه زما په خوله نه جو پېږي . یو خوا هغې ستا په مرګ ژړا کوله ، بل خوا یې په خپل عزت ژړا کوله . هغې ته معلومه وه چې ته قتل شوې یې خو ستاد تلو نه پس ستارو هغې رابطه کوله . په ده غرض به د هغې د کمرې ور هوخت لر سه وو ، چې ستارو

ملزمي همابي بي بنئه په ډاګه اقرار کري ده . چې دا د خپل محبوب شاکرخان عرف خان جي د مرګ په سازش کښي شريکه ده . دې د پاره زهه عدالت ته خواست کوم چې د وخت ضائع کولونه بغېر ملزمي له سخته سزاور کري چې یو خواداد انصاف تقاضي پوره شي بل خواداد نورو د پاره یو مثال جوړ شي .

وکيل صفائی : جناب عالي! وکيل سرکار د خپل استحقاق نه نه صرف تجاوز کوي بلکه په جذباتي انداز د بدنېتی اظهار کوي .

جج (وکيل صفائی ته) ”ته د ملزمي د بیان په حقله څه ویل غواړي؟“ وکيل صفائی : جناب عالي! لکه خنګه چې مامخکښي عرض اوکړو چې د ملزمي همابي نه پولیس د ډنډي په زور بیان اخسته ده . زما موکله، پاکه، معصومه او باحیا بی بی ده . زهه په انتهائی اعتماد سره دا ویلے شم چې نه ده بې وفائی کړي ده، نه د مقتول په سازش کښي ملوثه ده او نه دغه سوچ کولے شي .

وکيل سرکار : جناب عالي! وکيل صفائی د یوې ايمانداره محکمې د ايماندار پولیس اهل کارو په فرض شنائي بې څایه الزام لکوي . جناب عالي! د وکيل صفائی د الزام تراشی ده نوټس و اخسته شي، په سختو تکو کښي ده ده غندنه اوشي او آئنده د پاره ده وارنګ ورکړے شي چې محتاط وي او د ذاتي عناد نه اجتناب کوي .

وکيل صفائی : جناب عالي! که د خپل موکل يا موکلې صفائی پېش کولوته غلط بیانی وېلې شي نوزهه او زما رونه نورو کیلان به

متعلق خبره اوکړه . د هغې په انکشاف هغه ډېر خوشحاله شو . بیا یې د هغه نه هم تپوسونه اوکړل او چې کله مطمئن شونو بیا یې په یو کاغذ د هغه نه حلفیه بیان و اخستو او په بل یې د هغه د اغوا متعلق ټول واردات اولیکل . وکيل چې مخکښي په کومونکتو بحث کول غونبېتل هغه ټولې یې رد کړے، د هغې د ریکارډ یې بیا جائزه اخسته او په نورو نکاتو یې سوچ کوو . د کېس په تیار پدوا واد نکاتو په ریفرنس کښي بنه کافي وخت او لګېدو . هغه لاد فائل په مطالعه کښي لګیا وو چې د سپشن کورت مخې ته داردلی له خواداد هما وغېره، اواز اوشو . د اواز اوږدو سره یو خوا هماد پولیس په نګرانی کښي د عدالت کمرې ته دننه شو، بل خواداد هما وکيل، منشیان، ډاکټر لائې او شاکرخان دننه ورغلل . هما توري چشمې اچولې وي او د جج مخې ته په پړونې کښي پتېه ولاړه وو . جج د هغې فائل پانه په پانه واره وو، بیا یې د هغې بیان هغې ته، سرکاري وکيل ته او د هما وکېل ته په او چت اواز ووره وو . دې نه پس یې هغې ته اوکتل او وي وئېل ”ته د خپل بیان تصدق کوي؟ هغې لاڅه وېلو ته خوله جوړوله چې وکيل صفائی اووې، ”جناب عالي! دا به خنګه د هغه بیان تصدق اوکړي کوم چې پولیس د ډنډي په زور دې نه اخسته ده او په خپله مرضي یې لیکلے ده .“

وکيل سرکار : جناب عالي! ملزمي یوڅل مخکښي د خپل بیان تصدق کړي ده . زما په خیال د بیا بیا تصدق ضرورت نیشته .

وکیل سرکار: نه صېب، زه هیڅوبل نه غواړم، جج د هماد فائل یو جائزه اخلي، دې نه پس د هغې په فائل یوه مختصره فېصله لیکي او وائي، ”عدالت ته معلومه شوه چې د شاکرخان عرف خان جي د مرګ کوم لزام چې په محترمه هما بي بي لګېدلے وواو کوم بیان چې د هغې نه اخستلي شو سه وو، هغه سراسر دروغ ده څکه چې هغه ژوندے ده او په عدالت کښې د هغه بیان و اخستلي شو. په ده بنياد عدالت د محترمه هما بي بې د باعزته بري کېدو حکم ورکوي.“ د جج په فېصله هغوي تول خوشحاله شو. ډاکټر لائې هما ته وترغاره وته او هغې له یې مبارکي ورکړه، خوشکرخان د عدالت د کمرې نه اووتو، او د هغوي په انتظار کښې بهرا او درېدو. بیا هغوي درې واره د منشيانو او وکیل په خنګ کښې دفتر ته لارېل. هلتې یې منشيانو له هم انعامونه ورکړل او پولیس اهلکارو له هم. هماد وکیل په دفتر کښې سنجده ناسته وه، د هغې په خیال و ګمان کښې هم نه راتله چې شاکرخان ژوندے شو سه ده، عدالت ته راغلے ده او د هغه په بیان هغه بري شوې ده څکه چې دا سه خوبونه هغې دېر لیدلي وو. دې نه پس چایې او خواړه راګلې، هغوي تولو چایې او خکله او د وکیل د دفتر نه اووتل. په تلو تلو کښې شاکرخان، هماته په مُسکا اوو سه، ”هم، تاماته نه ستري مشي اووې او نه دې د نو سه ژوند مبارکي راکړه.“

هم: خان جي، که دا خوب نه وي او حقیقت وي نو تاسره زما ډېرې

تل د غلط بیانی مرکتب وي. خوزه په انتهائی ذمه واری سره وپلے شم چې دا بالکل حقیقت ده او زماد موکلي نه بیان په زور او زیاتي اخستلي شو سه ده. زماد موکلي نه د هغه قتل سره خه تعلق شته او نه هغه د مقتول د قتل په کېس کښې ملوثه ده. بلکه که زه دا اوویم نو دروغ به نه وي چې دا تول کېس د دروغو پلنده ده او حقیقت سره هیڅ تعلق نه لري.

جج: ته په کوم بنياد او کوم دليل ده کېس ته د دروغو پلنده وائي؟ وکیل صفائی: نه زما موکله د فرضي مقتول د قتل په سازش کښې ملوثه ده او نه شاکرخان عرف خان جي قتل شو سه ده بلکه هغه روغ رمت، صحي سلامت ستاسو په عدالت کښې موجود ده او زماد موکلي د بې ګناهی د ثبوت د پاره عدالت ته راغلے ده. (شاکرخان ته)

راشه خان جي، د جج صېب مخې ته او درېرې، شاکرخان چې د جج مخې ته او درېرې نو جج، سرکاري وکیل او هما ھېرانه شي چې سرپرېکرې لاش خنګه ژوندے شو او عدالت ته راغنې.

وکیل صفائی جج له د هغه حلفیه بیان او د هغه داغوا وارداتي بیان ورکوي. جج چې د هغه بیانونه اولولې نو په اوچت او ازې سرکاري وکیل ته او روې. بیا د هغه نه یو خو تپوسونه کوي او چې کله مطمئن شي نو بیا وکیل سرکار ته وائي، ”د شاکرخان عرف خان جي په باره کښې ته خه وپل غواړے؟“

خبرې دی . چې مخکښې درته خپلې ګېلې اوکرم نو بیابه مبارکي درکوم ”. په دغه تلو تلو کښې هغوي ګاډي له اورسي . ډاکټر لائې هغوي له یو خل بیا مبارکي ورکوي، بیاډ یو ضروري کار په بهانه اوډ مازی ګرد ملاقات په وعده د هغوي نه اجازت اخلي او روانېږي . شاکر خان، هماته وائي، ”رائه هما، ګاډي کښې کېنې چې کورته څو، زرتاجه ډېر په شدت سره ستا انتظار کوي.“ هما هغه ته په غټو غټو ګوري او وائي، ”خان جي ته ماچرته بوئے“؟

شاکر خان: . واه، واه، ته لاخبر هم نه یې . زه تا خپل کورته بوئم، ستاد واده سنګار شوې کمره ستا انتظار کوي، هلتہ زرتاجه، زېتون او ابو ستا انتظار کوي .

هما: دغه تولو ته زماله خوا سلام واي هخوازه ډېر په افسوس سره دا وايم چې هغه کورته زه نشم تلے ”. شاکر خان هغې ته ډاکټر کېرکي لر سے کوي او وائي، Come on Huma، رائه پلیز، ګاډي ته خېړه چې څو، نورې ګېلې مانې به هلتہ کوو .

هما: خفه نشے خان جي خوازه تاسره هغه کورته نشم تلے په کوم کښې چې زما ارمانونه او سوزې دل، اير سے شول او ماسره هیڅ پاتې نشو . زه به هغه جېل ته واپس لاره شم کوم نه چې راوتي یم خو هغه کورته به لاره نشم .

شاکر خان: هما...؟ داته واي هما...؟ ته... ته...؟

هما: خان جي، په کوم کورکښې چې ماته سپیره وبلے کېږي، په کوم

کښې چې ماته قاتله وبلے کېږي او په کوم کورکښې چې زما عزت ته لاس اچولے کېږي، زه هلتہ خنګه او په کومو سترګو لاره شم .

شاکر خان: . بیا به داسې نه کېږي، زه را غلم هرڅه به تیک تاک شي . او س به تاته هیڅ قسمه تکلیف نه وي . څه چې څو پلیز .

هما: خان جي، تاته اجازت دے، ته چې ماچرته بوئے، زه درسره څم خوهغه کورته درسره نشم تلې . ددغه کورنه .. ددغه کورنه ماله ډچاډ وینو بوئین رائې . سوری خان جي وبری سوری، زه تاسره هلتہ نشم تلې .

شاکر خان: . دې نه دا معلومېږي چې زموږ ډژوند لارې بیلې شوې .

هما: ډژوند لارې ډه رچا بیلې وي . البتہ ډمرګ لاره یوه وي .

شاکر خان: . ستاد بې وفائی، په باره کښې زه دا وبلے شم چې هما هغه مرغې، ده چې د هغې صرف ارزو کېډېشی خوچاله په لاس ورتلې نشي .

هما: دغه تکو سره ددے تکواضافه هم او کړه چې چاله په لاس ورشي نو هغه دومره ناشکرته شي چې ډبل په لاس یې ډمينې او وفا ډېښونه سپینه کړي .

هغې ايله په مشکله دغه تکې او ووې چې یو خوانه یو ملنګ سګریت په لاس راغې او د هغوي په خوا کښې او درې دو، بل خوانه یوه رکشې را غله او هغوي سره خوا کښې او درې ده . هما چې رکشې او لیده نو هغه ته یې په ډکو سترګو او کتل او ورته یې رو غوندي او ووې ، ”الوداع“ . هغه هغې ته په غټو غټو او کتل خود هغې ډالوداع

جواب یې او نکرو او گاډي کښي کېناستو . دواړه په یو وخت د بیل
بیل منزل په لورروان شو . ولاړ ملنګ چې په بیلوبیلوا لارو د هغوي
روانګي ته اوکتل نو د سګريت یولو سے کش یې واخستو او د کش په
لوګي لوګي کښي یې اوو سه .

نر سه نر سه لوګے تري خېژې
د چا په نوې یارې اوړاول ګډونه .

freepdfpost.blogspot.com